

Poetă, prozatoare, eseistă, ziaristă şi pictoriță Melania Cuc poate adăuga numelui său, în condeiul şi fapta sa, încă multe și diverse calități de acest fel, ținând parcă, să ne spună că provincia este enciclopedă, iar intelectualul de provincie este absorbit de idealul universalismului.

Nae Georgescu

EDITURA ZIP MMXII

ISBN 978-606-92722-4-4

ISBN 978-606-92722-4-4

MELANIA CUC VARA LEOAICEI

Melania Cuc

VARA LEOAICEI

Melania CUC

VARA LEOAICEI

– Roman –

Bucureşti - MMXI

Editor: *Ion Gabriel Puşcă*
Corectura: *Cezarina Adamescu*
Coperta: *Melania Cuc, Crăița-Silvana Şerbănescu*
Responsabil carte: *Adina Stoicescu*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CUC, MELANIA
Vara leoaicei / Melania Cuc. - Bucureşti : ZIP, 2011
ISBN 978-606-92722-4-4

821.135.1-31

Această carte apare cu sprijinul financiar al
Ocolulului Silvic „Izvorul Someşului"
Director: **ing. Macedon Grapini**

Editura ZIP – MMXI

editurazip@asociatiaadsum.ro
tel: 0728586680 / 0744665126

PREFAȚĂ

Melania Cuc, în continuă căutare de locuri, de figuri, de teritorii mereu noi

Poetă, prozatoare, ziaristă, eseistă, pictoriță: Melania Cuc poate adăuga, încă, în numele său, în condeiul şi fapta sa, multe şi diverse alte calități de acest fel, ținând, parcă, să ne spună că provincia este enciclopedică iar intelectualul de provincie este absorbit de idealul universalismului. Impresionant este modul cum îşi țese autoarea opera literară: volume de poezii alternează bine calculat cu proza scurtă, eseurile şi articolele de gazetă pigmentează, din când în când, rafturile (sau, mă rog, raftul cu cele 28 de titluri ale sale realizate până acum). Nu cred că este o indecizie a fixării într-o (singură şi solidă) zonă ci, după câte am observat citind oarecum ritmic cărțile sale, una se explică prin alta, se continuă, se reia. În toate tronează imaginea, Melania Cuc fiind în continuă căutare de locuri, de figuri, de teritorii mereu noi. E ca şi cum ai vedea tot cu alți ochi acelaşi peisaj general, din unghiuri diferite. Nu se repetă nicăieri, dar totul pare o repetiție generală în vederea unui spectacol care mereu se amână. Acest roman al său, numit „Vara leoaicei”, cucereşte prin coborâşuri şi urcuşuri, un fel de sinusoidă care pune în mişcare nu numai relieful, dar şi timpul, şi sufletele oamenilor, şi istoria. Prezentul, practic,

nu există: din când în când îl ghiceşti într-o adunare de snobi, într-o negociere de anticari, într-o aventură (repetată) de-a căutatul comorilor prin grote. Există, însă, trecutul, cu o adâncime maximă în vremea cavalerilor cruciați – şi cu ridicări spre actualitate (care actualitate nu înseamnă, însă prezent, ci doar ceva perceptibil prin ceea ce ne pune la îndemână prezentul) – şi există ceea ce s-ar putea numi fantastic şi care ar putea fi o proiecție în viitor. Fantasticul Melaniei Cuc, însă se îmbină cu S.F.-ul şi nu dăinuie în materia epică, ci mai mult în imaginația cititorului. Complicele autoarei, cititorul, este stârnit, obligat sa recurgă la instrumentalul pe care i-l oferă mai ales filmul actual de groază – şi se autolinişteşte, astfel, într-o lectură plăcută, chiar plezíristă. Istoria străveche (medievală) are, ca instrument de aducere în atenția aceluiaşi cititor fidel, obiectele de artă. Lungi şi amănunțite descrieri de obiecte vechi, „de artă" sau numai vechi, îi dau autoarei posibilitatea creării unei atmosfere admirabil țesute în jurul personajelor. Ar mai fi de căutat ceva între aceste instrumente: aşa cum S.F.-ul foloseşte la imaginație, lumea obiectuală la atmosferă – ar trebui ca pentru descrierea sufletească să avem la îndemână cuvântul. Melania Cuc nu se lasă ispitită de cuvânt, îl păstrează pentru vreun volum de versuri care va urma, probabil, după acest roman. Foarte economicoasă cu istoria (pe care, repet, o atmosferizează prin lucruri, nu recurgând la tratate, documente, istorii etc.) – autoarea este la fel de calculată cu expresia necesară descrierilor sufletului interior, face psihologie mai ales simbolică, elaborează trăiri din câteva trăsături şi mai ales din locuri comune. Romanul maschează, oarecum, un eu singuratic în căutare de locuri şi lumi potrivite. Există un spirit al locului care cheamă şi este căutat, sunt umbre în pereți şi şoapte omeneşti în frunzişuri, dar nu pare a exista destin, legea de bază a fantasticului. Acesta este înlocuit cu deducții logice, în cheie actuală. O tensiune între straturile de personaje te ține locului în lectură, un dialog cu autorul-

constructor se iveşte de la sine: simţi că-şi va construi personajul aşa, şi nu altfel, că tu însuţi ca cititor, l-ai construi altfel, că se pote şi în alt mod (deci, dacă destin nu este, logica aranjamentelor poate lucra în voie). Simţi, cu alte cuvinte, intenţia de şantier, de laborator, invitaţia creatorului către uneltele şi realizările sale, chiar către recitirea carţilor comune. O atomizare continuă a realitaţii, ca tendinţă de stabilire în tabel, de definire, te face să urmezi firul narativ – rezultatul fiind o carte oarecum cărnoasă, biologic devorabilă, ca să zic aşa. O carte frumos gândită, realizată întocmai cum şi-a dorit autoarea, care se va aşeza în raftul înfăptuirilor sale, nu ne îndoim, în mângâierile multor cititori.

Nicolae Georgescu

Sub vipia amiezii de iulie, Martina Sâmbure s-a încăpățânat să parcurgă tot drumul pe propriile-i picioare, după ce taxiul, cu un cauciuc spart, a lăsat-o pe marginea şanțului plin cu romaniță scuturată de floare.

A luat totul, nu ca pe un pelerinaj, cum ar fi crezut unii dintre cei ce trecuseră pe lângă ea, în limuzine negre, oficiale, ci doar ca pe un act de curaj personal, exercițiu fizic ce îi oferea şansa de-a mai „arde" din cele câteva calorii, cu care era convinsă că se pricopsise după ce înfulecase toate bomboanele de ciocolată belgiană, pe care i le oferise doctorul Damian, împreună cu un fir splendid de Rosa Imperiallis.

Femeia a atins culmea movilei despădurite pe când ultimele perechi mondene ale orăşelului din vecinătate părăseau nava basilicii medievale, un edificiu cu toate însemnele triumfului şi ale decăderii de care avusese parte de-a lungul veacurilor şi care, recent, fusese transformat în sală de expoziții de Artă.

Acum este singură, în după-amiaza peste care mirosul ierburilor scăpate din coasă lasă dâre aproape palpabile. Nu ia în seamă scrâşnetul cauciucurilor înfipte-n prundişul curții interioare, zgomotul ce pare a fi numai efectul unui mecanism infernal şi pe care, ea nu l-a suportat niciodată.

Prezentul i se suprapune cu trecutul, se estompează odată ce atinge piatra zidurilor în care glicina şi caprifoiul şi-au înstăpânit rămurişul cu frunze şi flori involte, tot plante obraznice şi care nu par a avea nimic de-a face cu istoria cruciaților, care şi-au scris Istoria aici.

Femeia încearcă să nu ia în seamă frisonul inexplicabil,

neliniştea ce îi intră şi iese prin epiderma unsă cu parfumuri preparte din iasomie verde în amestec cu ambră străveche.

Se străduieşte şi chiar reuşeşte să pară că este puternică.

Trece cu fruntea sus, pe sub frontoanele din gresii, depăşeşte locul care a delimitat odată lumea profană de mănăstirea unde, se spune că şi-ar fi găsit adăpost Johanes de Herseny, legendarul şef al soldaților cruciați, pe capul căruia, Regele însuşi pusese, la schimb, o găleată de aur, atunci, în vremea prigoanei din toamna ploioasă a anului 1307. Johanes intrase de tânăr în Ordin, unde s-a dovedit a fi fost soldat fără milă pe câmpul de bătaie, călugăr smerit în mănăstire; vrăjmaş de moarte duşmanilor lui Hristos dar de o bunătate fără margini față de soldații din propria-i subordine.

Acum, doar numele lui mai rezistă prin timp, scrijelit în lespedea pietrei ce acoperă mormântul încastrat în chiar pardoseala sacristiei.

Deşi, de obicei, este gata să-şi dea ultimii bani pentru câte o *vechitură* apărută ca din senin, pe piața de Artă, şi este proprietara de drept a unei arhive de codexuri pentru care ar putea fi invidiată, Martina nu mai pare a fi sensibilă la legenda locului în care a ajuns şi nici la detaliile evidente care, acum, fac din fosta mănăstire fortificată, mai mult un punct de atracție de turism cultural.

Ce-i pasă că... basilica aia, fără nume, a fost refăcută din temelie de Ordin, după ce de tot atâtea ori, a fost trecută prin jaf şi foc de semințiile galbene?

Şi ce dacă, din tot ceea ce fusese un reper cert al civilizației europene, după opt sute de ani şi mai bine, de la aşezarea pietrei de întemeiere, îşi mai mărturiseşte biografia doar printr-o parte infimă din zidul de strajă şi cele câteva mii de pietre îmbucate în brâul igrasios al unei biserici cu navă ciudată şi în care, pe vremea comuniştilor, a funcționat un sanatoriu TBC, apoi o Casă de naştere?

Dacă zidurile acelea ar avea cum, ar spune şi poveşti cu domnițe care au împletit cosiță albă tot aşteptând veşti de la cavalerii lor, plecați în cohortă spre Ierusalim.

În nopțile cu Lună plină, paznicii obiectivului de azi, susțin, că aud horcăiturile bolnavilor de ftizie, țipetele femeilor care au născut, dar mai cu seamă, suspinele entităților care bântuie locul fără să se lase a fi văzute de om.

Doar capela a mai rămas întreagă din străvechiul locaş şi constituie mostra palpabilă din ceea ce a fost la apogeu incinta arhitectonică, lovită, mai apoi, pe rând şi fără milă, de Hoarda de Aur, de răzmerițele iobăgeşti, războaiele mondiale şi... măcinişul lent dar sigur al vremurilor de pace relativă pe care o trăim la începutul Mileniului Trei.

În crepusculul zilei de vară matură, celelalte vestigii ale uneia dintre cele mai bogate mănăstiri din Europa de Est, pot fi numai ghicite pe sub răzoarele acoperite cu iarbă, pot fi imaginate ca un câmp de bătălie, sau ca o arenă de gladiatori peste care au crescut corcoduşii şi ierburile sălbatice.

Dintre cele câteva rotogoale de pomi pădureți, turnul alb, recent renovat, se poate vedea de departe, ca un far, punctând dealul, colina care se închide mai apoi cu indiferență majestoasă în codrii cărora nimeni nu le cunoaşte cu adevărat istoria nici dimensiunile topografice.

De câțiva ani buni, Martina Sâmbure a ales să locuiască în fostul han de la răscrucea drumurilor din apropiere.

Cunoaşte deja locul ca pe propriile-i buzunare. De aceea, poate, nu o mai incită, nu o mai impresionează ca în ziua în care a ajuns pentru prima dată aici, cu un autocar înțesat de turişti anonimi.

Atunci a simțit frisonul, atracția nelumească şi care făcea ca părul pe ceafă să i se zburlească şi sudoarea rece să i se prelingă pe şira spinării, umezindu-i bluza de mătasă arsă de soare.

Acum, doar constată că, îndată ce alocuțiunile criticilor de artă s-au încheiat cu aplauze furtunoase, patio-ul străvechi, şi el refăcut şi pardosit cu gresii urâte, industriale şi curtea interioară s-au umplut de bărbați şi femei, tot persoane importante, care nu ar lipsi nici arse de la un eveniment monden.

Domnii şi-au deschis telefonele mobile. Vorbesc instant cu subalternii, cu şefii... plimbându-se ca leii în cuşcă, pe sub pergolele de trandafiri coloraţi ca şofranul.

Nevestele de directori cu secretarele, laolată, trag fumul ţigărilor fine, aşezate fiind picior peste picior pe banchetele cioplite în roca brută.

Se bârfeşte cu voluptate. Se schimbă şi politeţuri, de formă şi fără importanţă.

Este prezentă aici, toată crema urbei, a oraşului din care nu se vede în zare decât vag, turnul centralei electrice, un gigant care se încăpăţânează să le dea cu tifla zecilor de acoperişuri din ţiglă italienescă, azi la modă în tot pâlcul de vile cu piscină spaniolă şi gazon englezesc retezat cu coasa manuală.

Ceea ce nu se distinge de la această distanţă, este burgul sau ceea ce a mai rămas din fortăreaţa săsească de Ev Mediu, casele sever aliniate pe stradelele suprapuse peste tot atâtea tuneluri, subterane fantomatice mai mult sau mai puţin atrăgătoare pentru arheologii fără fler, sau prinşi în febra politicilor de tot felul.

Acoperişurile abrupte, gangurile foarte înguste, turnurile de la cetatea breslaşilor, toate sunt detalii prinse în cvartale aproape simetrice, biete monumente arhitectonice ce se dezintergrează în irgasie şi nepăsare umană.

-Cui îi pasă!? Mârâie pentru sine Martina, apoi salută din inerţie, în dreapta şi în stânga, inşii care privesc lumea reală prin lentilele ochelarilor cu rame de aur.

Ştie că apariţia ei la *spartul târgului* dă bine. Se simte deja cu o clasă deasupra adunăturii care socializează cu zâmbet fals întins pe toată gura şi cu dinţii strepeziţi de invidie. Care pe care!

Odată ce au salutat-o, ei, oamenii politici şi oamenii de afaceri, ba, chiar şi outsaiderii au un subiect neutru pe care să-l foarfece. *Nebuna* de La Diligenţă!

Martina nu se sinchiseşte de bârfe. Surâde. Trece printre ei, stâlpii societăţii, cu spinarea dreaptă, cu umerii liniari şi

burta suptă. Rece, rigidă ca o stareță de mănăstire.

Femeia merge în sens invers decât o fac ceilalți.

Trece pe sub portalurile cu arcade suple, se îndreaptă spre locul unde, de ieri sunt expuse colecțiile de peceți vechi şi originalele, sau doar facsimilele unor codexuri celebre.

În sala următoare sunt armele, aliniate stau şi instrumentele de tortură inchiziţională şi manechinele în simulacrul de veşminte purtate de cavaleri şi domniţe. Mai sunt şi rasele de călugări, albe şi cu crucea îndoliată, dar şi harnaşamentele pentru bidiviii din care nu au mai rămas decât praful şi potcoavele.

În aer se simte iz de var proaspăt şi de umezeală urcând dinspre tainițele subteranului astupat artificial, cu dalele pavimentului sălii circulare.

Martina trage în nări mirosul acela de zidărie vetustă ca pe un parfum bun. Se simte în elementul ei şi prinde a merge cu pas ceva mai vioi, tot înainte, printre colonadele falnice.

Talpa pantofilor din piele galbenă ca şofranul, apasă uşor, iluzoriu peste gresia nou nouță care nu are nimic de-a face cu istoria locului.

Ea este ca o figurină de fildeş pe o tablă imensă de şah. Un pion. De ce nu, nebunul sau poate, regina. Totul ține de punctul din care o priveşti.

Important este că se simte un pic mai bine cu sine şi aproape împăcată cu lumea care o judecă.

De ce s-ar mai supăra că o fluieră golăneşte până şi calfele pietrarilor, lucrătorii care, după un proiect aproape utopic, încearcă de ceva ani buni să refacă nava, turnul şi podul de strajă, o parte din construcția cu galeria de apărare susținută de pilaştrii împodobiţi cu capete de lei şi grifoni înspăimântători, himere modelate în ipsos.

Martina abordează zâmbetul acela, care nu te încurajează dar nici nu te respinge.

Tinerii în salopete jegoase şi tricouri umezite de transpiraţie se retrag şi curând se aud iar lovituri ritmice de daltă. Unealta veche de când lumea muşcă pofticioasă din

bucata de andezit. Scuipă în jur măcinişul de mineral fără valoare.

Acum, femeia râde, hohoteşte victorioasă ca o adolescentă cu coşuri pe nas, dar care a fost invitată la balul de absolvire de cel mai celebru fotbalist al liceului.

Ar trebui să abordeze o morgă gravă, smerită. Chiar dinaintea ei s-a ivit, stă larg deschis pântecele navei de biserică veche. Un disc imens, acum golit de publicul care, în parte, s-a retras în sacristie, locul unde se cinsteşte evenimentul cu vin turnat direct din damigeana aşezată pe lespedea criptei în care-şi doarme veşnicia Marele Mareşal Johanes de Herseny.

Vinul roşu, vâscos, se prelinge din paharele preapline, se lăbărţează ca o pată de sânge peste literele, încă lizibile din epitaful, care nu interesează pe niciunul dintre oamenii vii.

Non nobis Domine non nobis, sed nomini Tuo Da Gloriam!!

Silabiseşte Martina. Se bucură că se află încă dincoace de lespedea rece.

Râde încet dar, în sala cu rezonanţă perfectă, sunetul acela se multiplică precum o notă muzicală scăpată din vibraţia unui diapazon fabricat dintr-un metal fermecat.

Femeia îşi duce palmele la urechi, închide ochii pentru o clipă. Când îşi revine, constată că este doar ea singură, în faţa artefactelor expuse în cele câteva zeci de vitrine ultramoderne.

Ba, mai este acolo şi paznicul. Un ins mărunt, negricios şi care asudă îngrozitor pe sub gulerul cămăşii de nylon. Insul s-a postat strategic, între o armură greoaie, autentică şi panoplia plină de cuţite şi halebarde vechi dar bine lustruite cu praf de magneziu. Paznicul îşi freacă palmele una în alta fără rost, le duce la urechi, la gură, pentru ca, în cele din urmă să şi le înfigă zdravăn în tocul pistoletului prins în chingi, direct de centură.

Aşa! De ce s-ar teme el de năluci sau de zăluda care ţine *talcioc* în casa aia veche şi aşezată în crucile drumului?

Martina Sâmbure este până şi pentru el o enigmă.

Omul gândeşte confuz o secundă, apoi ia poziția de drepți, ferm ca un soldat de la porțile Palatului Buckingham.

Martina e gata să-l atingă pe umăr, în glumă, dar simte cum o undă de energie tipic masculină a fost deja stârnită, se propagă dinspre el către ea, starea indefinită e gata s-o cuprindă. Femeia modernă ar lua fenomenul în derâdere, dar femela este din ce în ce mai nesigură pe sine, până prinde a tremura vizibil.

- Doar un mascul! Ş-apoi?! Trebuie să-mi revin, să fac turul de vizitator prin toate sălile luminate cu becuri puternice. Fiat Lux!

Ea este tot mai convinsă că va face față situației şi de data asta, doar este o femeie tare ca fierul, ce naiba!

Calcă iar, țanțoşă peste pardosela cu pătrate albe şi negre. Lumina artificială cade peste ea din toate părțile şi acel trup frumos, nu mai are umbră.

Ea nu observă detaliul evident, straniu. Dintrodată se grăbeşte. Trece cu privirea peste o vitrină, peste o altă masă acoperită cu sticlă...

Înăuntru, securizate, stau exponatele, obiectele care odată aveau darul s-o atragă hipnotic. Astăzi, Martinei nu-i mai pasă de antichități inedite, nici de concurența acerbă de pe piața de Artă.

Pur şi simplu ea mătură cu privirea de sus în jos şi de la dreapta la stânga, apoi, îndărăt... la rând, toate rafturile, priveşte absentă peste peretele bordat cu artefacte medievale, dintre care, unele, fac obiectul licitației următoare.

Se anunță a fi un eveniment unic pentru care, în sinea sa recunoaşte, a fost o vreme în care şi-ar fi vândut chiar şi sufletul. Acum nu-i mai pasă de colecții unice şi nici de întrecerea dintre casele de licitație.

Sub mănuşile fine şi lungi până la coate, simte mâncărimea eczemei cu care s-a pricopsit din senin şi de care nu mai reuşeşte să scape.

Deşi este singură în sala aceea, pentru nimic în lume nu

ar face un gest greşit, nu s-ar scărpina ca o țărancă în holdă, deşi psoriazisul îi roade epiderma până la carne, aşa ca un acid pe care nici alchimiştii nu ar şti cum să-l neutralizeze.

Martina este rezistentă, ştie să facă față calvarului ca un cavaler închis de un mileniu, poate şi mai mult, în armură.

Deşi cu lentile de contact dintre cele mai sofisticate, ochii ei nu văd clar exponatele. Nici nu are nevoie, ea le simte, le ştie acolo, la locul lor, sute de arme letale; săbii cu mânerul în cruce, vârfuri de lance... cuțite speciale de sacrificiu, toate sunt catalogate, au numărul de inventar scris citeț pe cartonaşele translucide. Martina le atinge, le simte consistența, custura tăişului, simte metalul rece prin dantela fină a mănuşii.

- Sunt liberă să mă sinucid! zice fără noimă şi o lacrimă-i picură la colțul ochiului stâng. Cum ea nu poartă batistă în poşetă, o şterge pe furiş, cu volanul de la bluza subțire şi albă ca spuma de lapte.

Brusc, s-a încovoiat de spate, bustul i s-a lăsat mult în față, ca al unei mame care alăptează pruncul din leagăn. S-a făcut una cu *sicriul* de sticlă, unul plin cu documente de epocă incertă.

Slova înscrisurilor rarisime i se arată ca în culori de apă, vag, diluat.

Se enervează pe sine, pe lumea întreagă. Sângele-i freamătă mai întâi vag, apoi îi umflă carotida şi femeia simte din nou că trăieşte. E plină de draci. S-ar certa şi nu are cu cine.

- Tiroida-i de vină!! aproape că țipă şi îşi duce mâna cu degete înmănuşate până sub bărbie. Pipăie. Simte cum guşa-i palpită.

Tiroida asta, proastă ca o porumbiță... spune resemnată, în timp ce îşi ridică privirea către vitraliul, prin sticla căruia, Duhul Sfânt zboară fără aripi.

Vitraliul este doar un simulacru de artă veche, comandă sută la sută contemporană şi în care artistul a adus în colajul modernist, şi câteva fragmente de sticlă veche de Boemia.

Martina este specialist în Istoria Artei, recunoaşte îmbinarea artificială dintre detalii. Ştie pe de rost fiecare centimetru pătrat din zidăria care sprijină fereastra, ce leagă între ei, pereții groşi de mai bine de cinci palme de om.

Ar trebui să se simtă confortabil aici, unde este tihnă. Este linişte.

Ea caută, adulmecă. Nu ştie ce, nici pe cine.

Sub mănuşile, care-i dau un aer fastuos, pielea palmelor o ustură, crapă, zemuieşte ca o răşină lichidă. Degeaba gândeşte pozitiv, îşi repetă întruna, că... este frumoasă, frumoasă şi sănătoasă la trup şi la minte.

Părul ei este stacojiu aprins şi îi ajunge pe umeri. Îi simte şuvițele, reci şi ca fără textură cum îi cad peste fața cu trăsături ce amintesc de o felină capabilă încă să procreeze.

- Am părul unei moarte!! Colo, nişte câlți croşetați în perucă.

Martina vorbeşte cu sine ca şi cu o străină. Nu se respectă. Nu îi este milă. Este rece şi rigidă ca o statuie.

Doar palmele! Palmele, ascunse în mănuşile ca de operetă, îi amintesc că trăieşte; o supără, îi fierb ca într-un ceaun cu untură dată în undă. Simte pe viu descărnarea pe oase, suportă căldura care i-a aburit ochii, a făcut-o să transpire la subsioară aşa ca o jupâneasă pe care o striveşte, între pernele patului, fiul stăpânului paralitic.

De ce, atunci, trupul său tremură ca sub ger teribil? I s-a făcut iar piele de găină pe brațe, pe gât, pe coapse...

Nu mai este sigură pe sine. Şi... psoriazisul acela tâmpit, maladia care încearcă degeaba s-o învețe smerenia!! Rănile dintre degete, de pe dosul palmelor sale, ba se deschid, ba se închid; înfloresc, se ofilesc... Se întind de la unghii spre coate, ca o lepră scârboasă.

Inelul de argint masiv şi cu semnul unui dragon înaripat încrustat în montură, îl poartă cochetă, pe degetul acoperit în dantelă veche de Flandra.

Singură în capelă fiind, Martina simte cum taina locului îi dă târcoale ca leoaica flămândă. Femeia uită pentru un

moment de durere, de boala de piele. Este în ochiul taifunului, în centrul unui fenomen clar, dar care nu are încă nume, nici formă. Ea este la cheremul unui *ceva* căruia nu i se poate opune. Degeaba ar cere părerea psihologului, a preotului, a singurei sale rude pe care o ştie a fi în viață, bunica Olga Sâmbure.

Toți ar declara-o nebună.

Ochi nevăzuți, mâini care nu există, amprenta unei ființe demult dispărute ea le simte ca pe o densitate aparte, ca pe o formă umană alcătuită din aer. În rest este linişte.

Nu, nu este vorba de jocul sinistru de-a viața şi de-a moartea, de-a hoții şi vardiştii. Este Soarta, Destinul, Karma...

Martina conştientizează că, de data asta, nu i se va mai opune. De ce ar mai face pe mironosița? Ea este ceea ce este, o femeie cu păcatele sale, o particulă infimă dar necesară din universul fără de margini.

*

Din sacristie se aud hohote de râs bărbătesc, chicoteli de femei tinere și țăndări mai mari sau mai mici din glumele care sunt aruncate la grămadă cu miza unor afaceri, tot lucruri normale pentru un om normal şi despre care nu se prea scrie la ziare.

Martina aude Viața cum clocoteşte, cum curge bezmetică pe lângă dânsa. Nu îi pasă. Nu îi mai pasă! Ea îşi trăieşte experiența solitară, ca în naştere, ca în moarte. Numai degetele-i tremură sub țesătura de danteală în culoarea tutunului. Mănuşile vechi o strâng, par a nu mai avea, pentru ea, măsura potrivită.

Degetele cu unghiile tăiate din carne, i se agață cu disperare în reverul cămăşii de mătasă naturală sută la sută. Pânza stă încordată, gata să se rupă.

Martina nu îşi face probleme. Fie ce-o fi! Va merge până la capăt, în boală şi în sănătate!

Asta au ştiut să facă mai toate femeile din familia Sâmbure. Să aştepte, să rabde.

Îşi scutură părul căzut peste frunte. Ridică ochii. Priveşte cerul prin cioburile de vitralii. Este albastru iluzoriu.

După toate calculele sale, afară ar trebui să fie deja întuneric. Nu este. Nici lumânările nu sunt aprinse în sfeşnicele din alpaca lucrată în Rusia Albă.

Dacă ar fi credincioasă s-ar închina, ar spune rugăciuni pe mătanii. Nu este.

Martina Sâmbure nu se încrede nici în oameni, nici în semnele cerului.

- Viața ți-o faci singur! Clipa de față naşte clipa care urmează!

Asta a învățat de când a rămas o orfană şi încă se juca în țărână, cu Andrei, fiul arendaşului cu care se încurcase stăpâna.

- Conița Olga Sâmbure, bunica mea Olga Sâmbure, nevasta generalului... O figură! De ce mi-am amintit, taman acum şi aici, de ea, o bătrână cu Alzheimer? Doar am conştiința împăcată. I-am lăsat conacul, cea mai mare parte din moşia recuperată de la comunişti, lada plină cu giuvaieruri, şi pe care ea, iresponsabilă, continuă să țină reşoul electric, ibricul, zaharina şi o cutie în care a fost cândva cafea *Columbia*. Ce mai vrea de la mine?!

Când vine vorba despre bătrâna uitată la Glodoasa, Martina e răvăşită, nervoasă. Şi de data asta, îi sare țandăra, şi cum nu are cu cine să se confrunte, trage cureluşa poşetei peste umăr până când simte cum aceasta îi sapă în carne.

Durerea fizică îi prieşte. O dezmeticeşte. Gândul că şi-a părăsit bunica nu o mai doare.

S-a dezlipit şi de dalele, pe care părea a fi înmărmurită. Reface drumul în arc de cerc, se prelinge ca o dâră de culoare incertă, de la un exponat la alt exponat...

A făcut deja de două ori turul sitului cu arme, pe cel de la însemne şi trofee vechi, militare.

- Nimic de mare valoare! spune aproape cu răutate şi,

pentru că ştie că nu are dreptate, încearcă şi să se autoconvingă.

Insistă pe idee ca un anxios aflat la terapie intensivă.

Vrea. Îşi doreşte cu toată ființa să scape de neliniştea aia animalică şi inexplicabilă ce pluteşte încă în aer.

Dar, nu a văzut tot. Va mai face încă un tur, rapid, un fel „onor la drapel” prin fața manechinelor. Păpuşile sunt uriaşe, urâte şi modelate din ipsos industrial. Au veşminte din lână, purpură, aur şi alte metale, care mai păstrează în ele izul sângelui şi al sudorii umane.

- Este doar un truc practicat de custode! Chiar nu mă interesează cum a creat senzația olfactivă!

În sinea sa, Martina ştie că, acolo, nu este doar butaforie ieftină, comercială cum, nici rasele negre, ale fostelor călugărițe, nu sunt de recuzită. Pe peretele opus, în lumina care străbate sticla vitraliilor, singura mantie albă cu crucea neagră pe piept, se distinge ca şi cum ar avea propria-i personalitate. Nu poate fi trecută cu vederea. Atrage hipnotic, impune respect.

Martina Sâmbure îi pipăie textura dar, prin dantela mănuşii, deşi elegante, țesătura din lână de cămilă i se reliefează mai grosieră decât nisipul deşertului. Ba, chiar este aproape convinsă că sunt şi câteva fire de nisip autentic în faldurile veşmântului, ale mantiei pe care un cavaler cruciat a purtat-o în drumul lui spre Palestina.

Sunt doar supoziții dar suficient de pregnante pentru a crea cadrul, breşa prin care, o femeie sensibilă cum este Martina, să alunece în vortexul mai subțire ca limba unei spade sarazine.

Ea închide ochii şi se lasă pe mâna destinului. Se simte pură, virgină şi aruncată brusc în bazinul plin cu apă înțesată de petale de crini. Flori regale. Ea pluteşte. Se ridică în aer...

Este uşoară. Ca şi imponderabilă. Priveşte lumea materială de sus, şi vede cum coprul cu răni precum cele ale lui Lazăr, trupul său, odată perfect, acum se divide în monade. Ca într-o inginerie genetică. Miliarde şi miliarde de

femei pe nume Martina Sâmbure, stau ca viespii în fagure, în nava fostei basilici cisterciene. Cuminți, la locul lor, sunt şi relicvele.

Undeva, în fundal, s-a trântit o uşă şi magia dispare brusc.

Martina a revenit la starea inițială. Este un pic obosită, îi este greață, încolo este bine mersi şi cu o experiență în plus, pe care dacă i-ar povesti-o doctorului Damian, acela ar trimite-o direct la balamucul oraşului.

Acum, ea recunoaşte şi codexurile fără nume, din Expoziție. Unele dintre ele o bucură, altele o înfurie. Cele mai multe, nu-i creează nici un strop de emoție.

Martina este tentată să rămână lângă toga călugărului-soldat, să se înfăşoare cu totul în țesătura din lână primitivă, dar... stofa aia este jilavă, cu iz de mormânt şi-i rece ca un linţoliu. Se retarge ca şi cum ar fi atins un cadavru.

În jur, se simte mirosul de mucegaiuri în amestec cu cel de pielărie unsă cu untură de viezure.

Martina nu mai are timp să-şi pună întrebări şi mai ales, nu aşteaptă răspunsuri de la nimeni. În seara următoare, o dată ajunsă acasă, va căuta pe Google, şi nu se poate să nu găsească şi alți *nebuni,* care au avut parte de poveşti similare cu dânsa.

Dar, este sigură! Johanes de Herseny a fost acolo, o clipă!!! A cuprins-o de după umeri. A ridicat-o pe brațe şi, ea a simțit în carne, cum îi intrau toate zalele din tunica lui croşetată în fir metalic. Până şi punctele de sudură din platoşa de luptă cu Leul Deşertului, femeia modernă le-a simțit clar, ba, chiar i-au lăsat urme vizibile pe umeri, pe brațe, în locul care a mai scăpat de rănile fără leac, între mânecile bluzei şi tighelul mănuşilor lungi până la coate.

Martina şi-a recunoscut bărbatul de cum acela i-a atins fruntea cu buzele. Reci ca de gheață.

Ea nu s-a ferit şi respirația lui i-a geruit sânii, a trecut peste gât, în sus, până la ureche.

Stafia cavalerului cruciat închis în sarcofagul aşezat în sacristie, i-a sărutat gura, buzele date cu ruj franțuzesc în

exces.

Ea ştie că a fost doar o umbră a Vieții trecute. O hologramă poate.

Martina mai ştie că ar trebui să se închine, să fugă de acolo cât o țin picioarele.

Nu face nici una, nici alta.

Ca îndrăgostită pentru prima oară, ea pipăie aerul care a stat martor, între ei doi, îşi închipuie iubirea care i-a unit peste cele opt veacuri distanță. Atemporal şi mistuitor. Fenomenul a ținut mai puțin de o secundă. Reverberație a unei magii venite dintr-o altă lume. O lume mai rea, sau mai bună.

Între timp, paznicul a devenit suspicios. Priveşte femeia care gesticulează, vorbeşte singură. El a mai văzut nebuni la viața lui, mai ales pe când se afla în teatrul de război din Irak, acolo unde şi cei mai puternici dintre ei, mercenarii, clacau uneori.

În armată existau metode sigure de redresare. Cu ea, un civil, o femeie fragilă, nu ştie cum ar trebui să procedeze. Se preface că nu o vede.

Nici de data asta, ea nu-şi pune întrebări, nu-şi răspunde. Se simte sleită ca o fântână din bărăgan.

Mâine, da. Mâine va merge la doctorul Damian, singurul tămăduitor în care are încredere oarbă. El este mai mult alchimist decât psiholog, dar o va invita totuşi, pe sofaua aia verde şi cu flori de levănțică mov. O va lăsa să vorbească în voie, să se „psihanalizeze” dacă asta doreşte. Apoi, sobru, trăgându-se de vârful mustății cănite, doctorul îşi va da verdictul:

-Tipic! Ai fost sigur molestată în copilărie. Nu vreau să te sperii, dar herr Freud ar merge şi mai departe, dar... despre asta vom vorbi în şedința de mâine dimineață. Ne vedem aici, la ora şapte! Fix.

Aşa se încheiau mai toate şedințele, fără stres, fără complicații şi cei doi, îşi puteau savura cafeluța pe veranda vilei burlacului, despre trecutul căruia, protipendada oraşului

de provincie nu ştia mare lucru.

Acum, Martina nu se gândeşte la psihanaliza modernă, nu caută nici după pilula de durere de cap, din poşetă. Este fără putere fizică, abia mai reuşeşte să-şi aşeze mâinile înmănuşate peste sânii, care nu au hrănit niciodată o progenitură. Este ca fetița la pubertate. Se apără fără să ştie de ce şi de cine.

Nu ştie şi nici nu îi pasă. Nu-i mai pasă nici de ce va spune, ce va crede, despre ea, lumea.

Care lume??

Mâinile sale, cu degetele prelungi și frumoase din naştere, încă mai tremură ascunse fiind în mănuşile din dantelă fină precum coaja de ceapă.

O pereche de mănuşi ieşite din modă, aşezate una peste alta, sunt şi ele o cruce, pe țesătura bluzei vaporoase şi albe.

Martina poartă mănuşi la fiecare ocazie. S-a obişnuit cu ele ca şi cu o a doua epidermă.

Semn de trufie, de nebunie?... Oricum i-ar spune unii sau alții, numai ea şi doctorul Damian ştiu, că mănuşile acelea luxoase au rolul ingrat de-a ascunde de ochii lumii, o boală extrem de urâtă.

Tânăra se luptă cu psoriazisul la fel ca şi cu o rivală. În războiul ăsta, cu doar câteva scame din sorții izbânzii, ea şi-a pus toată speranța, a scos la bătaie toate armele de care este în stare.

În unele zile, iese victorioasă! Rănile se retrag, devin abia perceptibile.

În alte zile, irump, crapă pielea şi carnea. Atunci îi vine să-și pună gâtul în ştreangul, pe care îl ține încolăcit în coşul cu rufe murdare din podul casei. Un imobil straniu, de neînțeles pentru citadinul grăbit şi care preferă să-şi pună termopane, în loc de vitralii.

Martina nu se teme de viață, nu se teme de moarte, doar de clipa aceea ca o bucată de „arici" sintetic, care te ține agățat de fiecare detaliu al lumii din care tu, încă faci parte. Asta, când te afli pe pragul de dinaintea plecării.

Acum se simte uşoară, vaporoasă. Ar vrea să plece dar şi... să mai rămână în sala cu resturi de veşminte şi armuri de cavaleri cruciaţi, tot semne de oameni care s-au prefăcut demult în ţărână.

Nu ştie ce vrea, nici pe cine aşteaptă. Este cert, nu mai este cea de dinainte de a fi intrat pe sub portalul fostei abaţii de călugăriţe.

Nu a mai rămas mai nimic din ea, din femeia pragmatică, din omul de afaceri care, cu doar câteva câteva zile în urmă încheiase încă o afacere profitabilă, un bonus, pentru aptitudinile sale de anticar veros şi notoriu.

Cât ai pocni din degete l-a prins pe turistul japonez, i-a vândut măsuţa cam şchioapă, dar... sculptată fin în lemn de trandafir levantin. O piesă de care, ea se cam săturase s-o vadă şi dimineaţa şi seara în galerie, în spaţiul situat departe de forfota oraşului.

Nici în veşmintele în stil gotic, ciudate, mai potrivite pentru o artistă decât pentru negustorul care era, Martina nu se mai simte la fel.

Bluza din mătasă, largă şi cu volane uriaşe la umeri, o strânge.

Poartă pe sub rufe, parcă, două trupuri gemene. Un bărbat şi o femeie.

S-a prins cu vârful degetelor de unul dintre zecile de năsturaşi cusuţi pe tighelul de catifea neagră, care-i marchează talia cu eleganţă nebănuită de creatorii de modă contemporană.

Ceva s-a deşteptat în acel trupul uscăţiv şi care, parcă dormitase sute de ani.

Se simte caldă, apoi fierbinte, este ceea ce nu şi-a dorit niciodată privindu-se-n oglindă; ea, femeia cu capul pe umeri, acum este dublată de o femelă cu instinct sigur, o femeiuşcă simplă, carnală şi care nu se mai ruşinează de sentimentele lumeşti care o bântuie.

Martina cea nouă este voluptoasă, ştie să se gudure, să i se culcuşească pe sub piele, celeilalte Martine. Reuşeşte să-şi

ocupe locul în hârbul de trup, să-l acapareze ca pe un teritoriu de drept. Care este cea autentică! Nu ştie.

Fierbe sângele în arterele, pe care ea şi le credea a fi fost demult sclerozate.

Sigur nu mai este sloiul de gheață, frigida de care au fugit cei câțiva amanți, bărbații pe care i-a pripăşit în casa şi patul ei pentru o noapte.

Până azi nu a dat doi bani pe dragostea adevărată.

Acum, brusc, iubirea i-a pus gheara în gât. O sufocă.

Este fericită şi terbil de tristă, ca o monedă cu două fațete. Ar vrea şi nu ar vrea să se scuture de frisonul nebănuit, aşa cum bați colbul din pânza unei perdele.

Pleoapele grele i s-au lăsat peste ochi şi nu mai distinge detaliile, nu vede ridurile, cicatricile de pe fața paznicului înarmat, nu vede mutra insului care, de data asta, o priveşte cu un strop de toleranță inexplicabilă. Chiar o lasă să atingă exponatele din vitrinele cu grad zero de securitate, să le cerceteze întorcându-le pe toate fețele.

În jurul lor, toată Expoziția respiră, gâfâie, ca un atlet ce a încheiat maratonul. Ea şi paznicul, cei doi fac parte din întreg şi întregul pulsează de nu mai are vreo importanță dacă ceea ce se vede, este vis sau realitate.

Important este că femeia iubeşte. Nebuneşte.

Pe cine? Nu mai contează. Dragostea ei este puternică, implacabilă.

Imaginația sa o ia razna, se umflă ca balonul de spumă, femeia devine ca şi volatilă. Nu este un vis.

Doar culorile şi formele lucrurilor pe care le priveşte în raclele lor de lemn ciupit de carii şi tratat cu produse de sinteză, sunt acolo. Palpabile.

Ochii răniți de sarea din lacrimi o ustură. Rimelul i se scurge, i se duce în picuri cenuşii pe fața îngustă şi palidă.

Până azi, Martina a fost ceea ce numim îndeobşte, o tipă independentă, nu feministă în adevăratul sens al cuvântului, pentru că îi repugnă ca taman ea, nepoata generalului Sâmbure să fie pusă în aceeaşi oală cu o sufragetă din

perioada emancipării industriale.

Ştia că nu avea stofă de artist, ea doar valorifica Arta! Epata, se lăuda că-i sunt cunoscute toate vicleniile lumii în care se învârt samsarii, anticarii marilor case de licitaţie.

Melodramatică din convingere, prefera veşmintele pe care şi le crea singură, accentuând detalii ale stilului tenebros-fastuos; o modă care, mai este convinsă că i se potriveşte, încă. Albul, negru, auriul, roşu, sunt culorile care o pun în evidenţă cu eleganţă ce nu se mai poartă de multă vreme pe stradă.

Cu plete de un roşu aprins şi aruncate tinereşte pe spate, cu bretonul retezat deasupra sprâncenelor trasate în tuş ca la zeiţele egiptene, Martina este genul de femeie care nu trece neobservată pe stradă.

Bărbaţii o studiază, câţiva dintre ei o doresc nebuneşte, dar sunt puţini curajoşii care s-ar încumeta să-i pună pirostriile în biserică.

De altminteri, nici ea nu este interesată de un contract matrimonial pe viaţă. De o semnătură în faţa ofiţerului stării civile.

-Aştept cavalerul meu, pe cal alb şi cu frâul de aur! glumea odată.

Pe atunci era tânără, nu avea insomnii şi nici boala aia afurisită de piele, doar speranţe avea şi câţiva pistrui aruncaţi pe vârful nasului uşor ridicat în aer.

*

Îndată ce şi-a luat doctoratul în Istoria Artei, Martina Sâmbure şi-a vândut partea de avere moştenită la Glodoasa, într-un sat cu contigente după contigente de ţânci fără noroc şi podgorii cu vinuri medaliate, interbelic, la Expoziţia de la Paris.

De Glodoasa o leagă doar amintiri vagi ca fotografiile vechi şi uitate într-un scrin cu secrete de familie. Acolo, la moşia bunicilor, a fost fericită. Eliza, mama ei, fusese o

femeie frumoasă dar fragilă ca o păpuşă din porțelan de Meissen. O dată lovită în plex de realitatea dură şi implacabilă, s-a făcut țăndări.

Odată cu moartea ei, vremurile bune au apus la moşie.

După patru decenii, când a revenit la Glodoasa şi asta, doar pentru a-şi lua în primire partea sa din celebra moşie, Martina a găsit conacul pe jumătate-n moloz şi beciurile cu butoaiele cu vinuri vestite, erau toate în paragină.

Era clar, nu mai avea rădăcini.

La îndemnul Olgăi Sâmbure, a spart zidul fals, a căutat şi a găsit în firida din spatele şemineului, cu cahlele lipsă şi fără suportul din marmură de Carrara, a găsit caseta cu trei mahmudele din aur turcesc şi mai multe înscrisuri notariale, care atestau evenimentele importante din familia Sâmbure. Era un fir care ar fi putut să o lege de locul despre care îşi amintea doar ca despre o poveste citită demult.

Nu a fost să fie. Martina nu a simțit chemarea pământului.

Ea era citadină. Şi-a înstrăinat fără nici o reținere felia din moşie. Nu s-a lăsat impresionată de lacrimile bătrânei imobilizată în scaunul cu rotile. Deşi îi era singura legătură de sânge, a fost rece, sloi ca de gheață.

Ea era încă tânără, în putere, mai avea o bucată bună din viață de trăit. Se dorea a fi liberă. Trebuia să-şi împlinească visul, care îi tot dăduse târcoale ca un țânțar însetat de sânge. O galerie de Artă Medievală!

În planul opus, bătrâna Olga Sâmbure aparținea cu trup şi cu suflet trecutului. Degeaba i-a adus nepoata pliantele care promovau câteva aziluri particulare, Olga i-a refuzat oferta. A rămas pe poziție.

Acum este singură în odaia cu tavanul găurit şi cu tapetul de mătasă transformat în flenduri ce se scurg de-a lungul pereților. Totul este scos din uz în fostul conac glorios odată. În odăile igrasioase, moliile se îngraşă cu țesătura covoarelor de Buhara, covoare scumpe şi care, pe vremea comunismului ajunseseră un fel preşuri, în care se împiedicau conțopiştii cu

mânecuțe de serj negru trase în elastic până la coate, cei care socoteau veniturile pe zi muncă, în gospodăria colectivă.

Parcă anume ca să îi facă în ciudă bătrânei, Martina a investit într-o altă ruină, de data asta, o ruină medievală şi pe care, a denumit-o „La Diligență”.

Situat în inima Transilvaniei, aşezământul abia de mai amintea de hanul ridicat în urmă cu secole peste zdrobitura unor fortificații de Ev Mediu timpuriu. O parte din odăi, insalubre, mai erau totuşi în picioare, năpădite de vegetație luxuriantă şi cu o faună care îşi împărțea perfect spațiul de supraviețuire. Poveşti cu stafii şi vampiri care se hrăneau cu sângele călătorilor ce poposeau acolo peste noapte, încă persistau în legendele locului. Astfel se face că, prezența unei femei singure în hardughia aceea, era privită ca un lucru care avea neapărat o legătură secretă cu strigoii, cu diavolul în persoană.

La început, localnicii au ocolit-o pe cât le-a fost cu putință şi cu greu şi-a găsit oameni care s-o ajute în proiectele sale ambițioase.

Nu o încuraja nimeni. Mai toți erau dispuşi s-o sperie, s-o alunge.

Străina cu păr stacojiu şi mănuşi caraghioase, venise acolo cu planuri necurate, altminteri nu ar fi adus meşterii, care-i umpleau beciurile cu cazane de aramă, teascuri şi instalații ciudate.

Martina a ignorat gura lumii. Şi-a construit Visul.

Nu a chemat soborul de preoți să facă sfeştanie. A adus arhitecții, constructorii. Cei mai buni.

În doar şase luni, din şandrama peste care crescuseră în voie bălăriile, din locul unde se adunaseră câinii vagabonzi în timpul prăsirii, a scos la iveală un magazin cu antichități, aşa cum văzuse în Provence, în Franța, pe timpul studenției.

Turiştii japonezi i-au făcut safteaua. Afacerea prinsese. Mergea din zi în zi tot mai bine.

După un an încheiat, cu cifrele care dovedeau profitul net, pe masă, oamenii de afaceri din branşă au fost nevoiți s-o

recunoască a fi cea mai bună.

- E dată-n mă-sa!! a exclamat vulgar dar cu admirație, până şi şeful Casei de Licitație, un tip care recunoştea stofa de negustor de la o poştă. Astfel, Martinei i s-au deschis uşile la notabilitățile locale, a învățat din mers cum să aplice proiecte pentru fonduri nerambursabile, dar şi cum să iasă în evidență prin niscaiva acte „caritabile”. Una peste alta, a devenit vizibilă, mondenă.

Nu avea prieteni la cataramă. Nu avea duşmani de moarte.

Străinii, americani, scoțieni, italieni, ba şi câțiva ruşi putred de bogați, veneau „La Diligență”, ca la Mecca. Nimeni nu se întreba de unde provenea marfa, o dată ce actele erau parafate, autentificate ca la carte.

Deşi cifra vânzărilor se triplase, patroana de „La Diligență” nu bătea darabana în târg, îşi savura succesul fără să-şi piardă mințile.

În clădirea fostului han, la etaj, aliniate de-a lungul unui culoar cam alambicat, erau toate odăile apartamentului particular. Jos, funcționa magazinul, plin cu mărfuri promovate prin cataloage de lux. Îndeobşte, vestea despre un artefact important, mergea din client la client. Un cerc de barosani. Martina Sâmbure lucra ca într-un club select, negocia doar la recomandare serioasă, şi acontul consta într-o strângere de mână, acolo, în biroul ei rafinat şi mereu inundat de aroma cafelei de Columbia.

Întreg complexul denumit „La Diligență” era condus într-un stil aproape cazon, aşa cum, copilă fiind, Martina îl văzuse pe bunicul ei, generalul Sâmbure, comandând scurt şi la obiect subordonaților.

Plătiți corect, angajații o ascultau şi umblau ca teleghidați prin imobilul monitorizat cu zeci de camere de supraveghere. Lucrătorilor le era permis accesul peste tot, în afară de domul din subsol, un loc aproape mitologic, în care se cobora pe o scară în spirală nesusținută de nici un fel de pilaştri, o scară care, privită din interiorul cu bolți ce

aminteau de Domul din Milano, aveai impresia că pluteşte în semiîntuneric.

Uşa, masivă, din doage de stejar şi drugi de metal neciupit de rugină, se dechidea modern, cu cartela magnetică, pe care Martina o păstra întotdeuana cu sine.

Tocmai tăcerea, secretul acesta, făcea ca să se işte legende. Erau şi angajați gata să jure că au văzut cu ochii lor, maldărele de nestemate, lingourile de aur, coroane regale, ba chiar şi mumiile egiptene înfăşurate în țesături de purpură antică.

Zvonurile făceau ocolul târgului, se întorceau, şi ajungeau şi la urechile Martinei. Ea se mulțumea să zâmbească cu şiretenie. Acesta era *studiul de piață* pe care îl obținea fără să investească un sfanț în logistică.

Îi zăpăcise pe toți cu combinațiile strategice, prin care făcea, din Artă, o negustorie tipic evreiască. Negocierea la sânge era singura sa moştenire pe linie paternă; familia Grunter fiind recunoscută pentru averea pe care o făcuse din negustorie în Europa Evului Mediu.

Toate mergeau ca pe roate „La Diligență”. Asta, până în urmă cu o săptămână.

Acum, la magazin este linişte. Martina a anulat toate întâlnirile de afaceri. Şi-a expediat angajații în concediu cu plată. S-a arătat a fi nebună de generoasă, trăgând obloanele prăvăliei în plin sezon turistic, când fiecare zi putea fi cântărită într-o afacere pe cinste.

Ei nu-i pasă că pierde clientela, că afacerea în sine s-ar putea duce de râpă. Pleacă de acasă, în fiecare dimineață. Suie colina către mănăstirea în care sunt expuse artefactele ce vor constitui obiectul licitației, pe care ea o aşteptase de ani de zile cu nerăbdare. Acum, când nu o mai interesează profitul, nu pune ochii pe obiectul care are cea mai bună cotă de vânzare.

Vine în nava fostei mănăstiri cisterciene, doar pentru că acolo o trage ața. Destinul. Acolo nu îi este foame, nici sete. Se simte contemporană cu unele dintre obiectele aparținând

unor vremuri indefinite.

Trece pe sub portaluri, prin sacristie unde aşează crinul regal direct pe lespedea mormântului în care-şi doarme somnul veşnic, cavalerul cruciat.

Nu o înspăimântă atracția aceea inexplicabilă. Din contră, neverosimilul o excită, o întinereşte şi ea revine zi de zi, ca la o întâlnire secretă.

Aşa a venit şi în dimineața asta. După un duş scurt, un mic-dejun frugal şi fără să fie atentă la rochia pe care a luat-o direct din dulap.

Acum stă, nu se roagă, nu meditează. Respiră pur şi simplu, în timp ce priveşte peretele picnit de igrasie, un soi de hartă stranie, iscată de sub coaja varului împrospătat chiar în vara trecută.

Pentru ea nu contează dacă afară e soare sau este furtună. De când a fost atinsă de înger, lumea sa materială nu mai există. Nu o mai interesează decât holograma care i s-a suprapus peste viața reală. Cavalerul Johanes de Herseny.

Plouă de câteva ceasuri bune, peste colinele provinciei. În fosta bazilică medievală liniştea este şi mai densă, moale ca o țesătură de fetru veritabil. În căldăruşa de la intrare este apă sfântă. Lumânarea din sfeşnicul prins în nişă, arde singură, în timp ce un fir de aer penetrează prin feresatra, pe care a deschis-o, aer ce poartă cu el, miros şi pulberi de pământ din grădină.

- Cele patru elemente: apa, focul, aerul şi pământul! spune Martina calmă şi privind la rând, pentru a nu ştiu câta oră pereții, spațiul dintre colonade, un loc tixit de exponate care îşi aşteaptă, ca sclavii în cala caravelei, ziua licitației.

Nici curatorul, nici paznicul nu o mai iau în seamă. S-au obişnuit cu zănatica, nurlia care nici măcar nu le dă atenție. Vine nechemată, intră ca la ea acasă, în sala deschisă ca un amfiteatru clasic. Rămâne acolo cu ceasurile. Nemişcată.

Când te aştepți mai puțin, tresare. Se ridică, se răsuceşte pe călcâie, fuge, iese prin spațiul îngust, fără ca încălțările ei să scoată sunete.

Nimeni nu îndrăzneşte să o certe, să-i ceară explicații.

Martina face corp comun cu liniştea aproape primitivă, se simte iar ca atunci, parcă ar fi fost aruncată într-o baie călduță şi în care plutesc petale desprinse din crini.

În zilele noastre, nu mai este nimeni ca dânsa, om care ştie să asculte singurătatea împletită cu gemetele de orgă vetustă. Componentele instrumentului scrâşnesc ca oasele îmbătrânite încet şi sigur. Artrita veacurilor a lăsat sedimente pe clape, pe tuburi.

Instrumentul geme de amintiri în liniştea densă precum ceața de noiembrie. Numai Martina îi aude adevărata muzică, melosul stivuit între acoperişul acoperit cu plăcuțe de cupru coclit şi pavimentul din gresii industriale; un loc numit atrium, şi unde se adunau la fiecare miez din noapte, călugărițele din **Ordinul Sfintei Maria** să i se roage Fecioarei, protectoarei cavalerilor teutoni; şi lui, Sfântului Gheorghe, cel venerat pentru ajutorul acordat cavalerilor în timpul cruciadelor sângeroase.

Martina îi simte conturul aproape fizic, apoi îl şi vede, din ce în ce mai clar, colo un cavaler în mantie şi crucea neagră purtată peste tunica albă. El are barba crescută şi semnul tăieturii de iatagan pus pe diagonala obrazului. Martina tresare.

Nu mai este prezentă în Acum, dar nici în Atunci.

Deşi încă mai aude sunetele instrumentului pe care încearcă să-l acordeze meşterul modern, prinde şi fiecare dintre întrebările preotului şi, chiar şi răspunsurile unui diacon ce a trăit în urmă cu opt sute de ani.

Apoi, pogoară toții imnii aceia de slavă, vuiesc precum mareea unui ocean. Lumina lumânărilor purtate de miresele lui Iisus, este palidă ca oricare sfântă.

Sunt acolo, nevăzute, în mănăstire, călugărițe care au jurat casitate, sunt şi tinere şi bătrâne, dar mai sunt şi ele, domnițele şi jupânesele; tot femei fără etate cu soții sau iubiții, cu nobilii lor cavaleri plecați să se lupte pe viață şi moarte cu leul deşertului. Ele rabdă, aşteaptă.

Pe atunci, în al Treisprezecelea veac după naşterea lui Hristos, orga aceea era nouă şi june era şi organistul vestit. Călugărul muzician venea peste coline, la mănăstire, de două ori pe an. Aducea înscrisuri pe pergamante din piele de bivol şi în coşul de răchită, ulcioare pline cu vin de Tohani.

Sub degetele lui prelungi şi osoase, orga se supunea, cânta, nu ca într-o mănăstire modestă, ci ca într-o catedrală împodobită toată cu aur.

Acum, la începutul Mileniului III, instrumentul celebru face doar gălăgie. Zgomot fără rost ce se ridică spre tavanul sprijinit în colonade şi pilaştrii albi, grandioşi. Sunetele suie alandala, se împletesc, se desfac... precum un fuior de in deslânat.

Clapele de fildeş autentic sunt tocite de câte degetele le-au atins în răstimp. S-au subțiat, sunt cariate şi sună ca un clopoțel japonez de grădină, în curentul de aer care s-a iscat din senin.

Zgomotul se divide, curge mai departe, cade înapoi, trece prin tuburile de alamă. Orga străveche se încăpățânează, nu vrea să priceapă şi pace că vremea ei a trecut. Cântă ca o primadonă cu perucă şi fără dantură.

- Un organist!!? şoptesc buzele Martinei, şi femeia se miră că paznicul i-a auzit gândurile şi îi răspunde prompt, distrugându-i bula, mirajul.

- Îi sasu' ăl bătrân. Doarme în turn. Când are chef, de e zi, de e noapte, îşi dezmorțeşte degetele în clape. Îl auzi? Un nebun, le cântă cucuvelelor !

Martina dă din cap cu un fel de înțelegere infantilă. S-a liniştit. Ar trebui să se liniştească. Acolo nu există stafii. Sunt numai oameni ca ea, ca paznicul, tot inşi din carne şi sânge.

De acum, ascultă fără interes, cum organistul duce acordajul până la capăt, apoi, intervine cu acel melanj de polifonie şi messă medievală. Muzica de slavă creşte în amplitudine, se înalță, se bolteşte, nu mai are spațiu de respirație şi face să pocnească sticla încorsetată în cositorul vitraliilor. Au asudat şi pereții şi fruntea oamenilor ghiciți în

stranele foarte înguste. Călugărițele, colo nişte umbre fantomatice între care ea, Martina Sâmbure, se simte înregimentată.

Este derutată. Plânge şi îşi înghite lacrimile care ar putea să i se scurgă pe obrajii cu pudră Caron.

Abia într-un tîrziu îşi şterge ochii şi nasul, copilăreşte şi direct cu țesătura mănuşii. Prin plasa dantelei firave, îşi vedea pielea de pe degete. Spre mirarea sa, epiderma năpădită de psoriazis, acum este aproape curată, regenerată. Celulele sănătoase îşi reintră în drepturi, se întind de o parte şi de alta a unghiilor date cu lac transparent.

Martinei i-a dispărut incertitudinea, frica de toate şi mai ales ruşinea față de sine, nu se mai gândeşte la psihoza care a bântuit-o în ultimele zile.

O, da, sigur că este obosită şi stânjenită de cum s-a purtat. Prosteşte.

Auzi, să iubească o stafie?!! Fie ea, stafia, chiar şi a unui caveler cruciat, din vechime...

- Ce caut aici?!

În subconştient ştie ce caută, dar nu vrea să-şi răspundă.

Trupul fizic nu-i mai face față spiritului, acelui liant care o ține cu carnea încă pe oase. Şi, în spațiul monumental, muzica străveche îşi face de cap ca o văduvă tânără. Orga cântă, chiuie aproape...

Lumina de afară dă iama în bazilică prin miile de cioburi colorate din vitraliile recent refăcute. Este ca într-un caleidoscop, o lumină multiplicată, placată cu miliarde de fațete strălucitoare.

Şi ce dacă este numai iluzie optică, un joc oarecare?

- O carafă spartă... Mda, eu sunt carafa zdrobită sub talpa elefantului! face ea constatarea zâmbind controlat şi cu un strop de candoare.

- Clar, sunt o biată femeie!

De sus, de la balcon, orga repetă ca într-un bolero spasmodic sunetele rezultate din tuburile dezacordate. Martina nu mai rezistă. Îşi astupă urechile cu palmele. Ştie că

nu are de unde, dinafara ei, să îi vină salvarea.

Prin ogivele de sub streaşină, lumina solară penetrează interiorul cu insolență aproape păgână.

Inima ei palpită iarăşi. Nu şi-a luat pilula de Propanolol nici aseară, nici de dimineață.

Numai paznicul este la datorie, şi Arhanghelul Mihail, prins în fresca de ev mediu. Stau impasibili. Unul sprijinit pe picioarele răşchirate, cu mâinile în şold. Celălalt, un războinic cu sabie şi cruce bătută cu diamanate.

Însemne heraldice ?

Nu are importanță podoaba veşmântului sfânt, doar fața nevăzută, obrazul ascuns sub apărătoarea cu viziera lăsată. Un bărbat în carcasă din fier.

Martina Sâmbure se mişcă, face paşi, iese din bazilică.

Trece pe sub turnul rotund, prin sacristia cu lespedea criptei pe care scrisul este încă lizibil: *Hic somno dormientem Maximus Mariscalli Hierusalem, Johanes de Herseny*.

În urma ei, mirosul tare, de crini regali, se amestecă, se diluează în aerul ce intră prin portalul cu uşile lăsate vraişte.

*

S-a trezit mahmur. Putred pe dinăuntru. Şi totuşi, nu-şi aminteşte să fi băut mai mult decât altădată când s-a aflat în aproape aceeaşi oribilă situație, precum cea din noaptea trecută.

Punga cu grunji de gheață, pe care o ține apăsată pe obrazul cu barba crescută, nu reuşeşte să-l scape de senzația de greață şi de gândul că, orice ar face, tot Ratat se numeşte.

- Rahat! Asta ți se întâmplă, bătrâne, când iubeşti ca nebunul. Nu mai ai şira spinării!!! Auzi, să bați în uşa ei cu pumnul şi ea, ea să râdă de tine. Femeia-i nebună!

Craiul de Ghindă ştie ce spune. Numai că simptomul lui nu ține de mândrie cocoşească, ci de angoasa pe care o resimte acut, acum, când ține pe noptieră prima sa cutie cu vopsea de păr.

Încă de ieri i-a citit prospectul de mai multe ori. Ştie că, dacă ar vrea dinadins, în nici douzeci de minte ar putea fi ca nou! Părul lui grizonat şi adunat în cosiță pe spate, ar fi din nou brun şi strălucitor.

- Mâine!

Mormăie în barbă şi se lasă moale ca o cârpă, cade în lentoare.

De obicei are parte de zile mai bune ca asta. Dimineți în care face gimnastică, duşuri scoțiene, se admiră-n oglindă; ce mai, se simte bărbatul ce îşi permite luxul de-a alege primul, din liota de femeiuşti care-l adoră ca pe un accesoriu la modă.

Progenitură a unei familii de refugiați, a crescut ca o buruiană, lovind mingea pe maidanul cu excavatoare şi prefabricate din cartierul în care, proletarii plantau an după an, blocuri sociale. A urmat Şcoala vieții la zi, printre tarabele piețarilor. La seral a învățat cum să deosebească o lichea de un om de valoare.

Nu şi-a propus niciodată să ajungă „ceva” sau „cineva”. Nu avea stofă de negustor, cum avusese Iuraşcu, bunicul lui de la Cahul. Nu da un sfanț pe Onoare, cum făcuse Iura Prut, tatăl, care, în barăcile deținuților politici de la Canal, a mierlit-o în puterea vârstei şi cu credința nestrămutată în Dumnezeu şi în Rege.

Fiul nu şi-a dorit de la viață altceva decât i s-a dat, ce-a avut. Copil fiind, apoi adolescent, el şi-a luat minimul de existență pe gratis. Au fost săpămâni în care s-a hrănit cu pâine şi apă, fără picătură de lapte sau miere. Când nu a ieşit la liman, nu s-a răzvrătit, a mințit şi a furat, a rezistat fără să-l urască de moarte pe cel mai bogat.

După cei trei ani petrecuți sub armă „la securitate” Andrei Prut, alias Craiul de Ghindă, se considera a fi un tip norocos, că a scăpat întreg la minte şi trup. Era gata să-şi ia în primire primul lui loc de muncă, ospătar la Resurantul Central.

Dar, totul s-a răsturnat. Au dat iama, în Piață,

revoluționarii. A ieşit şi el în stradă cu prietenii de cartier. Au călcat în picioare portretul dictatorului, au ars steagurile cu secera şi ciocanu'.

Cum oraşul acela era prea mic pentru un „război" atât de mare, au „rechiziționat" maşina neagră, oficială, şi tixiți în ea ca sardelele, au plecat către Capitală. Sub lumina trasoarelor, în Piața Victoriei, au urlat din bojoci: Jos comunismul!!! Jos Dictatorul!!!

Mda, l-a atins şi glonțul. Razant, pe lângă inimă. A stat în spital, între paturile cu „terorişti" şi "eroi".

Nu a primit decorații. Nu s-a ales cu celebriatea celor care, spre deosebire de el, intraseră ca în brânză, în studioul Televiziunii Naționale. Asta a fost în Decembrie. Abia în primăvară s-a simțit întremat. S-a întors cu trenul în orăşelul de provincie. Nimeni nu l-a aşteptat cu pâine şi sare în gară.

S-a reinstalat în garsoniera lui de burlac.

Dovadă că a fost acolo, purta în buzunar un glonț. Nu era plumb, era vidia, glonț micuț cât un dinte de lapte şi pe care, Craiul de Ghindă îl păstrează încă, într-o batistă liliachie.

O da, dacă ar fi avut o familie!!! Alta ar fi fost motivația, lupta lui în politică.

Nu avea pe nimeni pe lume, suflet care să-l laude, nici să-i cumpere o pâine în zilele noroase, când cicatricea i se inflama, durerile îl țintuiau la pat ca pe un nebun în cămaşa de forță. Timpul îl trăda, i se strecura printre degete.

Împlinise patruzeci de ani când a tras linie. A scăzut, a adunat. Rezultatul nici că putea fi altul. Zero!

Clar, nu avea harul, limbajul unui politician.

Nici vorbă de afaceri bancare, poate şef la un cazinou... Aş!!! Nu ruleta, arşicele fuseseră sarea şi piperul din viața sa. Cum nu mai era nici „to'arăş" nici un domn sadea, a prins a arunca zarurile pe masa din cafeneaua deshisă în buricul cartierului. Acolo se adunau şmenarii, tipografii de noapte şi prostituatele.

La urma urmei, el putea fi orice; prinț fără tron, cavaler şi cerşetor, pictor de biserici, actor de vodevil, mediocru la

agățat dame, perdant iremediabil pe terenul de golf… acolo unde se trăgeau mai nou, sforile marionetelor mondiale.

Craiul de Ghindă era din toate câte ceva, suficient pentru a face slalom printre magnații burtoşi şi femeile lor siliconate şi plictisite de viață.

Şanse avusese ca să învețe, să progreseze, numai că el nu deținea curajul de-a escalada piramida de sticlă a unei societăți de consum.

- De ce să-mi sfârâie creierul pe pagini de carte?! La ce mai e bună o facultate?

Comunismul a murit! Capitalismul s-a născut autist...

Nu-mi pasă că sunt luat drept etalon al prostiei de către şmecherii zilei. Am rămas ceea ce am fost; proprietar doar pe garsoniera asta şi o colecție, cam subțire, de timbre.

Bărbatul vorbeşte pe şleau. Nu regretă că nu s-a impus, că nu şi-a luat funcții, nu a făcut avere din credite bancare. El este ce este, spirit liber, fără vise, proiecte sau griji pentru ziua de mâine. Când pune capul pe pernă, doarme foarte bine.

Înalt în stat şi drept ca ostaşul ce dă onor la drapel, are fruntea lată şi bărbia despicată, una peste alta, pare a fi numai bun să joace în filme cum sunt acelea care se toarnă la periferie, cu producători plătitori şi cascadorii, care-şi frâng gâtul pentru câteva lire sterline.

Propuneri, o, da, a avut. Pentru un scurtmetraj cu pitici muieratici şi fete despuiate.

Atunci s-a înfuriat pe regizor şi pe producător, dar mai ales, a fost mânios pe propria-i viață.

S-a încuiat în casă cu o damigeană de țuică neoaşă. A băut, a băut fără să se îmbete pe cât ar fi vrut.

S-a dat cu capul de pereți şase zile la rând. În şaptea, l-a căutat avocatul.

Aşa a aflat că se pricopsise cu o fărâmă din moşia de la Glodoasa, hectare cândva acoperite cu podgorii, acum, un teren ca de după război, în care nimeni nu ar fi investit nici muncă, nici bani.

- Mai e şi conacul, zice bărbatul râzând, apoi se aşează pe

taburetul din bucătăria minusculă, îşi aprinde ţigara. Trage fumul iute în piept. Tuşeşte de trei ori, cum are obiceiul. Se freacă la ochi în timp ce reia firul poveştii, al întâmplărilor care, nu ştie cum şi de ce şi-o tot aminteşte din prima noapte pe care a petrecut-o în patul somptuos al roşcatei de „La Diligenţă”.

El vorbeşte tare, apăsat, ca şi cum un actor şi-ar pregăti rolul înregistrând replică după replică, pe bandă magnetică.

Stă cu coatele pe tăblia mesei ieftine. Fumează şi lasă cuvintele i să se aşeze în cofrajele unor situaţii pe care le crezuse demult şterse din creier. Viaţa este tare ciudată!

- Glodoasa!! Cătunul cu vii şi plantaţii de nuci semeţi. Un loc în care alergam, mă împiedicam în iarba plină de greieri. Aş fi putut lipsi de acasă cu săptămânile, nimeni nu avea nevoie de mine. Pentru ai mei, eram numai un puşti cu muci la nas.

Puştiu', aşa-mi ziceau şi mama şi tata, până şi potcovarul şi vizitiul. Doar generalul Sâmbure îmi spunea Andriuşa, şi mă lăsa să mă joc cu nepoata lui, o fetiţă pe care o aduseseră în vara aceea din Franţa. Ea nu vorbea româneşte. Eu nu vorbeam franceză. Nici nu aveam nevoie.

Mama mea curăţa coşuri de legume, stând singură pe prispa bucătăriei. Mama era voinică, roşie în obraji şi cu cosiţă căruntă. Aş zice că nu a fost niciodată nici frumoasă, nici tânără.

Tata, ehei, Iura Prut era semeţ ca un staroste, cu şapca lui neagră trasă pe ochi. Umbla călare, era întruna în căutare de lucrători pentru podgoria pe care o atacase filoxera.

Şi, fetiţa aia cu pisturi pe nas, pe obraji... Cum o chema? Habar n-am.

Bre! Aşa o strigam. Nu cred că i-am spus şi pe nume.

Odată ne-am luat la întrecere, să înconjurăm conacul şi grajdurile, acareturile... M-am împiedicat. Ea hohotea. Îmi era ciudă pe mine, pe ea. Dacă ar fi fost băiat, m-aş fi luat la bătaie. Dar, era fată, am... am prins-o şi am pupat-o.

Ha!! Avea rochiţe de doliu cu corsaj înalt şi pălărie din

pai de orez cu panglică galbenă. Detalii! Cum de țin minte aceste nimicuri?

De ce nu? Eram îndrăgostit de dânsa lulea.

Cum o chema....?

Marten, bre! Marten!!!! Aşa o striga franțuzoaica, guvernanta cu guler de dantelă scorbită şi cărare dreaptă în creştetul capului.

Hmmm, pe vremea aia, conacul Olgăi Sâmbure era ca un azil de nebuni. Un imobil din zeci de odăi cu trecere una prin alta. Casă cu țiglă strălucitoare în acoperişul, ce trebuia să adăpostească de ploaie şi ninsoare, cele şapte turnulețe, bastioane fabuloase pe vremea Regenței.

În unul din ele, cică ar fi fost instalat telescopul trupelor prusace de ocupație. În celălalt, şi-ar fi tăiat venele domnişoara Eliza, progenitura Olgăi şi a mareşalului Iftimie Sâmbure.

Duduia Eliza! Oh, ce muiere, bre! Ca o pariziancă sadea.

Pe lună plină cânta, dansa prin iarba înflorită, goală ca o rusalcă. Alerga printre şiruri de vie cu struguri în pârgă, cu făclii din răşină aprinsă. Ce mai, înnebuniseră după ea domnii veniți de la oraş dar şi slugile.

În vara aia, a stat la Glodoasa doar o săptămână, timp cât să se asigure că Marten a ei, rămânea pe mâini sigure. A plecat brusc, fără bagaje, fără să lase o adresă în urmă.

A murit într-un accident stupid. Ea şi amantul ei, un pictor evreu.

Era într-o dimineață ploioasă, când generalul Sâmbure a ordonat să se pună steag din mătase neagră în poartă. Au venit şi preoții, cântat-a şi fanfara militară. Funebru.

Vremurile bune se consumaseră. Tăvălugul destinului îşi făcea datoria.

Guvernanta şi-a luat leafa şi tălpăşița, lăsând-o pe orfană pe mâna bunicilor.

Apoi, în toamna următoare, generalul a plecat la manevre, sau la război, cine mai ştie. Oricum, l-a adus ordonanța, în sicriu zincat şi pe ascuns, la moşie. A fost înhumat fără

onoruri militare, cum li se cuvine eroilor națiunii. Fusese împuşcat la Odesa. Luptase împreună cu nemții.

Frâiele moşiei au trecut în mâna văduvei sale.

Olga Sâmbure a făcut cum a ştiut ea mai bine. A traversat Mondialul cu capul sus şi tratând ofițerii germani cu vin din crama celebră. La final, fără scrupule, a sărbătorit Pacea împărțind butelci cu vin vechi, soldaților de pe tancurile ruseşti. A fost când cu unii, când cu alții. Nu s-a plâns niciodată că nu are noroc în viață.

Fetița cu pistrui pe năsuc?

A fost luată, dusă la Internatul de Stat.

Pentru noi toți, slugi sau stăpâni, paradisul de la Glodoasa se fărâmase ca un glob de Crăciun.

Ajuns aici cu amintirile, Craiul de Ghindă oftează. Mai are încă în minte o imagine romantică; o sanie care se apropia printre şirurile de pini grei de chiciură, un vehicul în care, Olga Sâmbure, tânără şi înveşmântată în blănuri, abia se vede dintre cutiile şi valizele din piele de antilopă. Venea cu daruri de pus sub bradul pe care generalul, în persoană, îl alegea din parcul conacului. O mulțime de bani risipiți pe cumpărături scumpe şi nepotrivite invitaților pe care îi aducea cu ea, la petrecere.

- Vremuri de aur! Să mă ia naiba, chiar am devenit un nostalgic.

Imaginea de carte poştală dispare în norul de zăpadă lăsat de copitele cailor. E ca într-o iarnă rusească peste care bat katiuşele. Războiul. Foametea. Dezastrul. Alte şi alte detalii ale unei lumi schimbătoare ca jocul unui caleidoscop.

- Când am revăzut-o, eram în talcioc. Ea umbla țanțoşă printre tarabele cu argintărie şi se târguia cu negustorii de ocazie.

Boieroaica noastră nu-şi vindea amintirile de familie, cum făceau mai toate familiile bune, aflate, pe atunci, la ananghie. Ea cumpăra. Căuta piese de mobilă veche, obiectele de valoare, cu care să îşi umple apartamentul în care comisarul Elisei o instalase, fără să-i pese că, datorită

gestului lui decandent, făcea spume după spume, gura târgului.

Olga Sâmbure se plia după cum era situația. Nu plângea, râdea de vremurile în care el, Elisei, fusese doar ordonța mareşalului Sâmbure.

La rândul lui, ruteanul îşi amintea cum ea, conița, îl trata cu cafea veritabilă şi cu vin îndulcit cu miere de salcâm. Încă de atunci se îndrăgostise lulea de Olga Sâmbure.

Pentru soldățoiul care era el, nevasta unui general întruchipa rafinamentul suprem al feminității. Olga devenise soarele care răsărea, femeia pentru care şi-ar fi lăsat până şi nevasta, pe una Maşa, care, după Război conducea cu mână de fier Economatul de pe lângă Primăria de Roşu. Patima lui Ilisei nu ținea cont de regimuri politice, de avere sau de vârstă. El o diviniza pe Ogla şi basta. *Hazaica* lui nu avea decât să-l accepte aşa cum era.

După ce a ajuns ştab la Aprovizonoarea Biroului de Partid, fosta boieroaică a profitat de naivitatea lui cât a putut. A ştiut cum să-l facă să-i ciugulească din palmă, deşi, acum era săracă, nu mai avea rochii scumpe, nici cercei cu diamnate şi, ce era şi mai trist, trecuse bine de jumătatea vieții.

- A dracu' muiere, Olga Sâmbure, asta!! concluzionează Craiul de Ghindă şi, prins în râşnița amintirilor, nici nu observă că s-a înserat, că țigara i-a ars singură în scrumiera din porțelan ieftin.

Ar trebui să facă un duş bun, să-şi pună „țoalele" de gală, să ajungă printre primii la librăria, unde îşi va lansa Robespierre al Revoluției din Decembrie, prima sa carte. Un volum cu poeme de dragoste.

*

Ca un criminal la locul faptei, Martina a revenit şi azi la locul întâmplării misterioase din săptămâna trecută. Stă iar la pândă. Aşteaptă cu sufletul la gură şi un tremur agățat în

colțul gurii, stă inertă ca o jivină flămândă.

În ultimele zile a devenit vicleană, alunecoasă şi gata să-i facă ochi dulci până şi omului care păzeşte artefactele din expoziție.

A cumpărat un pachet de țigări bune şi o cutie cu bere, a deprins şiretilicul prin care să i le înmâneze bărbatului în uniformă, fără ca omul să o refuze. Le face „uitate" pe etajeră, lângă radioul care toacă în ritm de rock, tihna monumentului arhitectonic.

Negriciosul, pic de sudoare, îi mulțumeşte printr-o înclinare a capului. Îşi scoate cascheta apoi, cu batista cadrilată şi mototolită, îşi şterge chelia etiolată şi încadrată de cârlionți unsuroşi. Tuşeşte sec, evident are un tic nervos.

Nu se mai simte sigur pe situație, dar nu are curajul s-o pună la punct pe „nebuna" obraznică, să o scoată afară în şuturi, apoi să întocmească procesul verbal aşa, ca la carte.

- Domniță, eu răspund cu capu' de... Mă rog, să nu-mi faceți o drăcovenie, că aştia mă belesc!...

Paznicul vorbeşte clar dar fără convingere în vreme ce deschide cutia cu bere blondă şi efervescentă. Lichidul dă pe dinafară, curge peste degetele lui boante, peste piepții sacoului bordat cu tighele de piele sintetică.

Martina îi zâmbeşte uşor pervers şi apoi, întorcându-i spatele îngust, drept, se apropie cu paşi siguri de zona în care, manechinele din ipsos şi mucava, dotate cu armuri şi mantale simulând moda medievală, stau încremenite.

Evident, este tot ceea ce a mai rămas din accesoriile de butaforie ale muzeografului care, spun unii, că ar fi rupt gura târgului şi cu această expoziție.

Spectacol sigur. Farsă!

De ce atunci, ea simte iar aerul acela rece în ceafă, aşa ca o respirație care o urmăreşte din fiecare unghi al navei de bazilică? Ceva neştiut o însoțeşte prin încăperea plină cu vitrine, până la racla în care stă, ca sfintele moaşte, codexul cu caligrafie ornată cu arabescuri orientale?

Este ultima dintre relicvele pe care pietrarii le-au găsit în

zidul acoperit cu un strat din amestec de var şi nisip.

Codex Anonimus. Manuscrisul presupus a fi fost întocmit în Mănăstirea cisterciană, chiar de Johanes de Herseny, cavalerul-călugăr refugiat aici în timpul prigoanei Regelui Philip.

O mărturie. Un document inestimabil ca valoare culturală şi pe care, aflați în plină criză financiară, actualii administratori ai Provinciei l-au scos la mezat.

Martina a devenit pragmatică. Îl vrea, ştie că va fi al ei şi numai al ei. Va licita, se va bate cu alți colecționari până la capăt, nu va mai sta ca o gelatină, cum i se întâmplase în timpul săptămânii trecute, când nu mai deținea energie, habar nu avea ce fusese cu dânsa.

De unde banii? Va vedea la timpul potrivit pe unde îşi va scoate cămaşa.

Acum, are emoții ca o gravidă înainte de facere. Este febrilă şi, cu acel strop de roşu prins în obrajii brăzdați de riduri fine, pare a fi o păpuşă bătrână şi pe nasul căreia, meşterul a pictat un număr impar de pistrui.

Alunecă peste dalele de piatră nouă şi mai departe, trece peste piatra tocită de câte perechi de saboți din lemn au călcat pe ea, diminețile, serile, la miez de zi şi de noapte; tot ceasurile în care, surorile din abația de altădată se rugau dinaintea crucifixului în care, încă se mai crede, că ar sta înfiptă o aşchie din crucea unsă cu sfântul sânge de pe Golgota.

Pentru Martina a mai trecut o zi specială. Lumina crepuscului se filtrează purpurie prin vitraliile mai înguste ca trupul unui copil. Totul este scăldat în umbre prelungi şi formele arhitectonice devin himerele pentru care, ea face un efort de voință ca să le accepte aşa groteşti, cum i se arată. Umbre ale unor ființe demult descărnate. Spiritul, energia lor, doar asta se simte, pluteşte în aer.

Nu o interesează cum, sau ce va fi ea, ea ca entitate, peste zece ani, peste douzeci, peste o sută. Ştie doar că merită toată tevatura aia, nebunia, zbaterea care o roade aşa cum sapă un

cariu în lemnul tare de cedru.

După zile de acalmie, acum ştie ce îşi doreşte cu disperare. Cele câteva zeci de file de scriere străveche. Nu sunt foi din papirus, nu este hârtie, nu este nici pergament în adevăratul sens al cuvântului, nu este nimic care să se asemene cu produsele de manufactură din atelierele scribilor de mănăstire. Mostra, prelevată de custode şi trimisă la expertiză, nu a fost relevantă şi totuşi...

- Suport cu origine incertă, nu are de-a face cu regnul animal, nici cu cel vegetal, de mineral nici nu poate fi vorba... Au spus evaziv specialiştii.

Martina ştie, habar nu are de unde, dar ştie că... este un înscris pe foița care-şi modifică structura la întuneric şi la lumină. Este o taină ce nu va fi descifrată decât prin punere în oglindă cu textul martor şi pe care, Johanes de Herseny l-a ascuns de frica inchizitorului.

Un mister străvechi, memoria colectivă a unui timp în care, fostul cruciat a ajuns scrib de mănăstire, colo un cronicar pios şi anonim al vremurilor sale. Johanes de Herseny, nemuritor prin formule şi secvențele pe care nu le poate descifra nici un computer din Secolul XXI. Acolo, în sicriul din sticlă industrială, vulgară, stă închis codexul cu grafii care alternează de la pagină la pagină, un document unic şi pentru care încă nu s-a găsit o explicație convingătoare în lumea ştiințifică modernă.

Cu o odisee pe potriva originalității sale, documentul apare în inventarele de carte rarisimă, abia din prima parte a secolului XVIII, ca aparținând unei mănăstiri din Alpii Austriei. Mai apoi, ba dispare, ba apare, în colecții particulare, la modul singular sau împreună cu alte legendare comori ale cavalerilor cruciați, face şi obiect de dispute religioase, dar şi monedă de schimb în negocierile politice dintre provinciile europene.

*

- Alfabetul nu mai contează, spune Martina, se lasă ca hipnotizată de tot acel melanj de desene liniare, cifre inversate pe pagină, arabescuri şi simboluri creştine, care, la un loc, dau textul şi miniaturile din vopsea vegetală înnobilată cu spuză de aur.

Imagini de călugări cu palmele însângerate, ostaşi ce i-au jurat credință spadei, oşteni cu coifuri şi iatagane; toți stau pe paginile cu leul fioros, cu fiara deşertului.

O devălmăşie de sentimente se suprapune în dezordinea aia atemporală şi în care, un mărturisitor înarmat doar cu cerneală şi o pana de gâscă, notează date ale noilor Legi, înregistrează evenimentele cotidiene, aşa cum am face noi, astăzi, pe o bandă magnetică.

Desenele şi literele se înlănțuie unele în altele. Creează întregul poveştii ca într-o revistă cu benzi desenate.

Martina uită de sine şi mai ales uită data, anul, mileniul în care se află, ea, o femeie ciudată şi codexul, despre care, ea crede că ar deține codul nemuririi.

- Biet Faust! spune Martina cu ironie dar nu râde, oftează ca şi cum ar fi în simbioză directă cu obiectul acela de patrimoiu, ar face parte din aceeaşi confrerie peste secole şi milenii, frăție inimaginabilă pentru lumea materialistă de astăzi.

Grifonii, inorogii, corbii, lebăda, treptele albe şi negre, crinii cu treimea petalelor ca din spumă lactee îi par a fi tridimensionale în cernelurile lor vegetale.

Codex Anonimus are sute de foi adunate între două scoarțe solide, de fier acoperit cu foiță subțire de aur.

Țâțâna balamalelor este slabă, închizătorile sunt anchilozate de nefolosință, dar întregul cărții în sine, străluceşte de îți ia ochii.

Codexul este gata să-şi reia locul pe raftul din biblioteca mănăstirii în care fost scris.

Printr-un joc al sorții, s-a întors la obârşie. Numai că, mănăstirea cu toate călugărițele din străvechime, şi el, cu Johanes de Herseny, cruciatul adăpostit de furia Regelui, în

tainițele medievale, totul este colb de Istorie.

Ceea ce mai stă agățat între cionturi de ziduri, este un simulacru de revelație**.**

Codex Anonimus are cicatrici fizice evidente.

Esta ca un om dat mort, dar care a înviat împotriva tuturor legilor ştiinței.

Prin transparența vitrinei, Martina vede ilustrațiile aburite, voalate, aşa cum ai descoperi chipul unui străin cu care te-ai întâlni în crepuscul. O aură inefabilă încadrează obiectul şi femeia ştie că ceva nevăzut, neştiut, nelămurit o leagă prin tot ceea ce este, de bărbatul care a scris paginile acelea. El şi-a lăsat chipul fizic într-un chenar, la colț de pagină. Plete bogate pe umeri, obrazul despicat în hanger sarazin – indubitabil, este Johanes de Herseny!

- El este scribul. Martorul. Nu are început şi nu are sfârşit.

- Ba, este doar o hârțogăraie învechită artificial, un fals sigur! Aprope că-i suflă în ureche, atât s-a apropiat de dânsa, doctorul Damian.

A intrat în bazilică uşor, cu paşi de pisică şi Martina, luată prin suprindere, e gata să țipe. Doctorul îi pune o palmă pe gură, apasă ca şi cum ai apăsa un bătrân evreu muribund cu puful de pernă, în timp ce, cu cealată palmă, îi sprijină ceafa asudată. Martina se zbate, apoi se calmează.

De ce oare vrea individul acela, să o ucidă?! Doar, ea este o nebună, o anxioasă!

Doctorul o eliberează din strânsoare cu delicatețe, e sigur pe sine şi pe pacienta sa, care acum îl priveşte aşa cum un câine bătut îşi priveşte stăpânul.

Femeia se ciupeşte de față, vrea să se asigure încă o dată pentru ziua de astăzi, că este rațională, lucidă. Atâtea fenomene stranii au pus-o la încercare în ultima săptămână! Şi ... doctorul Damian, pe care nu-l interesează arta sub nici o formă, ce caută în sala cu obiecte pregătite pentru licitație?

A urmărit-o? Aş!! El nu aleargă după fuste. Este om de ştiință, savant în materie de cercetare a creierului, fie el creier

de găină sau de femeie modernă.

- Singurică, singurică? glumeşte doctorul şi pentru că Martina şi-a revenit din spaimă şi nu mai este dispusă să-i facă jocul, se arată interesat de cartea aceea veche şi pe care, trebuie să fii nebun ca să-ți dai veniturile pe un an de zile.

- Nici s-o pui pe oala cu smântână nu este bună! Sigur are bacterii, Aspergilius Aureus! Sigur este infestată cu fungi, cu ... dracu' o mai şti *ce*. Evul Mediu a fost raiul pentru lepră, pentru ciuma neagră... Sunt maladii care de care mai grave, crede-mă, domniță. Hai, mai bine, la o bere. Sunt cu maşina decapotabilă. E o zi minunată. Rulăm pe şosea cu 200 km pe oră! Iahhh! Ce mai senzație! Vino, Martina, ieşi din cripta în care te vei căptuşi doar cu reumatisme.

Doctorul încearcă s-o prindă de braț, s-o poarte departe. Femeia se dovedeşte mai puternică decât pare, i se opune. A observat la timp cum jnapanul acela o minte, sau în cel mai fericit caz, încearcă s-o deruteze, s-o facă să reunțe la Codex Anonimus.

- Mâine, la 7 fix, am programare la Cabinet la tine! Până atunci, să ai o zi bună! spune femeia cu țâfnă, dar doctorul insisită.

Nu se dă bătut cu una cu două. O ştie că are probleme în ultima vreme şi că ceva, ceva trebuie că-i ascunde. Martina Sâmbure nu mai este pacienta perfectă. O femeie care se plânge de migrene, de singurătate. Ceva îi tăinuişte şi asta nu e bine pentru prestigiul pe care el, doctorul damelor cu poşete de firmă, şi l-a făcut în urbe.

- Dacă vrei, mai rămân cu tine! Aştept cuminte până te holbezi la mizeriile acelea. Nu vezi că e făcătură? Nimic nu este autentic. Falsuri! Mi-a spus... Iaca, puşchea pe limbă! Vorbesc ce nu trebuie.

Te las cu stafiile tale, dar nu uita, mâine la fix, eşti la mine, la spovedanie!

Doctorul râde, ori e prost ori face pe prostul. Se amuză de ecoul pe care îl face, hohotul lui în cascade, cum se izbesc sunetele de toți pereții.

Martina îşi astupă urechile cu palmele sale înmănuşate. Inelul cu rubin tras peste ochiurile dantelei, pare a fi o picătură solidificată de sânge.

Pe pagina codexului fără nume, stau firimituri ca din aripi de fluture. Taina, pe care, ea este tot mai sigură că o va descifra, chiar dacă pentru asta, va trebui să trăiască încă o sută de ani.

Şi ce dacă nu are prea multe date, habar nu are de sanscrită, nici de greaca veche, nu deține decât noțiuni generale din latina care se vorbea pe vremea Imperiului? Habar nu are de limba blahilor care au locuit acolo, cu mult înainte de-a fi ridicat cruciații cetatea, biserica, mănăstirea.

Martina recunoaşte că are o imaginație bogată. Vede şi ceea ce nu observă alții. Aude, miroase şi pipăie lucrurile pe lângă care cei mai mulți trec ca pe lângă cerşetorul din fața bisericii Tuturor Sfinților. Nepăsători.

- Oricum ar fi, Codex Anonimus este o povară prea grea de dus pentru un om singur. Ar fi nevoie de o instituție pentru a porni la drum, în dezvăluirea scretului.

Se recunoaşte neputincioasă.

Mai aruncă o privire peste paginile deschise, la vedere, peste cotorul cu aur vechi şi sub care, cleiul cu formulă chimică necunoscută încă, ține cu fermitate foile pe care, cernelurile au rezistat vremurilor.

- Ei, ai găsit cheia comorii?! Pun rămăşag că cel care va şti tălmăci cartea asta, va da şi peste găleata cu aurul războinicilor, despre care tot sporovăiesc calfele zidarilor. Aur şi pietre scumpe sunt căcălău în zid! Aşa zice lumea... Eu? Ce cred eu? Deh, dacă aş da eu peste comoară, mi-aş cumpăra imediat un motor nou şi turmă de oi din Australia...!

Martina nu a observat când paznicul, vorbind întruna, s-a apropiat de ea. Acum, el îi priveşte în decolteul bluzei, lăsând să i se scurgă un fir de salivă pe bărbia rotundă şi bine rasă.

Omulețul acela habar nu are de artefactele pe care este plătit să le păzească cu străşnicie. Este un mascul gata să-şi împrăştie sămânța oriunde ar găsi femela care să îl accepte.

Martina nu se retrage strategic. Scoate din poşetă portţigaretul de opal şi o brichetă plată, electronică. Alege ţigara, o răsuceşte între degetele-i înmănuşate, apoi o aprinde.

A vrut şi a reuşit să ducă în derizoriu clipa-i de miraj, pe care el, insul acela de doi bani, i-a distrus-o ca şi cum ar fi călcat o figurină de porţelan sub picioare.

Îl urăşte pentru asta dar cum nu are curajul să-i spună în faţă, doar trage fumul în piept, îl aruncă pe nări. Este din ce în ce mai nesimţită, ca o alcoolică rezemată de tejgheaua din cârciumă.

Lângă ea, omul în uniformă păleşte dar, nici el nu are curajul să pună piciorul în prag, să îi atragă atenţia că... acolo nu se fumează.

Derutat, în cele din urmă, acceptă şi el ţigareta care i se oferă, focul de la brichetă şi, umăr lângă umăr se aşează pe treaptele scării de sub pilaştrii, fumează tăcuţi ca doi salahori aflaţi în pauza de amiază.

Din cornişa bazilicii medievale picură câteva fire de nisip amestecat cu var. Nu le vede nimeni.

El ar vrea s-o ciupească de sâni. Ea ar vrea să-i ceară cheia de la vitrina în care stă ca şi răstignit Codex Anonimus.

Nici unul dintre ei nu are curaj să facă ce are de făcut.

Fumează.

În cele din urmă, femeia rupe tăcerea. Vorbeşte pripit:

- O clipă, te rog!! Deschizi capacul şi eu... Hap! Am prins cartea. Apoi... ţac, pac... Gata! Secretul rămâne între noi.

- Eşti nebună! Mă bagi în balamuc ori la puşcărie. De când îţi tot învârţi fundu' pe aici, te visez în fel şi chip...

Te servesc la micul dejun cu cozonac şi cafea turcească. Ca în filme, numa' nu mă băga-n bucluc. Ce-mi ceri, nu se poate. Servicu' i servici!! Atât!

Şi acu', hai, marş acasă! E ora la care trebuie să pun *supravegherea* pe automat şi trag obloanele. Iaca, dumneata mă băgai în belea!! Şi eu, ca prostu', aproape că uitasem că am acasă şapte guri de hrănit.

- Aş de unde! Mă vezi pe mine, fată rea?? Pentru asta, trebuie să fii o tipă care face baie în piscina plină cu şampanie. Eu sunt femeie serioasă, dom'le! Să-ți fie ruşine!

Martina îl tachinează fără răutate, fără dispreț în timp ce stinge țigara sub talpa pantofului galben. Îşi trage spre coate mănuşile elegante. Cine să ştie că sub broderia aia fină din macrame de Bruxelles, mâinile femeii sunt iar cuprinse de cruste urâte de psoriazis.

E gata să plece. Mândră şi inabordabilă. În treacăt, mai atinge o dată, cu vârful degetelor, vitrina în care, ca un bărbat în puterea vârstei, stă răstignit între două becuri electrice, Codex Anonimous.

- Pentru o singură zi îmi ajunge, zice şi râde lăuntric.

În urma Martinei, paznicul rămâne livid, fără să ştie cum să-i facă față momentului. Nici un paragraf din Regulamentul învățat pe de rost, nu-l ajută în cazul în speță. Din instinct, ține mâna stângă pe tocul pistoletului din dotare. Cu dreapta îşi face semnul crucii, larg, cu osârdie, trasează linii imaginare peste vestonul lui din doc bleumarin cu tighele din piele sintetică.

*

Ca o pisică de rasă, aşa stă tolănită pe canapeaua doctorului Damian, aruncată peste tapițeria cam jerpelită dar confortabilă ca o cizmă veche şi în care mirosul a zeci de parfumuuri de damă, amestecate, s-a îmbibat irevocabil.

Mai toate cucoanele din oraşul de provincie, foste neveste de ştabi comunişti, sau altele, din familii îmbogățite instant, fete de cabaret dar mai ales feministe cu funcții sociale şi politice, toate, toate au trecut măcar o dată prin cabinetul doctorului picat în burgul lor ca din Cer. Un fel de Rasputin al vremurilor alambicate pe care le trăim.

Storurile din catifea sunt lăsate şi lumina amiezii abia se filtreză prin țesătura ca lujerul tuberozei.

Martina nu vede, ea are ochelari de mătasă neagră pe

ochi, buzele îi sunt țuguiate și înroșite de câte ori și le-a mușcat la sânge, în ultimele minute. Nu îi este la îndemână să vorbească despre sine cu un străin. Doctorul vrea să știe tot, tot... O trage de limbă.

- De unde ți s-a năzărit prostia cu cavalerul cruciat, cu nemuritorul ăla?! Citești prea multe cărți care ar trebui interzise de lumea medicală, științifică. Uite așa o iau razna oamenii. Un pic de stres, oleacă de curiozitate morbidă și e gata cocktailul cu care își otrăvesc spiritul.

Doctorul vorbește ca un guru, nu ca medicul.

O lasă să se odihnească preț de câteva clipe, apoi revine cu întrebări și insinuări, insistent ca un țânțar care îți intră în ochi, în nas, în urechi.

Și-a așezat palmele direct peste pântecele ei. Martina simte fluidul fierbinte cum i se prefiră înspre vintre. Fără să vrea, scapă un suspin și se înfurie pe sine. A devenit moale, neputincioasă.

Regresie! O prostie. Auzi, să o *scufunde* în propriile ei amintiri! Și ea, Doamne, cât poate fi de naivă. Se execută ca o sclavă care vrea să intre în grațiile stăpânului.

- Așa, fetițo! Imaginează-ți că a rămas din tine doar o mână, un deget, o unghie... Da, relaxează-te. Așa... Acum să căutăm prin amintiri!

Hai, caută!! Caută, fetițo! Amușină ca porcul după trufele ascunse sub frunzele putrede. Aha!!! Nu-ți face plăcere. Asta-i viața ta, viața cu toate mizeriile zilnice, cu compromisurile. Hai, caută!!

Plângi?? E semn că ai ajuns în vremea pe când erai lihnită de foame și fără ciorapi în picioare. Ești jalnică Martina. Recunoaște că ai fost molestată! Hai, nu mai face pe sfânta cu mine, eu sunt doctorul și singurul tău prieten, ce dracu'!

Nu te judec. Tu ești slabă, doar un oscior din coasta bărbatului. Vei fi făcut compromisuri, ai plătit femeiește pentru toate firimiturile căzute de la masa stăpânilor. Dar ai rezistat, asta e foarte, foarte important.

În clipa de față nu mai ai vârstă, nu mai ai principii!

Iubeşte-te pe sine, pentru că eşti frumoasă, deşteaptă! Şi ce dacă ai pierdut bătălii, războiul tău poate fi câştigat în fiecare clipă. Nu trebuie decât să-ți vezi cu alți ochi viitorul.

- Doctore, eu nu văd nimic. E beznă. Totul s-a şters din memoria mea.

Martina Sâmbure este o persoană care nu a existat.

- Hai, concentrează-te! Vorbeşte!

- Spun tot ce văd, ce simt, cine sunt... Da, da, este un mare, mare rahat lumea asta în care mă învârt.

Eu sunt pasărea colibri, caut nectarul în flori de hibiscus! Sunt uşoară, un fulg... Doamne cât de proastă pot fi! Mă auzi, doctore? Mă vezi? Zbor! Sunt sus, sunt jos, sunt peste tot. Bat din aripi. Zurrrrr! Deschide fereastră! O, nu! Aş putea să mă arunc de pe pervaz. E cald aici. Ard... Mă sufoc!!!!!...

Doctore, te rog, ajutor!!!! De ce nu mă ajuți să mor?

Îmi promiți că o să mă eutanasiezi mai înainte de a mă face de râs! Sunt laşă, țin ştreangul degeaba în pod, eu nu o să mă sinucid niciodată!! Sunt nepoata generalului Sâmbure şi fiica unui artist care a schimbat Talmudul cu pensula şi vopselurile.

Da' de ce nu aş fi o nebună? Toate femeile din familia Sâmbure au fost nişte ciudate la vremea lor. Mama, Liza şi-a cumpărat odată un revolver. Micuț, îl purta în poşeta cu ştrasuri violete. Şi-a tăiat şi venele şi a încercat să bea zeamă de cucută... Nu i-a reuşit rolul de tragediană.

Şi ea şi tata, au murit în automobilul care a sărit de pe pod, în Sena. I-a înghițit Parisul anilor nebuni!!!

Cu toate acestea, tu îmi spui că sunt propria-mi stăpână! Că am fibră genetică bună. Oare? Chiar dacă e aşa, eu nu-mi permit să îmbătrânesc, să ajung senilă ca Olga Sâmbure!

- Măi, să fie! Când vă apar riduri la colțul ochilor, vă iese primul fir de păr alb, voi, toate femeile căutați sticluța cu otrăvuri! Să te sinucizi, uşor de zis, greu de făcut.

- Atunci, scoate diavolul din mine...

Martina aproape scânceşte şi pe sub mătasa ochelarilor de

camuflaj scapă o lacrimă adevărată.

Doctorul Damian nu o vede, sau dacă o vede, nu-l interesează emoția care dezgheață, rupe grunji de gheață din inima femeii hăituită de depresie.

- Ok, lady! Fie cum doreşti, dar, cum toți muncim pe bani, tratamentul meu costă. Vom ține şedință după şedință. Vom persevera, împreună vom şterge informația veche din creierul tău, pentru că, nu poți ridica cetăți noi peste fundații în nisip mişcător. Te voi vindeca şi de halucinații. Parol! Vei lua şi picăturile prescrise de mine aşa cum ți-am spus, şi nu dispera.

Hai, fetițo, să revenim în prezent! Aşa, aşa, rămâi cu ochii închişi. E beznă! E tihnă... E bine. Ține-mă de mînă. Aşa, iubito, fii ascultătoare!

Acum, poți să-mi spui de ce insişti să-ți vinzi sufletul pentru cartea aia veche şi nefolositoare? Ia, zi-mi, e ceva ce eu nu ştiu? Credeam că suntem parteneri în afacerea cu apa vie şi cu apa moartă. M-am înşelat?

Ho, nu te agăța, toanto, de mine, ca disperatul de un pai şi, scoate-ți mănuşile asta tâmpite! Aruncă-ți şi bluza, da, şi cămaşa! Hai, că îți deschei toți nasturii... Ha, ce sutien sofisticat ai! Ce piele, este încă frumoasă... Hm, şi miroşi ca un arobore de Livan! Tu ai citit Cântarea Cântărilor! Ei aş. Ce-i frumos şi lu' Dumnezeu îi place.

Acum deschide ochii! Priveşte-te în oglindă. Hai, fă un efort de voință. Scoate-ți ochelarii din mătase neagră. Vezi? Te vezi?

Eşti o altă femeie!!

Nu, nu-mi mulțumi. Să fii sănătoasă. Hai, tot înainte, treci peste cadavre.

Aşa! Cătinel, cătinel, mai facem un pas. Bravo! Vezi că se poate?

- Da', sunt în cerc. Tu mă învârți ca pe un titirez. Doctore, amețesc, şi pielea palmelor care-mi plezneşte!!! Mă ustură, doare. Off, dacă ai şti cât de mult mă urăsc!! Nu am curajul să mă privesc goală într-o oglindă.

- Totul vine de aici, de la cerebel. Hai, recunoaşte că ai avut o copilărie infectă, că ai fost violată, molestată, că... trebuie să se justifice într-un fel, ştiinţific, anxietatea ta.

- Pe dracu', doctore, nu mi s-a întâmplat nimic din toate astea! Nu sunt o psihopată pe care să o tratezi cu antidepresive şi poveşti de adormit copii. Nu sunt pacientul tău din ospiciu!

- Pardon, acolo este clinică de lux! Am deschis în târgul ăsta amărât, un locaş unde poţi beneficia de elixirul tinereţii.

- Da' eu nu aş mai vrea să fiu din nou tânără!

- Păi, facem ce putem. Viaţa fără de moarte nu ţi-o pot promite.

Până şi eu am cearcăne de la beţia din noaptea trecută, am varice care ulcerează pe sub stofa pantalonilor la modă. Sunt un om care îndrăzneşte, testează pe propria-i piele tainele universului.

- Eşti un muritor! De ce o faci pe deşteptu' cu mine? Te plătesc ca să-mi spui că sunt frumoasă, deşteaptă, cu o carieră extraordinară?... Uite ce-i, nu-ţi voi mai pune în contul bancar nici un cent!

- Nu te agita. Fii rezonabilă. Inspiră tare, trage pe nas din prafurile astea scumpe. Uite în ce casetă filigranată le-am păstrat pentru tine. Este o horbotă de metal rar punctată cu peruzele, artă veche, cum îţi place ţie. Hai, fetiţo, prizează, nu te opune. Nu vrei?? Ok! Nu te pot forţa să fii fericită.

- Eşti un monstru, doctore Damian şi eşti ageamiu în materie de psihiatrie. Recunoaşte că, habar nu ai ce este în creierul unei femei ca mine! Tu eşti doar viciosul notoriu cu o spuză de teorie pe limbă.

Cum de nu am văzut asta până astăzi la tine??

- Ba, ai văzut cum sunt, dar ţi-a plăcut să mă ştii lângă tine. Suntem doar doi oameni singuri pe lume. Ia, zi-mi, pe cine poţi tu suna la miezul nopţii, doar pentru a i te jelui că ai insomnie? Pe mine!

- Presări sare pe rană! Da, de la zece ani sunt singură pe lume. O orfelină, cum se spune în filme. Sunt o victimă a

istoriei.

Părinții mei, boemi, au mierlit-o de tineri. Bunicul, general regal şi cu zeci de medalii care-i placau tunica albă, a luptat trei luni pentru cucerirerea Odesei, apoi, când ruşii au dat iama în oraş, a sărit cu motocicleta de la Wehrmacht Heer, peste dig, în Mare. Nu ar fi suportat prizonieratul. Cine să-l condamne?

Am rămas cu bunica. Olga Sâmbure s-a purtat ca şi cu o păpuşă cu mine, mă împopoțona în dantele şi mă hrănea cu pâine înmuiată în sirop de zahăr. Încă de atunci, slugile de moşie au dat bir cu fugiții. Conacul s-a umplut de fum de mahorcă şi figuri dubioase... Noaptea, în curte, cântau armonicile şi se dansa cazaciocul.

Nu mă lua nimeni în seamă. Am fost un copil plăpând şi am avut pe rând, conjunctivită, tuse măgărească şi tifos exantematic... În disperare de cauză, după război, Olga m-a dat în custodie celor care, credea ea, că se pricepeau mai bine decât ea, să crească o fetiță ca mine.

Eram palidă şi tunsă pe sub căciulă. Era într-o iarnă când m-au luat de la Glodoasa. În urma maşinii cu cruce roşie pe portieră, alerga un băiețel oacheş şi cu ghetele scâlciate. A fost singura ființă care m-a iubit necondiționat. Ingrata de mine! Dacă mă întrebi, nici nu mai ştiu cum îl chema... dar, nici nu are vreo relevanță. Era fiul arendaşului.

În orfelinat am învățat ce-i egalitatea. Foşti copii de trupă şi copii din flori, odrasle ale comuniştilor ucişi la Doftana şi fiii unor inşi pe care pedagogii îi numeau duşmani ai poporului; toți eram în aceeaşi barcă. Acolo se pregătea, după regulament sever, Omul viitorului. Omul de tip nou! Ne spălau creierul ca şi cu săpun de rufe, de uitasem cine eram, unde locuisem mai înainte.

Într-o bună zi, tovarăşa m-a chemat în biroul ei. Spre deosebire de dormitoarele noastre, nişte odăi cu pardoseală de scânduri, acolo am călcat pe covoare moi, am văzut că sobele de teracotă dădeau căldură plăcută.

În fața mea, în picioare, sta un domn îmbrăcat în palton

de camilhair şi cu pălărie cum, abia peste ani, am mai văzut că purta Humphry Bogart, în filmul Casablanca.

Îşi freca mâinile ca şi cum ar fi fost vinovat. Vorbea prost româneşte. Nu-l înțelegeam şi nu mă interesa nici fotografia pe care mi-o tot arăta, un carton în sepia în care o pereche tânără şi frumosă, poza având în fundal Turnul Eiffel.

Directoarea şi-a aprins o țigară, eu mă miram că fumează ea, femeia rece ca din marmură.

Străinul mi-a spus că era Onkel Marck Grunter, fratele tatei.

Nu am crezut o iotă din tot ce mi-a spus. Nu m-am aşteptat nici să mă scoată în oraş, la un film, cum procedau mai toate rudele colegilor mei de internat. Aşa a şi fost, Onkel nu m-a invitat nici la cofetăria din colț.

Cum să-ți spun, doctore, omul acela era cam ciudat, purta inele din cositor pe trei degete de la fiecare mână. Avea un ochi verde şi un ochi căprui.

Directoarea îmi spunea că Onkel scăpase din lagăr ca prin urechile acului.

La plecare, fratele tatei mi-a lăsat o păpuşă cu cap de porțelan. Evident, el nu luase în calcul că, între timp, mie îmi crescuseră sânii şi nu mai eram interesată de jucării.

În aceeaşi cutie, în hârtie de ziar parizian, împachetat, am găsit şi un set de piepteni şi perii pentru coafat. Aveau mâner din sidef montat în argint. Atunci, ustensilele acele scumpe nu mi-au folosit la nimic. În săptămâna care a urmat, s-au găsit păduchi în internat. Fetele ca şi băieți, am fost tunşi toți la zero.

În aceeaşi cutie, de pantofi cu toc, am găsit şi fotografiile. Vechi. Mai târziu, am aflat că erau artistice şi că datau de pe vremea în care mama îi poza tatei, în mansarda lor din Montparnasse.

Părul mamei era minunat. Avea umeri rotuzi şi buzele trasate-n creion.

Cică, iubirea lor a fost o furtună de vară. Scurtă şi nărăvaşă. Eu m-am născut la sfârşitul unui anotimp triumfal.

Nu la Paris, la Glodoasa.

După vizita de la orfelinat, Onkel, burlac şi patron al unei farmacii celebre din Europa de Vest, a realizat că nu avea vocația, nu era pregătit să suplinească rolul de tată pentru o fetiță cam rebelă şi aflată la pubertate.

Ş'apoi, nepoțica putea fi foarte bine un copil cu probleme, doar eram amintirea palpabilă a iubirii dintre un artist iudeu şi o burgheză creştină.

S-a comportat corect şi fără compasiune. De atunci, până a murit, nu a fost an în care să nu-mi expedieze, pe adresa de la internat, casete cu bomboane ieftine şi rochițe cu volănaşe de nylon. El îşi făcea datoria, nu conta că între timp eu crescusem, devenisem majoră.

Îmi era dor de conacul nostru de la Glodoasa, dar acolo era o fermă de Stat. Noi, stăpânii de drept ai moşiei Sâmbureştilor, unii luaserăm calea bejeniei, alții erau praf şi pulbere.

Comunismul nivelase ambițiile oamenilor simpli. Slugile cele mai leneşe ale generalului Sâmbure, erau acum stăpânii conacului şi ai podgoriei, şefi la crama cu vinuri medaliate cândva la expoziiile mondiale.

Când mi-am câştigat independența, am încercat să aflu mai multe despre familie. Am cutreierat cătunele megieşe culturilor cu viță de vie. Toți bătrânii păreau a avea amnezie. Nu-şi mai aminteau cine fusese seniorul locului şi cine fusese rândaşul.

Era clar, şi acolo piramida socială se răsturnase. Era agitație, gălăgie.

Numai mama, Eliza cu logodnicul ei, îşi dormeau somnul de veci acolo, sub nucul din culmea podgoriei. În linişte. Fără cruce, fără mănunchiuri de imortele. Odihnesc în pământul Sâmbureştilor. Sunt două morminte şi o singură cruce. Acolo nu se jeleşte, nu se împarte colivă, nu se aprind lumânări în seara Zilei Tuturor Sfinților.

Martina este numai o voce ca de pe bandă magnetică, nu respiră, nu mişcă buzele. Cuvintele îi ies ca şi singure, direct

din pieptul micuț şi ascuns sub faldurile unui halat din material de prosop alb cu monograma clinicii particulare.

Doctorul cască. S-a plictisit de pălăvrăgeala care, prin similitudine, poate constitui biografia oricărei alteia dintre pacientele sale. El plescăie din limbă şi stropii mici de salivă îi umezesc buzele pline şi foarte roşii.

De sub cordonul îngust, poala halatului pacientei sale a scăpat, alunecă moale, de-a lungul gambei, lasă să se vadă coapsa prelungă şi de un alb uşor satinat.

El simte că transpiră pe frunte dar, este un profesionist, nu un muieratic!

Se apleacă, prinde capătul pluşat ce atinge covorul, îl ridică, acopere cu materialul textil pielea femeii ce miroase toată a lavandă sălbatică.

Un tremol neobişnuit face ca metacarpienele lui să nu mai asculte, să se lovească unele în altele şi în liniştea pufoasă, oasele să-i sune pe sub muşchi şi piele, ca o nişte castagnete din vremea conquistei.

Nu-şi iartă slăbiciunea de o clipă. Devine nervos, arțăgos aproape. Se ridică în picioare. Comandă:

- Gata cu povestea!!!!!

Nu mai are răbdare şi bate din palme... Gata!!! Şedința s-a terminat.

Martina refuză să i se supună. Continuă să vorbească despre o lume confuză.

- Ce-mi faci, cucoană?! Gata! Şedința s-a încheiat pentru astăzi.

- Aş! Mi-eee aşa de bine. Lasă-mă să merg mai departe... Vreau să povestesc şi... despre cum alergam pe o cale ferată... cum locomotiva-mi pufăia în ceafă. Pufff! Puff!!! Aşa... Ce abur scotea! Se ținea aia, după mine ca un taur de bivol. Metal negru. Fierbinte.

Da', ce-mi putea face o maşinărie?! Hi, hi!! Eu sunt nemuritoare ca Johanes de Herseny!

- Cine-i Johanes... ăsta?!

Dacă-mi vin în cabinet trei nebune ca tine pe zi, mă

scoateți din circulație! Bine, bine... Hai povestește dar să știi, te taxez dublu.

- Mulțumesc, doctore. Toate ar fi fost bune și frumoase, numai că eu, eu nu am fost niciodată o gardenia la butoniera fracului. Am trecut prin toate. Știi că am luat râie de la o precupeață de zarzavaturi? M-au uns cu dohot, mi-au dat pucioasă. Am avut și bube și... personalitate!

Nu m-au dresat cum ar fi vrut ei, nici pedagogii, nici bunica Olga, care îmi scria felicitări de 7 Noiembrie. Plicurile de la ea erau stropite cu parfum adus de Ilisei, de la Moscova. De fapt, apă de colonie Krasnaia Moskva.

La orfelinat, am crescut într-un borcan, la vedere, ca puii de hamster. Mă hrăneau științific, mă tratau cu antibiotice și băteau din palme când recitam poezii sovietice.

La 18 ani am fost eliberată! Mi-am sărbătorit majoratul în piață.

Nu întâmplător, Dumnezeu îmi scosese în drum o trupă de circ ambulant.

Cum l-am văzut pe dresor, am fost terminată. Era un tip cu plete aproape albastre, în tricou din mătasă vegetală mulat pe bicepși. Ha, ce picioare avea! Lungi și puternice. Ochii, nu avea nevoie de armă, de bici, strunea leoaicele doar cu o privire și mâțele alea uriașe i se supuneau ca hipnotizate.

Am fost topită după el, ce mai, topită ca margarina.

Îl visam noapte după noapte, mă perpeleam în patul din odăița pe care mi-o pusese bunica, Olga Sâmbure, la dispoziție. Aveam coșmaruri. Se făcea că... ăla mă pleznea cu cravașa peste umeri, peste față... Durerea era sălbatică și plăcută.

Eu eram leoaica. O fiară care nu răgea, nu scotea ghearele.

Mă îndrăgostisem și habar nu aveam.

Într-o dimineață am adunat mărunțișul de prin sertarele Olgăi, hainele cele mai bune le-am aruncat în valiză. Nu consideram că avem cui să-i dau explicații nici să-i las bilețel de adio bunicii.

Am plecat cu circarii. Dresorul m-a luat cu el în rulotă.

O vreme am vânturat lumea. Ce mai, a fost interesant la culme! Învățasem să stau nemişcată în fața țintei în care un nebun chior arunca 12 cuțite. Muream şi înviam la fiecare spectacol. Jur, a fost... magnific.

Viața mea, doctore, este doar o rooooată care se tooot rostogoleşte, mă terciuieşte, mă zbate în propriu-mi sânge, aşa ca pe o găină decapitată...

- Ba pe dracu', nu eşti chiar o nănoadă.

*

Cât îl priveşte pe Bărbatul de Ghindă, acesta pare să fi apărut în testament doar printr-o minune.

Oricât şi-a întrebat bruma neamurilor cu care mai ținea legătura, degeaba a căutat prin arhivele personale o dovadă, un act, ceva care să-i ateste că avea strop de sânge boieresc în vene, nu a aflat niciodată. Nu dăduse peste nici un semn clar, care să-l convingă că între el şi Olga Sâmbure ar exista un grad cât de cât de rudenie.

Când i s-a vorbit despre celebra, de acum, moştenire, întâi a zâmbit cu îngăduință. Apoi s-a inflamat ca filamentul unui bec electric. Din palid cum era de obicei, a devenit stacojiu.

- Aşa ceva nu-i pentru mine!! a strigat privindu-se în oglindă şi observându-şi cu spaimă ridurile care i se adânciseră de-o parte şi de alta a nasului uşor acvilin. Adormea greu, se trezea din nimica. Grija pentru avere parcă îi luase mințile.

Lucrurile se complicau şi, cum nu era priceput la cifre şi afaceri, s-a lăsat pe mâna avocatului, care urma a fi plătit, la final, în procente.

- Ce-am avut, ce-am pierdut? Caii de la bicicletă! Glumea, în timp ce angrenajul întâmplării aparent neverosimile părea a merge ca uns.

Cum odată şi odată tot trebuia să se întâmple, şi-a luat

inima în dinți şi bilet pentru trenul de noapte. În dimineața următoare era deja în halta de la Glodoasa, singurul călător la costum italienesc şi pantofi cu „cioc de rață".

Craiul de Ghindă risca. Îşi propusese să vadă care era, de fapt, miza jocului său de noroc.

La conac a găsit doar o bătrână în crinolină aproape fleanduri şi pe cap cu pălărie din pene de struț african toate ciupite de molii.

El s-a oprit buimăcit. Acum stă în prag. Nici nu intră. Nici nu iese.

Olga Sâmbure are brațele ca de ață, trase prin mânecile pelerinei fără nici o culoare. Are degetele uscate şi încărcate de inele coclite de vreme. Degetele sale se mişcă precum clapele unui clavecin, freamătă nepotrivit pentru o persoană care va împlini în toamnă o sută de ani.

Un veac în care şi-a jucat viața la jocuri de societate.

Bătrâna a prins pachetul de cartonaşe murdare. Îl ține ca în gheare, între palmele cu pielea invadată de pete în culoarea cafelei. Amestecă. Aruncă pe masă toate cărțile de joc. Le adună la un loc, apoi, în evantai cum e coada curcanului furios. Împarte cărțile unor jucători care nu există. Ea a rămas ultimul jucător dintr-un cazino protejat şi de nemți, şi de americani, şi de ruşi.

În stânga şi de-a dreapta Olgăi Sâmbure sunt numai umbrele mucegăite, ce se înghesuie, ies din trecut cum ies culorile dintr-un covor spălat prea mult.

Nici unul dintre personajele care i-au marcat, într-un fel sau altul, viața, nu mai există. În casa mare şi părăginită a rămas ea şi samovarul.

Un ceainic rusesc autentic stă impasibil, aşezat direct pe lemnul, cândva de mare valoare, al mesei. Un vas superb ici, colo pocnit, pleznit şi mai apoi nituit de un meşter care nu prea ştia meserie.

Bătrâna doamnă ține ochii întredeschişi şi are un zâmbet de mulțumire întins ca un ruj vechi de la un colț la altul al gurii fără dinți.

L-a simțit pe bărbatul străin lângă ea şi a icnit. Obrajii scofâlciți au prins un strop de viață, ba, ea chiar a încercat să se ridice din jilțul care o ține prizonieră ca un amant mereu nepotolit.

- Ce prostie! Prut, dragule, n-ai mai venit la mine la ceai de o săptămână. Ce e cu tine? Să nu-mi spui că ai fost rănit la vânătoare, găliganule!

Ea îi spune pe numele de familie, un nume pe care Craiul de Ghindă şi-l mai asumă doar în actele de stare civilă.

Sigur că-i senilă, vorbeşte aiurea.

Care săptămână?

Ultima dată când s-au întâlnit a fost la piața de vechituri şi, încă de pe atunci, Olga Sâmbure era trecută bine de tinerețe. El era un copil.

- Coniță Olga, sunt fiul lui Prut, un ins de cincizeci de ani şi un pic, nimic din ce sunt azi nu vă mai aminteşte de puştiul care alerga prin conac şi mai târziu vindea ziare birjarilor sau le lustruia cizmele ofițerilor ruşi în față la Lido.

- Ce contează?! Vino la mine, să te îmbrățişez.

Craiul de Ghindă face un pas cam nesigur. În urma lui, uşa camerei se trânteşte ca împinsă de vânt.

El este deja dincolo de masa împestrițată cu cele mai jegoase, mai uzate cărți de joc, pe care le-a văzut vreodată.

Aşează cartonul cu savarine pe masă, fără amabilitate, fără eleganță. Nu mai are îndemânarea cu care se remarcă din hoarda mondenilor ce se înghesuie pe listele de la Jockey Club. Nu ştie cum să ofere dulciurile acelea ieftine de cofetărie. Să facă în aşa fel încât să pară a fi un cadou? Gestul lui să fie ca o pomană?

Este nehotărât.

Îşi simte palmele lipicioase şi, în buzunare, nu dă peste batista cu care să şi le şteargă. Siropul prăjiturilor continuă să se scurgă lent dar singur, pe masă.

Ademenite, mai multe muşte costelive ies din crăpătura giurgiuvelelor scorojite. Fac zborul de probă, apoi se aşează, se înfruptă necuviincioase din scursoarea care se lăbărțează

pe lemnul de mahon patinat de vreme.

Olga Sâmbure este diabetică. În lupta sa zilnică pentru supraviețuire a învățat să reziste tentației gastronomice.

Trage cu aviditate aerul în piept, adulmecă hainele bărbatului sănătos. Confecții de serie dar care, lui îi vin foarte bine.

Ea prizează mirosul de after shawe autentic, îl poartă prin nări, în plămâni. Este aproape satisfăcută.

- Găliganule, tot mai mirosi a mascul. Hai să te sărut!

Prins pe picior greşit, Craiul de Ghindă cedează. Se apleacă peste obrazul acela zbârcit, cu un pic de teamă, ca şi cum făptura femeii aceleia ar fi din ipsos subțire, foarte fragil.

Ea îl strânge între brațele seci. Un gest nebunesc şi defel matern. Îl îmbățişează, îl sărută pe față, în timp ce degetele-i alunecă, îl ciupesc de fese.

Acum, Olga este ca o ibovnică tânără şi nervoasă.

El stă gata să verse. Îi este silă de zdreanța aia umană. Îi face greață tot jocul grotesc, în care se complace pentru o firimitură de avere.

Nu îi e milă. O respinge cu arțag, fără să fie defel atent la detalii.

Ea ține ochii larg deschişi între pleoapele palide şi fără de gene. Nu plânge. Nu râde. Se mulțumeşte cu ceea ce a primit pe ziua de azi.

Olga îşi trăieşte clipa prezentă cu intensitatea celui aflat pe patul de moarte.

- Hai, găliganule, plimbă-mă prin casă, prin gradină! Ia-mă! Du-mă în şura plină cu fân.

Mai ştii mirosul de sânziene? Polenul care ne intra prin toți porii în piele... Când ieşeam în soare, străluceam ca şi cum am fi fost tăvăliți în pulberi de aur.

Iura, găliganule, spune-mi cinstit, atunci, atunci te-am făcut fericit??

Craiul de Ghindă ştie, nu pe el, pe tatăl lui îl iubeşte cu disperare bătrâna senilă.

Cioburi de amintiri dispersate se adună, se leagă. Devin imagini.

Iura Prut, tatăl lui, şi stăpâna, Olga Sâmbure.

Povestea lor de dragoste nu a fost doar o bârfă între servitori.

Craiul de Ghindă hohoteşte. Râde cum nu a mai râs de multă, multă vreme. Îşi aminteşte ungherele conacului de la Glodoasa, cotloanele acareturilor, apoi ograda animalelor şi valea care desparte în două podgoria, ajunsă acum o pârloagă.

Nu doreşte dinadis, dar revede umbra îngemănată; sluga şi stăpâna călărind pe un singur cal, un şarg ce dispare în apusul de soare ca într-o baie cu sânge de copil.

Amintirile vechi îi vin nechemate. Se înfiripă-n imagini atemporale. Vede şi lucruri şi oameni care nu mai există.

Se sperie când Olga îl prinde, îl trage iar de braț către sine. Bătrâna îl roagă, îl imploră, să... o mai plimbe o dată prin lumea ei răvăşită de istorie şi umbre neştiute.

Acum, bărbatul nu se opune, deşi realizează că a urât-o dintotdeauna pe femeia care, deşi lovită de soartă, a căzut mereu în picioare.

Acum este jalnică. Lui îi este doar milă de dânsa, aşa ca de pisica pe care ai găsit-o ferfenițată de o haită de câini.

Olga Sâmbure îşi mişcă fundul uscățiv pe vinilinium-ul scaunului de infirm. Rana care-i roade fesele o supără cumplit, dar este ultimul lucru pe care l-ar recunoaşte față de sine, şi mai ales de față cu un bărbat, un străin.

Craiul de Ghindă trage automat piedica scaunului rulant. Îl împinge. Ocoleşte masa, pe care samovarul rusesc le ține de urât celor câtora zeci de cărți de joc care şi-au trăit traiul.

Trec, ca o gânganie ciudată pe lângă lada acoperită cu cergi, şi în care Olga jură că se află comorile adunate de generalul ei din teritoriile ocupate de război, dar şi altele, pe care comisarul Elisei i le-a dăruit la fiecare zi de 1 Mai şi 7 Noiembrie. Au trecut şi prin cadrul uşii vechi, care scârțâie lugubru în balamantele inegale.

Au ajuns. Sunt singuri în toată ograda cu pavele din granit ciobit.

Olga Sâmbure este nebună de fericire. Nu-şi mai găseşte cuvintele şi sâsâie printre gingiile dezgolite de dantură.

Căruciorul ei rulează ca şi singur printre resturile unei averi, despre care ea spune, cu măreție de regină:

- Prut, găliganule, tot ce vezi aici, îți aparține! Iubitule, vezi, ți-am promis şi m-am ținut de cuvânt!

Craiul de Ghindă rânjeşte. Devine nesigur pe sine. Râcâie țărâna cu vârfului pantofului la modă în anul acesta. Dar el este un gentleman şi se abține să spună cuvintele pe care le are pe limbă. Reuşeşte să nu o jignească pe fosta amantă a bătrânului Prut.

- Şi ce dacă??! zice ca şi cum ar mesteca gumă americană, şi gura nu-i mai miroase a înjurături, a blesteme.

Trupul bătrânei este uzat, tremură ca o gelatină, este o paiață în pelerina aia demodată. Dar, nici anii cei mulți, nici bolile toate la un loc nu o pot opri să se bucure.

Azi sau niciodată.

- Mi-e tare dor de Martina. Găliganule, promite-mi că o cauți, că-mi aduci acasă, nepoata!

În loc de răspuns, Craiul de Ghindă înghite în sec, apoi trece în revistă noaptea pe care şi-a petrecut-o ca în filme cu femeia care locuieşte în ruinele fostului han de „La Diligență". Să fie o coincidență?

Bătrâna stă cu brațele răstignite pe cotierele scaunului de invalid. Se scarpină cu agrafa în părul adunat sub bonetă.

Aerul curat, soarele, schimbarea, toate îi priesc. Olga întinereşte vizibil.

Şi-a îndreptat şira spinării. Şi-a ridicat bărbia. Este mai ageră. Este şi nerăbdătoare, dă din picioare, loveşte cu pantofiorii caraghioşi de postav fără cataramă, bate în aer.

Bastonul cu mânerul în formă de dragon îi cade din brațe. Rolele căruciorului trec peste el ca peste tibia unui bărbat mort.

Lemnul vechi trozneşte. Aşchiile se afundă în țărâna

năpădită de cele câteva smocuri de pir porcesc crescut printre dalele de rocă cenuşie.

Apoi, din nou, ea cade, se cufundă în lumea cealaltă, într-un spaţiu indefinit şi prin care umbrele oamenilor cu care şi-a petrecut tinereţea devin aproape consistente.

Ea face semn cu capul, spre stânga, spre dreapta, se grăbeşte. Cere mai multe lucruri de-o dată. Vrea, profită de situaţie şi de clipa de faţă.

- Să-i sorb ultimul strop de sânge curvei ăsteia de viaţă!! Mă auzi!! Viaţa-i o vacă proastă. Să o mulgem bine, găliganule!! Mă auzi? Viaţa-i şi alunecoasă ca o şerpoaică. Slac... sllac... scapă... sllllac... s-a dus. Ţi-a scăpat.

Dacă gesturile îi sunt nesigure, cuvintele bătrânei nu sunt fără noimă. Acum vorbeşte într-un dialect pe care Craiul de Ghindă, cu un efort de memorie, ar trebui să şi-l amintească. Un amestesc de limbi scoase demult din circulaţie. În Olga Sâmbure vorbesc mai multe personaje deodată.

Dar el se străduieşte să treacă de ceea ce vede, de ceea ce aude, nu vrea să afle secrete de familie, nu poate să meargă mai departe pe firul poveştii teribile.

Se simte murdar, sleit şi crede că alt compromis nu mai este posibil pe ziua de aceea.

Olgăi Sâmbure nu-i pasă de angoasa bărbatului încă tînăr. Ea este aproape matusalemică şi senilă, are tot dreptul să se răsfeţe, să se impună.

Se joacă de-a şoarecele şi pisica, îl are în gheare. Ştie că orăşeanul acela sofisticat nu poate fi Iura Prut, fostul amant şi administrator al moşiei sale de Glodoasa. Şi ce dacă?

Ea este o actriţă aproape perfectă în tragicomedia care se conturează din tuşe tot mai grosolane, într-un decor absurd şi fără spectatori.

Olga cântă ca într-o litanie dezlânată, înşirând pomelnicul de nume, tot oameni şi date calendaristice fără însemnătate pentru Craiul de Ghindă.

Cuvintele ei se leagă într-o poveste fără înţelesuri.

Este un descântec, poate o mantră pe care bătrâna o

repetă ca pe un exercițiu de pușcăriaș. Nu vrea să uite nici unul dintre cuvintele pe care le-a învățat de la bone și de la guvernante, de la amanții birjari, de la ordonață și mai puțin de la soțul ei, generalul Sâmbure.

Bătrâna face cruce largă peste pieptii pelerinei cu paiete uzate. Scuipă peste buricele degetelor cu care, mai apoi, atinge, prinde mâna bărbatului între două vârste.

El nu crede în vrăji, în spirite. Și totuși, se simte nesigur. Pământul îi alunecă de sub tălpile pantofilor eleganți.

De după un șir de plopi plini cu ciorchini de ciori unsuroase, se vede ceea ce a mai rămas întreg din casa servitorilor.

Acolo robotea mama lui, Valia, o lipoveancă robustă ca un cal de povară și care, îl crescuse cu frică de apă și cu frică de foc.

Copil fiind, Bărbatul de Ghindă nu realiza că mama lui avea sânii flasci, fundul lăsat și picioare bolovănoase.

Tatăl lui, Iura Prut, ajungea mereu după miezul nopții în acasă. Indiferent de situația dată, nevasta îl aștepta cu mămăliga fierbinte răsturantă sub șervetul de ață. Aducea albia lângă pat. Îi trăgea cizmele, turna apa în care răzuise fulgi de săpun. Îi spăla cu pioșenie picioarele cu miros de iuft. I le ștergea îndelung, cu drag, fără să se grăbească.

Încăperea lor mirosea a pipi de copil, sudoare de bărbat și a pelin uscat.

Nu se plângeau de nimic. De când se aciuaseră la moșia generalului, aveau știuleți în coșarcă și găini pe cuibar. Numărul plozilor crescuse la șapte.

Cui îi mai păsa dacă oamenii aceia se iubeau ori ba?

- Iura!! Iuraaa, găliganule! Da, da, așa-l strigai, coană mare, pe tata. Îl scoteau din patul bietei lui neveste. Pe atunci, tu erai o boieroacă dată dracu', o neastâmpărată.

Băteai din picior și dinaintea generalului. Săracu' stăpân, ori era prost de adevăratelea, ori nu avea bărbăție în vine. Halal să-ți fie!!

- Mă iubea, mă mucosule! Generalul s-a și duelat o dată

pentru mine... Ha, eram, eu eram o pacoste, da' el era mândru de mine.

Şi tac-to' a fost bun cu mine. Iura găliganul venea la conac cu polobocul plin. Vinul clipocea sub doagă. El sălta vasul pe umăr.

Era înalt şi falnic precum un staroste. Traversa peluza asta, umbla printre trandafirii altoiți ca şi cum el ar fi fost stăpânu'! Avea mersul apăsat, pas de bărbat adevărat.

- L-ai expus ca la circ... Invitații tăi râdeau de dânsul. Parcă-i văd cum fumau şi beau din pocalele de cristal în timp ce, la porunca ta, bietul tata îşi scotea cămaşa, îşi arăta muşchii... Un măscărici care nici nu realiza că îl umileai.

- Aşş! Eu îl iubeam. Musafirii mei îl invidiau.

- Toți zurbagii aceia roiau în jurul dumitale, coană mare... Puteai alege ce pofteai. Cum de te-ai dat la tata, la un fiu de mujic?

- Ehehei, Iura Prut a fost pentru mine un sfânt!

- Sfânt pe dracu'!! Într-o zi ne-a adunat, pe mama şi pe noi, pe copii. Ne-a strâns calabalâcul... A prins caii la ham şi pe'aci ne-a fost drumu'.

Nu am înțeles până azi, de ce ne-ai alungat, ne-ai silit să trăim în sărăcie.

- V-am dat bani, o găleată de bani! Pe el, pe Iura al meu l-am cumpărat de la proasta aia de Valea.

Glasul bătrânei este ca un ac, înțeapă în timpane. Craiul de Ghindă nu mai rezistă, toată povestea e ca un coşmar, din care el vrea să evadeze.

Ea îi simte duşmănia şi se apără. Se apără cu voluptate de avocat la bară.

- V-am dat bani, mulți bani. Eu am fost negustor cinstit. Am plătit pentru omul pe care îl iubeam.

- Mda, aşa se face că mama a deschis dugheana aia, cu lumânări, la oraş. Părul ei blond a mirosit până la moarte a ceară de albine pe care o cumpăram de la voştinari. Într-o zi, unul dintre negustorii ambulanți, nu a mai plecat din odaia ei...

- A făcut ce a vrut cu viața ei!

Olga Sâmbure vorbeşte cu țâfnă, de sus. Ca în tinerețe, când nu avea milă de nimeni. Este iar rasată, mândră, o femelă impetuoasă pe sub pielea zbârcită şi zdrențele rochiei toată petice.

Craiul de Ghindă este prea copleşit de propriile-i sentimente pentru a-i mai acorda atenție bătrânei, care-şi joacă cu disperare ultima carte a vieții.

La aproape o sută de ani de viață, ar fi posibil ca ea să delireze şi toată tărăşenia aia, să fie doar o închipuire.

Amintirile, pe care el încercase să le şteargă din memorie, acum ieşeau la iveală ca o sudoare de hamal prin țesătura cămăşii grosolane.

Masca pe care o purtase o jumătate de viață, se fisura, crăpa. Iaca, el, Andrei Prut şi nu Craiul de Ghindă, deținea sentimente, descoperea că avea rădăcini răsfirate. Nu mai era doar un jolly joker de care se foloseau prietenii de ocazie, apoi îi dădeau şuturi în fund.

- Am rădăcini! Coană mare, mă auzi, am ră-dă-cini!!!!

Bărbatul a schimbat grimasa de ură, în râs sănătos. Se copilăreşte, aşa cum se învârte în cerc larg, cu scaunul rulant cu tot. O poartă pe Olga peste peluza intrată demult în paragină.

- Hooo! Nebunule. Iura-găliganule eşti nebun de legat.

- Coană mare, eu nu sunt „găliganul”!! Mă auzi, coană mare??? Nu mă auzi. Eşti o epavă.

- Iura! Ha, ce amant mai erai!!! Nici nobil, nici mujic!! Ai fost singurul ins care mi s-a potrivit.

Generalul te-a înfipt în sabie. Te-a perpelit ca pe o potârniche... la foc mic.

Olga Sâmbure zâmbeşte cu un strop de cruzime amestecată în plăcerea unui animal satisfăcut după rut. Un cocktail de sentimente cum nu mai încercase de multe, multe decenii îi înviorează vocea şi tenul ei murdar, acoperit de riduri şi cruste cafenii, i se luminează.

Se crede invincibilă, cochetă în rufăria ei de epocă apusă.

Nu-i pasă că miroase a urină, a puroi şi nu a parfumuri fine. Este aşa, ca o haină de blană din hermină, un obiect de lux care năpârleşte, se jegoşeşte dar îşi păstrează întocmai croiala.

*

„Permite-i trupului tău libertatea de a cânta, dansa şi iubi".

Martina citeşte mesajul electronic o dată şi încă o dată… repetat, din ce în ce mai rapid ca şi cum ar învârti un disc din vopsele dar care, prin mişcarea-i tot mai accelerată reuşeşte să-i demonstreze că, de fapt, culoarea este inexistentă.

Numai imaginația o ajută să vadă o lume cenuşie în nuanțele curcubeului.

Pare a se fi abandonat din inerție într-un experiment redus la percepția unui elev de gimnaziu. Atât!

Energia nedefinită o ține gură la gură cu toate cuvintele care altădată ar fi reuşit să o sufoce.

Acum le prinde, le înghite până gura-i nu mai are salivă. Buzele-i s-au albit. Este tot mai uşoară şi nu ar avea motiv să se zbată în patul somptuos, în care, de două veacuri încoace s-au culcuşit perechi princiare, prostituate şi anarhiştii ajunşi la putere, călători grăbiți, celebrități sau doar inşi anonimi, toți au schimbat aici dilgența, în drumul lor spre Moscova, Lipsca, Viena, Berlin

În fond şi la urma urmei, Martina nici nu mai există!

Îşi spune că ar putea să se limiteze la ceea ce ochii ei văd şi palma atinge.

De ce aliajul acela din carne, oase şi sânge palpită ca aerul verii în prag de furtună?

Femeia îşi priveşte cu insistență epiderma degetelor roase de psoriazis şi vechea durere revine. Insuportabilă.

Nu mai caută demult un vinovat pentru bolile sale. Nici explicații pentru eşecuri, nu o mai interesează.

-Totul este doar sex! De aici ți se trage. Freud explică clar: dorințele sexuale sunt prezervate în idei inconştiente, care se concretizează în diferite simptome. De aici te-ai pricopsit şi cu psoriazisul. Nu are leac. Trebuie să te accepți.

Aşa îi explică doctorul Damian, un tip pragmatic, mai mult vraci decât medic, care tocmai şi-a inaugurat clinica specială în mijlocul unei păduri de conifere din apropiere.

De la el a învățat tainele cristalelor şi cum să facă băi în apa, în care aruncă pietre încinse şi brațe de plante medicinale. Arde scorțişoară, bea lapte de măgăriță cu râşnitură din foiță de aur.

Tot leacuri străvechi, prea puțin cunoscute de lumea contemporană.

Pe Martina nu o atrage cu adevărat alchimia în sine, doar secretul regenerării celulei. Ar face orice pentru vindecarea boii de piele care o tortureză.

În comapania doctorului, bravează, lasă impresia că o atrage spectacolul, trucurile fastuoase, la care din nefericire au acces şi savanții şi şarlatanii. E adevărat că, viața trăită la limită îi mai ațâță simțurile, îşi aminteşte de dresorul care nu o lăsa niciodată să intre cu dânsul, în cuşca leilor.

- Unde vor mai fi circarii, cu cortul rupt dar împodobit cu kilomentri de hârtie creponată în toate culorile? După o vară de hoinăreală, eu, rebela, am dat lumea circului ambulant, care mă dezamăgise prin sărăcia lui lucie, pe şcoală. A urmat toamna în care a intrat la facultate.

Iaca s-au ivit zorii de după jaluzele. O altă zi ne ia în primire cu încetinitorul. Ne va petrece prin maşina de tocat carne şi vise. Martina, încearcă să fii nepăsătoare, fato!

Ea scutură pudra mentolată care i s-a prins de buricele degetelor şi constată că se simte ceva, ceva mai uşoară. S-a obişnuit să rabde mâncărimea, pruritul.

Încă refuză să-şi privească mâinile cu crăpături cum sunt cele din scoarța stejarului. Le ascunde sub pernele brodate.

Dincolo de pereții din cărămidă manuală, este o dimineață normală, una deja îmbibată cu lentoarea de

duminică dimineața, de zi în care nu se lucrează.

Şi ea ar putea să lenevească în neştire între pernele cu dantelă mirosind a lavandă adevărată.

Ar reuşi, de-ar dori, să-şi relaxeze muşchii feței, tendoanele de la mâini şi picioare, să-şi golească mintea de grijile altor persoane şi mai cu seamă, de calculele financiare imposibil de pus în bilanț, pe hârtie. Şi ce dacă dă faliment? Doar este recesiune globală, ce naiba!

- Ce şi cât voi duce cu mine-n mormânt din avere? Întrebare tâmpită!

Zice, apoi râde. Hohoteşte ca o nebună până-i dau lacrimile, o podideşte tusea. Seacă. Aproape convulsivă.

Magazinul de antichități, situat la parterul clădirii, are zăvoare grosolane, lucrate în forjă medievale. Între ele, femeia se simte în siguranță ca şi cum ar locui într-un seif sigilat şi nu într-o hardughie cu țigle lipsă în acoperiş dar cu sistem de alarmă la uşi şi la geamuri.

Este a şaptea zi dintr-o săptămână! Lucrătorii au liber.

Nu-i nimeni în preajmă, să-i aducă fie şi numai paharul cu apă rece şi trecută prin filtrul cu cărbune sintetic. Devine nervoasă. Ia pilule cu pumnul, îşi masează tâmplele şi încheieturile cu tinctură din roze sălbatice şi preparată chiar de ea, în laboratorul secret din pivnița imobilului.

Efectu-i instant. Se simte bine, deşi o frică inexplicabilă îi dă târcoale.

În jurul ei nu este nimeni viu cu care să vorbească.

Se rezemă confortabil între perne, cu laptopul micuț pe genunchi. Îl deschide. Stă cu privirea lipită de ecranul care îi face conexiune cu lumea. O lume virtuală!

Nu-i pasă dacă cei de pe chat, inşii virtuali cu care schimbă idei, sunt îngeri sau demoni. Le trimite mesaje banale şi fotografii din prima tinerețe. Cu ei se simte tânără, isteață, chiar şi deşteaptă.

- Sunt fericită, ce naiba! Trebuie să fiu nebună de fericire!!! Am aparatură sofisticată, avere am, şi nume cu

oarece rezonanță! Atunci, ce îmi lipsește?!

Femeia rânjește cu răutate, arătându-și caninii înfipți în gingia cu început vag de parodontoză.

Din oglinda venețiană prinsă cu holzșuruburi direct în perete, imaginea sa, una jalnică și fără de vârstă, o scuipă în față. O rivală?

Aproape că nu se recunoaște în masca aceea cu o mie de riduri și cearcăne violete sub pleoape. Vrea să schimbe decorul.

Bate din palme. Cheamă. Îi ordonă unui majordom care nu există, să-i servească cafeaua. Mic-dejun de prințesă!

S-a săltat nervoasă în capul oaselor. Ochii-i scapără. Trupu-i tremură până când pernele-i alunecă una câte una de sub umeri, de sub coaste.

Simte-n vertebre, lemnul de la căpătâiul patului cu baldachin medieval autentic. Nici cald. Nici rece. Material compozit.

Deschide Internetul. Dă pagină după pagină, citește știrile proaste, se îmbibă cu nefericirea altora. Violuri, crime, tzunami, trădări, războaie fratricide și, în cele din urmă, cometa Elenin. Va dispărea Pământul. Nu-i bai!

Pe Martina nimic nu o mai impresionează. A devenit imună la scursoarea umană, la răutatea care roade bucățică cu bucățică din Lume.

Ține aparatul electronic, așa cum un ucenic vrăjitor ar purta Cartea cu formula Vieții. Nu-l strânge prea tare. Nu-l eliberează și dihania aia simte răsfățul. Se face una cu carnea femeii. Îi toarce în brațe ca o felină șireată. Căldura circuitelor integrate crește ca drojdia în pâine.

Martina simte plăcere fizică. Suspină.

Deși irelevantă, starea de bine i-a străpuns fibra cămășii de noapte. Acum îi penetrează epiderma, urcă spre plex, coboară în coapse... Gata!

A fost doar o senzație, o experiență destul de interesantă, Păcatul și clipa, în care energia neclară pare a se fi înseminat în carnea umană!

Lenjeria Martinei e fleaşcă la subsiori, i se lipeşte de umeri şi de sfârcurile sânilor tari ca gutuile.

Ar vrea să fie gata moartă şi rufăria aceea să-i fie linţoliu. Ce doreşte dânsa, nu e cu putinţă. Încă.

Camera cu stucaturi originale în zidăria acoperită cu vrejuri de viţă canadiană, grădina plină cu menhiri tainici pe sub gorunii matusalemici şi, de dincolo, de peste colină, întreg oraşul vechi retrăgându-se sub asediul oraşului de sticlă şi beton; toate cele ştiute şi cele neştiute de ea până azi, sunt praf de stele zdrobite-n mojar. Pulbere.

Act prozaic. Murdar.

Cu neputinţa jivinei prinsă-n capcană, Martina înjură. În gura ei, vorbele de ocară nu par vulgare, fac parte din vocabularul însuşit natural, pe când adolescentă fiind, umblase cu circul dintr-un oraş în altul.

Martina azvârle cu ce-i cade în mână în oglinzile scumpe, în amoraşii de ipsos aurit şi care par a-i da cu tifla din basoreliefurile înfipte în gledul pereţilor pătaţi ici, colo, de igrasie.

Laptopul îi scapă de pe genunchi. Cade cu zgomot nebănuit peste duşumelele fără covoare.

Ledurile maşinăriei inteligente acţionează instant. Verde. Roşu. Stop!

Au avertizat-o. În van.

Aparatul acela fusese singurul vector care o mai ţinuse legată de cotidian. Acum s-a fărâmat.

Martina se simte eliberată. Poate reveni la vechile-i metehne. Tot nimicuri femeieşti, de care se crezuse debarasată o vreme.

Deschide sertarul scrinului alb, caută febril, alege din maldărul de accesorii fine şi demodate, altă pereche de mănuşi. De mătase albastră. Le trage încet peste degete, peste podul de palmă, spre coate! Cu grijă exagerată.

Stă cu bărbia în piept şi ochii goliţi de lumină.

Pe etajerele budoarului de femeie bogată, toate ceasornicele din colecţie fac abstracţie de cifre, de

matematică. Nu adună, nu scad. Vin din viitor. Merg spre trecut. Şi, între faliile închipuite, prezentul face jocurile. Împarte cum vrea el cărţile şi norocul chior.

Craiul de Ghindă şi Johanes de Herseny, o monedă cu două feţe. Care e viu? Care e mort? Cine mai ştie?!

- Certitudinea-i un moft, zice Martina, ca trezită din drog, apoi râde, hohoteşte pentru a nu plânge aşa cum ar îndemna-o inima-i rănită.

Prin brocartul ros de molii şi de istorie, prin draperiile vechi dublate cu saten nou, intră o rază din soarele verii autentice. Este numai un ciob din realitatea palpabilă. Unul ascuţit, dureros.

Dar, încă mai există în lume, oameni reali, din carne şi oase. Contemporanii Martinei sunt dincolo de ferestrele cu petice din sticlă manuală şi fâşii înverzite de plumb. Umplu pieţile cu mărfuri perisabile, cârciumile cu damf de nicotină şi alcool. De ce i-ar interesa pe ei, o *nebună*, cum este patroana galeriei „La Diligenţă”?

Ea se aruncă peste pat, întârzie cu faţa afundată în pernele pline cu puf de pinguin imperial. Pare un fluture monah, aşa, cum stă cu braţele acoperite-n dantelării vaporoase, cu mânecile fastuoase puse de o parte şi de alta a trupului firav.

Este în repaos absolut.

Târziu, într-o vreme, îşi răsuceşte gâtul prelung şi împodobit cu colier subţire de platină. Întoarce capul către fereastra blocată-n obloane. Cine ştie, poate mai aşteaptă încă un semn. De la cine?

Martina este o femeie cu toane. Când e veselă, când e furioasă. Prietenii şi-i numără pe degetele unei singure mâini, la fel şi duşmanii.

- Acum, ce urmează?

După o vreme se reculege, se ia în seamă. Aproape că îi pasă de sine.

Nu mai suportă transpiraţia care colcăie, i se acreşte în rufe ca laptele unei capre în uger. Parcă nu ar fi făcut duş, baie cu săruri parfumate, de o săptămână.

Şi carnea pe oase şi-o simte flască, mai moale ca otreapa… Ar trebui să facă gimnastică; fitness, aerobic, pilates… Să justifice într-un fel sau altul, preţul aparatelor de întreţinere cu care şi-a mobilat subsolul, hrubele acelea întortocheate, caverne ce pornesc de sub singurul imobilul care s-a mai păstrat cât de cât locuibil, din incinta hanului şi a grajdurilor, odată pline cu caii în harnaşamente de diligenţă.

Ea se rostogoleşte peste aşternuturi. Hăţişul şifoanelor este alunecos, rece şi femeia nu reuşeşte să se ridice cu uşurinţă. Stă în patru labe, merge de-a buşilea. Se saltă de-o palmă, încă o dată. Cade. Se ridică...

În sfârşit, reuşeşte.

Este iar stăpână pe propriile-i picioare. Haida de, şi ce mai picioare! Superbe.

Îşi ţine cu greu echilibrul, acolo, pe salteaua de lână merinos, făcând echilibristică în vârful patului, o piesă de mobilier rar, operă de artă cu certificat de autenticitate.

Coloana vertebrală îi e dreaptă. Bărbia este fermă. Ochii albaştri, mari, privesc înainte!

Este mioapă şi fără lentilele de conact, nu sesizează detaliile. Ş'apoi? Ce mai contează un fragment insignifiant din puzzle-ul pe care îl face şi reface, ca într-o terapie tâmpită.

Mâinile i-au încremenit pe lângă trunchi. Ascunse de mănuşile pretenţioase, ca de prinţesă prusacă. Este ceea ce este; un manechin în lenjerie intimă fină, unul de lux; o statuie superbă şi rece.

Acum, Martina se poate privi pe de-a-ntregul în oglinda din sticlă de Murano, un alt obiect superb achiziţionat de ea la licitaţia anului. Care an? Care secol? Nu mai contează data din calendare.

Sticla demult argintată pare a fi o apă putredă, undă scăpată din canalele veneţiene. O oglindă bătrână, cu pete urâte şi fisuri care amintesc de destinul implacabil al unei epoci cu măşti de fauni şi donjuani de carieră.

Prin amintirile Martinei trec gondole pline cu recuzita

carnavalului. Păpuşile androgine se ciorovăiesc pe sub lampadare, pe Puntea Suspinelor… Totul este cocleală de aramă. Verde broştesc.

Ea alege taburetul din piele de Alhambra, cu broderii arăbeşti. Se lasă pe el, în dreptul oglinzii, şi ridică peria de argint cu intarsii de sidef roz, ustensilă care face parte din setul de coafură, pe care l-a primit demult, de la Onkel.

Îşi aruncă părul pe spate, închide ochii, se pieptănă până mâna îi amorţeşte.

Altă mână, rece şi grea, bărbătească, continuă periajul. Este ca şi cum peria ar trece ca o ţesală peste coama unei iepe din grajdurile regale. Cu atenţie exagerată şi fără dragoste.

Martina deschide ochii şi, în oglindă, privirea ei întâlneşte privirea cavalerului pe care îl recunoaşte din gravurile paginilor din Codex Anonimus. El are ochii verzi şi buzele palide. Este Johanes de Herseny. Nemuritorul.

Femeia ar urla de frică şi bucurie laolaltă, dar nu mai are pic de putere. Cade mototol peste taburetul adus în Provincie de cine ştie ce negustor din Spania conquistei.

Nu e nici o îndoială, el are mantie albă, vestă din zale, cruce pe piept, are şi spadă. Arma cea mai bună, din oţel de Toledo.

Este cavalerul cruciat care s-a refugiat în mănăstirea din deal, pentru a-şi scrie, în secret, memoriile din Legiune. Un codex anonim, pagini fără semnătură şi care, pentru savanţii secolului XXI, pare a ţine de domeniul magiei.

Cavalerul însuşi este o halucinaţie, un conglomerat vizual, olfactiv şi tactil, coagulată din monadele pe care ea, Martina, le ignoră ca pe o fotografie distrusă de molii.

O, dacă ar fi vorba despre o persoană normală, ar putea să-şi certe cavalerul, să-l biciuiască pe Johanes de Herseny, să îl scoată pe uşă afară.

Bărbatul în mantie albă cu cruce neagră pe umăr, este acolo; o ridică pe braţe, o aşează pe genunchii lui, acum că el a ocupat loc în balansoarul de sub fereastră. Şi totuşi,

bărbatul falnic nu este din sânge, din carne pe oase.

Acum, budoarul Martinei miroase a crini regali. Specie legendară şi care nu mai apare în atlasele botaniştilor colecționari de câteva sute bune de ani.

La un semn al cavalerului, în odaie, intră şi trubadurul. Un ins pricăjit cu țitera subsioară. Vrea să le cânte pe gratis. Martina înghite în sec. Cavalerul aprobă cu o înclinare a capului şi, pletele lui legate-n cosiță, se desfac, i se răsfiră peste umeri, îi ascund obrazul cu cicatricile iataganelor.

Țitera duce linie melodică plată, aproape liturgică, precum messa gregoriană.

Deşi Martina crede că ştie să deosebească nebunia de realitate, toate acele efecte de sunet şi lumină reflectată în oglindă, sunt suficient de reale pentru a le putea pune pe seama unei cutii muzicale întoarse cu cheia.

Din stradă, o maşină a claxonat prelung. Se aud voci de inşi care se apropie de uşa închisă pe dinăuntru, cu cheia.

Muzica s-a oprit brusc. Menestrelul a dispărut ca un abur. Liniştea umple pe dată ungherele.

Cruciatul se retrage şi el, cu spatele înainte spre uşa îngustă şi care face legătură cu labirintul care, se spune că ar lega vechea reşedință de „La Diligență" cu subsolul sacristiei vechii abații. Se aud cum cad zăvoarele uşilor dublate cu chingi de metal.

Singură fiind, între brațele şezlongului cu perne umplute cu iarbă de mare, Martina mai întoarce o dată arcul jucăriei medievale, apoi se ridică. Se aruncă în patul confortabil.

Aerul eliberat din burduful de hârtie de manufactură chinuie, muzica străveche iese buluc prin găurile perfect distribuite în pergamentul ce se rulează imperturabil pe tamburul din lemn de Abisinia.

- O viziune! Sigur am avut o viziune, şopteşte pentru sine, în timp ce din menajeria cu figurine de porțelan, o colombină cu scufie cât degetarul, se învârte năucă în jurul axei sale. Jucăria nu oboseşte, nu îşi face probleme de dietă, nici de dragoste. Pentru ea, melodia ciudată continuă. Tristă.

Martina abia se abține să nu plângă.

Dacă ar fi o femeie obişnuită, ar face leoarcă fața de pernă. Ar vărsa lacrimi peste seturile de lenejerie din borangic şi cu monogram unei perechi princiare demult scoasă în afara Istoriei.

Nu va plânge! Ea este om de afaceri, o carieristă aprigă şi mai ales, este independentă. A învățat cum să gândească pragmatic şi cum să se fofileze, să o ia cu un pas înaintea bărbaților.

Martina a trebuit să învețe de mică să lupte pentru felia de pâine, pentru recunoaştere socială şi mai ales, pentru a-i face fricii, întunericului care domnea în podul casei, unde preceptorii internatului o închideau zile şi nopți, fără să reuşească să facă din nepoata generalului Sâmbure, o copilă cuminte. Pentru ea nu existau metode pedagogice cum scria Makarenko, învățătorul sovietic la modă în anii aceia.

Nici azi nu crede că ar putea fi absolut fericită. Iubirea nu a avut puterea să îi ciugulească ficatul precum corbii**,** ochii crucificatului.

- Şi ce dacă am rămas nemăritată? Doar am o carieră superbă, am averea mea, pe care nu aş fi realizat-o în vecii vecilor, dacă aş fi avut soț şi o liotă de plozi prinşi cu mâinile lor murdare de rochia-mi de diftină. Sunt o norocoasă că nu am participat la planul demografic!

Iaca, nu-s nici depresivă, nici nevrotică, doar obosită. Sleită, da, acesta ar fi termenul care mi se potriveşte cel mai bine.

Dacă nu ar fi rănile de pe degete, de pe palme, şi... nebunia cu cavalerul şi codexul cu rețetarul Vieții fără de moarte, aş avea linişte!!! Linişte.

Stafia apare şi dispare, aşa ca o respirație. Nu îmi face rău, nu îmi face bine, el doar Este!

Vrăjitorie! O stare din care nu mă vor scapa nici popii cu maslul, nici țigăncile cu ghiocul!! Off, şi încă susțin că sunt o femeie modernă.

Martina vorbeşte clar dar încet şi fără să-şi dezlipească

ochii de pe apa oglinzii venețiene. Vorbeşte cu sine.

Este ca o liană care a crescut mult prea repede şi acum, propria-i greutate o trage în jos, o ucide. Iubeşte patul ei somptuos, unul cu baldachin de mătase crem şi cearceafurile mototolite degeaba. Este patul peste care se întinde, cu obrazul cufundat în mirosul bărbatului cu care a trăit ca în filme, ultima săptămână. Unul viu! Mai păstrează pijamaua Craiului de Ghindă, sub pernă, colo, o lenjerie masculină fără pretenții de lux.

Femeia adulmecă aerul din jur, apoi netezeşte cu buzele, gulerul bluzei bărbăteşti, trece cu amprenta degetului peste tighelul panatalonilor de serj sintetic.

Da. Încă mai persistă acolo un damf de feromoni în amestec cu mosc.

- Ce-i al lui e al lui, este un om viu. Craiul de Ghindă nu-i o nălucire. De ce l-am alungat?

Merita să-i păstrez măcar numărul de telefon în agendă. Nu am făcut-o.

El venea mereu seara, pe întuneric, pleca dimineața devreme, la flacăra lumânărilor. Dacă l-aş întâlni pe stradă nu l-aş mai recunoaşte decât după cureaua pantalonilor. Una din piele de peşte. Sau, după frizură, i-aş atinge părul tuns scurt şi prin care mi-am trecut de atîtea ori degetele.

Aici, Martina atinge un nerv foarte sensibil. Nimeni nu se poate lăuda că i-a văzut mâinile. Poartă succesiv zeci de perechi de mănuşi, unele simple, altele decorative, cele mai multe sofisticate, potrivite pentru actrițele de vodevil. Un accesoriu, un capriciu pe care, mai toți partenerii de afaceri şi chiar angajații de la prăvălie, se prefac că nu-l iau în seamă, că totul este în ordine. În lipsa patroanei chicotesc, îşi dau coate, scot bancuri.

Martinei nu-i pasă de oameni. Crede că nu o interesează prea tare nici Craiul de Ghindă, un ins sigur dubios şi pe care l-a umilit cum a putut mai bine. Dacă are şira spinării, nu se va mai întoarce la ea în vecii vecilor.

- Şi, ce dacă?! Cruciatul i-a luat locul.

Spune în glumă apoi, caută febril pachetul de țigări cubaneze şi bricheta cu încrustații de cristale sintetice.

Din bolul de sticlă de pe etajera tixită cu o mulțime de suveniruri care de care mai interesante, doi porcuşori de Guineea scot sunete ca de balamale neunse. Se hârjonesc în talaşul, pe care menajera a uitat să îl schimbe, mai înainte de a fi fost, şi ea, concediată. Asta, încă din cursul săptămânii trecute.

Martina strănută. Caută batista cu care să-şi acopere nasul. Nu o găseşte.

Mirosul urinii animalelor de companie se amestecă cu cel de crini uitați în apa clocită din glastră.

De ce s-ar mai strădui din toate puterile şi ar dori să învețe cum să se poarte cu oamenii, cu plantele, cu animalele? Lucrurile şi ființele sunt ca şi zarurile. Pârghii pentru jocurile deja măsluite.

Numai frica de ceea ce nu poate controla pe de-a întregul i-a rămas fidelă ca o doică bătrână. O simte aproape palpabilă şi mai insistentă ca țânțarul anofel.

Craiul de Ghindă? Ar fi fost numai bun să poarte merindea în expediția pe care, la sugestia doctorului Damian, au gândit-o chiar ieri, în detaliu. Vor porni de la nişa din subsolul imobilului „La Diligență". Unde vor să ajungă?

Fiecare dintre ei are altă destinație în minte.

Martina aude clopotul de bronz care sună, lovindu-se de uşa de la intrare.

Trebuie să deschidă. Îi va primi la un ceai de iasomie albă pe cei doi bărbați sofisticați, doctorul Damian şi bătrânul Grunter Marck, un farmacist celebru în Europa de Vest şi care, de curând, s-a mutat cu arme şi bagaje într-o casă din centrul vechi al oraşului din vecinătate.

*

Trec precum termitele, grăbiți şi fără zgomot, prin depozitul cu grinzi cariate, tencuiala care se desprinde şi fel

de fel de umbre sinistre, care par să confirme zvonul că locurile acelea ar fi bântuite.

Părerea lumii nu o interesează defel pe Martina. Ea a cumpărat legenda macabră o dată cu imobilul, convenabil. Şi-a întemeiat „La Diligență” un imperiu ciupit de igrasie, lume cu foşnet de bancnote scoase din circulația mondială şi alte eşantioane ale unor timpuri care, în viziunea ei, trebuie că se repete ciclic.

- Nu mai avem feştilă !

Agustina anunță cu seninătate aproape angelică dezastrul, în vreme ce sfâşie poalele fustei de lână subțire, trage tivul, îl răsuceşte şi îl aşează cu un capăt în pântecele unui opaiț alimentat cu untură de viezure.

Grăsimea se îmbibă rapid în fibră, urcă prin destrămătură şi flacăra, din anemică precum era, prinde iarăşi putere.

S-a luminat segmentul de tunel, prin care, trei bărbați şi două femei, cot la cot, umăr la umăr se strecoară. Până aici au făcut târâş pe genunchi şi coate, au sferdelit mai mult cu palmele decât cu lopețile, s-au comportat ca nişte viermi uriaşi, lacomi.

Acum sunt osteniți şi le tremură carnea pe oasele neînvățate cu greul. Dar, fiecare dintre ei şi toți laolaltă, încă insisită să meargă înainte, sperând că vor găsi şi trapa secretă, despre care se vorbeşte că… făcea legătură între fostul han de la diligență cu mănăstirea surorilor Frăției Sfintei Marii şi unde mai târziu, a funcționat şi abația cisterciană, un spațiu ecleziastic cu o bibliotecă uriaşă căreia i se dusese vestea în toată lumea civilizată a Evului Mediu.

În fața lor, blocuri de gresii masive stau impasibile, delimitând pereții şi tavanul ciucure de mucegaiuri care nu au fost deranjate de la locul lor de multe secole.

De dincolo de zidul, peste care Martina stă cu urechea lipită, aşa ca un medic cu stetoscopul pus direct pe pielea muribundului, se aude şuierul vântului subteran, apoi, stropii de apă căzând cu intermitență metronomică.

- Loc afurisit, plin de insecte, de şobolani şi colonii de

lilieci-vampiri !

Martina îşi destăinuie gândul şi abia acum, o parte din echipă se cutremură.

Onkel îşi exprimă şi el nemulțumirea într-o limbă autohtonă suficient de stricată pentru ca toți cei din grup, şi mai ales Agustina să nu se amuze.

După tatonări de peste două decenii, Grunter Marck s-a hotărât să-şi petreacă ultimii ani ai vieții lângă Martina, fiica fratelui, şi singura lui urmaşă de sânge pe care o mai are în viață.

S-a alăturat grupului de *nebuni*, convins fiind că aventura aceea îi va subția sângele din venele anchilozate de vârstă, şi poate, cu puțin noroc, de ce nu, va face descoperirea vieții, într-un situm istoric virgin, cum era partea aceasta de lume.

Farmacist profesionist şi alchimist amator, căutător de formule magice, semne care transformă cuprul în aur; o dată ce au coborât în grotele de sub imobilul de „La Diligență" a luat lucrurile simplu, privindu-le ca pe apa unui lac, doar la suprafață.

Acum ar da îndărăt dar nu se mai poate. După ornicul cu capac de emailuri, pe care îl poartă legat la buzunarul jiletcii, afară ar trebui să fie miezul nopții, iar ei, ar fi trebuit să fi ieşit la liman, adică în locul punctat pe hartă ca fiind sacristia, odaia cu sarcofagul cavalerului cruciat.

Aventura pare să fi luat o întorsătură periculoasă.

Alchimistul priveşte spațiul închis cu toată seriozitatea de care dispune un bărbat cu educație tipic nemțească.

A afişat morgă de om important. Trage în sus şi în jos fermoarul salopetei cu dungi fluorescente. Mişcă fasciculul lanternei în cerc, rotund, atât cât îi lasă spațiul de conveniență dintre ei, colo o mână de oamenii şcoliți, civilizați totuşi.

Loveşte de trei ori, cu tija din metal special, în placa de gresii care le-a barat calea. Ascultă. Roca reverberează ca un diapazon. Bătrânul repetă gestul cu ceva mai mult curaj, apoi cu îndârjire şi furie neputincioasă, se opinteşte, împinge cu umărul într-un punct anume din schița pe care cineva, un

necunoscut, a făcut-o în cărbune, pe o latură a gropii, locul în care ei s-au blocat.

Cad doar câteva schije de ceramică bine arsă şi pe care, Onkel se grăbeşte să le adune în palma sa cu urme de arsuri de la reactivi cu care a lucrat în laborator, o viaţă. Le priveşte cu interes, fascinat, ca şi cum un astronom ar fi descoperit atunci şi acolo, o supernovă.

Pentru el, mostra aceea este importantă. Nu-i vine să creadă că cioburile au amprenta degetelor unui om din alt secol, din alt mileniu.

- Colosal!

Caută, scoate din buzunar un monoclu ciudat, dacă nu, desuet. Îl potriveşte pe şaua nasului. Priveşte cu un singur ochi artefactele, le cântăreşte muchiile, unghiurile, consistenţa, ca şi cum ar avea acolo, diamantele ce ar urma să fie tăiate în atelierul unui bijutier din Anvers.

Degetele lui sunt suple, potrivite pentru clapele unui clavecin, nu pentru unelte de sfredelit pământul. Începe să scurme cu unghiile manichiurate, febril dar nu la întâmplare, într-un punct fix în zidăria de la temelia fostului han unde făceau haltă caii şi vizitiii diligenţelor medievale.

Ceilaţi din grup i se alătură pe muţeşte. Nu ştiu ce vor, ce mai caută.

Robotesc cot la cot, la doi stânjeni în jos, sub pământ, fără să realizeze că au ajuns abia sub pavimentul curţii în care, îşi aveau ateliere rotarii şi potcovarii aşezământului de altădată.

Onkel poartă inel de argint în forma unui şarpe ce-şi înghite coada.

Uroborus-ul !

- Onkel Marck, tu ai semnul potrivit pentru a ne scoate din morţi, la lumină, zice Martina, apoi realizează că îl tutuise pe omul care îi depăşea, prin învăţătura pe care o acumulase, pe ei toţi, cei din grup. Era şi unchiul ei şi cu atât mai mult se făcea să-şi ceară iertare. Dar, alchimistul acela era un mare aiurit şi sigur nu a sesizat lipsa de respect cu

care, nu doar ea, nepoata, toți din grup, l-au tratat ca pe o persoană cu nevoi speciale.

În lumina emanată de la becul lanternei, inelul alchimistului pare modest, fără puteri miraculoase. Doar le atrage atenția.

- Continuitatea !! Totul este fără început şi fără sfârşit! Om-Timp-Spațiu. Ne distrugem doar ca să regenerăm, filosofează ieftin doctorul Damian, pentru a-şi auzi vocea.

Martina râde, râs din toată inima, gest nepotrivit pentru locul şi situația disperată în care se găsesc.

- Moştenire de la *Grosvater,* care era, adică a fost şi străbunicul Martinei !

Grunter Marck pune, astfel, punct discuției, care escalada primejdios în jurul unei bijuterii ce-şi avea rolul ei în codul cunoaşterii omenirii. Ideea măreață prin taină, risca să fie trasă într-o ciorovăială nervoasă şi, evenimentele nedorite riscau să ia amploare.

- Cât costă? întreabă careva, aşa, doar ca să se afle în treabă, iar Onkel îi răspunde fără să se simtă jignit, fără să epateze:

- Nu are una valoare *stricto* comercial. *Ich könnte sich ändern, ein Juwel ...*

Bătrânul Marck vorbeşte intenționat plat şi în limbi amestecate, cu greşeli evidente, scapă vorbele în timp ce loveşte în zid, după o învățătură numai de el ştiută. Este ca un cod Morse.

Martina devine atentă, este numai ochi şi urechi.

Departe fiind de lumea reală, simțurile ancestrale se exacerbează.

Inelul bătrânului poartă sigur însemne, coduri transcedentale şi ar putea constitui cheia care s-o ajute în eventuala descifrare a scrierii secrete din Codex Anonimus. Apoi, e doar chestiune de timp; în tainița din sacristie, aşa cum a lăsat-o să imagineze chiar Johanes de Herseny, acolo vor găsi grila, cifrul care îi va releva formula Vieții.

- O să-mi pierd mințile cu obsesia asta! Codexul !? Cui îi

folosește?

Ea vorbește ușor șuierat, ca și cum așa s-ar elibera de otravă pe care a ținut-o în pântece.

Este conștientă că, trebuie să supraviețuiască, să scape cu toții vii și nevătămați, din hățișul catacombelor. Apoi, ea trebuie să facă rost de suma de-a dreptul fabuloasă, cu care să plătească prețul lucrării scoase deja la licitație.

- Poate că, Onkel Marck are ceva bani la ciorap…

În spațiul închis, Martina este confuză. Nu reușește să-și ducă gândurile pe mai departe. O dor tâmplele, o greutate nevăzută îi apasă umerii, are senzație de greață, dar mai ales îi este sete, o sete turbată. Aproape că nu mai are salivă în gură și buzele-i sunt crăpate. Simte gust ciudat, amestec de sare și sânge.

Își amintește de filmul în care, soldatul și-a părăsit postul de strajă, doar pentru că nu mai suporta setea, una continuă, maladivă și căreia medicina încă nu i-a găsit nici cauza, nici leacul.

Ea are gura uscată, pielea de pe buze i se crapă, se decojește, se destramă în miliarde de celule care, mai apoi, zboară ca fluturii invizibili, prin aer.

În mâna bătrânului alchimist, lanterna pâlpâie, apoi se stinge.

În lumina ca de gutuie, rezultată doar de la fitilul opaițului îmbibat cu grăsime animală, spațiul subteran se vede a fi ca fără ieșire.

Nici unul dintre ei nu realizează câte ore sau zile vor fi bâjbâit prin subsolul cu filamente de mucegaiuri, multe dintre ele, ca specie, necuprinse încă în atlasele de micologie.

Sunt niște oameni triști, obosiți și fără dorința să lupte pentru o idee ce ar putea să-i slaveze.

Apa de băut s-a terminat demult.

Oxigenul este din ce în ce mai puțin și lumina feștilei se reflectă fantomatică peste pietroaiele fără formă, pe obrazul neras al bărbaților. Grimasele celor două femei sunt ascunse de broboadele, pe care și le-au tras peste frunte, peste pomeți,

peste gură şi nas.

Onkel scutură arşicele de ceramică veche în pumni. Acum, mostra aia, interesantă, îi sună a pagubă.

Până şi el, specialist în pilule de reîntinerire, este vlăguit şi fără gânduri cine ştie cât de generoase. Nu-l mai interesează viitorul Martinei, pentru care îşi propusese să pună la bătaie toate cercetările lui în chimie. Luptă pentru sine. Este doar un om aflat la ananghie şi maldărul de tratate savante pe care le-a îngurgitat din teze şi doctorate ştiințifice, nu îl ajută cu absolut nimic. Este un muritor şi atât.

Agustina plânge. Mocnit.

Martina simte şi ea lacrimi în cerul gurii. Le înghite ca pe nişte picături de spițerie. Nu are dreptul să dezarmeze şi totuşi, în clipa următoare, face constatarea :

- Brrr ! Ce răcoare !!! Parcă am fi în mormânt. Mi-a intrat moartea în plămâni, în oase, o simt cum mi i se prelinge prin măduva din şira spinării.

-Tu te plângi ?! pune întrebarea cu ironie evidentă, doctorul Damian, care în răstimp a tăcut. O arată cu degetul. Tu eşti vinovată! Fă bine şi caută, găseşte o soluție salvatoare până nu înnebunesc şi nu te strâng de gât cu mâinile astea!

El întinde palmele ca două gheare de vultur flămând.

Martina nu-i răspunde cu vorbele urâcioase, care îi abundă în propoziții țâfnoase, nu îi aminteşte nici că… de fapt, el, doctorul, i-a sugerat aventura de care, ea l-a asigurat că ar putea fi una de-a dreptul catastrofală.

Dar cine era ea, la urma urmei ? Colo o pacientă care făcea psihoterapie pe canapeaua confortabilă şi demodată din cabinetul cu storurile trase şi tarif de lux.

El era Dumnezeul nebunilor din orăşelul de peste dealul plin ciorchine cu vile ! El cotrobăia, făcea *curățenie* în creierul pacienților săi ca într-un cufăr cu rufe de familie.

La urma urmei, Martina era doar o bolnavă închipuită, una care s-a agățat de gâtul lui în toiul unei serate de binefacere, asta, prin toamna trecută.

O vreme s-au înțeles ca doi comercianți ce erau. De

ce i-ar găsi, taman azi şi aici, nod în papură ?

La un pahar de vin vechi, au stabilit în detaliu traseul pe care urmau să-l parcurgă prin suberanele medievale.

Onkel şi Agustina au apărut, s-au alăturat ceva mai târziu aventurii.

Dar, ce căutau fără schițe, fără hărți, mergând aşa ca larvele de cărăbuşi prin humă, după o simplă legendă locală?

Fiecare dorea altceva pentru sine. Laolaltă, sperau să găsească, nu viața fără de moarte, nu apa vie şi apa moartă, nu nemurirea, ci… un semn modest prin care să înțeleagă că nu au trecut degeaba prin viață.

Şi ce dacă totul pornise doar de la o simplă poveste ? Ei se arătaseră dispuşi să-şi încerce norocul.

Cel puțin aşa crezuseră câtă vreme fuseseră în afara pericolului, liberi şi la suprafața pămîntului.

Acum, Martina se zgribuleşte, îşi adună faldul pelerinei din lână de iac tibetan în acul de siguranță. Veşmânul simplu îi vine bine, i se potriveşte, de nici nu ai crede că Agustina, fata pe care a angajat-o vânzătoare „La Diligență” i-l croise şi-l tivise dintr-un pled vechi, găsit în lada cu lucruri pregătite pentru a fi donate săracilor.

Pe Martina a incitat-o ideea de-a purta haina veche, şi mai apoi a intrat în toată aventura ca într-o piesă de teatru, cu recuzită de butaforie. La început, ea era superbă, vie, nerăbdătoare.

Au fost zile frumoase. Toți deveniseră frenetici, exaltați ca nişte cocori în pragul migrației.

N-au dat sfară-n țară, au vorbit doar între ei despre posibilitatea de-a descoperi caseta cu secretul scribului cruciat.

Fiecare dintre ei, îşi imagina în alt fel înscrisurile cavalerului care a schimbat sabia cea pregătită pentru întâlnirea cu Leul Deşertului, cu o pană de gâscă şi pergamentul ciudat, peste care a picurat formule, cifre şi coduri secrete.

Va fi fost el, sau nu va fi fost decât o legendă ? Nu ştie

nimeni cât mit, cât adevăr deține povestea asta în sine.

Codex Anonimus, înscrisul care a apărut deja pe piața anticarilor amatori de bibliografie, nu face decât să complice şi mai rău lucrurile.

Martina se scutură de imaginea cavalerului ei, a umbrei care prinde a-i da, şi aici, în subpământuri, târcoale. Dar este o altă imagine a lui Johanes de Herseny, un voinic cu coif şi vizieră lăsată, cu trupul superb ghicit pe sub armura de zale. Pelerina-i albă şi însemnată de crucea prinsă ca o fibulă filigranată.

Cavalerul Martinei, deşi este doar un abur, se poartă firesc, aşa cum a făcut-o nu o dată şi în nava basilicii transformată în expoziție de artă medievală, şi în budoarul ei de la etajul magazinului cu antichități numit „La Diligență".

Ea îl recunoaşte după pas, după cum ține spada, după mirosul de bronz vechi în amestec cu cel de crin de grădină regală. Dar, nu are curajul să-şi înfrunte viziunea de față cu alții. Dacă ar face-o, până şi doctorul Damian ar crede-o din nebună ce este, şi mai nebună.

Şi totuşi, el e aici !! Îi simte respirația rece şi catifelată, cum i se lipeşte de pavilionul urechii. Ca o şoaptă. Apoi durerea, el îi muşcă din sfârcul urechii cu cercel de mărgean roşu. Martina face tot ce poate ca să nu țipe, să îngreuneze şi mai mult situația tovarăşilor ei de aventură. Cavalerul fantomatic ba apare, ba dispare…

Sângele oamenilor, îngroşat de sete sălbatică, alunecă tot mai greu prin artere şi vene. Sunt stoarşi ca lămâile.

- Vreți o cupă cu şampanie !!! Scumpă ! Să curgă şampania !!! zice cu ochii strălucindu-i, Martina. Ceilalți, cam euforici de la doza scăzută de oxigen din strâmtoarea subterană, atâta aşteaptă. Un semn.

Nebunia triumfă.

- O petrecere ? întreabă naivă Agustina, şi chiuie.

Devin nesăbuiți, cabotini ca o trupă de saltimbaci drogați cu aurolac. Nu mai gândesc normal. Nu le pasă că, de fapt, ei bâjbâie ca o familie de cârtițe pe subpământ.

Sunt fericiți o clipă. Încă se mint că dețin un rol major în toată istoria asta.

Şi ce dacă nu au saci de dormit, bocanci militari şi tehnologie modernă de supraviețuire, nici sisteme de semnalizare ? Telefoanele mobilele sunt fără semnal iar busola lui Onkel Marck arată când Nord, când Sud…

Ei îşi consumă cu voluptate de gladiatori liberi, ultimele puteri fizice. Obosesc rapid.

Agustina cade prima în somn. Lentoarea patologică pune stăpânire pe toți.

- Facem tabără ! hotărăşte Martina în timp ce se lasă uşor pe genunchi. Se sprijină, spate în spate, cu fata de prăvălie. În semiobscurul tunelului, ele par a fi siameze.

Şi bărbații, domni amândoi, acum stau tolăniți peste pavimentul acoperit cu pământul surpat şi care, de-a lungul veacurilor şi-a pierdut mirosul şi culoarea inițiale.

Opaițul, aşezat într-o rână, pâlpâie, se luptă şi el pentru supraviețuire.

Din când în când, oamenii se ridică, încearcă să se țină de mâini într-un cerc care ar trebui să îi protejeze. De cine ? De ce ?

Setea rupe alte şi alte hălci din carnea fiecăruia.

Careva plânge de durere fizică şi de milă de sine.

La doar câțiva paşi mai la stânga, în bezna densă curge firul unui pârâiaş subteran. Apa potabilă se prelinge lin, fără zgomot, ca limfa într-un trup sănătos. Apa care i-ar putea salva de la moarte, curge nevăzută, neauzită de cei patru oameni, pe care stă gata să-i mănânce pământul.

*

Luna rotundă ca o gâscă albă cu târtița plină cu ouă de aur, îşi vede de treabă. Merge pe acelaşi segment din cercul pe care îl ştie pentru că, îl exersează de atâtea şi atâtea milenii.

Conacul de la Glodoasa este fără lumină electrică.

Facturile, adunate în teancuri, nu au fost achitate şi, în consecință, rețeaua a fost scoasă din funcțiune.

În odaia Olgăi Sâmbure bezna-i şi mai densă.

Craiul de Ghindă a aşezat-o pe bătrână, pe pat, ca pe o bucată de plută, scândură spongioasă, uşoară.

Acum o veghează.

După cât sânge a vărsat peste cearceafuri şi în oala de noapte, ar trebui să fie gata moartă. Dar Olga respiră.

Chemat la conac, încă din seara trecută, medicul de circumscripție a declarat-o pe „ducă".

Medicul face ce poate; Dumnezeu este Cel cu zilele omului ! a zis şi a plecat prin viroage, spre satul unde, în premieră, a doua zi urma să ajungă un parlamentar în funcție.

Veghea, care se cam prelungeşte, la căpătâiul Olgăi Sâmbure, nu era trecută în agenda Craiului de Ghindă. Acum, el stă frânt de şale, aplecat peste fruntea cu pielea ca hârtia şi plină de transpirație rece.

Bărbatul o şterge. Fără greață, fără milă. Face gestul ritmic, mecanic.

O parte din el ar vrea să plece, alta ar dori să rămână.

- Dacă boieroaica moare până la ziuă ! Unde o fi pus lumânarea ???

Constată că el este cel care o ajută pe femeia care a distrus căsnicia părinților lui. A fost o vreme în care a urât-o de moarte. Acum Olga Sâmbure este muribundă. Olga Sâmbure nu are pe nimeni pe lume.

Ba da, ar mai fi şi nepoata cucoanei, roşcata aia cu pistrui pe nas şi pusă veşnic pe harță. Aşa şi-o aminteşte pe Martina, din vremea când locuiau la Glodoasa.

- Cine mai ştie dacă este în viață, şi dacă da, prin ce străinătățuri trăieşte.

Martina ! Aşa se numeşte şi femeia cu care m-am iubit o săptămână şi ceva mai bine. Tot roşcată, tot frumoasă şi dată dracu'.

Mulțumesc, Doamne, că M-ai scăpat de nebuna de „La Diligență" !

Craiul de Ghindă ține în mână fotografia înrămată cu foiță scorojită de aur. Acolo este chipul nepoatei, al moştenitoarei de drept a Olgăi Sâmbure.

Craiul de Ghindă şi-o aminteşte ca pe o fetiță călărind poneiul alb ca laptele. În rest, cartonul fotografic este pătat, scorojit ca frunza tutunului.

Cu gesturi moi, el aşează fotografia de familie la locul ei, pe scrinul acoperit cu dantelă de Bruxelles prost întreținută. Trage sertarul cu teancuri de scrisori legate în funde fără culoare. Secretele de familie nu-l incită. Închide scrinul la loc.

Se simte ca un hoț în biserică.

Cine este el să cotrobăie în intimitatea oamenilor, să se prefacă că poate descâlci ițele de familie ?

Bărbatul mai aruncă o privire spre locul cu fotografia puştoaicei obraznice, dar întunericul face zid tot mai dens între el, ea şi peretele cu var maculat. Este ca şi cum ar avea cataractă. Imaginea i se estompează, vede ca în ceață.

Face câțiva paşi, trosnindu-şi genunchii anchilozați.

În cadrul ferestrei pe care a deschis-o larg, scoate pachetul din buzunar, bricheta electronică. Îşi aprinde țigara. Trage fumul în piept ca pe o otravă cu care trupul lui s-a obişnuit.

În incandescența jarului îşi vede şi buricele degetelor, manichiurate dar îngălbenite de nicotină.

Mâinile acela nu au îngrijit nici măcar un câine, nici o pisică, până în ziua de astăzi.

El arde țigară după țigară fără să socotească. Peste un ceas, două, afară e noapte şi pachetul cartonat este gol. Bărbatul realizează că, în toate odăile acelea, aflate în paragină, intră valuri de frig umed dinspre balta din apropiere. Noaptea de vară stă spuzită de stele. Cerul şi pământul sunt două emisfere ale unui glob miraculos. Este nostalgic. Îi vine să plângă şi ar fi gata să jure că din ziua următoare, va părăsi oraşul, se face face fermier pentru tot restul vieții.

Un muşchi îi zvâcneşte în umărul obrazului. Trebuie să se controleze ! Doar, el ştie ca puţini alţi bărbaţi să-şi strunească dorinţele cele mai intime. Nu este masochist, numai că uneori se tortureză de-a dreptul. Se lasă tentat, se apropie de vis, apoi se retrage anume pentru a-şi demonstra că poate să-i reziste ispitei.

El este flămândul care ar putea sta în faţa unei farfurii cu plăcinte o zi întreagă, fără să guste.

Râde în sine. E mândru.

Din patul cu iz de urină, Olga Sâmbure horcăie, apoi se lasă liniştea. Se aud numai greierii din duşumele, broaştele din iazul din spatele grajdurilor fără animale.

Pe cer, Luna trece ca o ibovnică de tâlhar, tăcută şi din ce în ce mai strălucitoare.

- Codoaşo!! o înfruntă cu vorba şi cu privirea, dar curând îl ustură ochii şi se vede obligat să-şi plece privirea. Luna plină îl incită, îl tulbură, îl sperie totodată.

Nu se simte în apele lui.

Închide fereastra. Trage jaluzelele şi îşi întinde oasele de la mâini şi picioare. Pipăie stofa costumului. Este moale, de calitate.

Îşi trece palmele peste obrazul neras şi cască, mai apoi scrâşneşte din măsele ca un ocnaş.

Se simte hăituit, obosit şi murdar. Ştie că nu mai are scăpare.

Urăşte sentimentul care a făcut din el asistent social.

Între pernele umezite de salivă şi puroi, Olga Sâmbure s-a trezit şi încearcă disperată să se ridice. Nu poate.

Bărbatul îi aduce oala de noapte, apoi ligheanul cu apă rece şi o bucată din săpunul, pe care l-a găsit intact pe stelajul acoperit cu o foaie din ziarul Scânteia.

- Încă mai păstrezi săpun de la comunişti, coană mare !!!

El se amuză fără răutate de biata bătrână, este gata să-i fiarbă ceaiul pe plita sobiţei cu lemne, să-i prăjească felia de pâinea neagră, să-i întindă margarina şi marmelada cu coada linguriţei de alpaca înverzită de cocleală.

Şi-a asumat rolul fără să-şi propună. Acționează din instinct, nu din milă creştină.

Nu vrea să-şi demonstreze nimic, nu doreşte ispăşire pentru greşelile pe care le-a făcut pe pământ. Nu vrea nimic nici de la Olga Sâmbure. Nu are pretenții absolut de la nimeni.

Bătrâna devine din ce în ce mai roşie în obraz, ca o paiață care a nimerit în coşul cu ouă de Paşte. Abia acum, aşa sulemenită cu hârtie creponată umezită-n salivă, şi mimând bună dispoziție, ea îi provoacă milă şi silă.

Pentru prima dată de când este aici, pentru a-şi lua în primire sfoara de moşie dăruită de Olga Sâmbure, Craiul de Ghindă este trist, stă gata să plângă.

Simte că nu-i va putea face situației şi îl bate gândul să dea bir cu fugiții.

Dincolo de coline şi de codrii pustii, îl aşteaptă jungla oraşului, cafenelele şi femeile bogate şi singure.

Îi este dor de asfalt, de gazele de eşapament, de duşul de care se bucură dimineața în garsoniera lui cât un cuib de rândunică.

Îşi pregăteşte retragerea ca un comandat militar aflat pe câmpul de luptă. Cu tact şi cu mintea limpede, limpede.

Olga presimte. Se agață de el ca un scai în blana animalelor. Se prinde cu mânuțele acelea fără cine ştie ce carnație, stă cu unghiile înfipte în stofa sacoului bărbătesc şi cu tăietură la modă.

El nu găseşte puterea să o respingă. O lăsă să îl pipăie pe față, pe frunte, peste părul dat cu gel de duzină.

- Hmmmm, miroşi aproape la fel de bine ca Puffi; sărmanul meu câine. Papa, aşa-mi alintam generalul, papa mi-l cumpărase de la Chişinău. Cu tot cu zgarda cu peruzele de Persia. Poate că, erau doar pietre din Caucaz.

Vezi lada asta? E plină cu aur, covoare scumpe, plăci de patefon cu Ceaikovski, cărți rare şi picturi celebre şi sculpturi cum nu există în nici un muzeu din lume... Toate mi le-a trimis generalul meu, de pe linia frontului.

Eu le păstrez cu sfințenie de cincizeci de ani! E averea dumnealui.

Găliganule, îți mai aminteşti când am îngropat lada asta în livada de duzi? Era o noapte fără lună şi noi doi săpam cot la cot ca doi salahori. Aliații au bombardat Gara de Nord după o săptămână.

Noi doi aveam miros foarte fin.

Nu-i aşa că ți-e bine, foarte bine, cu mine, găliganule?

O, să nu-mi aminteşti de ziua în care te-au ucis!! Generalul meu am fost un om de onoare! Noi doi? Noi ... nişte derbedei!!

Olga încurcă dinadins lucrurile. Nici nu moare, nici nu trăieşte şi este clar că nu mai vrea să fie singură în casa dărăpănată şi mişunând de umbrele trecutului.

Situația nu este comică. Este tristă şi perfect posibilă pentru o poveste cu familii de boieri care nu au mai fost recuperate din filele unei istorii ca şi fără de memorie.

Olga Sâmbure este povara societății, „piatra” care se doreşte a fi legată de gâtul lui Andrei Prut, alias Craiul de Ghindă, un om încă tânăr, sănătos ca un taur şi mai ales fără obligații de familie.

- Coană mare, cum Dumnezeu, m-ai găsit!!!!? Puteam să jur că nici nu ştiai că exist...

Tu nu eşti nebună.

El îşi tutuie dinadins fosta stăpână. Vrea să îi demonstreze că, de acolo încolo el e şeful, el va ține „hățurile” relației lor nepotrivite.

El este un bărbat de oraş, nu are de gând să se îngroape, o dată cu ea, la Glodoasa**.**

Bătrâna a devenit din ce în ce mai ciudată.

Îi mângâie fiecare deget, mâinile. Îl atinge pe față şi... deodată, când el nu se aşteaptă, îl trage cu capul între sânii săi veştejiți şi ascunşi sub cârpe vechi din danteală fără culoare. Olga poartă cămaşă de noapte brodată cu fir de purpură şi aur, o lenjeie fină şi care în anii de dinainte de Mondial, îl costase pe colonelul Sâmbure cât o caleaşcă bună,

başca, şi doi cai albi.

Bărbatul e mut.

Ea îi cântă un cântec de leagăn, însăilând amintiri fără o linie melodică precisă.

- Pui, pui, puuui... lălăie Olga, în timp ce, ca trezit din visul urât, Craiul de Ghindă se răzvrăteşte. Se ridică-n picioare. O priveşte de sus şi îşi doreşte cu adevărat să scape din mrejele care se țes în jurul lui, ca un cocon de molie uriaşă.

Ea insisită, se ține de el ca o liană de arborele din care îşi ia seva. El este Viața!

Bărbatul nici nu realizează cum şi când a pleznit-o, scurt, cu dosul de palmă. Aşa ca pe o femeie cu care ai făcut dragoste şi nu ca pe o biată bătrână senilă.

Oricum, pentru moment, s-a eliberat de coşmar.

A ieşit în curtea năpădită de buruieni înflorite, fuge prin lanurile de grâu, prin pădurea în care, zorii de zi se revarsă verzi ca o clorofilă...

El aleargă cu pantofii în mână prin hârtoape, pe drumuri fără răzoare, în vreme ce, în odaia conacului Sâmbureştilor, Olga încă îi mai explică cum că, ... aşa, ba ...aşa.... ar fi fost mai bine. Apoi cade, cu un sunet tern, pe podelele fără covoare. Un lut fragil şi de care nu mai are nevoie absolut nimeni.

Olga nu jeleşte, nu plânge. Ascultă cum din podul conacului ca şi fără stăpân, cântă cucuveaua.

Exact în aceeaşi secundă, dinspre linia ferată, şuierul personalului care nu a avut nicidată vagoane de lux, şuieră gata de plecare.

Din grămada ei de colb amestecat cu urină, Olga Sâmbure aude şi ridică, mişcă palma descărnată ca pe o batistă.

- Drum bun, Andriuşa! Dumnezeu să te binecuvânteze, fiule!!!!

Ea îl iubeşte în numele dragostei pe care i-a purtat-o arendaşului. Le-a fost bine împreună, asta până când a aflat

Generalul.

Iura Prut a fost hăituit cu câinii de vânătoare şi prins într-un amurg roşu ca sângele unui cerb rănit.

Olgăi i s-a iertat păcatul printr-o scrisoare, pe care generalul Sâmbure i-a expediat-o cu o zi înaintea luptelor de la Odesa.

- Un erou! Soțul meu a fost un erou, găliganule. Să ştii! Un om mare. Şi eu, ca o proastă, umblam după tine...

De acolo de jos, de pe podelele slinoase, bătrâna moşiereasă încearcă să lege firele vieții pe care a trăit-o. Nimic nu se potriveşte cum ar dori dânsa dar nici să dea vremea înapoi, nu se mai poate.

Prea târziu pentru toți, a încercat să repare ceea ce se mai putea, din câte stricase în tinerețe. Să-i cumpere cu averea de la Glodoasa, pe nepoata de sânge, pe Martina, şi pe fiul arendaşului Prut. Nu reuşise.

Oricum, nu mai putea să întoarcă soarta aşa cum, vântul răsuceşte cocoşul de tablă de pe acoperişul acareturilor pustii.

- Andriuşa ăsta, sigur face niscaiva comisioane pentru ca să-şi achite facturile, da', sărănatocu' face pe viteazu' cu mine! Îl iert. El este sânge din sângele găliganului! Martina e altfel, doamnă din cap până-n picioare.

Trupul bătrânei atârnă ca o zdeanță, dar pentru moment, gândeşte rațional şi nu-i pasă că, întreaga moşie de la Glodoasa mirose a moarte şi a pelin amar. Înțelege de ce Craiul de Gindă a rănit-o. A trecut peste sentimentele ei fără milă. I-a luat ultimele speranțe pe talpa pantofilor lui la modă.

- Iura nu ar fi fost nicând un mujic!

Rămăşița aia de femeie drapată în cârpe de epocă apusă, suspină. O face ritmic, ca şi cum ar fi gata să-şi dea sufletul.

Cum, ea este ceea ce este, o păpuşă din porțelan extrem de subțire, nu o proletară puternică şi vulgară, Olga Sâmbure stă cu propria-i viață făcută țăndări, în poală.

Are tâmpla vânătă şi, între degete, ține strâns nasturele pe care l-a smuls de la mâneca hainei bărbatului. E tot ce i-a

rămas de la dânsul.

Craiul de Gindă este doar un surogat pentru boieroaică.

Bătrâna a închis ochii. Îi vâjâie tâmplele.

Apoi?

Nimicul! S-a instalat o linişte corozivă peste sfoara aia de moşie. Marea sigurătate a cuprins conacul, paragina podgoriei, hrubele cramei, un loc unde vor veni pictorii aceia postmodernişti, să-şi instaleze altă tabără de creație.

Îi vor plăti proprietarei, în bonuri valorice, pentru metru pătrat din peisajul distrus şi pentru zidurile în care încă mai rezistă cuiele ce au ținut însemnul heraldic al familiei Sâmbure: crucea, jderul şi sabia.

Aparent, este ca şi cum ei, Sâmbureştii şi-ar fi jucat cartea în Istorie.

Au câştigat, au pierdut?

Cine ştie? În cronica de familie nu s-a pus încă punct.

*

După somnul maladiv care aproape că îi copleşise, un curent de aer rece a trecut peste ei în răspăr, a curățat ca un aspirator tot spațiul acela, cu rezerva de oxigen redusă la minim.

Acum, tunelul miroase din nou a licheni în amestec cu acid sufluros, dar ei sunt gata să ducă până la capăt drumul pe care porniseră încrezători cu două zile în urmă.

Se simt din nou tineri, flămânzi ca lupii şi capabili să spargă roca pentru a ieşi la lumină. Nu se mai amăgesc, nu mai umblă după vechile înscrisuri, instinctul de conservare îşi spune cuvântul.

Martina joacă totul pe o singură carte fără să se gândească că ar putea fi doar o cacealma, care nu o va ajuta să scape din strânsura pământului.

- Eu unu' nu mă încred în instinctul tău de femeie ! Schița, desenul cu care am intrat în aventură, este o mâzgălitură. Nu-i act care să ne dovedească că ar exista cu

adevărat o bibliotecă străveche în hrubă.

- Mai taci, doctore !!! *Ich weis es besser.* Eu ştiu, uite, vezi ? Pe aici se făcea legătura dintre mănăstire şi fierăria hanului medieval. Era sigur un pasaj secret !

Grunter Marck vorbeşte calm, apăsând pe cuvinte în timp ce, Martina rulează bucata de piele tăbăcită cu tanin de stejar roşu, aşează schița rudimentară la loc, în boceluță, şi strânge din dinți.

Femeia aşteaptă altă ocazie, una mai bună, în care să să-şi convingă ortacii că are dreptate.

Nimeni nu-i pune întrebări şi ea este gata să sfredelească singură subteranul.

Nu se mai încrede în cei doi bărbați, nişte inşi ce ar putea să creeze haos într-un spațiu în care, ea simte, ştie că îi aparține.

- Trebuie că există o rațiune în tot acest labirint. Eu cred… Martina încearcă să-şi expună proiectul dar o face tern, cu reținerea care nu o ajută defel să le demonstreze că acolo este vorba de ceva palpabil, de ceva real şi pe care trebuie să-l înțelegi pentru a-l duce cu bine la capăt.

- Haida de ! Aici e iadul ! Nu suntem în subsolul tău de „La Diligență” unde, sigur zac claie peste grămadă cutii de pălării vechi, cizme rupte, cearceafuri cu broderii şi molii, bijuterii frânte, covoare care şi-au trăit traiul fără să fi trecut peste ele tălpile vreunei persoane cât de cât interesante !!! Aici este iadul, cucoană !! Pricepi ?

Doctorul Damian este furios de-a dreptul. Vorbeşte repede şi stropii de salivă îi sar din gură. Nu ştie cum să-şi dozeze porția tot mai redusă de aer şi nici bruma sentimentelor.

Priveşte cu teamă înapoi, în întunericul care a şters deja urmele încălțărilor lor. Priveşte şi în sus şi în jos, înainte ! Nu-i nici o scăpare ! Numai piatră şi cărămidă, toate suprapuse într-o îmbinare pe care, din loc în loc, țărâna a reuşit să o străpungă învingătoare.

- Suntem în aceeaşi oală, conchide Martina, inoculându-le ideea că, în situația dată, ar trebui să fi ceva mai solidari.

-Ba ! Scapă cine poate !!! Asta-i, cucoană ! Am fost un prost să mă țin după fustele matale. Iaca am călcat în rahat ! Rahat !!! Totu-i rahat…

Doctorul repetă vorba cu voluptate şi anume pentru a-i face în ciudă femeii educate.

Ea nu dezarmează. Strânge doar buzele albe, ca şi cum ar gusta aguridă.

Doctorul Damian devine şi mai furios, din ce în ce mai înverşunat şi, pentru că până şi bătrânul farmacist, cu toate formulele preluate din cărțile de magie, acum dovedeşte că nu deține cheia salvării, şi înjură la general:

- …tii !

- Pssst ! *Verschlossen Mann !!!* Mai taci, omule ! Ia, se aude apa cum bate dincolo de zid. Îl întrerupe bătrânul cu o autoritate pe care nu i-ai fi atribuit-o după fizicul firav.

- Sigur este un izvor ! şopteşte şi fata de prăvălie. Ea are vocea voalată de o emoție teribilă.

- Un izbuc ! Asta este !! Avem apă, fraților ! Nu v-am zis eu !!!! Doar sunt savant cu diplomă, nu coadă de mătură, se împăunează brusc doctorul Damian şi uită de clipa în care a fost furios.

Marck Grunter se roteşte şi el, ca un titirez, este euforic. Simte că se apropie de momentul Zero, moment pe care îl aşteaptă de o viață.

- *Sensationell* !!! H2O !?

Depăşit de eveniment, doctorul simte că îi fuge pământul de sub picioare. Nu îi convine ca un străin ca farmacistul acela, să-l depăşească. Fie el şi unchiul Martinei, aşa că-l taxează :

- Mare scofală. Poate ne înecăm precum şobolanii... cobeşte, dar vocea îi este ceva mai moale. Evident, nu îi este la îndemână să recunoască faptul că există un semn de schimbare a situației lor dezastruoase.

-Apă de băut ! Insistă prosteşte şi Agustina apoi, ca în transă, toarnă din recipientul de plastic ultima porție de ulei de viezure, în opaițul rudimenar şi de care au făcut haz cu

toţii în momentul descinderii lor în grote. Lumina se divide brusc.

Toţi se încruntă. Clipesc precum nişte cârtiţe ce au dat în primăvară.

Numai Martina zâmbeşte, conştientizează că, acum, acum e vremea ei, că trebuie şi poate să acţioneze cum doreşte.

Trage cu mâinile, acum fără mănuşi, de pietroaiele colţuroase, nu se mai gândeşte la psoriazis, nici la manichiură. Prin breşa care se deschide larg, se bulucesc ei toţi, înaintează în grup, când pe brânci, când cu pas ferm.

Au străpuns nebănuit de repede peretele de calcar. Parcurg grăbiţi altă dimensiune, altă galerie.

Din când în când se opresc şi ascultă. Da, apa loveşte ca o coadă de ştimă în piatră. Sunt salvaţi !

Se îmbulzesc, aleargă de-a lungul priponului extrem de periculos. Nu le pasă de moartea care le priveşte maratonul cu înţelegere pur şi simplu umană. Nu le pune piedici.

Tălpile lor clipocesc în răsuflarea lichidă, rece, au intrat în vâna freatică.

Martina şi-a înmuiat pumnii în apa rece, bea pe nerăsuflate. Se odihneşte şi reia gestul, de data asta cu eleganţă exagerată. Nu e nimeni mai presus de ea pe acolo, care ar putea s-o vadă, s-o judece după normele lumii de dinafara catacombelor medievale. Îşi revine la timp pentru a-şi căuta mănuşile de rezervă, le trage peste degetele, peste podul de palmă. Sub fibra curată îşi simte pielea arzând de durere.

Este numai o femeie bolnavă, neputincioasă.

- Ar trebui să gândesc pozitiv, să mă mint. Eczema nu mai există ! Palmele mele sunt netede, sănătoase ca ale unui copil !!! Ar trebui să mă bucur, dar nu mai am nici timp, nici putere. Dacă nu găsesc salvarea la timp, haita asta de hiene mă sfâşie !!

Nimeni nu-i citeşte gândurile. Toţi ceilalţi s-au aruncat deja pe pântece, sorb unda lichidă, apa cristalină, care saltă din piatră în piatră ca o turmă de căprioare de sticlă. Apa îi

ademeneşte, se hârjoneşte cu dânşii.

În fundul fântânii micuțe, la lumina opaițului din mâna Agustinei, se reflectă aurul unei monede cu efigie necunosctă. Comoara aia, cheia secretului pe care-l caută, de data asta, nu o va lua nimeni în seamă.

Oamenii beau hulpav ca dobitoacele, pântecele lor se umflă. Bărbații dau două găuri în plus la cureaua pantalonilor. Agustina trage de şnurul fustelor. Râd cu gurile larg căscate. Se agață unii în alții, țopăie într-un soi de dans tribal, sfâşie liniştea grotei neatinsă de om de câteva sute de ani.

- Martina, *Nichte*, să ne arăți şi nouă harta aia, medievală! Aici trebuie că e locul de unde se alimenta vâna fântânii din incinta mănăstirii fortificate.

Ce v-am spus, *Brüder*-frați !?? Am ajuns la destinație !

Grunter Marck este victorios pentru că nu deține nici un indiciu care să-i semnalizeze că îi mai aşteaptă încă un portic închis cu gresii masive, mii de cahle ceramice şi lespezi de mortar suprapuse în zidurile de incintă.

Pe nesimțite, Martina a preluat coordonarea expediției. În timp ce doctorul Damian râde, grohăie cu satisfacția animalului care a sfidat moartea, ea ordonă :

- La drum ! Cale de întoarcere nu mai avem. Femeia aproape că țipă. Luat prin surprindere, Onkel Marck o aprobă :

- Cu Dumnezeu şi sub *Fahnen-ul* înainte !!!! La atac !

Doctorul îl secondează ironc :

- Aşa, aşa. Tot înainte, tovarăşi !

Martina surâde. Vanitatea îi îmbujorează obrajii. Se crede un fel de Ioana d'Arc, o femeie sortită să conducă în luptă bărbații. Ridică brațul strigând bezmetică :

- La luptă !

Toți o aprobă bătând din palme şi din picioare. Numai Agustina, neluată în seamă, a devenit tristă, se smiorcăie, vrea să atragă atenția. Fata are suferința fizică afişată pe fața îngustă şi palidă. Acum tremură şi cade în plânsul isteric.

Martina îi cunoşate damblaua şi nu se arată impresionată

de criza actuală. Nici măcar doctorului nu-i pasă de fecioara nevrotică. Damian fluieră a pagubă ca un cioban mioritic. Numai ecoul îi răspunde din mai multe părți deodată.

Grunter Marck, farmacistul, savantul cu cetățenii multiple şi cu teancuri de diplome de merit la fişa profesională, tocmai şi-a scos bocancii care-i mustesc de apa subterană. Trage ciorapii cu grijă exagerată, ca şi cum şi-ar lepăda propria-i piele.

Încălțările au miros de cadavru în putrefacție. Până şi lui îi vine să vomite. Îi este silă de sine. Se încalță la loc, trage, leagă şireturile. Da, acum este *gut* ! O poate urma îndeaproape pe femeia aceea frumoasă şi arțăgoasă, care semănă a naibii cu fratele lui mai mare, un aventurier care nu asculta nici de tată, nici de mamă.

Nu-i este tocmai la îndemână să se supună nepoatei, vrea şi reuşeşte s-o facă pe cocoşul :

- *Was für ein* este azi ? Cred că vineri. *Ia, ia*, vineri… şi e 13 ! Ghinion. Ehehei… azi trebuia să fiu la congresul din China, din Mexic. Poate… la Stokholm, să-mi ridic Premiul Nobel!

Ce prost !! Am pierdut tot.

Evident, se laudă, presară minciuni inofensive peste câteva adevăruri care îi aparțin în întregime. Onkel Marck este un tip care conştientizează că, aici, este doar un tentacul din *caracatița* care sfredeleşte pământul, se luptă pentru supraviețuire.

El stă lipit cu spatele de zidăria masivă.

Muşchii feței bătrâne nu mai au mobilitate. Venele de la gât îi sunt întinse ca nişte corzi ce vor plezni din clipă în clipă. Se căzneşte ! Împinge, cu trupul lui de intelectual care nu a intrat nici o dată într-o sală de fitness, se luptă, ca David cu Goliat, cu conglomeratul impresionant.

În ochii celorlați, omul deştept dar fragil, pare a fi doar un comic de circ.

- Ce vrei să ne demonstreze ? Puterea ta, Herr Marck, nu stă în muşchi şi în oase, ci în creier, face constatarea fără nici

un sentiment, doctorul Damian.

În fața lor, zidăria nu ştie de glumă, este tot mai colțuroasă şi muşcă umărul, sfâşie salopeta, una impermeabilă, ignifugă, de culoare verde fistic şi cu trei dungi fluorescente la genunchi şi coate.

Martina i se alătură unchiului, nu din milă, din convingere. Ea nu mai intuieşte că, ceea ce fac ei acolo are sorți de izbândă.

Agustina stă cu opaițul într-o mână şi cu poala rochiei ştergându-şi fața mică şi unsă toată cu mâzga adâncului. Pupilele i s-au dilatat. Pulsul a trecut de o sută pe minut. Inima ei bate repede, repede. Inhalează aerul fără să se mai sature. Abia acum şi-a amintit că este... claustrofobică.

- Asta moare cu zile... spune cu milă Martina.

- Până acum s-a comportat admirabil... abia şopteşte doctorul Damian, apoi se închină ca şi cum ar fi vorbit de funie în casa spânzuratului.

Martina se răsuceşte pe călcâie, şi în disperare de cauză, îi trage fetei, o pereche de palme. Mai mult surprinsă decât jignită, Agustina sughite de câteva ori şi apoi amuțeşte, aşa cum se întâmplă cu o maşinărie neunsă.

Liniştea devine sinistră până când altă lespede, din piatra care le aține calea, se clinteşte singură în țâțânile masivului.

Universul acela glisează plan după plan, ca un tort fabulos din ciocolată şi alune. Prins inteligent în roca nativă, zidul artificial se roteşte în axul ca şi uns cu vaselină. De dincolo, lumina lăptoasă dă navală peste oamenii, care trec, intră ca nişte învingători, cu torța opaițului luminând încă, din mâna fetei de prăvălie.

Cizmulițele Martinei se cufundă până la glezne în muşchiul de pădure.

Toți trag aerul cu spori de ferigă în piept. Simt miros de pădure virgină.

Alchimistul Grunter Marck, expert în roci şi otrăvuri medievale, îi avertizează:

- *Aufmerksamkeit!!* Atenție la fungi! Distrug plămânii

mai ceva ca bomba atomică. Acoperiți-vă nasul şi gura! Ştiu ce spun, sunt alchimist, ce naiba!!

El se agită, repetă numele latinesc al unor ciuperci incriminate de botanişti, dar nimeni, absolut nici unul din grup nu-i dispus să-l asculte.

Toți sorb pe săturarte aerul proaspăt ca pe un drog.

- Imbecililor!!! *Fools,* o să muriți într-o săptămână!!! îi amenință Onkel Marck, în timp ce îşi trage fularul vişiniu peste nas şi gură, cuvintele lui se aud înfundat.

- Ha, ha! O săptămână de grație! Deci, mai am eu o felie de viață în față? Ce să fac cu dânsa, cu cățeaua asta de viață?? vorbeşte Martina cu emfază, dar deşi ține să-i dea cu tifla unchiului farmacist, care, cotoşmănit în cârpele de protecție, respiră cu dificultate, este asudată şi ochii îi sticlesc ca la pisicile flămânde.

Femeia îşi aruncă broboada din jurul obrazului, repiră liber şi râde ca o nebună. Hohoteşte şi ecoul îi răspunde. După ea şi ceilalți par a fi dispuşi să rişte. Prizează aerul rece şi amestecat cu sporii unei ciuperci ucigaşe.

- Martina, tu eşti un studiu de caz. Dacă ai fi fost pacienta mea în Evul Mediu, *Lassen Sie sich nicht* faci pe viteaza. *Hören*, au fost cazuri în care... Pe *ficken*, o s-o mierliți ca tâmpiții, şi mie nu-mi pasă! V-am avertizat...

Farmacistul cu experință de o viață în studiul plantelor otrăvitoare, este gata să spună tot ce ştie, ca să îi enerveze, să îi facă moi, supuşi ca păpuşile din plastilină. El să fie păpuşarul, omul care conduce din umbră?

Doctorul Damian se abține cu greu să nu-l înjure şi cuvintele nerostite, se devorează între ele, îl fac să simtă amăreală pe limbă. Nu are rost să se pună rău cu bătrânul.

Martina, o femeie care nu s-a opus niciodată sfaturilor date de dânsul, acum îi scapă din mână.

Grunter Marck vine din urmă, preia frâile exepdiției.

Femeia şi-a lăsat pelerina grosolană să-i alunece liberă, volanul cămăşii i-a căzut din bretele... I se vede umărul rotund şi aburit de transpirație caldă. Acolo este stigmatul! O

cicatrice în formă de floare de lilium sălbatic.

În lumina defel generoasă, nimeni, înafara bătrânului Marck, nu observă semnul din naştere. Este aidoma cu cel moştenit de toate femeile din familia Grunter.

Femeia receptează fluidul dintre ei doi, simte gândul bărbatului care îi este rudă de sânge, dar nu îi pasă de el, un nebun care a dat Poarta Brandenburg pe un apartament la mansarda unui case din Provincie.

Ea are frisone, când frigul, când jarul, vin şi o strâng din toate părțile, o cuprind în brațe. Se zgribuleşte. Trage la loc, peste piele, veşmintele uzate. Deşi aparent nu îi pasă, ştie că este o femelă căreia i-a sunat, de ceva ani buni, ceasul biologic. Ce mascul să aleagă?

Doctorul Damian? Este un tip care se controlează când trebuie şi când nu trebuie. Lasă impresia unui bărbat nesigur chiar şi atunci când, îmbrăcat la trei ace, stă în jilțul din capul mesei din sufrageria în care, dumincă de duminică, cinează de unul singur.

Ar putea fi o partidă. Nu perechea ideală, desigur.

Poate de la febră, Martina se joacă cu el ca şoarecele şi pisica, face pe timida, pe provocatoarea, ba, sare calul:

- Doctore, ți-am alunecat printre degete?!!! îi sopteşte în ureche, fără să se jeneze de Onkel Marck, şi cu atât mai puțin, de Agustina.

Ea se joacă cu el, face pe nebuna, terciuind cu bunăştiință un pâlc de ciuperci micuțe, trufe false şi extrem de periculoase.

- Vei muri, femeio, ca maică-ta, în ospiciu! N-ai auzit ce a zis bătrânu'?? Pentru otrava asta nu există antidot în farmacie. Se cădea să ştiu cu cine am de a face, să nu mă fi luat după o nebună care vorbeşte cu umbrele ce-i controlează casa de la răscruce. Ce caut eu, ins cu principii şi conturi bancare solide, prin hrubele acestea care se surpă??? Nu ştiu.

Uşa secretă, despre care spuneai că duce-n sacristie, este o fata morgană. Iluzii sunt şi manuscrisele scribilor medievali, biblioteca, pe care o căutăm ca pe un ac în carul cu fân.

Asta-i, ne-am înfundat în propria noastră prostie.

Doctorul Damian vorbeşte ca şi singur dar suficient de tare pentru a fi auzit de grupul care, evident nu este încântat de teoria lui păguboasă.

- Ceasul meu stop la 12 fix!!! anunță catastrofic şi Marck.

Farmacistul scutură degeaba carcasa ceasului de buzunar, pe metalul căruia se află o inscripție pe care el nu a descifrat-o niciodată. Jumătate din frază se află la el, cealaltă jumătate s-a pierdut o dată cu ceasul pe care fratele lui l-a amanetat, cu o zi înainte să aibă accidentul, la Paris. Fuseseră ceasuri gemene, gemeni fuseseră şi ei, băieții lui Herr Grunter, deşi nu s-au iubit niciodată.

Metal fără memorie! concluzionează bătrânul şi înjură cosmopolit, în câteva dintre limbile Continentului. Imediat se simte ca un idiot care nu are tărie de sine. Îşi înghite năduful şi îi lasă loc tinerei vânzătoare de „La Diligență” să se lamenteze cât o lasă puterile:

- Vom muri! Am văzut asta în cărțile de taro' şi nu am crezut! Am văzut cu ochii mei... Vom muriiii!

Deşi panicată, Agustina adaugă: azi trebuia să mă văd cu Dani, la cinematograf! Iubițelul meu, frumos ca un păun...

- Un golan care ți-a pus poalele-n cap! scapă Martina remarca. A devenit şi ea vulgară, nu-i pasă că fata este chiar disperată, că cei doi bărbați, domni în adevăratul sens al cuvântului, ar putea să o disprețuiască.

- Ai milă, e doar o *Mädch*.... Încearcă Grunter Marck să intervină.

- Da' pe mine cine mă consolează? se zburleşte Martina şi o ia înaintea tuturor prin canionul îngustat de ruinele vechiului templu.

Agustina nu a auzit-o, nu o vede cum se îndepărtează. Ea, ba cântă marşuri belicoase, ba se smiorcăie. Face caraghioslâcuri inofensive până când, toți ceilalți prind a râde. Nebunia se generalizează, devine contagioasă.

Nu sunt liberi dar nici prizonieri în adevăratul sens al cuvântului, nu sunt încă.

De ce taman acum delirul îşi arată colţii şi unghiile, zgârâie în carnea lor ca pisica turbată?

Nici măcar bătrânului farmacist praghez, om cu inimă, nu îi mai este milă de copila care înnebuneşte incontestabil.

Doctorul Damian, o ține sub observație, dar nu ca medic. O vede că este devastată, cu hainele ferfenițate, dar bărbatul din el... nu doreşte decât să-i ciupească sânii, să-i muşte sfârcurile care se văd prin cămaşa subțire şi fără o culoare precisă.

Doctorul întinde mâna. Forțează pasul. Se apropie încât, fata îi poate simți respirația, acră. Şi-a răşchirat cele cinci degetele... E atât de aproape dar nu are curajul să-şi ducă gestul de ins excitat până la capăt.

Pe toți îi dor picioarele, de la colțurile de zidărie, pe care tot calcă în ultimele zeci de ceasuri.

Reuşesc să ajungă la un consens şi se aşează, unul lângă altul. Nu mai sunt bărbați nici femei, sunt nişte indivizi care simt că îşi pierd mințile şi puterea.

În bura de lumină lăsată de opaiț, Martina mângâie matern obrazul fetei de prăvălie, la care s-a întors prinsă de remuşcări. Cu degetele fără podoabe şi acoperite de epiderma abia regenerată, femeia care nu a învățat ce-i iubirea adevărată, de data asta, îi şterge lacrimile unei străine.

Chiar îi pasă de un suflet de om. Pentru prima dată în viață, nu îi este indiferentă soarta unei persoane care doar lucrează pentru ea şi pe care o plăteşte corect, pe statul de plată.

Încurajată de atenția care i se acordă, Agustina varsă lacrimi ca o conductă spartă. În cele din urmă, Martina îşi pierde răbdarea. Doar, a făcut efort colosal să fie sensibilă, generoasă!

Mai bine ar fi să nu mai gândească cu inima.

- Care dintre voi ştie bancuri porcoase? Acum li se adresează bărbaților.

Cei doi privesc unul spre altul, ridică din umeri. Nu, ei nu fac parte dintre cei care rânjesc ca proştii la Lună la poantele

nesărate din berărie.

În tăcere reiau traseul acela straniu şi cu sorți limitați de izbândă.

Merg mai mult pe genunchi şi pe coate prin restul spațiului unde, prind să mişune miriapode de tot felul şi melci limax.

Oamenii realizează că văd clar fauna şi mormanele de ferigi mustind clorofilă. De sus le vine lumină!

Sunt la liman, plasați undeva, la nivelul capelei medievale. Cel puțin aşa îşi imaginează Martina.

Încăperea în care au pus piciorul, este uriaşă, rotundă şi cu paviment din cărămidă solzoasă, bine păstrată. Sute de pânze de păianjen arborează steagul singurătății de la un pas la altul.

Ei taie țesătura aceea organică, cu brațele, cu pieptul.

Din tavanul susținut de console nevăzute picură un lichid incolor. Condensul.

Se văd destul de bine, pereții în lucrătura stranie a timpului care a trecut fără rost.

Un peisaj halucinant, ca o operă postmodernă în acvaforte.

Scoabele uriaşe, din porțile ferecate, sunt împodobite cu rugină grasă. Belciugele, bătute în nicovală, stau înfipte cu îndârjire în consolele rotunjite.

Roata de frânt oase umane, cleştii de tras măsele şi unghii; uneltele de tortură medievală încă sunt orânduite pe etajera aia îngustă.

Sunt acolo atâtea detalii ale groazei, simboluri ale unei temnițe în care au fost schingiuiți oameni. Ucişi oameni, nu animale.

- Inchiziția şi-a lăsat semnătura în fiecare ungher! dă să le explice Onkel Marck, dar, atras fiind de un obiect din oțel care străluceşte prin mormanele de arme ruginite, se apropie, îl atinge timid mai întâi, apoi cu un oarecare curaj.

Speriat se retrage.

- *Iron Maiden!!!* Fecioara de fier!!! Când te îmbrățişa

asta, nu aveai scăpare! *Damen, Herren,* suntem într-un spaţiu unde Inchiziţia şi-a făcut „datoria”.

Toţi se holbează. Nu pot să creadă.

Martina s-a chircit, brusc are dureri inexplicabile de stomac. Îi e greaţă.

Inima Agustinei abia mai pâlpâie.

Este mult prea mult până şi pentru cinicul doctor Damian. A rămas cu pupilele dilatate, privind fix, în neant.

În jurul lor roiesc miriapode ciudate. Au picioare lungi şi carapacea moale.

Încăperea de tortură nu făcea parte din planul lor de expediţie, nici din cel de salvare. De ce ar fi curajoşi, optimişti?

Presimt că au ajuns la buza paharului. Că ar putea rămâne acolo pe vecie.

Şi... deasupra lor sunt oamenii. Cum să le semnalizeze? Cum să ceară ajutoare...

- Zeii vor sânge! Sânge de om, declamă ca într-o tragedie grecească doctorul Damian. Articulează un gest, care ar vrea să însemne: Hârşşti carotida! Apoi adaugă: Trebuie să moară unul dintre noi. Zeii îl vor pe cel mai curat, pe cel mai bun, fraţilor!

Martina să urce pe cruce! adaugă doctorul cu seriozitate, apoi râde ca un satir şi, printre buzele rănite, îşi arată caninii albi şi ascuţiţi ca în raşpel.

- Ce spui, dom’lee!? Aş fi prima femeie din istorie răstignită! Îi dă replica, cu umor nepotrivit, Martina, apoi se apleacă şi ridică din maldărul de artefacte ciudate, o coroană din fier plin de rugină. Şi-a aşează, o potriveşte fără oglindă, peste şuviţele de păr roşu şi nespălat de o săptămână.

Martina Sâmbure are gesturi fireşti, sigure şi elegante ca de regină. Forma podoabei ciudate i se potriveşte cu faţa ovală. Mărimea este cea care trebuie. Metalul vechi este aerat, uşor, ca un os fără molecule.

Nimeni nu râde. Gestul ei cabotin nu are efectul scontat.

- Atunci, să fie Agustina sacrificată! Fata-i virgină.

Doctorul a găsit altă femeie pentru sacrificiu. Nu glumeşte, sau dacă glumeşte, o face cu o mască ca şi mortuară suprapusă obrazului. Nici un muşchi pe sub pielea năpădită de barbă, nu i se mişcă.

Fata devine rigidă. Pare a fi o statuie de ipsos în care poți lovi cât vrei cu dalta, o poți scrijeli cu briceagul pentru că tot nu va curge sânge.

- Doctore, eşti Diavolul în persoană!

După atâta efort, când suntem ca şi la capătul drumului, vii şi strici tot? Iaca, pun în joc colecția mea de jad din Dinastia Ming, jur că am ajuns unde ne-am propus !

Martina vrea să fie convingătoare, dar ştie că au nevoie de încă o minune pentru a sparge ultimul zid, peretele, dincolo de care se află chilia în care, urmărit de oamenii Regelui Philip, a trăit cruciatul Johanes de Herseny, singurul bărbat, scrib într-o mănăstire destinată *Ordinului Surorile Sfintei Maria din Ierusalim*. Acolo şi-a scris memoriile?

Pergamente şi tuşuri, însemne şi de ce nu, biblioteca întreagă; rafturile grele de codexuri aurite, îi aşteaptă, după aproape opt sute de ani, ca un premiu. Şi dacă, başca vor da şi peste comoara templierilor, cu atât mai bine. Cu partea care i s-ar cuveni din tezaurul colosal, va licita până-n pânzele albe pentru Codex Anonims!

O, da, Martina jubilează deja.

Se desluşesc treptele. O scară îngustă ce urcă în spirală, apoi coboară... Iar urcă. Le pune nervii la încercare.

- Nu a fost chiar cum crezi tu, *liebe* Martina. În vremurile acelea, o mănăstire în sine era loc de refugiu şi pentru *Frauen*-femeile cavalerilor nobili, aflați în Cruciade în Palestina. Câte *damen*-jupânițe nu vor fi lăcrimat aicea...

În locul acesta, cred că erau aduşi cavalerii să depună jurământul de credință. Unii intrau în Ordin din aventură, alții, sub jurământ de credință. Era un ritual neclar.

Mult mai târziu s-au schimbat între ei, şi slujitorii Domnului, au venit iezuiții...

Bătrânul Marck Grunter potriveşte cuvintele în frază, şi

imaginile într-un puzzle imposibil de memorat. Este ca şi cum el ar fi deja în regresie cu şapte, opt secole... Nu mai pare omul ce va împlini curând o sută de ani de viață, unul care a trecut prin două războaie mondiale, prin lagăre, revoluții, prin cutremure şi inudații...

El povesteşte, ca şi cum ar citi, despre zilele şi nopțile de luptă din Templul de la Ierusalim, despre atleții lui Hristos, cavalerii-călugări, vorbeşte ca şi cum i-ar fi cunoscut personal. O lume care, dacă nu se vede, nu se aude, nu se pipăie, nu înseamnă şi că nu există încă.

*

Trecuse o săptămână încheiată când Andrei Prut, alias Craiul de Ghindă, fugise ca un laş de pe moşia de la Glodoasa.

Între timp îşi recâştigase stropul de curaj de a se privi din nou în oglindă. Nu mai avea remuşcări. Nu mai avea nici ambiții de îmbogățire. Cel puțin, aşa le spunea fetişcanelor, cu care împărțea țigările americane şi vodka rusească în cafenelele cu denumiri exotice care apăruseră precum ciupercile în orăşelul său de provincie.

- Sunt din nou un armăsar sălbatic. Unul fără stăpân, fără căpăstru. Libertatea-mi prieşte. Înfloresc pe zi ce trece. Nu se vede? Am ghiocei albi la tâmple. Şi, ce?!

El glumeşte cu un soi de ranchiună, ar da orice să fie din nou un puşti fără riduri, fără diminețile de după bairamuri, când e mahmur cu pungi urâte sub ochi şi se simte ca dracu'.

Ehei, de ce nu am şi eu nevastă? Păi, ar fi vreme pierdută. Mai bine-mi petrec vremea în chefuri şi bârfe de cafenea...

Fetițele silicoanate şi fără mărunțiş de limonadă, se hliezesc instant, sorb cocktailul cu paiul din paharele glasate cu sare grunjoasă.

Craiul de Ghindă se străduieşte să le convingă, pe fete, că el şi cu roşcata aia stilată au fost un cuplu cum nu s-a mai văzut pe lume. Că se drăgăleau ca-n filme. S-o ia cu cununie?

Puşchea pe limbă! Ei doi, provin de pe planete complet diferite.

- Fantastică! Adora să stăm îmbrățişați, nemişcați ca statuile. Nici nu mă lasa să respir... Apoi, mă ignora, eram un lucru de care se folosise. A dracu' muiere, nu cred că am s-o uit vreodată. Bărbatul oftează, îşi apride țigară de la țigară.

Platinatele din cafenea râd cu buzele țuguiate. Lor le poate spune ce doreşte, tot nu le pasă. Craiul de Gindă nu are maşină luxoasă, nu are bani de şampanie franțuzeacă. Cine să-l aleagă? Doar o babă grăsană şi poate, bogată. El era doar un tip de gaşcă, şi uneori se umfla în pene prea mult. Într-o zi va face: Poc!! Ca un balon de săpun.

Numai când era singur în garsoniera lui de burlac convins, Andrei Prut, alias Craiul de Ghindă, se dojenea cu sinceritate:

- Hei, gata cu jelitul! Eşti bărbat nu un preş pe care să-şi şteargă muierea aia, picioarele! Hmmm! Da', a fost e şi rea şi bună cu mine, a fost ca otrava dulce. Ce nu-ți convine, bătrâne?! Că tipa emancipată nu dă o para găurită pe tine? Olala! Nu poți uita vinul burgund din potirele de argint, nici Nocturnele lui Chopin... Hm, şi parfumul ei rafinat, şi pielea gâtului prelung, mirosind a gutuie! Era Venus în persoană, aşa cum sta răsturnată peste aşternuturile alea brodate. Da' pe cine mai interesa lenjeria patului, când, de mătasă, nu alta, îi erau coapsele, sânii, ceafa... Şi, hii, hiii, purta, nebunatica, mănuşile alea ciudate. Nu şi le scotea nici la duş, nici când făceam dragoste.

Hai, că a fost un basm ca toate basmele, bre, bătrâne! A fost ca şi cum aş fi fost în amor cu o fantomă nurlie.

Aşa se judecă el, în timp ce toarnă în vasul closetului grunjii de gheață din punga de plastic, apoi, punga rece şi-o aşează pe frunte.

Durerea mocneşte o vreme, apoi o ia de la capăt mai violentă, mai sălbatică.

Firicele de apă i se scurg pe umerii obrajilor. Le simte ca pe o sudoare spurcată. Le şterge din instinct cu dosul de

palmă şi apoi, palma şi-o usucă de turul pantalonilor de trening.

Îl chinuie migrena afurisită. Se simte vlăguit, fără putere să se lupte cu sine pentru o idee stupidă.

S-a lăsat în patul cu saltea tare ca de călugăr. Trage spre el, măsuța cu blat de sticlă fixat pe role artizanale. Prinde, bea apa minerală până la fund, din sticla, pe care odată golită o aruncă direct prin fereastra deschisă. Nu o aude cum cade în curtea interioară a blocului cu zece etaje.

Râgâie. Intenționat, golăneşte.

Şi-a întins picioarele goale pe sub pledul albastru de celofibră. Degetele toate zece se ivesc precum un şir inegal de cartofi primăvăratici, palizi. Şi le mişcă gimnastic de câteva ori, de parcă şi-ar verifica reflexele motorii.

Nu-i defel mulțumit de sine, de standardul la care funcționează. Este din ce în ce mai scârbit de „maşinăria” anatomică în care nu a investit nici hrana bună, nici gimnastică, nici vitamine.

Destinul!

Zâmbeşte trist unui gând care i s-a înfiripat în minte de câteva clipe. Gândul, ca şi mărăcinele, stă acolo şi prinde a coace. Nu puroi, coagulează sunetele, silabele, cuvintele, care se înregimentează, îndată, în fraze filosofice.

- Piesă nouă, rol nou! Îşi dă replica răguşit, cu convingere, ca un personaj de roman de doi bani.

- Ar fi trebuit să fiu mai iute de picior. Să plec primul.

- Eu nu te mai vreau, cucoană! Asta ar fi trebuit să-ți spun şi să trântesc uşa după mine. Numai că, eu sunt un domn, milos, bun de nu sunt în stare să-i smulg aripile nici unei muşte. Cum să rănesc o femeie?!

Craiul de Ghindă îşi are dreptatea sa în ceea ce vorbeşte. El şi cu Martina au fost cu adevărat împreună o noapte, una frumoasă. Restul timpului petrecut laolaltă, a fost nebunie.

Nu, nu i-a fost defel rău cu negustoreasa aia de obiecte de artă, dar… nici foarte bine.

Din prima seară în care s-au cunoscut, Martina l-a invitat

acasă, la o cafea. Peste doar câteva ceasuri, se iubeau fără vorbe şi fără ca el să-şi imagineze că va urma îndată, coşmarul! Vor veni şi nopţile când peste faţa femeii tinere se va suprapune masca plină cu o mie de riduri, a Olgăi Sâmbure.

Atunci, femeia de „La Diligenţă" devenea doar un chip bătrân multiplicat în oglinda de Murano. Un fel de Olga Sâmbure ceva mai puternică, mai răsfăţată, mai exaltată ca niciodată!

Nici atunci, nici mai târziu, el nu s-a gândit nici o secundă, că cele două femei ar fi putut fi rude şi încă de sânge. Încă nimic nu făcea legătura posibilă între o damă mondenă, iubitoare de artă, şi epava umană care vegeta între ruinele conacului de la Glodoasa.

Izul ca de blană scumpă dar jilavă, l-a urmărit pretutindeni în casa cu antichităţi imposibil de inventariat într-o săptămână. Acelaşi miros plutea prin toate cămările fostului han de „La Diligenţă" dar şi în camera cu tapet sfâşiat de unghiile văduvei generalului Sâmbure, în odaia bătrânei senile de la Glodoasa.

Între moşiereasa senilă şi Martina cea fascinată de tot ce făcea conexiuni cu trecutul, Craiul de Ghindă abia azi, dibuie linia de rudenie. Dar tot nu deţine curajul, tupeul de-aş duce ideea, aparent imposibilă, până la capăt.

Două femei stranii, din generaţii diferite, care poartă mănuşi de danteală medievală în epoca sofisticată a computerelor. Încolo, nimic nu le leagă!

- Nişte tembele! Cine mi le-o fi scos în cale? Destinul.

Şi avocatul ăsta agasant, care mă sună din oră în oră!!!!... Ce vrea de la mine? Să pună în rol Testamentul. Câtă harabaură, trudă pentru o sfoară de moşie, în care nu voi ara, nu voi semăna, sigur! Eu sunt orăşean cu pantofi de firmă! Nu mai debarc acolo, în vecii vecilor! Amin!

Ei, dacă roşcata de „La Dilgenţă" ar fi lângă mine, ar merita să-mi încerc norocul. Oricum, singur fiind, nu mai dau ochi în ochi cu bătrâna Olga Sâmbure.

Martina! Ce o mai fi făcut în ultima vreme?

Nu strică să îi dau un telefon, s-o întreb de sănătate, ori de cursul Bursei pe piața de Artă. Ea este expert în catrafuse cum sunt cele care zac grămadă şi în conacul bătrânei.

Dacă aş intra în posesia comorii din lada bătrânei cretine? Este o idee. Ce nebunie!!! Dacă fac puşcărie??? Imposibil.

Chiar dacă m-ar da la Poliție, cine ar crede-o că a stat cu fundu' pe o avere inestimabilă?! Nimeni.

Dar ea nu mă minte. Pe mine nu mă duce-n eroare. Are nevoie de mine ca de aer.

Voi deveni bogat peste noapte. Nu cu hârburile de mobilier scorojit, cu vesela cu monogramă princiară, cu paharele de Baccara... Alea nici nu cred că sunt cristal veritabil? Şi totuşi, merită să mă consult cu Martina.

O sun pe mobil şi va veni ca o muscă la miere.

Antichități! Aşa le spune deşeurilor ciudate. Artă! Haa, haha!! Parcă o văd cum îşi va rotunji gurița, cum va pronunța cu prețiozitate şi foarte, foarte importantă:

„Artefacte medievale!!"

Adună ca hârciogul. Habar nu are că, ea însăşi va fi, va deveni foarte curând o piesă de muzeu. Hăăăă!

Sunt rău. Şi ce dacă...

O vede peste zece ani, ridată, cu părul fără strălucire, dar tot mănuşile de dantelă fină trase până la coate! Este îndrăcită şi snoabă, va muri singură ca şi baba Olga de la Glodoasa. Da, ce spun eu? Bătrâna aia cel puțin şi-a trăit viața. Martina? Nu şi-a găsit un bărbat cum era Iura Prut, s-o strunească.

Sărmanul tata! Chiar s-o fi iubit cu Olga cea pătimaşă? Dacă a fost de adevăratelea, să le fie de cap!! Cel puțin, ei şi-au trăit cu intensitate tinerețea.

Martina, dama de „La Diligență" nu ştie să iubească. Ea este o bufniță înțeleaptă şi singuratică.

Parcă o văd cum se plimbă şi chiar în clipa asta, cum trece ca o stafie prin camerele ei împodobite cu stucaturi aurite şi panaşe din pene de struț înfipte în stâlpii baldachinelor.

Fiecare odaie îşi are patul ei. Scrinul ei şi oglinda care i se potriveşte. Stăpâna de „La Diligență” este un manechin în crinolina cu mâneci bufante ca de infantă.

Mda, Martina nici nu ştie ce-a pierdut alungându-mă. Dacă nu-i ardea de dragoste, i-aş fi putut fi tovarăş la cataramă.

Nebuna! Nu realizează că o admir şi că... a-mi da mie, Craiului de Ghindă, papucii, nu este doar o simplă metaforă.

Nici una, nici două, mi-am strâns lenjeria şi aparatul de ras. Am ieşit din casa ei somptuoasă cu fruntea sus, cu pas apăsat. Şi ce dacă, eram un coate goale?!

Andrei Prut nu regretă ceea ce nu a fost să fie. El se simte ca peştele în apă, în cartierul cel mai proletar al oraşului. Nu îl deranjează nici trenurile de noapte care fluieră la semafor, nici scandalul vecinilor de palier, nici smogul care acoperă ca o copertină balconaşul său de la ultimul etaj al blocului cu locuințe ca nişte cutii de chibrituri. Este în mediul lui ambiant.

O înțelege şi pe Olga Sâmbure, o muribundă care se încăpățânează să trăiască în trecut, printre ziduri dărăpănate şi amintiri fără consistență.

În una din zilele sale de luciditate, Olga Sâmbure i-a vorbit despre cum, odată, în timpul Mondialului şi-a căutat fiica prin toată Europa. Eliza fusese frumoasă şi cu personalitate. Fugise în lume cu pictorul Harri Grunter.

Ai ei erau hotărâți s-o aducă înapoi, chiar şi de ar fi fost s-o lege fedeleş.

După eliberarea Parisului, şi tratative de familie eşuate, Olga s-a întors acasă cu promisiuni şi un cufăr plin ambalaje de la bomboanele fine de ciocolată, pe care le descoperise în mansarda tinerilor din Montparnasse.

În răstimp moşia de la Glodoasa fusese deja ciopârțită. Podgoria cea mai renumită de pe Târnave, era gata feliată ca o mămăligă aburindă.

Comuniştii nu au primit-o pe fosta stăpână cu flori în gară, dar au ajutat-o totuşi, să-şi mute patul elegant, cufărul

cu rochii de marchizet, într-o cameră de la mansardă. Un loc unde trăiseră de când se ştia lumea Lume, numai servitorii.

Vremurile de aur ale familiei Sâmbure se încheiaseră. Punct!

„Ce peisaj magnific!!!" Cică, ar fi exclamt cu cinism boieroaica, privind pentru prima dată prin sticla ferestruicii cât palma. Nu a plâns, nu a cerut îndurare, doar o țigară. A primit una cu tutun grosier, fără filtru.

A fumat mahorca la întrecere, cot la cot cu Elisei, fosta ordonață a Generalului, care tocmai se întorsese triumfător de pe frontul din Munții Tatra. Cucoana a făcut glume proaste, s-a purtat cu el ca o țoapă dar l-a convis că era dispusă să devină om de tip-nou, comunistă.

- Compromisul! Iată cuvântul magic, codul secret cu care nevasta generalului care luptase alături de nemți la Odesa, a trăit ca în sânul lui Avram, pe mai departe, cântându-le în strună când la unii, când la alții.

Craiul de Ghindă o judecă fără răutate. Aproape că o înțelege pe femeia care a avut un singur scop în viață: să trăiască!

*

Membrii exepediției în subteran se comportă din ce în ce mai bizar. Par a fi nebuni dintr-un ospiciu.

Acum, când se întrezăreşte speranța, ei nu mai au răbdare. Şi-au rupt hainele, se muşcă unii pe alții. Fiare la ananghie, jigodii închise în cuşca hingherului.

Un damf greu iese prin fisurile pavimentului, prin porii pietrelor zidăriei şubrezite de vreme. Mecanismele, instrumentele sălii de tortură medievală par să prindă viață.

Cu ochii înroşiți de plâns şi buzele muşcate de herpes, Agustina s-a apropiat prea mult de Martina. Stau îmbrățişate ca gemenele pe o corabie în derivă.

Martina este încă dreaptă, sigură pe sine, în timp ce trupul Agustinei se contorsionează vizibil. I s-a zbârlit părul pe

brațe. Are fața prelungă şi urechile ascuțite. Latră.

- Îi turbată! Ar fi perfect s-o închidem în „fecioara de fier”. Ei, ce ziceți?? O facem? Ia, treci, fătucă, la cuşcă!! Aşa. Acum să strângem oleacă şuruburile. Ohhh, ce ruginite mai sunt; maica ei de viață! glumeşte prosteşte Martina.

- Stai blândă, Agustino! Stai, nu mai plânge ca proasta. Uite, mie mi supune până şi fierul. Vezi, maşinăria infernală cum se mişcă? Doar de îi ordon şi îți va strivi carnea, oasele, îți va bea sângele...

Transpiri?! Vai, cât poți fi de proastă. Nu sunt călău, am glumit.

Doctorul Damian, o dată ce a intrat şi el în joc, a devenit cinic. O ține pe fata prostuță în miezul resorturilor mecanice, şi se joacă cu ea, în timp ce, celorlalți din grup nici că le pasă de ce se va întâmpla, cu ei, mai departe.

Martina e derutată.

S-a lăsat liniştea. Numai plânsul Agustinei se aude mocnit, cu suspine. Stă închisă în obiectul acela de tortură medievală fără să reacționeze, nu îndrăzneşte să i se opună doctorul Damian, care este din ce în ce mai tentat să testeze maşinăria.

- Nu mai da apă la şoareci! Sigur nu funcționează! Vom scăpa cu toții de aici. Sigur! Vom fi iar ce am fost...

Eu voi invita cucoane țâfnoase pe sofaua confortabilă din cabinet. Tu? Te asigur că vei da peste derbedeul care să te jumulească.

Doctorul vorbeşte în şoaptă, conspirativ, în timp ce îşi trage gluga impermeabilului galben peste ochi, peste partea de sus a obrazului. Acum pare a fi doar un vierme uriaş din cauciuc gonflabil.

Un hârşâit ca de gheară în zid le atrage atenția. Zgomotul devine tot mai puternic. Dispare. Revine. Se prepetuează, reluat cu intermitență.

- *Monster* Dracula roade piatra, vrea să ne pape... Onkel Marck, om cu scaun la cap, savant cu renume, acum pare a fi dat în mintea copiilor, încearcă să-i sperie pe ceilalți cu

personaje bizare.

Toți își țin respirația, ciulesc urechile, timp în care Agustina a profitat la timp de confuzia creată, a tulit-o din miezul fecioarei-de-fier. În urma ei, instrumentul de tortură medievală pare un sicriu mare, gol, şi care stă în picioare.

Fata se prăbuşeşte în brațele Martinei, care o respinge fără răutate. Fata se întinde peste dalele încăperii cu urme de sânge din vremuri greu de datat după calendarele moderne.

Zgomotul din tavan revine.

- Raşchetează în marmură... şopteşte bătrânul şi aşează o cană din aluminiu, cu gura lipită pe zid. Apropie urechea, ascultă. Linişte.

- Ei, ce vă spuneam? Doar o iluzie. Nimicul! țipă doctorul Damian, odată ce a depăşit faza derutei.

- Ba, este semn că am ajuns sub vechea sacristie. Ce stați?

Onkel, Agustino, veniți să lovim aici, ba, aici! Nu! Dincolo am spus! Aşa, acolo, între pilaştrii...

Martina este surescitată. Oboseala de moarte i-a dispărut şi dă din nou ordine. Este ca bunicul ei Sâmbure, un brav general de divizie.

- Care zid?! Unde să dărâm.... Câte colonade!!! Aici este o *Wald*- pădure din calcar.

Şi, *mein Gott*, fiecare pilastru e brodat cu crini imperiali!! Fantastic... Juram că aşa ceva nu a existat! Farmacistul de la Berlin, alchimist recunoscut în confreria sa, de o parte şi de alta a Oceanului, este în extaz. Nu-i chiar ceea ce aştepta el, dar este oricum, o descoperire epocală!

Acum că s-a ivit un alt bob de speranță, până şi doctorul Damian e cooperant şi pare gata să se sacrifice, să se arunce în lupta pentru cucerirea sitului nou.

- Sunt patru stâlpi principali, de susținere! Ştiți voi, Apa, Aerul, Focul şi... vai, am un lapsus. Zi-i!! Aşa, şi... Pământul.

- Ba, sunt cinci. Ai uitat, Lemnul! Completează aproape savantă, Martina şi numără pe degetele de la mâna dreaptă: Apa, aeru', focu', pământu'...

- Nici *es*-vorba. Lemnul, ca element, aici nu ar avea nici o

noimă. Lemnul ar fi putrezit, sau ar fi fost demult un foarte bun *Kohle*-cărbune...

Bătrânul Marck mormăie în barbă. Ar vrea să rețină momentul. Ar face fotografii dar bateria aparatului este demult descărcată. Îi e ciudă pe sine că nu reuşeşte să se concentreze pe lucrurile pe care, de obicei le stăpâneşte la „micron”. Oricum, nimeni nu l-ar lua în seamă dacă ar veni cu teorii pur ştiințifice.

Totuşi, el este teoreticianul, fost ucenic-vrăjitor şi doctor în chimie. Aparent nu are tangență cu arheologia şi totuşi, locul acesta are o chimie electrizantă. El recunoşate detalii care, unui om al Mileniului III, nu ar trebui să-i spună nimic.

Şi Martina s-a schimbat la față. Radiază, deşi este încă speriată.

- În filmul cu Indiana Jones, nu aşa se proceda într-o expediție... spune Agustina, care îşi şterge lacrimile, pentru că, oricum, nimeni nu ar mângâia-o pe creştet oricât ar boci. Şi ea ar vrea să se facă utilă, dar nu ştie cum.

Şi-a înfipt unghiile în roca mixată de intemperii şi mişcările tectonice. Sapă în ruina de zid ca o pisică sălbatică. S-a îmbujorat şi transpiră.

După ea, toți ceilalți îşi suflecă mânecile şi bat cât pot de tare, cu podul de palmă, cu picioarele, în masa din rocă nativă şi cărămidă. Arcadele din goticul timpuriu stau aruncate peste ei toți, ca îngerii morții.

Materia se fărâmă. Bucăți de mortar cad din locul unde se crede că ar fi fost tavanul încăperii.

Lumina zilei de vară dă năvală prin fisură. Între timp s-au mai dislocat câteva pietre, cărămizile din boltă se zdrobesc, se întorc în lutul primordial.

Deasupra tuturor, cerul se iveşte albastru şi rotund, ca şi cum ar fi reflectat în oglinjoara unei pudriere.

Oamenii sunt muți. Nu se aşteptau ca tunelul prin care au rătăcit zile în şir, să iasă în câmp deschis!

Agustina se ridică pe vârful piciorelor, încercând, evident, fără sorți de izbândă, să privească prin breşa care s-a deschis ca şi singură. Nici unul dintre cei doi bărbați nu este dispus s-o ajute, s-o ridice pe umeri.

Martina mai bate o dată în piatră, o face uşor, cu teamă, ca şi cum ar atinge coaja unui ou de dinozaur. Nu se ştie niciodată ce poate fi Dincolo!

Zidăria şubrezită ar putea ceda, s-ar putea prăbuşi peste ei. Să moară de vii.

Fără nici un rost aparent, Grunter Marck fluieră din degete, scoate un sunet ascuțit, prelungit în ecou.

De dincolo de fortăreața-capcană îi răspunde zornăit de lanțuri reale. Zalele din fier se târşesc unele peste altele.

Le urmează sunetul tern, moale, ca şi cum un trup de uriaş s-ar răsuci de pe o parte pe alta... Şi, se simte damf de amoniac în amestec cu miros de animal sălbatic.

De data asta, nimeni nu se mai sperie că otrava le-ar răni ochii, buzele... Suportă stoici usturimea. Nu se plâng, deşi ochii le sunt iritați, inflamați şi stau, parcă gata să le iasă din orbite. Nu le mai pasă de cum ar putea arăta, ca nişte sălbatici. Important este că au scăpat din mormânt! Au aer destul. Respiră cu plămânii funcționând la maximum, bojocii care li se umflă şi dezumflă, ritmic, precum cimpoaiele unor rapsozi.

Foşnetul de dinafară se aude din ce în ce mai aproape, vine spre ei prin gaura lărgită de încă o piatră care s-a rosotgolit.

Pe acolo pătrunde aerul în amestec cu iz de paie şi miros de bălegar fermentat. Viața colcăie în gunoaie. Captivii ştiu asta şi se bucură că au fost norocoşi.

S-ar îmbrățişa, ar țopăi, să sărbătorească într-un fel inedit victoria, dar mai întâi şi mai întâi, e musai... s-o pedepsească pe Martina.

- Femeia are geniul nebuniei, ea ne-a tras după dânsa pe un drum mult mai primejdios ca un chiolhan cu lăutari şi vinuri de cramă.

Doctorul Damian vorbeşte cu convingere. Are urme de spume subțiri şi albe la gură. Lângă el, Onkel Marck este stacojiu şi broboane mici de sudoare îi picură din chelie.

Agustina şi-a ridicat fustele peste genunchi, urinează fără jenă peste feştila opaițului. De acum, nu mai e nevoie de lumina artificială.

Martina, cabotină, declamă ca la tribună:

- Am reuşit! Am supraviețuit, asta este tot ce contează. Oameni buni, la urma urmei... La urma urmei...

Încearcă, dar nu mai reuşeşte să-şi ducă ideea până la capăt. Amnezia îşi face prezența.

Împinsă de dinafară, altă piatră se dislocă, cade, gata să-i zdrobească. Este o piatră rotundă ca un cap de tâlhar ghilotinat.

La capătul culoarului, unde au ajuns, se văd şi mai bine mucegaiurile şi milioanele de protozoare care stau ciorchine în stropii de igrasie de pe pereții netencuiți.

Apoi, totul se întunecă. În borta decupată din zid, stă suspendat capul unui monstru. Uriaş.

- Baphomet!!! Numai el are ochii galbeni şi balele îi picură printre colții ascuțiți ! Este Capul în fața căruia se închinau cruciații rătăciți prin deşert... zice unul din ei, apoi altul îl contrazice:

- Leoaica!!! Este doar o curvă de leoaică în călduri. Să ne venim în fire...

Uşor de zis, greu de făcut. Până şi Onkel Marck, un om care a aprofundat la viața lui şi esoterimul, acum este mut.

Doar trece ca prin sită, în gând, istoria locului. Cele câteva sute de ani alunecă prin clepsidra amintirilor.

Degeaba. Nu îl ajută cu nimic în explicarea fenomenului, nici una din cunoştințele acumulate din tomuri de istorie medievală. Se simte totuşi, dator să vorbească. Vocea lui este nesigură, tremurată :

- Suntem în data de 4 iulie 1187. Hornurile de la Hattin. Suntem prinşi!!

Da' voi de unde să ştiți asta, voi cei *glücklich*-fericiți dar

săraci cu *Geist*-duhul?!! Habar nu aveți că suntem în mâna lui Saladin. Asta-i!

Vom îngrăşa cu *Leiken*-hoiturile noastre, leii lui flămânzi.

- Eşti cretin! Eşti... strigă Martina, fără să mai țină cont de noblețea care o obligă la eleganță şi stil, ea urlă în timp ce caută disperată o explicație plauzibilă.

Da, nu este oarbă; vede şi ea un animal de deşert, un leu ca toți leii! Este viu şi nevătămat, stă cu capul prins în zidul tavanului.

- Nu e duh, nu e nălucire! diagnostichează în felul său, doctorul Damian şi pe moment nu mai este chiar aşa de hotărât că trebuie să îi smulgă părul, femeii care, ea este cea care le-a creat probleme de moarte.

- Când a fost a' meu în permisie, m-a dus la Zoo... Erau acolo atâtea girafe, maimuțe, porci mistreți... şi...

- Tacă-ți gura, fată proastă! Ştii tu vreo menajerie prin zona asta? Alta trebuie să fie explicația.

Martina vrea să rămână cu capul pe umeri dar doctorul clatină şi el neîncrezător, din cap.

El e rănit la frunte, sângele-i musteşte, momeală proaspătă, numai bună pentru a atrage ca un magnet leoaica flămândă.

Martina ştie că ar trebui să caute trusa de prim ajutor, să curețe şi să-i bandajeze rana urâtă. Dar nu mişcă un deget.

- Doar e doctor, ce naiba; poate să-şi aplice plasturele şi singur!

Ea este acidă, insensibilă, ca într-o zi în care nu i-a mers cum se aştepta, business-ul.

Suspendat în cupola de deasupra lor, leul pare să nu aibă trup, labe. Are doar craniu, capul uriaş cu coamă deasă. S-a înțepenit în zid ca Marele Sfinx de la Giza. Nu mai poate da nici înainte, nici îndărăt. Rage slab. Nu se zbate.

- Bleagă! Sigur este doar o pisică sălbăticită, sărmana. O mâță fără stăpân, care a mâncat la şobolani până s-a umflat... Dacă aveam o tabletă de Carbocif... Nu am în trusă nici un medicament potrivit!!! conchide doctorul, pentru prima dată

pe ton de om vinovat.

Asumarea vinei, care, de data asta nu îi aparține, produce efect neaşteptat.

- Mie nu mi-e teamă de animal!! Animăluțule, vino la mine!! Hai, la mama... susură ingenuă Agustina. Fata este inconştientă, blândă din cale afară cu fiara care, dacă ar prinde-o în gheare ar face-o ferfenițe.

- Ce faci, toanto!? Nu mai provoca leoaica!

Martina este nervoasă. Gata să clacheze şi nu mai întrevede o soluție practică. Nu are nici un plan de rezervă...

- Vezi, doamnă Martina, diavolul are mai multe chipuri! zice fata apoi se închină.

Îşi face semnul crucii şi doctorul Damian, gest nepotrivit pentru un ins care a mâncat pe pâine cursuri de materialism dialectic.

Numai Onkel este calm, prea liniştit pentru un om cu privirea fixată în pupilele unei fiare captive. El o ține pe Agustina de mână, şi fata prinde curaj, îl întreabă :

-S ă-mi sfâşiu juponu', domnule ? Să-i dau foc basmalei ? Ce trebuie să fac, herr Marck ???

Cum el nu îi răspunde, ea se roagă şi mai aprins, pe şirul de bobițe de mirt. Mătănii ieftine aduse de Martina, de la Ierusalim.

Pare a fi sedată. Împăcată cu sine. Acum, este gata să se jertfească, numai că, ei oamenii, nu au nevoie de sfinți, ci de eroi.

Mişcă buzele şi un surâs ca de heruvim ambigen i se lipeşte perfect pe obraz.

Rotocol, în jur, este lumină naturală suficientă ca să o pună în valoare, dar nici unul dintre cei doi bărbați nu fac efortul să o privească, să vadă că este frumoasă.

Din instinct, Martina pipăie şi ea crucifixul, unul din argint, pe care-l poartă ca pe o podoabă pe sub lenejeria sa somptuoasă, acum toată fleanduri.

Deasupra lor, leoaica fornăie, respiră sacadat, ca şi cum o muscă neastâmpărată i-ar fi intrat în nas. Mirosul de sânge

uman ajunge la ea, o irită, îi trezeşte simțuri ancestrale.

Oamenii?? Ce duhoare !!! Frica ei de oameni nu are culoare, doar miros are.

Jos, în hruba prăbuşită este un grup anonim, câțiva inşi aflați la mâna destinului, a soartei. Deasupra capetelor lor, leoaica se mişcă, zvâcneşte şi lanțurile-i sună lugubru.

Marck Grunter a scos bricheta, scapără, îi dă foc propriului sacou, hainei de care, oricum, nu mai are nevoie. Este năduşit şi abia mai suportă mirosul pestilențial, unul fermentat, din gunoaie, ce vine de afară.

Acum, prin perdeaua de fum de textilă, oamenii se privesc unii pe alții fără dragoste, fără ură. Sunt nişte străini ce au nimerit într-o gară unde, trenul lor întârzie. Nu, unde trenul lor a sărit de pe şine!

Flacăra se zburleşte în fibra textilă,o clipă.

Leoaica rage speriată. Se zbate pentru prima dată, de când este prinsă în zidul de piatră. Se revoltă, încearcă să scape.

Nu reuşeşte din prima.

Agustina şi-a terminat de spus rugăciunea, acum îşi scoate pieptarul. Îl aruncă peste focul care, din nou, se ițeşte. Flăcările saltă, se rotesc roşii-albastre, ca fusta unei dansatoare andaluze.

În plafon, leoaica a reuşit să lărgească gaura care o ținea prizonieră.

Şi-a vârât, întinde laba dreaptă, laba stângă către oameni... O pereche de gheare galbene şi roase de bătrânețe. Ea nu mai este chiar ceea ce a fost, o femelă tânără, mereu învingătoare.

De ce le este teamă?!

Bătrânul alchimist trasează un cerc cu talpa piciorului. Îi invită, cu tot ştaiful academic de care este în stare un om ca dânsul, să intre acolo, să rămână toți umăr la umăr.

Numai Agustina îi dă ascultare. A făcut deja un pas în cercul desenat ca din compas peste colbul temniței medievale. Îl priveşte pe alchimist de aproape, aproape cu dragoste. L-ar putea iubi ca pe un bunic. Cu el se simte

ocrotită.

Bătrânul, care a venit în casa patroanei ei, de curând, poate că este un sfânt ce umblă prin lume, aşa cum umbla Iisus cu Sfântul Petru. Testează oamenii.

El îi zâmbeşte în timp ce îi ridică bărbia ascuțită, îi priveşte obrazul. Da, în puştoaica asta şi-a regăsit auditoriul pe care nu l-a avut niciodată într-o aulă universitară. Fata nu e chiar o toantă.

Bătrânul prinde să vorbească, să conferențieze numai pentru ea, aici, într-un loc nepotrivit şi într-un moment care ar putea să le fie funest. Îi aduce date din incunabule care atestă istoria cavalerilor templieri, a bărbaților care s-au retras din Palestina, cu zeci de mii de cufere pline de odoare creştine şi necreştine. Agustina îi soarbe cuvintele aşa, cum îi ies lui din gura cu dantură incredibil de bună pentru un ins la anii lui.

- Herr Marck, matale eşti un filosof adevărat, un domn deştept, ce mai!..

Din zid, din ce în ce mai vulnerabil, răgetul animalului se aude în etape. Nu este un răget regal, de înfumurare; este umilință.

Cu flanela arsă pe jumătate şi înfăşurată pe coada unei vechi halebarde, doctorul Damian stă pe vârful picioarelor, aproape atingând botul animalului.

Leoaica nu pare să se teamă de flacără.

Martina, sărută, fără să realizeze, trupul lui Hristos cel de pe crucifixul minuscul, apoi, suprinsă de gestul său, aruncă cruciulița în sân, exact când Agustina vorbeşte cu convingere :

- Asta-i ! LEUL este forța învietoare a Sfântului Marcu ! În cazul dat, doar herr Marck poate să ne mai salveze. Că, cine-i fără de păcat, poate să bage mâna în gura fiarei! Spune Scriptura...

- Gogoriță!!! o contrazice doctorul, şi fata se înfurie.

- Hai, voi ceilalți!!! Care vă încumetați? Nici unul??

Din cercul de colb, doctorul râde demențial.

Copila asta nu mai pare a fi vânzătarea timidă de „La Diligență”. Este o femeie provocatoare care nu se mai teme de nimeni pe lume.

Martina face un pas spre zid, apoi se retrage, îşi reocupă locul în inelul desenat peste pavimentul medieval. Da, acum poate să recunoască faptul că îi este frică. Teamă organică. Deşi nu a mâncat nimic de două zile, stă să vomite.

Din zidul de sus, prin crevasa bine lărgită, fiara lasă la vedere caninii cariați, limba din care picură salivă şi sânge. Geme de durere fizică şi de neputință.

Între timp. Marck Grunter a şi săltat-o pe Agustina, pe umerii lui fragili. Bătrânul are oasele casante, cu osteoporoză şi s-ar putea sfărâma în orice clipă. Până una alta, pare a fi un sfânt, şi fata îşi trece degetele prin părul lui rărit, apoi se întinde, ajunge la gura leoaicei captive. Animalul este supus, şi fata îl mângâie pe urechi, pe botul umezit de bale. Execută magia aceea cu calm, gest după gest, repetat, până oboseşte.

Aşa ceva, Martina nu a mai văzut decât la dresorul pe care l-a iubit în adolescență. Dresorul ! Nu avea alt nume !! S-o fi însurat cu colombina aia drăguță, de la rulota nr.5. Vor fi având şi o droaie de țânci care fac pe clownii prin arenă. O fi un om bătrân, ori… poate că a şi murit.

Sub degetele Agustinei, maxilarele leoaicei se destind. Apoi, ca la un semn, animalul legendar se cambrează, se foloseşte de toată puterea de care mai este în stare.

Sparge matricea zidului din piatră fără mortar şi … A scăpat ! Dispare.

În urma lui, zidul plafonului cu bolte egale cedează. Cade cu zgomot infernal de jur împrejurul cercului trasat în mijlocul fostei săli de inchiziție.

Oamenii, teferi, bat din palme, se entuziasmeză ca şi când avionul lor ar fi aterizat cu bine pe pista unui aerodorm lovit de uragan.

În vacarmul general nimeni nu ia în seamă saltimbacii, trapeziştii, înghițitorii de săbii şi dresorii de fiare, tot neamul care a ieşit din rulotele pavoazate cu afişe litografiate

policrom.

Unu' înalt şi cu dinte de aur în gură înjură. Ceilalți îşi fluieră câinii, şi aşa în convoi ca de nuntă, urmăresc leoaica, fiara care, în cursul nopții trecute, a rupt gratiile cuştii în care, a trăit până atuncea.

Dresorul, un bărbat chipeş deşi cu mustața vopsită, cu bustul gol şi vipuşcă portocalie la pantalonii cambrați, este mai mult derutat decât furios. Înaintează prin iarba numai bună de coasă. Asistenta lui are buze în formă de inimă şi flutură în țepuşa din inox o ciozvârtă de fleică organică.

- Laika, *deduşka, prihodit*! Vino la mama, Laika!!!!! Laikaaa!!!

Nu îi răspunde nimeni şi fata se lasă tristă, pe marginea zidului acoperit cu mentă sălbatică. La patru metri mai jos, în spațiul tixit de instrumente medievale pentru tortură, mirosul de parfum ieftin s-a răspândit deja cu repeziciune.

Martina strănută.

- Noroc şi bani! îi răspund, glumind, cei doi bărbați.

Râd toți ca proştii la lună.

Numai Agustina, fata de prăvălie, este nefericită ca o virgină sedusă şi abandonată.

*

A fost o vreme în care, Martina Sâmbure şi-ar fi vândut şi sufletul pentru a obține suma cu care să intre în licitație pentru Codex Anonimus.

- Acum sau niciodată! îşi spusese, cu un soi de arțag, în oglindă într-o seară din cursul săptămânilor care trecuseră. De atunci, s-au schimbat multe.

Azi are speranțe minime, se simte slăbită după toată aventura derulată prin gangurile subterane şi din care scăpaseră ca prin urechile acului. De atunci, are amețeli, cefalee, transpirații ciudate dar nu ar recunoaşte simpotmele bolii nici picată cu ceară topită.

Ar vrea să-şi fi şamponat proaspăt părul, să-şi fi cumpărat

o rochie elegantă şi încă o pereche de mănuşi fastuoase. Apoi, cu geanta de firmă prinsă în umăr, să fie prezentă la întâlnirea cu anticarii feroce.

Urcă în fugă colina fostei mănăstiri, acum doar un imobil protejat de UNESCO şi în care au loc cele mai importante evenimente de Artă din provincie. Încă de departe a simțit *mirosul* străvechilor incunabule. Martina deține o brumă de curaj şi putere necesară pentru a intra în joc, a le face față bărbaților de afaceri. Ei au banii. Ea are vocația negocierii la sânge şi dorința nebună de-a obține ea, Codexul scos la licitație.

S-a strecurat ca o umbră prin portalul din gresii. Cunoaşte fiecare detaliu din planul acela arhitectonic. Ar putea umbla cu ochii închişi dintr-o cameră în altă cameră, să urce, să coboare scările, fără să se împiedice.

Nu trebuie să i se confirme, ea ştie cu precizie că a mai călcat şi-n alt veac, dalele acelea din marmură rece. Încă mai simte pe talpă, lemnul saboților, colo, nişte încălțări primitive şi în care umblau toate surorile din mănăstire.

Acum, cu picioarele fără ciorapi în papuci scâlciați şi cu pardesiul tras direct peste cămaşa de spital, Martina a ajuns ca un hoț la fostul altar. S-a aruncat pe genunchi. Se roagă cu ardoare, acolo, în spatele iconostasului din care, originar a mai rămas doar un crucifix cu crinul imperial răstignit pe locul unde ar fi trebuit să fie trupul lui Iisus Hristos.

Roza crucificată şi Codex Anonimus sunt două puncte de reper pentru bolnava care a sărit gardul înalt, a evadat dintre salonul cu nebunii printre care o internase cu o zi în urmă, doctorul Damian.

După ce scăpaseră ca printr-o minune din subterane, nu a fost greu s-o convingă, că numai un tratament specializat ar mai putea să o vindece de halucinațiile care, pur şi simpu îi vor distruge viața socială.

Sigur, Martina nu neagă că aude voci, sunete stranii, ba, şi că uneori vedea siluete de oameni alcătuite din abur.

În timpul terapiei de pe divanul îmbâcsit cu mirosuri

amestecate de parfum de damă, ea amintise şi despre cavalerul ei cruciat, vorbise despre o stafie ca despre o persoană din carne şi oase.

Schizofrenică! Personalitate multiplă. Clar, asta-i diagnosticase medicul; Martina nu putea să fie un om ca dânsul, normal. Pentru tot drumul calvarului, al călătoriei mai mult sau mai puțin inițiatice, după târâşul făcut prin galeriile prăbuşite de sub fosta cetate, fără să găsească nimic din comoara intuită, doctorul nu era dispus să o ierte cu una cu două.

- Trăim! Asta este esențialul, susținuse degeaba, femeia.

Nici unul dintre cei care i se alăturaseră în aventura periculoasă, nu ar fi recunoscut că-i datorau viața şi norocul de a mai fi vii şi nevătămați era legat indiscutabil, de apariția unei leoaice de circ.

Acum, priveşte de la o distanță respectabilă, ritualul prin care cartea străveche este scoasă din racla sa de sticlă specială, expusă ca o sclavă exotică la vânzare. Fascinează.

Negustorii roiesc în jurul ei. Telefoanele mobile sună în draci. Se schimbă cifre, parole... Toți se simt importanți, fără să aibă în vedere că de fapt, sunt numai o turmă de indivizi ce adună valorile lumii întregi într-un seif din oțel masiv. Averi inestimabile ca valoare şi care nu îi vor feri de boli incurabile, de frică de moarte.

Martina se resimte după porția dublă de Haldol, medicament cu care au tratat-o asistentele la micul dejun.

Se simte bine în anonimat. Nevăzută şi neauzită urcă scările, spre platforma de deasupra sacristiei, un loc excelent în care orga, acum fără organist, este mută ca toți muții.

Licitația poate începe din clipă în clipă, timp în care medicamentul parşiv îşi va face efectul. Martina devine un zombi, nu mai are emoții, nu mai are ambiții

A cuprins-o somnul chimic, cade în odihna artificială ca într-o pilotă burduşită cu pene de pinguin. E linişte, e bine! Visele s-au suprapus unele în altele, scandalos de licențioase pentru locul în care ea şi-a găsit să se retragă.

Apoi, s-a trezit dintr-o dată, era târziu şi în sala aceea cu exponate rarisime, nu mai era prezent decât paznicul. Licitația la care ea visase luni şi săptămâni în şir, se terminase.

- Cine este proprietarul incunabulului pentru care a fost o vreme în care aş fi furat şi ucis? Să-l ia dracu'!!! Nu vreau să ştiu; nu-mi pasă.

Femeia ar vrea să plângă dar nu mai are lacrimi. Ştie că aşa a fost să fie şi încearcă să nu se simtă nefericită din cale afară. Blufează.

- Era doar o carte jerpelită! **Codex Anonimus**!! Ce titlu de conveninență. Nu poate fi original, este facsimil... Fals sigur.

Se amăgeşte, dar cuvintele mincinoase o ajută să fie stăpână pe sine. Coboară scările fără zgomot. Trece ca un trup lipsit de consistență pe lângă paznicul de serviciu, este foarte, foarte aproape de dânsul, încât dacă ar vrea, ar putea să-i smulgă pistolul din cingătoarea de piele sintetică.

-Ce să fac eu cu o armă letală?! Să mă sinucid? Pentru asta, aş alege o baie fierbinte cu petale de roze şi ... o duzină de lame de bărbierit. Hârşti!! Mi-aş reteza venele... Aş pluti în bazin ca într-un rubin lichid şi uriaş! Aş!!! Nici vorbă! Am să-i dau cu tifla şi de data asta Vieții!

Frica şi mila se vindecă prin Artă, iată, acesta este catharsisul meu.

Martina nu a suportat niciodată filosofia aplicată la propria-i personă şi nici oțelul din puştile de vânătoare. Sabia generalului Sâmbure, din conacul lor de la Glodoasa, nu i s-a părut a fi o piesă cu rezistență istorică.

Târziu, după miezul nopții, a ajuns în casa ei de La Diligență. A aruncat în şemineul din cahle, le-a dat foc din chibrit, pijamalei de diftină ordinară şi halatului vişiniu de la Clinică. Acum era liberă.

A turnat săruri cu pumnul în bazinul rotund. A intrat ca o regină în baia ei cu piatră de Cararra. S-a cufundat încet, sub spuma cu miros bun. Cu ochii închişi, cu palmele acoperite

de psoriazis, plutind ca două aripi mici şi rănite, de o parte şi de alta a trupului, Martina Sâmbure revine, uşor, uşor, la viață. Ea este din nou o doamnă, nu mai e o zdreanță.

După o vreme, înveşmântată în rochie de casă cu volane ample, râşneşte boabele, apoi fierbe, la primusul vechi, cafeaua turcească. O bea fierbinte.

Nu are răbdare să să răcească, nici să aştepte singură răsăritul de soare. Este tentată dar nu îndrăzneşte să sune pe nimeni la ora aceea târzie din noapte. Priveşte prin canatul ferestrei deschise, şi vede în cealaltă aripă a clădirii, cum licăreşte lumina în odăița unde, cât ea a lipsit din peisaj, s-a încartiruit, cu de la sine putere, Onkel Marck Grunter.

La început a fost furioasă, jignită, să o caute după zeci de ani, vreme destulă ca să fie convinsă că fratele geamăn al tătălui ei, a murit demult. Acum se bucură că în toată hardughia aia, din crucile drumurilor, se mai găseşte o făptură, un suflet care suferă în ascuns.

- Dacă i-aş face o vizită inopinată? Motiv numai bun pentru a-i pune toate întrebările care mă macină de o viață. Aş vrea să ştiu mai multe despre familie. Doar şi eu sunt, la urma urmei, o Grunter. Oare de ce, în actele de stare civilă, scrie: Sâmbure? Martina Sâmbure. Cred că pe ai mei, nu i-a interesat să treacă şi pe la ofițerul Stării Civile.

Nu am aşteptări foarte mari, la cât de opac poate fi moşneagul ăsta. Nu o să aflu nimic mai mult decât ştiu!

Decât să scormonesc după un trecut incert, mai bine îmi fac viitorul.

Aş putea citi în zațul cafelei! Iaca, mii de hieroglife şi forme mai mult sau mai puțin întâmplătoare, mă atrag să le dau un sens. Haos. Mister! Cum o fi în Cabala? Ar trebui să mă intereseze spiritul mai mult. Eu nici nu ştiu cum îmi voi câştiga pâinea pentru ziua ce vine. Am închis magazinul. Mi-am pierdut clientela. Sunt în aer!

Femeia tresare. Pendula a bătut exact ora la care, cu doar câteva săptămâni în urmă, l-a gonit din aşternuturile somptuoase, pe acel coate-goale, pe Craiul de Ghindă. Acum

regretă dar nu recunoaşte.

Ceaşca lui, cu flori de cireş pe smalţul albastru, este rece, goală şi cu gura întoarsă pe tăviţa de argint cu emailuri de Siria.

- Dacă l-aş suna pe el la telefon? L-aş chema la mine... Ar veni sigur.

Nu! Eu am mândrie, ce naiba! Ş'apoi, sunt cea mai norocoasă femeie din lume, în dimineaţa asta îmi vine bărbatul acasă, din cruciadă...

Cavalerul meu în mantie albă şi cu cruce neagră pe umăr!

Şi ce dacă el, cavalerul este numai o formă umană fără consistenţă, un spirit ce nu bea cafea, nu joacă zaruri ?!

- Dragostea şi durerea mea... Vino!

Martina invocă fantoma melodramatică, se joacă uitând că un cuvânt are puterea să mute munţii, să ridice din morminte, sufletele neliniştite.

Cavalerul cruciat este deja în odaie!

Prin perdelele grele se filtrează lumina zorilor.

El şi-a aruncat mantia din lână de Palestina peste duşumelele budoarului ei de femeie ce se vrea a fi decadentă. Spada lui străluceşte când, o trage cu gest sigur din teacă, o aşează ca pe o orfandă dinaintea femeii, pe care şi-a ales-o pentru eternitate.

În lumina lumânărilor în amestec cu lumina diurnă, sutele de nestemate încrustate în mânerul armei medievale strălucesc ca focurile de primăvară.

Bărbat şi femeie, ei doi nu văd comoara, ei se contemplă, zăbovesc în aceeaşi taină atemporală.

Ferestrele ruinei renovate şi modernizate, de „La Diligenţă" sunt atinse de primul cântat al cocoşilor. Lor nu le pasă.

Privindu-se în oglindă, Martina constată că amândoi au cearcăne ca din fard vânăt. Acum pricepe de ce are din ce în ce mai puţin chef şi putere să ţină la zi registrele afacerii care, o vreme fusese destul de prosperă.

Puţinii angajaţii care au mai rămas în firmă, o jumulesc

ca pe o găină naivă dar care face ouă de aur.

Agustina, fata în care avusese încredere fără limite, a fugit în lume cu toată argintăria. Are silicoane şi un iubit nou.

Martina nu este disperată, nu se simte abandonată, nici nu crede, aşa cum îi sugerează psihanalistul, că pentru ea... acesta este începutul sfârşitului.

- Este doar o etapă din viață! Atâta doar. Voi regenera ca şi altădată, din propria-mi cenuşă. Voi porni de la zero în afacere şi în relațiile cu societatea care azi mă ignoră.

Şi ce dacă m-am închis de bună voie între zidurile medievale? Trăiesc cum şi cu cine-mi place, aici, pe unde au trecut generațiile cu întâmplări fericite sau, altele, terifiante.

Dacă amprenta energetică, aşa cum o denumeşte doctorul meu, este una malefică? Habar n-am, oricum, eu sunt o femeie care nu-şi abandonează casa împodobită cu stucaturi de ghips vechi şi pietre fără mortar în zidării austere, de frica stafiilor.

Martina vorbeşte singură dar este convinsă că este înțeleasă de Johanes de Herseny. Cavalerul ei tace. O priveşte aşa cum priveşti o pictură din alt secol. Cu uimire şi considerație.

Martina simte că el nu-i înțelege fiecare nunață a discursului, ar vrea să fie mai explicită, mai sigură în detalii.

- O da, ştiu că m-am agățat singură-n laț. Dorințele, gândurile mele s-au materializat şi acum, trăiesc cu halucinațiile mele ca şi cu secvențele unui film din realismul magic.

Important este să mă simt confortabil cu mine, cu tine! Sunt zile în care simt că-mi lipseşti fizic, dar şi altele, în care sunt prinsă în vârtej, în vortex-ul care mă centrifughează. Mă aruncă la marginea lumii. Nu spune nimic! Îți înțeleg situația ingrată.

Un alt cocoş sparge liniştea satului din apropiere şi Johanes de Herseny îşi ridică mantia albă, face semn cu mâna, se înclină şi iese din cadru.

Martina continuă să vorbească în oglindă, aşa cum stă cu

obrazul în pumni şi coatele sprijinite pe tăblia măsuței de machiaj. Îşi vede primele riduri serioase, paloarea cadaverică a obrazului. Este năpădită de o tristețe complexă şi plicticoasă. Ar bea un coniac bun, o tărie. Nu, mâine ar fi sigur mahmură.

Ea vrea să fie din nou sigură pe sine, strălucitoare, să se împace cu ea însăşi şi cu oamenii.

Pentru asta, îşi va cheltui timpul cu masaje acvatice, la tratamente cu alge, în şedințele de yoga, numai în cabinetul doctorului Damian nu va mai ajunge cât îi hăul, să se psihanalizeze.

- Eu nu sunt un **caz** şi nu voi mai îngurgita toate medicamantele pe care el mi le-a prescris cu generozitate. Aşa am ajuns o cârpă, fără voință, m-am lăsat antrenată în aventura din galeria subterană, apoi am semnat să fiu internată în ospiciu. Pardon! Clinica de lux.

Ha, ce i-am mai păcălit! Am evadat, am sărit gardul de sârmă ghimpată, am alergat, cu capotul de molton desfăcut din nasturi, prin câmpul semănat cu soia.

Acum sunt o fugară ce nu vrea să-şi mai amintească de schemele de terapie nonconvențională. Evident, evaluările lor ultasofisticate au fost un eşec...

Nemişcată fiind, pe taburetul din lemn de trandafir japonez, Martina simte cum se destramă, aşa ca un tricotaj din care un puşti obraznic trage firul de ață.

Nu mai are energie, nici un umăr de om pe care să plângă.

Cavalerul cruciat a dispărut ca un fum, a trecut prin peretele acoperit cu un goblen celebru.

- Dacă i-aş telefona Craiului de Ghindă??!

Întrebarea rămasă fără răspuns îi dă iar târcoale ca o muscă flămândă de sânge.

Cum este obosită şi lihnită de foame, are glicemia scăzută şi transpiră rece. Îi este tot mai greu să îşi ducă gândul până la capăt.

- De ce trebuie să-mi fac griji pentru sănătate? Am avut o

noapte-albă? Ş'apoi? Insomnia-i la modă în secolul acesta. Sunt gata sedată, tranchilizată, o femeie foarte uşoară. Uşoară!! Fenomenul ăsta mi se trage, sigur, de la osteoporoză!!

- O formă rară şi galopantă. Oasele tale se rarefiază.

Aşa m-a informat ortopedul. Punct. Martina râde.

- Voi avea oscioarele ca păsările şi ca îngerii!! Goale. Voi putea zbura cu stolul de cocori la toamnă!

Femeia tânără, deşteaptă, frumoasă şi cu oarecare succes financiar în branşa anticarilor, a găsit pe tava de alături, o firimitură de pâine veche, uscată. Prinde firimitura direct cu degetele roase de psoriazis. O duce la gură. Nu îi mai este scârbă nici lehamite de sine. A devenit nepăsătoare la frig, la umezeală, la efectele unor fenomene nedesluşite încă de lumea ştiinţifică.

Nu se sinchiseşte. Traversează stări succesive de viaţă şi moarte.

- Am să-l sun totuşi, pe derbedeul ăla! Se hotărăşte, dar constată că nu şi-a notat telefonul lui în agendă. Nici ea nu mai are acces la lumea dinafară, pentru că nu şi-a plătit facturile de o vreme. Nu are nici suficienţi bani în portofel, pentru a cumpăra un bilet, să ia trenul care s-o ducă la conacul Olgăi Sâmbure, de la Glodoasa.

Deşi e singură singurică, se simte hărţuită, alungată din propria-i casă. Nu mai face corp comun cu zidurile medievale pe care, prin forţele proprii le-a transformat în cea mai bine cotată galerie de artă medievală din provincie.

Simte cum lumea reală îi fuge de sub picioare.

Se trânteşte, cade în patul cu baldachin autentic şi realizează neutru că de fapt, ea nu este cine este şi nu se află unde ar trebui să fie. În esenţă, nu face parte din povestea pentru care oamenii o judecă fără milă.

Privit de sus, din tavanul plin cu ghiralande şi amoraşi din ipsos placat cu foiţă de aur, chipul său este uşor asimetric. Un crochiu la tabloul unei madone. Faţa aia, de femeie tristă, ar putea fi studiată de maeştrii de la Belle Arte.

Oh, cum s-ar mai ruga, Doamne!! S-ar ruga cu ardoare, dar... ea nu mai ştie rugăciunile. Bolboroseşte numai cuvinte profane.

- Cum şi când mi s-a şters din memorie, rugăciunea pe care o spuneam seară de seară, la conacul bunicilor... Ce vremuri de catifea!

Martina a fost copilul care nu a stat niciodată cuminte în brațele doicei bătrâne. Frusina, aşa o chema pe țăranca mirosind a busuioc amestecat în laptele țâței ce îi umezea pieptii cămăşii de cânepă. Femeia avea ochi albaştri, mâini albe şi puhave ca pâinea dospită.

De ce îi vin în minte, amintirile? Nu ştie.

Ea se rogă în felul ei, după o credință care nu este trecută în psalmii din cărțile sfinte.

Păcate? Aş!

Bărbații! Doi, de-a dreapta şi de-a stânga sa, ca talgerele balanței.

Cavalerul cruciat şi Craiul de Ghindă? Un nemuritor în cămaşă de zale şi coif cu viziera aproape întotdeauna lăsată.... Al doilea, un bărbat în carne, oase şi sânge.

- Craiul de Ghindă, hm, un neica-nimeni pe care l-am adus în casă la mine, l-am aşezat la masă şi apoi ne-am împerecheat ca sălbăticiunile.

Din prima clipă am avut senzația că ne ştim de o viață. Măi, să fie!! Tipul voia să mă ducă la ofițerul stării civile!! Nu a fost pentru mine. Acum, de ar fi aici, ar fi bine...bine...

Creierul Martinei nu mai face deosebire între o stafie şi bărbatul cu acte de identitate. Chipul fostului amant i se suprapune peste figura din cărțile de joc, colo doar un Crai de Ghindă fără noroc! Un jeton, un carton jerpelit, trecut din mână în mână, în jurul mesei de poker.

Ea îşi biciuieşte simțurile, se apără fluturând amintirea iubirii posibile ca pe capa roşie în fața unui taur din arenă. Viața întreagă îi trece prin față, zornăitoare cum este un convoi de deținuți cu lanțuri la mâini şi picioare.

- Important este că pot pleca unde şi când vreau cu

cavalerul meu fantomatic, nu-l vede nimeni în afară de mine.

- *Nicht, nicht!!* Şi eu îl văd, *liebe* Martina! Cu nemuritorul ăsta suntem dintr-un sânge.

Fără să facă vreun zgomot, Onkel Marck a intrat în budoarul Martinei. Nu aşteaptă să fie invitat, se aşează pe scaunul rămas liber.

- Nu ştiu să te fi invitat în camera asta!.... Ți-am dat un deget, şi acum îmi iei toată mâna. Nu m-aş mira să te întinzi în toate odăile, ca aluatul cozonacului din poveste.

- *Vergebung*-iertare! Trebuie să *sprechen*-vorbim. E vremea să afli care ți-e destinul de care tot fugi.

Nu ştiu cât mai am de trăit, şi trebuie să aducem aici, laboratorul meu de la Berlin. Catacombele prin care am umblat în zilele trecute, sunt numai potrivite pentru ce avem noi doi de făcut.

Eu nu sunt nemuritor. Plec azi, mâine; după mine, tu vei fi singura care mai rămâne din spița lui Grunter-alchimistul. Eşti jurată să duci legământul pe mai departe, vrei sau nu vrei. Nu ai cale de întoarcere.

Alchimistul Grunter Marck vorbeşte de unul singur.

Ajunsă la capătul puterilor, Martina a adormit în fotoliu. Nu a auzit nimic din marele secret de familie.

*

În lanul de grâu pârguit, din vecinătatea fostei abații cisterciene, urmele de chimicale lasă pete albe ca o pecingine imposibil de vindecat în următoarea sută de ani.

Ei calcă în picioare sânzienele, macii, neghina şi firele de cereale fără alegere. Aerul miroase a sălbăticie pură şi a sudoare de oameni şi animale.

În fundal a rămas ruina turnului incendiat în urmă cu ceva vreme, şi o parte din peisajul rural, în care orăşenii aceia au năvălit şi caută cu sârg exagerat, să reconstituie detalii ale unei lumi care a trecut în țărână demult.

Un preot înalt şi drapat în sutana împodobită cu fir de aur şi pietre preţioase, trece în birja cu care cei de la crescătoria din lipiţeni, vor face, un pic mai târziu, demonstraţie în arenă.

- Doamne, omul poartă aur în numele Tău! zice cu dojană Agustina, care a apărut, spăşită, sfioasă şi cu basma pe cap, din nou în preajma Martinei.

- Ce-ai spus, fa?! Vrei aur? Vino la mine; ne hârjonim oleacă şi te plătesc ca pe Nefertiti. Eşti frumosă, fa nurlio!

Bărbatul cu dinte de aur în gură şi briantină turnată din belşug în frizură, muşcă, apoi scuipă capătul ţigării în lanul de secară, aprinde tutunul de la flacăra brichetei încrustată cu diamante sintetice. După el, coboară din maşina foarte scumpă, nevasta cu fuste largi şi mahmudele împletite în cosiţe. Femeia suduie puradeii, care se zbenguiesc prin tulpinele de cereale mai înalte ca ei, fără să le pese că îşi ponosesc hainele noi nouţe.

- Căpşună, fa, să nu dea benga să'm pierzi băiatu' din burtă. Ia, umbă-n paşi mici, că iarba asta-i tare afurisită.

- Brandi, îmi miroase a friptură...!

- Şi a lebeniţă...

Oamenii de pe potecă vorbesc liber, se mai şi îmbrâncesc fără probleme, ca şi cum ar fi toţi din aceeaşi familie. Nu se supără nimeni.

Agustina, încă e roşie ca un rac de la vorbele îndrăzneţului, îşi trage basmaua pe ochi şi priveşte doar vârful pantofilor grosolani, fără culoare. Merge fix pe urmele Martinei, ca şi cum ar fi lipsită de orice imaginaţie pe ziua de astăzi.

În planul doi, o cântăreaţă de manele îşi zornăie salbele de monezi ce îi împodobesc pieptul şi baza gâtului. Stă pe genunchii unui motociclist în blugi jegoşi şi cu tăieturi de lamă în dreptul genunchilor bolovănoşi.

Toţi au sosit la Festival, şi aşteaptă sub soarele torid, trâmbiţaşii, apoi toboşarii care vor da startul petrecerii.

Este un simularu de spectacol într-o lume ameninţată de crime, cutremure, taifunuri globale, prostituţie şi deşeuri

cosmice.

Martina, în costumul ei special pregătit, pare a-şi aminti că a avut odată coroană, paji, curte, un cal alb cu şa din piele de Cordoba...

- Dacă în altă viață, nu am fost chiar o regină năbădăioasă, am fost sigur o domniță blândă, evlavioasă, care ca şi Penelopa, şi-a aşeptat, în fața gherghefului, să i se întoarcă bărbatul din Cruciadă.

- Ba, ai fost o amazoană cu arc şi săgeți otrăvite! o contrazice Agustina, apoi regretă gluma care nu se potriveşte cu înfățişarea sa de mironosiță.

Martina râde, se copilăreşte şi, cu florile culese din lan, încropeşte coronița pe care şi-o aşează peste tiara din metal vechi.

Lângă cele două femei, bătrânul Marck face paşi egali, aproape săltăreți. Nici nu ai zice că este un bătrân ce duce pe umeri prapurii din catifea cu înscrisuri ce amintesc de pelerinajul anual al Episcopului Papistaş. El nu se preface de dragul spectacolului. El şi-a intrat în propria-i piele şi reface din instinct drumul golgotic într-un secol în care tot mai puțini indivizi renunță la confort pentru pelerinaje şi post negru.

„Salus in hoc tempore!”

Mântuire în această zi!!! Mântuire....

Martina citeşte şi traduce simultan textul, apoi îl repetă, ca pe o mantră, până când nu mai rămâne întreagă nici o scamă din literele brodate cu argint pe brocartul alb al steagului de ceremonie, ale cărui falduri, Grunter Marck le desfăşoară din mers, le lasă despletite în aer.

De undeva se aude un tunet înfundat, semn cert de alarmă, dar pe care oamenii îl ignoră, convinşi fiind că în ziua aceea nu va fi nici o furtună. Şi totuşi, aerul s-a învolburat şi un vârtej de vânt a prins poala prapurului ce se vrea a fi medieval, o învârte, o mototoleşte, o răsfiră şi iar...o adună în jurul lancei, pe care bătrânul abia reuşeşte s-o stăpânească.

Lupta cu natura nu e o joacă şi el este deja năduşit, dar cum este domn până-n vârful unghiilor, nu se face să înjure ca un rândaş, să arunce falnicul însemn, cât să-şi şteargă obrazul. Prapurul alb i se lipeşte de faţă şi mai apoi, pe ţesătura albă se pot distinge clar ceracănele sudorii umane.

- Chipul Mântuitorului pe Giulgiul din Torino! zice Martina, motiv numai bun pentru ca Agustina să se înfioare din cap până-n picioare:

- Blasfemie, doamnă! Veţi arde în smoală... Blasfemie... zice vânzătoarea şi ca şi cum nu ar mai dori să abiă de-a face cu păcătoşii aceia, se rupe de grup, aleargă de una singură prin lanul, în care se zăreşte o cruce masivă de piatră invadată de licheni galbeni.

În jurul Crucii, ca la piaţă, stau înşirate o mulţime de tarabe cu mărunţişuri de tot felul, de la baloane de vinilin cu reclame dubioase, la turtă dulce, rochii ieftine, vată de zahăr şi seminţe de floarea soarelui.

Mai la o parte, în cămaşă de cânepă grosieră şi cununa din spini lăcuiţi cu o zi înainte, doctorul Damian măsoară tensiunea arterială, şi dă sfaturi de sănătate celor care, în schimb, îi lasă mărunţiş în cutia milei, după cum îi lasă sufletul şi portofelul.

-În acest om se află mântuirea! strigă Agustina, ca şi cum ar striga: Veniţi de luaţi bragă!

Ea este singura dintre toţi cei adunaţi acolo, care, prin miriştea de secară, nu poartă ghete, nici sandale. Este desculţă şi în vechea ei rochiţă, una străvezie, calcă buruienile uscate, lujerii murilor, umblă ca o somnambulă, fără să-i pese de oamenii care, acum se închină, şi unii dintre ei, chiar prin a-i atinge cu evalavie colţul basmalei.

Ea se roagă pe rozariu în timp ce merge în cerc, iar după un timp, în urmă-i rămân pete roşii. Sângele scurs din tălpile rănite se încheagă, se amestecă între ele printre cearcănele macilor sălbatici.

Trupul fetei miroase amărui de la pelinul sălbatic, pe care l-a zdrobit cu mâinile şi cu picioarele.

- Se vede că este crescută în mănăstire! Asta nu are ce câştiga, nu are ce pierde; se poate da în stambă cât vrea. Noi nu ne permitem luxul ăsta, suntem persoane publice, dragule.

- Fără îndoială, dulceață! îşi secondează consoarta, unul dintre cei mai controversați polticieni ai Provinciei.

- Prostimea asta mă enervează. Îmi creează o stare de disconfort. Nu mai sunt sigură pe mine...

- Să nu ai nici o îndoială cât eşti cu mine. Treaba ta este doar să zâmbeşti! Arată-ți dinții, pentru care, şi aşa i-am plătit dentistului cam mult. Să ne scoatem pârleala! Hai, *Smile*!!!

Nimănui nu-i este milă, nu îi pasă că fata este rănită şi că rănile netratate acum, s-ar putea complica.

- Ş'apoi, să-mi taie şi mâinile şi picioarele, nu-mi pasă; eu sunt o martiră!!! declamă Agustina, care se crede a fi aleasa lui Iisus. Ea nu iubeşte Duhul, doar bărbatul frumos din icoană, un personaj din carne şi oase desăvârşit prin penelul unui maestru. Îl iubeşte şi-L slujeşte prin post, rugăciune, nu prin castitate şi sărăcia lucie în care s-ar cuveni să trăiască în situția dată.

Pe latura cealaltă a spațiului delimitat de autorități, pentru acțiunea din ziua aceea, Craiul de Ghindă, şi el în costum medieval, trage după el un cărucior de copil, fabricat în secolul trecut, şi în care, Olga Sâmbure doarme dusă cu un zâmbet senil întins pe buzele mânjite cu ruj trandafiriu.

Bătrânul Marck, a recunoscut-o de la distanță pe bunica Martinei, şi face tot ce îi este posibil să evite o întâlnire cu fosta boieroaică. A rezemat prapurul de ceremonie, de crucea de piatră împestrițată de licheni galbeni şi acum, îl ajută pe negustorul care dă cep unui butoi cu apă potabilă. Sus, pe butoi, ca pe un bidiviu lat în şale, stă o adolescentă pe jumătate despuiată.

- Agheasmă! Agheasma te vindecă de inimă, de necurat, de colită! Hai la apă sfințită… Nu face rău, nu face bine...

Ea face reclamă, şi în jurul butoiului deja s-au adunat câțiva tineri, unii înarmați cu halebarde, alții mestecând gumă

americană şi hlinzindu-se ca la orice spectacol de bâlci.

- Eşti eretică şi te va arde pe rug Inchiziția. M-auzi, Doris? Inchiziția!!!! Fată nebună, nu aşa se câştigă bucata de pâine. Mai bine vii să lucrezi cu mine în clinică! Am şi pilule care ar putea să te vindece de suferință. Fata tatii, coboară, coboară de pe butoiul ăla, şi totul va fi bine, bine ca înainte.

Doctorul Damian are de ales între a recunoşate defectele fiicei sale, de față cu mai toți cetățenii de vază ai oraşului în care profesează şi lasă impresia că el este omul fără păcate şi, între a închide ochii, a o lăsa pe jogodia aia micuță să-şi facă numărul până la capăt. Mai sunt doar câteva zile din vacanță şi scapă, Doris se va întoarce la mama ei, în străinătate.

- Ți-e ruşine cu mine? Sunt o femeie liberă într-o lume liberă! Cine, ce are cu mine?

Doctorul nu se aştepta ca zgâtia aia mică să-l înfrunte, îşi pierde cumpătul. Nu ştie cum ar trebui să procedeze cu o adolescentă rebelă. Este din ce în ce mai nervos, aproape isteric, bate cu palmele, cu pumnii, în doagele butoiului pe care Doris se dă în spectacol. Fata nu înțelege, evident, ce înseamnă a fi eretic, dar are tupeul să-i pună întrebări, să-i facă reproşuri, acolo în mijlocul pieței organizate ad-hoc. Gloata se holbează la dânşii, toți au chef de petrecere şi o aprobă pe rebelă, bătând din palme, fluierând şi huiduindu-l pe doctorul, care, dă în retragere. Nu are stofă de tată şi basta!

Îi este ciudă pe el, pe laşitatea care-l caracterizează, ştie că i-ar fi stat mai bine dacă ar fi avut curajul să o ia pe copilă de păr, să-i de două palme la fund, să o scoată din sfera de atenție a publicului.

- Nu te necăji! Mâine, nimeni nu o să-şi amintească de asta. Vei fi acelaşi medic, la care cuconetul oraşului va veni ca la Maglavid. Acum, te rog, să-i iei tensiunea, unchiului Marck. E stacojiu, transpiră... Îmi fac griji pentru el, doctore ...

- Aş, Martino! Moşu' ăsta ne îngroapă pe toți! Mai bine, încearcă-ți norocul cu fiică-mea. Doris e mai nebună ca

actrița de care m-am îndăgostit şi care m-a lăsat fără casă, fără bani, cu ochii în soare.

- Eşti tatăl fetei, poți s-o suporți câteva zile pe an. Va pleca în curând...

- Da, şi eu? Eu rămân cu rahatul în care mă bagă. Şi... motocilistul ăla cu nădragii rupți în fund; de pe unde l-o fi adunat?! Au dormit azi noapte la mine în pat.

- Sunt doar nişte copii... Şi noi am fost ca ei, nu uita.

- Eu unul, nu! Am fost cap de familie de la 8 ani, am fost cap de listă la admiterea în liceu, am fost cap de afiş... Am fost ... pe dracu. Cu tine nu trebuie s-o fac pe grozavul.

Hai, mai bine să îți iau „tensiunea"! Gratis.

Martina îl refuză. L-a zărit pe Craiul de Ghindă în capătul celălalt al iarmarocului încropit în mijlocul lanului cu secară. Poate că s-a înşelat, nu este el, dar merită să îşi încerce norocul.

- Azi e Ziua Nebunilor. Pot acționa din instinct şi nu se va supăra nimeni. Martina vorbeşte, cum are obiceiul, cu sine, timp în care merge cu capul ridicat, printre tulpinile cu boabe pârguite. Muchia frunzelor coapte îi taie pulpele, ea simte cum firicelul de sânge din rană, picură spre țărna uscată. Nu îl ia în seamă.

- Sigur e Craiul de Ghindă! E chipeş. Cum de nu am văzut până acum? Păi cum să-l recunosc, dacă ne-am întâlnit doar la flacăra lumânării?!

Şi ce umeri lați are pe sub tunica de Robin Hood! De ce l-am alungat din dormitorul meu, Doamne? Nebună, am fost o nebună. Acum, să văd ce se mai poate face.

Voi face prima, pe supărata. Asta îl irită întotdeauna şi sigur îmi va pica în mreajă.

Martina este euforică şi un pic speriată. Craiul de Ghindă a văzut-o şi el, îi face semne de prietenie, cu mâna fluturând o batistă în aer. O batistă de muselină, cum ea, Martina, a văzut doar în caseta Olgăi Sâmbure, la conacul de la Glodoasa.

Mii de gânduri i se interferează în minte, face conexiuni

ca un computer de ultima generație, dar tot nu găseşte răspunsul. Între timp a ajuns dinaintea bărbatului.

Craiul de Ghindă o priveşte cu superioritatea celui care deține controlul situației. Lângă bărbat, în landoul Martinei, de pe când era un bebeluş în grija bonei de la Glodoasa, stă ca o smochină, Olga Sâmbure.

Bătrâna priveşte în sus, spre femeia străină. Nu-şi recunoşate nepoata. Râde senil şi un fir de salivă i se scruge uşor spre bărbie. Craiul de Ghindă se apleacă şi cu gestul unui infirmier de profesie, îi şterge balele cu batista veche de muselină.

- A dat în mintea copiilor. Singura şansă ca să nu ajungem ca dânsa, este să murim de tineri. Aşa îşi explică el, oarecum gestul, apoi trage căruciorul sub o umbrelă care face reclamă la bere fără alcool.

Mie mi-e cam sete. Vrei şi tu o halbă?... E rece.

- De ce nu? acceptă Martina, mai apoi cu recipientele care imită teracota medievală, în brațe, cei doi se aşează peste secara călcată în picioare.

Dintre rufele ei umezită de urină, Olga Sâmbure gângureşte ca un copil de un an.

Martina o priveşte în tăcere şi de la un timp lăcrimează. Se vede pe ea, în ceea ce este bătrâna Olga Sâmbure. Se vede ca într-o oglindă, aşa cum va fi ea peste 50 de ani.

- Să ştii, are şi momente de luciditate, atunci întreabă întotdeauna de tine. Mă pune să jur că, numai tu vei deschide lada misterioasă, cea cu trofeele militare ale generalului Sâmbure.

- Biata bunica!!! Mi se rupe sufletul s-o văd în halul ăsta, da' ştii, eu... Eu nu sunt în stare să am grijă nici de un câine.

- Nici eu. Până acum, nu ştiam cum se schimbă un scutec, cum se îndulceşte ceaiul cu zaharin. Am învățat pe parcurs. Este şi asta o meserie.

- Eu nu îmi complic viața cu o senilă...

- Nu-ți cere nimeni.

La Glodoasa s-au copt strugurii de vară, aşa puțini câți au

mai rămas prin paragina podgoriei pe care o ştii. Pe acolo alergam noi doi... Ce prostie, să nu te recunosc în noaptea în care am făcut amor. Sunt un prost!

- Andriuşa, eu... eu... eu...

- Lasă, vom vorbi mâine. Azi e ziua nebunelilor, nu se leagă nici o promisiune. Bea-ţi berea şi eu, o duc pe Olga să vadă turnirul. A fost ultima ei dorinţă şi nu se făcea să nu mă conformez.

*

- Ca Iisus de pe cruce, udăm cu sângele nostru ţărâna. Amin! zice Agustina, în timp ce se apropie de ei, cu acelaşi zâmbet de beatitudine, de detaşare de lume. Îi este din ce în ce mai bine în acea comuniune dintre ţărână şi dumnezeirea care, pentru ea are un singur nume, Iisus Hristos.

- El e Mirele!! cântă Agustina şi ţine palmele împreunate parcă ducând între ele o lumânare aprinsă.

Soarele de pe boltă pârjoleşte lanul de secară ca o flamă de sudură autogenă. De dincolo de coama colinei se aud nechezând caii. Acolo va fi turnirul cavalerilor înveşmântaţi în armuri de zale din inox.

Toţi sunt nerăbdători să înceapă întrecerea cavalerilor, şi lasă baltă tarabele cu mărunţişuri, pornesc din nou, de data asta merg de-a valma, ca un stol de insecte cu elitrele unse de soarele care dogoreşte.

Pe braţele Martinei pielea se înroşeşte, apar băşicile mari cât buricele degetelor. Ea nu ia în seamă durerea, trage peste epiderma rănită, altă pereche de mănuşi, noi nouţe. Şi-a lăsat peste ochi, voaleta subţire, convinsă fiind că, dacă s-ar trezi din somnul ei maladiv, Olga Sâmbure ar recunoaşte-o în femeia aceea sofisticată, pe nepoata care nu a mai dat pe la conacul lor din Glodoasa de un an şi mai bine.

Între timp, de pe platforma ridicată în umbra unui tei falnic, în zumzetul albinelor sălbatice, un preot de rit nou, binecuvântează păsările cerului, peştii din ape. Le cere iertare

insectelor, în numele omului nesăbuit.

Un ciopor de fete pe post de vestale, poartă coronițe de romaniță şi rochii pastelate de ograden. Ele țin colțurile mesei pe care, o făclie de ceară naturală arde, în plină amiază. Imnii transmutați din Bizanțul Sfintei Sofii, acum sunt malaxați în aparatura electronică de ultimă generație, au accente ciudate şi preotul, de data asta unul de adevăratelea, se mulțumeşte să-şi sforăie prelung liturghia. Împrăştie din cădelniță, fum de tămâie în cele patru puncte cardinale. Un ritual executat din rutină şi care nu mai creează emoție aproape nimănui. Vestalele chicotesc, îşi arată pulpele albe pe sub volanele fustelor involte. Privesc cu şiretenie tipic femeiască, în adunarea unde, tinerii bărbați poartă veste de catifea veritabilă peste cămăşile adunate la brâu în şerpare.

Doar câteva bătrâne, înveşmântate în rochii fără culoare, se roagă, bat fără vlagă mătănii în măcinişul țărânii. Ele aşteaptă dezlegarea la prescură şi... sarmale.

Poporul plânge. Poporul râde. Cel mai adesea este nepăsător şi joacă după cum i se cântă din strună.

Prezența acolo a mai marilor Provinciei ar trebui să stârnească rumoare, dar de data asta, nu îi ia nimeni în seamă. Ritualul de fertilitate a gliei este în toi şi, comunitatea aceea de agricultori la obârşie, îl perpetuează din generație în generație, ca pe un lucru ce trebuie făcut, fără să te întrebi, la ce-ți foloseşte. Ziua Nebunilor.

Printre notabilități, urcă la tribuna oficială şi Marele Mareşal al Festivalului. Cavalerii sunt pe cai, aşteaptă doar un semn de la el.

Primul cavaler, pe cal alb şi închis în armura strălucitoare, are viziera coifului ridicată şi toată suflarea prezentă îl recunoaşte. Este Craiul de Ghindă.

- E nebun! Unde o fi abadonat-o pe bunica Olga?! Doamne, dă-mi putere să îndur. Da, da; Andriuşa-i nebun. Iaca, trage armăsarul de dârlogi, caută un mod să-l țină pe loc.

Pe când eram copii, la moşie, el era cel mai bun. Mă lăsa

să-l întrec în galop doar pentru că eram nepoata stăpânului. Era bun, recunosc. Păi cum nu, a crescut printre picioarele cailor. Ai lui, neam de neamul lor de moldoveni, au fost rândaşi, slugi...

Poate fi cândva campion.

Caraghiosul, a venit special ca să ne întâlnim aici, la turnir. Nu pot să-i reproşez nimic, în sufletul lui a rămas un copil.

Martina are emoţii şi nu-i pasă că-şi arată simpatia pentru cavalerul pe cal bălan. Îi aruncă din tribună, eşarfa ei, una violetă, dar el nu o vede, iar vântul o ia, o poartă cu sine până la capătul celălat al terenului de luptă, unde pe cal murg, stă în aşteptare cavalerul cu plete blonde şi tăietură de spadă sarazină de-a lungul obrazului.

Arbitrul, pe motocicletă şi în costum de piele naturală, mai face un tur de jur împrejurul locului, se asigură că adunarea aceea este disciplinată, nu-i va crea probleme ca în ani trecuți. Mda, întrecerea poate să începă!

Zgomotul revolverului cu aer comprimat, sparge liniştea de dumincă şi peste adunarea aceea pestriță, zboară cârâind un stol de corbi cu penaj albăstriu, ca în celebra pictură a lui Van Gogh.

- Turnirul!Vreau la turnir, găliganule!!!... Unde sunt cavalerii şi caii... Iura Prut??? Vreau la turnir, aşa cum mi-ai promis. Unde eşti găliganule!!!! Am să pun să fii biciuit!

În landoul desuet, Olga Sâmbure scânceşte, urlă dar pentru că nimeni nu are vreme de dânsa, cade din nou în letargia pentru care, Grunter Marck îi mulțumeşte lui Dumnezeu:

- Slavă-Ți fie! Bine că ai potolit-o. E la fel de hotărâtă ca atunci când s-a dus la Paris, să-şi ia fata gravidă acasă.

- Gura lumii o astupă numai pământul! a zis.

- Să înceapă turnirul! strigă şi motociclistul şi, cu mâna stângă ridică în aer o halebardă de toată frumusețea, flutură şi steagul de luptă dintre cei doi. Este numai un fanion fără însemn heraldic, şi pe care s-au pripăşit câteva buburuze roşii

cu picouri negre.

- Eu am făcut lancea aceea, zice un ins cu palmele arse de la scânteile forjei şi, Martina îl priveşte cu respect, ceea ce nu i s-a mai întâmplat tare demult.

Ştiindu-şi bunica în căruciorul acela caraghios, înfăşată în cârpe ieftine, Martina nu mai deține emfaza cu care se detaşa de gloata amorfă. Este o simplă femeie miloasă, nu se ruşinează că este normală, iubeşte.

- Un coate goale! Orfan cu părinți, ca şi mine. Destinul ne-a readus împreună. Andrei Prut! Un nume frumos, de ce şi l-o fi dat pe... Craiul de Ghindă? Enigmă.

Onkel Marck îi aruncă Martinei o privire uscată. Ochii lui cenuşii nu transmit nici un fel de emoție. El nu e dispus să intre cu bocancii în povestea lor de familie.

Martina, o femeie în floarea vieții şi Olga, matusalemică şi senilă. Şi, totuşi, câtă asemănare este între dânsele!

Deşi e hârşîit de viață, povestea îl emoționează în fond, nu mai poate sta departe de toate, aşa cum i se întâmplă atunci când lucrează în atelierul său de la al doilea nivel al subteranului imobilului de „La Diligență”, când caută elixirul vieții fără de moarte într-un bob de aur şi scrum.

În jurul lor, se aud numai copitele cailor lovind țărâna şi ierburile, un galop dublu şi apoi, lăncile lovindu-se între ele cu zgomot sec.

- Turnirul… Turnirul… A început turnirul! țipă isterice, ca la un concert rock, vestalele, şi părăsesc instant masa, pe care lumânarea uriaşă de ceară autentică se topeşte ca o miere.

Una dintre fete şi-a rupt deja fâşii din rochia de împărtăşanie, aleargă cu panglicile multicolore şi destrămate în aer, se apropie de punctul în care cei doi cavaleri, separat, şi-au propus să aibă loc impactul decisiv. Care pe care!!

Speriată, fata dă înapoi şi în disperare de cauză, leagă zdreanța textilă de gâtul unei țitere, un instrument vechi şi pe tânărul o apără de mulțime, cu propria-i persoană. Impresionat de gestul frumoasei vestale, puştiul cu coşuri pe

nas, se înclină ca în fața alesului public:

- Domniță, voi lupta şi voi muri, adică... voi cânta în seara asta sub culorile tale!

În răstimp, Craiul de Ghindă a alunecat din şa, şi cum nu mai are suflu să ducă lupta pe mai departe, se dă bătut deşi ar putea să continue turnirul cu arme diferite, după cutume care, lui i se par a fi învechite.

- Ce a fost de demonstrat, am demonstrat!! Cu un pic de antrenament aş putea încă să fiu printre profesionişti. Nu sunt jokeu. Sunt un om care nu-şi doreşte nici program, nici stăpân. Nu vrea bani mai mulți decât poate cheltui la cafenea şi să-şi plătească facturile.

- Eşti un prost! îi spune Martina suficient de furioasă pe bărbatul care a dezmăgit-o. Puteai fi campion! De ce nu ai continuat traseul? Ți-a fost frică de străinul acela, pe Dracu'!

- Acela-i necuratu-n persoană. Sub armură, în şa, pe armăsarul cel negru, nu este un om, este numai o umbră.

- Eşti nebun de legat.

- Cu oricare din bărbații de aici, m-aş lupta pentru tine, dar cu diavolul, nu! Sunt doar un om normal, nu un erou de cinema.

Calul alb, slobozit din dârlogi rupe iarba din dinți, o mestecă şi şuvițe de sânge amestecat cu salivă gălbuie apar la colțul zăbalei.

Animalul fornăie, e nervos şi dornic să gapoleze iar, să se întreacă în lupta care trebuia să se desfăşoare după legile vechilor cavaleri. Este un cal inteligent, cel mai bun din herghelia Provinciei, şi nu înțelege ce s-a întâmplat cu stăpânul lui.

Spectatorii huiduie în continuare, în timp ce, în fundal, pe linia orizontului înroşit de crepuscul, silueta ca de centaur, a calului negru cu călărețul său misterios, străluceşte o clipă, apoi se dizolvă precum fata morgana.

La altarul de piatră albă, preotul cântă imnii ciudați în continuare. Biserica lui nu are dogme care să îl țină legat de mâini şi picioare. Se roagă cerului şi pământului în egală

măsură, focului şi apei, aerului; tuturor elementelor din natură fără deosebire. Inițiatul, poate ultimul din emisfera asta geografică, încearcă să întrețină vie flacăra unei tradiții considerate păgâne. Este un bătrân fără armură şi cu plete sure retezate pe frunte, se luptă cu mulțimea de gură cască, inşi care zdrobesc cultura de cereale în picioare, ca hipopotamii mâlul de mlaştină într-o zi toridă.

El se crede Păstorul şi aşa cum procedează cu fiecare ocazie, ține discursuri, urcat fiind pe lada, în care stau la gheață câteva duzini de cutii cu bere fabricată din malț de orz, după o rețetă străveche.

În înserarea care se lasă inofensivă, se aprind focurile de veghe. Cei cu stare şi-au ridicat corturile sofisticate, au tras rulotele maşinilor scumpe, direct în lanul de cereale. Cei amărâți au întins pledurile destrămate, direct peste miriştea de secară.

Într-un târziu, se ridică şi Luna, un astru sferic şi mare cât fundul găleții. În jurul lui se adună stelele, strălucitoare.

- Care-i cometa Eleni? întreabă Agustina, fata care s-a aşezat direct pe țărână, lângă sacul de dormit al Martinei.

- Las' că-ți spun mâine... zice Martina şi zâmbeşte ca atunci când ai satisfacția că ai păcălit un copil naiv.

Se aud numai crâsteii în iarbă şi gânguritul Olgăi Sâmbure, care în landoul ei de copil, se simte din ce în ce mai mică, uşoară ca o pană.

- Dacă moare bunica aici, tu eşti vinovatul! îl atenționează Martina, pe Craiul de Ghindă, care acum, că şi-a abandonat straiele medievale, nu mai impune, deşi stă cu bustul gol sub clarul de Lună. Da, e încă frumos, dar e numai un om. Martina ştie că indiferent ce ar fi făcut bărbatul acela, ea nu va mai fi supărată pe el niciodată.

Omul se ridică, toarnă apă din termos direct în gura muribundei, apoi îl cheamă pe doctorul Damian, să îi ia pulsul bolnavei.

Trezit din somn şi constatând că *jigodia* aia mică, Doris, a fugit în crâng cu motocilistul, medicul este morocănos, nu

are chef să-şi facă meseria. Numără bătăile inimii obosite, face calculul eronat evident. Cască şi decide:

- Coana-mare dă ortu' popii, până la ziuă!

Preotul cu odăjdii neconvenţionale îl aude şi dă fuga, cu Biblia în mână, şi cu lumânarea, pe care o lipeşte cu ceară topită în mânerul landoului.

În lumina amestecată, obrazul Olgăi Sâmbure nu se mai distinge decât aşa, ca o faţă de păpuşă din cârpe, la care meşterii nu i-au cusut încă gură, nu i-ai pus ochi din nasturi.

Marck Grunter îi masează mâinile cu ulei de roze şi pentru o clipă, bătrâna pare că îşi revine. Este numai o iluzie.

Moartea îi dă târcoale şi Martina nu suportă momentul de interferenţă dintre cele două lumi. Nu a iubit-o niciodată pe bunica Olga Sâmbure, ba, chiar au fost vremuri în care a urât-o pentru egoismul ei, pentru modul parşiv în care a reuşit să cadă, ca o pisică, mereu în picioare.

Acum nu ştie cum să proceeze. Dacă se cade să-şi ceară sau nu, iertare.

Dacă moare? Ce va face cu dânsa??? Nu cunoaşte nici un lucrător de la pompe funebre. Noroc cu Andrei Prut, Craiul de Ghindă, un bărbat sănătos la minte şi trup, un om bun la toate.

Ea se îndepărtează din locul care miroase a moarte, trece prin lanul necosit, aleargă spre râul din apropiere. Constată că îi era sete, nu de apă, de aer, şi... respiră cu poftă, ca şi cum ar trage în plămâni o viaţă, o altă viaţă...

Merge din inerţie până când aude nechezat de cal adevărat, şi când priveşte înainte, la câţiva paşi de ea, stă Johanes de Herseny. Cavalerul cruciat este în şa.

Murgul lui pare a recunoaşte, se bucură, ridicând cele două picioare din faţă şi în mişcarea aceea ciudată, Martina vede lumea căreia materialiştii îi spune, lume-ireală.

Un armăsar negru şi bărbatul în armură strălucitoare. Centaur.

-Vremurile cavalerilor s-au dus! îşi spune Martina, cu regret evident.

- Da, de unde?! Totul este o spirală... Apărem, dispăream, iar apărem... Previzibil şi cilcic.

- Fără speculații, Cavalere! Mai bine mi-ai spune, de ce nu ai dus lupta de azi până la capăt?

- Adversarul meu a căzut... Eu nu atac niciodată un om la pământ.

- Ş'apoi?? Scutierul lui era pe mococicletă, cu cască de plexiglas trasă peste obraz. L-ar fi putut apăra.

Păcat! Nici tu, Johanes de Herseny, nici Craiul de Ghindă, nu ați adunat laurii luptei de azi. Codanele stau şi acum, la rând, la autografele pe care le dă scutierul în locul învingătorului. El le desenează inimioare pe pielea fragedă. Ha, ha!!! Voi doi ați dat bir cu fugiții. Habar nu aveți ce-ați pierdut.

Vezi tu, scutierul ăla, un golan cu buze roşii, dinți frumoşi şi tăietură ca de şiş în barbă, este un nimeni, dar l-aş prefera pe el în pat, la răsăritul soarelui.

Tu eşti o efigie pe reversul medaliei, nu ştii când îmi este rece, când îmi este cald.

Ai auzit, azi, cum plebea te aplauda, te fluiera, cum lovea cu picioarele?

Trebuia să fi fost acolo la final, să-ți saluți poporul!

- O turmă, adunătură de oi proaste, se lasă mulse când îi vine chef stăpânului. În numele cui îmi vorbeşti, săraca mea Doamnă? Vorbe... vorbe. Strici orzul pe gâşte! Nu te asemeni cu nimeni de pe aici. Tu eşti din acelaşi aluat cu mine. Încă mai ai timp să alegi. Vino...

- Încotro, omule fără umbră?!!! În sarcofagul tău din vechea sacristie?! Moartea este rece, alunecoasă ca şarpele... Uite, va răsări soarele; îți va arde fața palidă şi aşa vor afla cu toții că mă plimb la braț cu o stafie!! Eu am nevoie de ei, nu ei au nevoie de mine.

- Ei vor numai sânge. Nu te expune. Ar putea să te chinuie, să te judece...

- Tu eşti nemuritorul, vulturul din piatra care bate din aripi o dată la o sută de ani. Un cavaler blestemat... Asta eşti.

Nu te simţi confortabil nici în viaţă, nici în moarte. Da, da... Nu vei fi niciodată un ins cu părul alb ca Onkel Marck. Tu eşti veşnic tânăr, ca şi conservat în borcanul cu clorofom...

- ????!

- Era doar o glumă. Nu o poţi pricepe. Spune-mi mai bine despre Codexul la care ai scris...

Martina vorbeşte ca de funie în casa spânzuratului, cu stângăcie şi nu este defel surprinsă să constate că vorbeşte la stele. A rămas singură pe culmea colinei împodobite cu un pâlc de stejari tineri.

- Mergi cu Dumnezeu, Johanes de Herseny. Îmi va fi tare dor de tine, dar sunt doar un om şi trebuie să mă întorc printre oameni.

Femeii nu îi răspunde decât liniştea, apoi un răget, urletul de furie neputincioasă al leoacei închisă în cuşca circului care şi-a instalat, în oraş, pavilionul pentru spectacolul cel mare.

Martina se înfioară, se recunoaşte în animalul ferecat între gratii. Îi este dor nebun de pribegie, ar vrea să se îndrăgostească lulea, aşa cum i s-a întâmplat adolescentă fiind, când l-a cunoscut pe dresorul acela de fiare. Ar vrea să plece iar şi iar cu circul ambulant, dar, de acum încolo, ea este un cetăţean onorabil şi nu se face să se dea în stambă.

Înspre ziuă, cu rochia sfâşiată şi picioarele desculţe pline de ghimpi s-a întors în tabăra pelerinilor.

În răstimp, Olga Sâmbure agonizase fără să o ia nimeni în seamă.

Boieroaica Olga, care a trăit după legi personale, sta gata să moară într-un landou de copil, o bătrână uitată sub clarul de Lună, trăind pe cont personal simulacrul de glorie al turnirurilor medievale din pagina Istoriei care încă nu s-a scris până la capăt.

*

El lovea, lucra lemnul acela pe viu. Arborele se apăra, se ridica laolaltă cu toate ramurile valide, împotriva

sculptorului. Era un tei bătrân şi care adăpostise an de an, cohortele de insecte, care se nunteau în frunzele sale perpetuând specia.

Până atunci, nici un tăietor de lemne nu îndrăznise să-l atingă cu toporul sau cuțitul.

Sculptorul acesta, îl pocnea când cu dalta, când cu barda, iar când nu mai biruia, lua fierăstrăul electric şi strunjea felii din carnea vegetală, după cum nimerea.

Trebuia să iasă o troiță frumoasă, numai că el, Craiul de Ghindă, deşi terminase cândva, o şcoală de arte şi meserii, nu ucenicise niciodată lângă un maestru.

La început i s-a părut a fi simplu să crestezi lemnul, şi-a încercat norocul degeaba. După cum şi cât schițase, în carnetul cu foi veline, lucrarea ar fi trebuit să fie unică prin partea locului.

El cioplea direct în arborele viu, lucra în trunchiul unui tei rămas pe picioare şi seva din fibra aceea curgea ca un ser dulce cu miros de scorțişoară.

În prima zi i-au luat foc palmele, în a doua zi a făcut băşici, în a treia zi i-au înflorit rănile dar s-au şi ales însemnele pentru fiecare loc din brațele crucifixului. Trupul lui Iisus, slovele, cleştii şi cuiele. Toate aveau un loc al lor în întreg.

Craiul de Gindă nu era artist în adevăratul înțeles al cuvântului. Nici nu se lăuda că ar fi perceput neauzitele şi nevăzutele sentimente ale lucrurilor. Doar îşi promisese să facă troița aceea în crucea drumurilor, față în față cu casa veche şi pe care toți cei din partea locului o numeau „La Diligență”.

La început, Martina a râs de noua îndeletnicire a bărbatului, apoi l-a aprobat şi chiar i-a cumpărat uneltele cele mai bune, cu care, el să-şi ducă lucrarea până la capăt.

Acum, Craiul de Ghindă asudă şi nu îi pasă că nu are duşul la îndemână, nici că nu a mâncat ciorbă caldă de o săptămână. Munceşte pe brânci.

Lângă bărbat, pe iarba pe jumătate uscată, stă Agustina,

cu decolteul cămăşii căzut peste sânii cu sfârcuri precum porumbelele. Fata are gura adunată într-un rictus de nemulțumire, şi înşiră mătănii de mirt, încadrând între mărgelele negre, mici medalioane de aluminiu, ştanțate cu chipul Sfintei Fecioare.

Craiul de Ghindă lucrează ca un mecanism programat să țină ritmul inimii şi, din când în când, uneltele de care se foloseşte, emit sunete, ca şi cum ar lovi, nu în lemn de tei, ci în piatră.

Din ziua turnirului, în ascuns, el se tot gândeşte la gloria unei bătălii pe care s-ar putea s-o ducă, anume pentru a atrage turiştii spre magazinul Martinei.

Încă un sezon fără muşterii şi afacerea cu antichități va da faliment sigur.

Martinei nu pare să-i pese de criza care se accentuează pe zi ce trece. De când Craiul de Ghindă şi-a mutat din nou, pijamua, aparatul de ras şi periuța de dinți în casa ei, se simte în siguranță, deşi, Onkel Marck nu scapă nici o ocazie în care să nu îi atragă atenția asupra caracterului de doi bani al *Landstreicher*-derbedeului, care s-a înfruptat cât a vrut şi-a putut, din averea Olgăi Sâmbure. Moşie, care ar fi trebuit să-i rămână Martinei.

Din copacul cu rădăcinile contorsionate în bordura asfaltului şoselei naționale, tocmai ce a căzut un cuib plin cu puii gălăgioşi şi cu caş galben la gură. Ciripesc în disperare, timp în care, din tării coboară, cu un curaj de-a dreptul sinucigaş, o mierlă mai mică decât palma. Pasărea e gata să-i atace pe ei, cei adunați în jurul copacului.

Agustina îşi sumecă fustele, se ridică pe vârful picioarelor, se cațără ca o pisică, ajunge sus, unde aşează, între ramurile înfrunzite, cuibul, în care puii s-au adunat unii în alții şi tremură ca varga.

O dată misiunea fiind dusă până la capăt, fata îşi aminteşte că are rău de înălțime; închide ochii, strânge în brațe creaga cu coajă asprită de vreme şi transpiră din ce în ce mai tare, mai rece.

Cei de pe şosea o aplaudă.

Pe meşter îl irită toată agitaţia care s-a stârnit ca din nimic. Oamenii simpli, drumeţi cu destinaţii precise, acum şi-au găsit timp berechet să privească, să-l vadă şi pe el, cum lucrează cu dalta, în trunchiul arborelului, în care, agăţată-n ramuri, Agustina nu ar recunoaşte pentru nimic în lume că îi este frică de moarte.

Ea se închină, îşi pune viaţa în mâinile lui Iisus, se lasă să alunece ca pe un tobogan, de-a lungul ramurilor, pe verticala trunchiului, trecând peste ciopliturile din daltă şi din secure.

Ajungând înapoi pe ţărână, Agustina îşi şterge, cu poala fustei, sângele care îi şiroieşte din genunchi, palme şi vârful degetelor.

- Mai aveai oleacă şi ai fi putut să zbori, nebunatico!! Ce-ţi veni să îţi rişti viaţa pentru nişte păsări, care ar fi putut să-şi facă alt cuib în crângul din apropiere... spune Martina, care tocmai a ieşit în poarta magazinului de antichităţi, unde aşteaptă maşina cu pizza pe care au comandat-o prin telefon.

Agustina este palidă, ştie că nu are aripi şi că nu va reuşi niciodată să zboare, dar încercarea aceea a făcut-o să se simtă aleasă pentru o faptă mare.

Odată ce şi-a curăţat rănile, stă lipită de crucea, pe care Craiul de Ghindă a sculptat-o în carnea copacului.

Rănile fetei şi rănile lemnului sunt crude, mustesc, se amestecă între ele precum mugurele într-un altoi. Sângele ei este sărat şi încărcat de culoare, seva teiului este lipicioasă, dulce ca mierea.

Agustina simte cum umerii i se prind de lemnul proaspăt strunjit, cum seva arborelui îi penetrează fibra cămăşii şi, apoi, epiderma. Se petrece o fuziune fantastică şi ea simte nevoia să-şi lipească, de lemnul crud, amândouă fesele, pulpele rotunde, tendoanele de la călcâiele amândouă. Fata ţine mâinile ridicate pe semnul de cruce, cu palmele expuse exact în locul unde ar fi trebuit să fie piroanele. Din mijlocul palmelor ei picură sânge.

- Stigmate!! Are stigmate, este o sfântă!! observă careva din mulțime, şi toți străinii aceia fără nici o legătură cu locul în care se află, se închină, apoi formează numere după numere pe telefoanele mobile. Vestea zboară ca din puşcă.

Până-n seară, sute de maşini pline cu oameni, cei mai mulți aflați la ananghie, au sosit la crucifixul sculptat în trunchiul teiului viu, şi pe care, fata stă ca într-o răstignire aevea. Stigmatele ei picură sânge de om în amestec cu seva extrasă şi prelucrată de arborele acela falnic, pe care până azi nu l-a luat nici un călător în seamă.

- O femeie răstignită! Imposibil! se contrazice Marck Grunter şi, pentru a-şi pune în ordine gândurile, se retrage în atelierul lui de alchimie, cel pe care l-a strămutat din centrul Berlinului, în subteranele casei vechi de „La Diligență".

Martina îl urmează pe bătrân, fără să se închine, fără să îşi pună întrebările care nu au răspunsuri cât de cât plauzibile.

Agustina este încremenită, cu pleoapele vinete, obrazul palid şi palmele amândouă rănite. Fata nu simte durerea răstignirii. Îşi imaginează că ea este tâlharul din dreapta lui Iisus, cel pe care Dumnezeu îl va primi sigur în Împărăție. Ea vede nevăzutul, simte cum soldații romani îi bat cuiele în palmele şi cum din tălpile ei, sângele curge ca o eşarfă din muselină purpurie.

Durerea este una spirituală şi nu va trece cu analgezice.

De jur împrejurul trupului Agustinei, acum că are prilejul să facă spectacol, Craiul de Ghindă îşi dă toată osteneala, finisează muşcătura de bardă, răzuie cu raşpelul, atinge şi mângâie lemnul cel viu, trece cu privirea drăgostoasă de-a lungul fibrei moi ca o piele de femeie la maturitate. Lemnul acela i se supune, iar el, stă gata să se transforme dintr-un ins fără busolă, într-un meşter al cărui destin nu îl ştie nimeni.

Obosită, nemâncată şi însetată, fata are halucinații. Vede cohorte de legionari cu coifuri strălucind ca argintul. Simte împunsătura de lance în coaste. Mintea ei nu mai rezistă, trupul se zbate, strigă:

- Nu mă părăsi, Tată!!!

- O credeam, mai curajoasă.
- Ce te aştepți de la o femeie? E laşă...
- Să mergem acasă, bărbate...
- Cât o fi ceasul??

Oamenii cu rosturi serioase în societate vociferează, au rupt rândurile, şi îşi ocupă locurile în maşinile care, pufăie din țeava de eşapament, demarează în trombă din fața troiței pe care stă Agustina, crucificată.

Ea nu vede, nu aude cum lumea o dispreţuieşte. Se roagă şi este gata de jertfă.

Dinafară nu se vede lupta sufletului cu trupul, tot ce se vede de dinafară, este doar o fată sălbatic de frumoasă, sumar îmbrăcată, care face masă cu trunchiul teiului falnic ca un haiduc.

- Romantism de doi bani, zice şi Martina, în timp ce muşcă din felia de pizza cu caşcaval şi rondele de ceapă roşie. Vrea să pară nepăsătoare, dar situația o depăşeşte până şi pe ea, nepoata celui mai vestit alchimist al începutului de Mileniu Trei.

Târziu în noapte, pe Onkel Marck l-a găsit stând pe marginea patului cu picioarele ciolănoase bălăngănindu-i-se la doar un lat de palmă de pavimentul acoperit cu hălci de ceramică galbenă, peste care luceau câteva aşchii din piatra, pe care bătrânul o strunjea în menghina minusculă. O privi insistent în lumina de lumânare, se asigură că este ceea ce îşi dorea, şi o aruncă în recipientul în care, acidul o cuprinse deodată, o descompuse aproape.

Martina nu se mai mira de modul de lucru al bătrânului. Învățase deja să tacă şi să-l privească pe insul care se asemăna cu un vultur pleşuv, cu barba albă şi mult crescută, care îi acoperea gura cămăşii de in, singurul lui veşmânt pe care îl purta când lucra în atelierul din subsolul casei de „La Deligență”.

- Onkel, ce părere ai tu, despre *minunea* care s-a petrecut azi?... îndrăzni într-o vreme, Martina şi puse întrebarea.

Bătrânul despre care ea credea că ştie toate rosturile

lumii, ridică doar din umeri, recunoscându-se învins. Martina insistă, şi în cele din urmă, alchimistul vestit legă cuvintele între ele, le dădu un oarecare sens:

- Fata aceea, Agustina, este doar conductorul. Celulele animale şi celulele vegetale comunică între ele. Conştiința de sine…

- Conştiința colectivă! Adică, vrei să spui că, tot ce am văzut acolo, nu a fost decât un miraj???

- Miraj? Spune-i cum vrei; fenomenul poate fi denumit şi *Lacrima din ochiul lui Horus*, şi… *Porumbița Albă*, dacă asta doreşti… Important este să crezi că aurul există pretutindeni, el este elementul care leagă regn de regn, prin căi nebănuite încă de om. Noi suntem datori să căutăm.

Şi, acum, Martina, te rog să pleci, să-mi pregăteşti salonul în care, mâine îi voi primi pe cei din Frăție. Unii dintre ei vor fi pentru prima dată aici, în Provincie.

- Onkel, iar te vei pricopsi cu o sticlă de alcool prost, cu țigari ieftine şi cu insomnie îngrozitoare.

- Asta e, eu fac tot ce pot. Nu mai suntem demult chiar o elită.

*

Au găsit-o pe Olga Sâmbure în baraca din placaj scorojit, o cutie bătută în cuie şi cu snopi de trestie aşezați peste streaşina în care germinaseră buruienile din anul trecut. Adăpostul acela nu avea nici un geam, doar locul de uşă, îngust şi acoperit cu perdea din material textil înflorat.

Bătrânul Grunter Marck o vizita pentru prima dată acolo şi nu la moşia ei de la Glodoasa. El se aşezase pe un taburet rupt, cât mai aproape de ea, fără să-i pese că îmbrăcămintea sărmanei puțea şi că, fumul ieşit din soba ruginită, făcea să-l usture ochii, să tuşească la fel ca în anul acela, de după Război, când fusese bolnav de ftizie.

El aştepta un semn, o speranță; să simtă că bătrâna dorea să scape din mizeria mahalalei în care ajunsese.

Nu desluşea nimic care să-l liniştească în ceea ce privea grija ei pentru ziua care urma.

Olga Sâmbure stă cu cărțile de joc răsfirate pe masă, cartone jegoase cu figuri fantastice, greu de înțeles pentru cineva care nu priveşte esoterismul ca pe o chestiune de viață şi moarte.

A scos şi el, din buzunarul surtucului, cărțile de joc, unele noi şi cu folie de material plastic trasă peste figurile interesante şi foarte viu colorate.

Le bate în podul palmei, le aruncă unele în altele, le amestecă şi le împarte la egalitate.

Olga Sâmbure se înviorează. Prinde o culoare portocalie în pergamentul obrazului. Degetele cu unghii murdare îi tremură. Trupul care în urmă cu o săptămână sta gata să moară, acum pulsează, aşa ca o broască pe masa de disecție a veterinarului.

Martina, care în tot acest timp a stat cu batista aşezată pe nas şi pe gură, strănută, apoi se adună ca ariciul în sine. Îi este frică să atingă obiectele din coşmelia în care, Craiul de Ghindă a adus-o pe bătrâna senilă, după ce, mai întâi, i-a scos la mezat, parcelă după parcelă, toată moşia de la Glodoasa.

- Aşa a vrut coana-mare!! Eu nu am făcut decât să-i respect dorința. Ce am făcut cu banii? I i-am dat nebunii. Poate că i-a pus la saltea ori la Bancă. Unde anume? Întrebați-o voi, că-i aicea de față! Eu unu', mă spal pe mâini ca Pilat din Pont! Ce-am avut şi ce-am pierdut? Libertarea. Şi asta, pentru că-s un fraier. Cum s-o țin cu mine într-o garsonieră la etajul zece?! Boieroaica îi învățată cu grădina de trandafiri, cu iazurile pline de peşte, cu saloanele prin care să se plimbe cu căruțul ei de oloagă cum şi cât pofteşte.

Eu sunt vinovat? Poate.

Ne-am adunat aici să căutăm şi să găsim blestemații aceia de bani!! Dacă vom reşi s-o facem să-şi amintească, sigur, Martino, ai să vrei să o iei cu tine „La Diligență". Acolo sunt odăi destule şi casa tot este ca şi pustie.

Trebuie să-ți fie milă, eşti sânge din sângele bătrânei...

- Mai taci din gură!

- *Casa aia,* cum îi spui tu, nu-mi ajunge nici mie. Mai e şi spaţiul pentru magazinul, pe care trebuie să-l pun din nou în mişcare. Sunt şi depozitele... iar, cămara, care i-ar fi pe potrivă, a ocupat-o Agustina, a umplut-o cu sfinţii ei din vopsele. Ar fi apartamentul lui Onkel Marck, dar ... cum să-l dau afară ca pe un câine?

- *Ia... ia...* Rămânem împreună, o familie mare şi fericită, vorbeşte ca pentru sine bătrânul alchimist, în timp ce trage încă o carte norocoasă din pachetul lui nou nouţ.

Bedenken-priveşte, iată-l pe Craiul de Ghindă! Afurisită carte. Să te fereşti, Martina, de bărbatul cu care stai acuma la masă. Nu încerca nici să-l educi; de ăsta nu se prinde ştiinţa nici cât apa de penajul lebedei negre.

Nu îţi face griji pentru Olga Sâmbure, voi avea grijă de ea ca de mine însumi. Şi ce dacă-s mai bătrân decât ea cu un an, am şi astm şi că, pace-makerul meu se poate opri în orice moment?

Încă îmi scriu singur formulele în block notes. Beau ceai englezesc veritabil şi scriu pe foi de hârtie velină, formulele tainice. Nu am somn şi nu mi-e frică decât de neastâmpărul care îmi dă târcoale.

Apatia, letargia Olgăi Sâmbure îmi va compensa starea, ca o soluţie bazică. Ha, ha!!! Ea mă va readuce cu picioarele pe pământ, când voi simţi cum trupul meu se descumpune după formule de chimie secretă.

Aşa că, puteţi da telefon la Ambulanţă, să vină felcerii, să ne ajute s-o scoatem, pe Olga, de aici şi s-o instalam „La Diligenţă”. Aşa se cuvine.

Martina este de-a dreptul consternată. Nu i s-a mai întâmplat niciodată ca altcineva să preia conducerea casei sale, să hotărască pentru dânsa, să-i organizeze afacerile cu Artă sau cele de familie.

Îi stă pe limbă o înjurătură urâtă. Nu îndrăzneşte să se comporte ca o fată de la birt. Şi Andriuşa, Craiul de Ghindă, ghinionistul ăla care acum o face pe artistul, dar care nu mai

dă doi bani pe dormitorul ei cu stucaturi medievale autentice, acum tace, nu-l înfruntă pe bătrânul alchimist.

Între ei, cei ce se cred a fi întregi la trup şi la minte, Olga Sâmbure stă ca o momâie, cu cartea de joc jerpelită, între degetele deformate de artrită. Surâde tâmp. Ea este fericită.

- Parcă jucăm într-o dramă clasică. Fiecare-i cu nefericirea lui personală. Suntem la o premieră pe care nu ai aşteptat-o, nu credeai că tu poţi fi actorul cu rol neutru.

Pereţii aceştia de carton uzat sunt o butaforie ordinară, dincolo este scena, mascată de draperia fastuoasă odată!! Psst! Ascultaţi rumoarea sălii în care fiecare ins plătitor, poate urca pe scândura asta, ne poate lua locul.

- Şi norocul... Adică, oricine din mahalaua asta pestilenţială, ne poate lua locul şi... norocul... o scoate din ritm, Craiul de Ghindă, pe Martina, care, deja simte că face parte din reprezentaţia care urmează. Dum, duuuum!! Inima ei duduie ca proasta şi se simte neputincioasă între cei doi bărbaţi, unul bătrân, altul tânăr, dar care, nici unul nu ţine cont de dorinţele ei de femeie ce se vrea a fi independentă.

Dar, ea este o doamnă, nu-şi va pune poalele în cap, nu va face pe geloasa arătându-şi iubirea pentru Craiul de Ghindă. Nu este nici posesivă, îl va lăsa să zboare, să lucreze, să cioplească în piatră cu calfele de la fosta mănăsătire cisterciană, acolo unde, sub pardoseala sacristiei, îşi doarme somnul său zbuciumat, cruciatul Johanes de Herseny.

Martina reuşeşte să se calmeze, să se resemneze în faţa a ceea ce urmează să fie. Îşi joacă rolul ca într-un catharsis şi peste o clipă este strălucitoare. Strălucitoare dar şi rece, ca o bucată de gheaţă în care a lovit soarele. Respiră fără filtrul batistei, selectând intuitiv particulele de aer curat din amestecul de mirosuri care de care mai mizerabile.

Reuşeşte să treacă peste scârba organică, se apropie de trupul bătrânei, care stă înfiptă ca un manechin de ipsos, în scaunul de duzină. Martina îi atinge boneta de datelă ruptă fără să-i pese că degetele ei, încă nu s-au vindecat de psoriazis. Acum îi ia mâna, o gheară de pasăre cu pielea

solzoasă şi în care venele se văd ca trasate-n cerneală violetă.

Îi caută pulsul. Nu îl găseşte şi insistă până când, bătrâna, care a ajuns dintr-o boieroaică sadea, o cerşetoare, tresare. A deschis ochii, îşi recunoaşte nepoata în doamna aceea stilată şi care miroase a parfum din Franța.

Olga Sâmbure se agață de Martina cu toată puterea de care mai este în stare. Dă dovadă că, ea ştie cum, şi poate încă, să înşele moartea, s-o ducă cu zăhărelul pe hârca nevăzută care îi dă târcoale de peste un deceniu. O va mai păcăli o vreme, apoi va „pleca” la întâlnirea cu Generalul, şi de ce nu, cu singurul bărbat pe care l-a iubit la nebunie, cu Iura Prut, arendaşul lor de la Glodoasa.

- Tina!

Suprinsă că o recunoaşte şi mai ales că o alintă, ca în copilărie, Martina nu ştie cum ar trebui să procedeze. Încearcă să scape din strânsoarea bătrânei senile, dar nu reuşeşte fără să facă un efort fizic, să-i scoată cu forța, degetele din stofa costumului ei lucrat la casa de modă, după măsură.

- Lasă-mă pe mine. Am făcut ceva ani de medicină, mă pricep şi la săruri…

Olga este doar epava a ceea ce a fost *caravela* falnică ce trecea pe Champs Elysees cu trena rochiei învolburată precum coada păunului sălbatic. Era impunătoare, mult mai sigură pe ea decât a fost mama ta, fată dragă. Bunica ta Olga nu a trăit degeaba. A fost o exaltată, dar pe vremea ocupației, a salvat câteva familii de țigani care, altmineri ar fi murit în iarna următoare la Bug.

Grunter Marck vorbeşte despre o lume de fum, în timp ce, la încheietura mâinii bătrânei, el prinde pulsul, simte vag drumul sângelui prin artera fragilă. Farmacistul numără pe nemțeşte până ajunge la 65. Este statisfăcut.

În partea cealaltă a mesei acoperite cu cărțile de joc, Andrei Prut, alias Craiul de Ghindă, râde prosteşte:

-Şi zi-i aşa, conă-mare, mâncaşi vânat, păstrăvi, ai băut şi vin de la cramă? Te-ai pus pe picioare şi nu ne mai bagi în

seamă.

Hai, scotoceşte prin memorie, zi-ne, unde sunt banii de pe moşie? Unde-i lada cu catrafusele generalului Sâmbure??

- Ce vrei de la mine, găliganule? Eu sunt stăpâna, chiar dacă aici nu am eletricitate, nici fântâna cu apă bună de băut. Sunt supărată pe tine, găliganule; m-ai făcut să-mi pierd minţile şi funda aia de mătasă albastră, printre ciulini, pe coclauri... Era atâta fân cosit! Şi... generalul meu nu se întorsese de la vânătoare. Poc... poc... Mai ştii cum cădeau iepurii? Îi adunam în poală. Poc! Poc... Găliganule, ştii că iepurii de câmp au blana moale, moale...

Toţi zâmbesc cu înţelegere duioasă. Ei îşi joacă rolul, se prefac că timpul dă înapoi cu peste cinci sau şase decenii.

Martina îl priveşte pe Craiul de Ghindă cu milă amestecată cu simpatie. Ei chiar îi pasă de reputaţia bărbatului cu care şi-a petrecut ultimele nopţi, în casa de „La Diligenţă”. El nu i-a jurat niciodată dragoste, dar a lăsat-o să înţeleagă că a iubit-o ca-n filme. Ce să-i ceară mai mult?

- Banii, vreau banii de pe partea mea din moşie!

- Banii? Ducă-se pe pustie, Andriuşa. Degeaba ai bani dacă nu ai pe nimeni cu care să-i cheltuieşti. Hai s-o luăm pe bunica în cârcă!

Andriuşa, tu eşti puternic... Onkel Marck, te rog, pregăteşte maşina, să ieşim odată din cloaca asta mizerabilă. Martina este din nou stăpână pe situaţie, le dă ordine celor doi bărbaţi şi o priveşte pe bătrâna senilă, ca pe un om care are nevoie de ajutor urgent.

Nu îi mai este teamă că ar putea lua niscaiva microbi din ţoalale pătate cu puroi şi urină, nici că ar deţine gena care a făcut din Olga Sâmbure, epava femeii teribile care a fost odată. Nu se mai teme nici de crizele sale de depresie clasică, de momentele de derută în care aleargă pe sofaua doctorului Damian.

- Un şarlatan, un ins de nimic! Nu şi-a salvat nici propria fiică. Doris s-a sinucis după sărbătoarea medievală, nu singură, în grup cu acei adolescenţi trişti, care îşi spuneau

Emmo. El, doctorul celebru, ar fi trebuit s-o psihanalizeze, să-i stabilească gradul de anxietate. Adolescenta avea toate simptomele care ar fi putut s-o claseze într-o fişă de specialitate. Doctorul Damian nu a ridicat un deget atunci. După înmormântarea fetei s-a dat la fund, a plecat în călătorie de... inițiere.

Martina vorbeşte de sus, aşa cum stă în mijlocul colibei construită din cutii de carton, stă ca pe puntea unui vas de război. Inamicul ei a dispărut de la orizont şi ea ştie că se află la mijlocul drumului, între o destinație precisă şi punctul de plecare. Orice ar fi, nu mai poate rămâne pe loc. Acționează.

A luat-o pe bolnavă în brațe.

Bătrâna este uşoară ca o vrabie jumulită de pene. Este moale, o stare care nu poate fi tradusă prin dicționarele de specialitate.

Martina ar vrea să nu mai aibă pe ea rochia elegantă, să fie îmbrăcată în tricoul cu inscripiție decolorată, cu tenişi ponosiți şi ochelari ieftini de ebonită. Şi-a amitit că are în geantă o eşarfă vaporoasă, o trage afară şi-i acoperă cu ea, părul alb şi jumătate scăpat din boneta cumpărată înainte de Război, de la Bruxelles.

- Este o dantelă foarte rezistentă, face ea constatarea cu detaşare.

Bătrânul Grunter Marck se oferă să o ajute, dar Craiul de Ghindă şi-a trecut deja brațele pe sub pledul în care zace bătrâna. O ia, o duce cu sfială către limuzina odorizată şi în care, Martina nu a mai primit niciodată pe nimeni.

Şoferul, fostul scutier cu motocicletă, de la turnirul din săptămâna trecută, şi-a tras cozorocul chipiului peste sprâncene şi potriveşte cheia de pornire.

Sub cauciucurile de firmă apar dâre de lături şi apă freatică. Din celălalt capăt al mahalalei se aud urletele unui copil de țâță.

Marck Grunter şi-a încheiat misiunea pe ziua de azi. Ridică două degete în formă de V, apoi, ca şi soldatul de la

Maraton, se prăbuşeşete în pernele limuzinei de lux. Lângă el, cu bărbia rezemată-n bastonul împodobit cu capetele a doi lei fioroşi, Olga Sâmbure surâde unei lumi petrecute demult.

Mai spre seară, îmbăiată şi schimbată în cearceafurile de poplin scrobit, bătrâna boieroacă îl lasă pe sanitarul acela pirpiriu, să-i ia sânge în seringă, să-l treacă în eprubeta, pe care el o va duce personal, la laboratorul Spitalului Provincial.

Bătrânul alchimist priveşte cu îngăduință acțiunea străinului. El stă aşezat turceşte pe un vechi şi scump covoraş de Samarakand, aşezat peste duşumeaua odăii cu tapetul încărcat cu amoraşi şi roze decolorate. Pupilele îi sunt dilatate şi fixate într-un punct anume. Nici un fir de păr nu i se micşă în ceea ce a mai rămas întreg din frizură. Bătrânul alchimist pare a fi o bucată de curaț prin care curg energiile, un vector, un canal de transmisie...

Chemată din cămăruța ei, să ajute, acum, Agustina aprinde candela în care a turnat ulei proaspăt.

- Să facem o jertfă! propune fata zănatică, dar nimeni nu o ia în seamă. Ea se roagă pentru sine, pentru insecte şi pentru dragostea lumii.

- Asta-i o sfântă în carne şi oase, zice şi se amuză Martina, apăsând pe silabe ca pe nişte pedale de bicicletă anchilozată de nefolosință.

- Nu e rolul nostru să stabilim cine-i fetişcana asta! se zburleşte Craiul de Ghindă, care, de la o vreme, ia mereu apărarea celor mai slabi decât dânsul.

- Hai, puneți mâna pe targă, s-o săltăm oleacă, cât să-i tragem cearceaful, care s-a udat ca dracu'...

Agustina şi-a intrat în rol, acum are ocazia să se dăruiască în numele lui Hristos. Martina îi acceptă ajutorul fără comentarii.

Era şi timpul, din capătul culoarului, ea aude zăngănitul de zale din armura medievală. Simte mirosul jilav al țărânii din care a fost plămădit cu opt sute de ani înainte, omul Johanes Herseny.

Acum, când umbra cruciatului s-a întors la Martina, ea crede din nou în povestea Codexului, un document scris în mănăstirea cisterciană, într-un spațiu atemporal pe care ea îl reconstituie dintr-o memorie aidoma peliculei unui film de demult.

Cei din jur nu au ochi să vadă umbra cavalerului, nu observă că Martina dispare în aburul care s-a ițit din senin, în încăperile acelea. Martina lasă bretonul roşu să-i cadă pe frunte, nu vrea ca el să-i vadă lacrimile care i-au spălat rimelul de pe genele prelungi, aşa cum au avut toate femeile din familia Sâmbure.

*

Lasă această prezență să-i permită sufletului tău libertatea de a cânta, dansa, a se ruga şi iubi.

Martina citeşte mesajul cu expeditor necunoscut o dată şi încă o dată… repetat, din ce în ce mai rapid ca şi cum ai învârti un disc cu segmente colorate şi care, prin mişcarea tot mai accelerată descompune lumina, îşi demonstrează că nu există culori, că doar imaginația şi felul în care, ea despică firul în patru, o determină să vadă în alb toate culorile curcubeului. Discul lui Newton. Doar o lecție tardivă de fizică optică, filosofia unui elev de gimnaziu.

Ce o ține atunci, prinsă, lipită gură în gură cu toate cuvintele care-i sfârâie pe creier şi nu i se aşează pe limbă?

A ieşit din lumea-i domestică. Se eliberează de lestul matricei sale pentru o vreme. Este o revelație ce ar fi mai pe potriva unui călugăr din schit, pentru că, doar schivnicul, nu femeia de lume, ştie cum să-şi coordoneze respirația, mişcarea şi să-şi înfrâneze poftele cărnii.

Ea este numai profanul, ignoranța care zdrobeşte mărgăritare în troaca unor porci răpănoşi. Degeaba se străduieşte din toate puterile, încearcă să învețe din mers ce e rău, ce e bine.

De la capăt porneşte mereu, merge, se învârte în cerc.

Bate tot pe loc pasul şi ochii ei sunt primii care dau greş. Nu mai deosebesc dimensiunile realității palpabile. Femeia habar nu are dacă este mică precum o furnică, sau uriaşă, înaltă... puternică precum stânca pe care creşte mesteacănul.

Aproape că nu mai are nici păcate, nici greutate. Nu-i pasă de psoriazisul care se hrăneşte cu carnea mâinilor sale. Nici urechile nu-i mai țiuie de singurătate în casa, care s-a umplut de străini şi de rude de sânge. Locuieşte sub acelaşi acoperiş cu Olga Sâmbure, Onkel Marck şi cu fata de la prăvălie. Nu mai are spațiu să respire deşi s-a impus, a păstrat pentru sine tot apartamentul din aripa de vest a imobilului.

În fereastră bate ploaia cu degete de mentă sălbatică. Martina ar vrea să închidă computerul, dar ceva care depăşeşte ştiința pe care a acumulat-o în era materialismului dialectic, o face să rămână, să afle ce va fi mai departe. Şi clipa de față, fâââl... Clipa a trecut cât ar bate din aripi de înger.

Magia rugăciunii pe care a citit-o, în scrisoarea electronică, nu mai există.

Ea este din nou doar un trup ca de plumb. Din nou, nevricoasă şi gata să pună zăvoare la uşa casei, pe care, la insistența lui Grunter Marck, a dotat-o cu aparatură de supraveghere ultra modernă.

Click ! Trece la mesajul care urmează... Doar oferte promoționale la detergenți fără sodă caustică. Reciteşte din inerție spotul acela până la capăt.

- Asta-i! Acum ce urmează? Delete? Nu, nu se ştie când va dori să facă o comandă.

Mai ieri nici nu ar fi deschis cutia poştală, azi este docilă, supusă sieşi ca o mârțoagă cu pielea rănită pe sub şaua de cânepă.

În răstimp, peste muşcata înflorită din balconul cu bordură de fier forjat manual, ploaia de vară cade fără încetare.

Pe ecranul computerului apare altă ofertă comercială:

„Vând leoaică dresată. Preț negociabil”.

Martina transpiră instantaneu. Este ca şi cum ar intra într-un atac de panică. Este ca şi cum şi-ar fi văzut numele său afişat, oferit spre vânzare. Leoaica!!

Şi ca într-o peliculă montată alandala, secvențele se derulează în memoria sa. Se vede adolescentă, mergând desculță în urma caravanei de rulote. Circul se mută din sat în alt sat. Seară de seară se dau reprezentații în pavilionul ridicat în jurul unui catarg din brad alb. Nu circul o fascinează, doar dresorul pentru care ea a fugit în lume!

- Unde o mai fi azi? Trebuie că a ieşit la pensie, dacă nu cumva l-au devorat de viu jivinele, în a căror cuşcă, el intra fără bici, fără țepuşa electrică.

Martina realizează că îi este dor de mirosul acela de menajerie ambulantă, de gâlceava perpetuă, dintre cei doi zburători de la trapez şi fata cu pulpe subțiri şi ochi violeți. Dar mai cu seamă, amintirea primei sale nopți de dragoste, cea din rulota dresorului de lei, iese ca uleiul la suprafața apei, şi ea nu mai poate face efortul de-a o ascunde de lume.

- Am înnebunit de-a binelea! zice Martina şi schimbă pagina de Internet. Un muşchi i se zbate în obraz şi simte cum nodul din gât o sufocă.

De ce sunt nervoasă? Bat tastele aiurea… Stau aplecată peste rândurile nescrise ca la prăşit de porumb. Țac ! Țaac ! Crusta se sparge. Merg înainte. Țac țac… Clapele sar ca o sapă mecanică... Ideile se leagă, se rup... Sunt nebună de legat !! De ce caut, pe Google, numele lui ?!

Am scris : Dresorul de Lei. Caut… caut urma ca un ogar care nu a mai fost scos demult la vânătoare.

Este anunțul lui. Are şi număr de telefon şi o adresă…

Pe naiba, este doar o cutie poştală clasică. Cum şi unde să-l întâlnesc ? Dar, ce-mi trebuie să-mi aprind paie-n cap !? Sunt nebună. Au trecut de atunci douăzeci şi ceva de ani… Dresorul meu va fi un ins cu părul alb, cu burta acoperită de osânză, cu chelie şi dantură din plastic. Ce să fac cu unul ca el ? Oricum, trebuie să-l văd ! Altminteri voi regreta toată viață că am fost laşă. Ş'apoi, Circul se află la doar un ceas de

mers cu maşina, pe şoseaua naţională, spre gurile râului.

O, e vară şi, acolo, în baltă, amurgul trebuie să fie fascinant, teribil, fastuos…

Întotdeauna, în crepuscul începea spectacolul. Leii răgeau, apoi se linişteau. Caii cu panaşe sclipitoare dansau sub luna de staniol. Era un basm.

După fiecare spectacol, eu măturam, scoteam făraşe pline cu seminţe de floarea soarelui şi mucuri de ţigări ieftine.

Afară s-a oprit ploaia. A ieşit soarele. Curcubelul leagă în arc cele două coline care despart casa de „La Diligenţă” de fosta mănăstire cisterciană, acolo unde se spune că s-ar fi aflat prima bibliotecă din Provincie. Biblioteca pârjolită mai apoi, de hordele de tătari. Fum şi scrum! Totul e perisabil.

Ea închide computerul. Alege jenşii ponosiţi şi bluza cu volane albastre. Şi-a pus şi mănuşile din catifea subţire. Iese.

Şoferul, plictisit şi cu ţigara lipită de colţul gurii, mormăie ceva, dar se supune. Pornesc. Trec prin oraşul din apropiere, ajung la piaţă, unde tarabele-s pline de fructe aşa cum este un trup cu bube în plină erupţie. Culori de toate felurile, date unele în altele şi miresme amestecate.

Martina cumpără morcovi pentru caii cu panaşe în coamă, şi câteva fleici proaspete, de viţel, pentru leii dresorului.

Acum e liniştită, sau se preface a fi indiferentă la situaţia căreia habar nu ştie cum îi va face faţă. Şi-a aprins o ţigară, deşi nu a mai fumat din iarna trecută. Fumul tutunului este iute şi femeia tuşeşte. Azvârle chiştocul prin geamul maşinii, care, apoi glisează etanş, la milimetru.

Şoferul este cam taciturn, nu-i obişnuit să conducă limuzina nouă prin hârtoape.

Martina este total indiferentă la condiţiile în care călătoreşte. În faţa sa, asfaltul stinge cearcănul ploii şi o maşină a Ambulanţei îi depăşeşte, trece cu sirena dată la maximum.

După maşina albă, trece şi un convoi de motociclete. Pe prima din şir, în rochie de mireasă şi lămâiţă albă în plete, stă

o fată care seamănă cu Doris, fiica doctorului Damian. Nu poate fi ea, Doris e moartă.

Nuntaşii din rândul doi iau viteză şi țevile de eşapament scot fum, apoi pârâie ca mitralierele la atac.

Şoferul Martinei înjură în draci.

- Ziceați că e... coalea, coniță Martina!

Am dat ocol Pământului, sunt cu benzina pe sponci şi Circul ăla, nu se mai vede la orizont. Ia, mai bine citiți încă o dată Anunțu', se pare că a apărut şi-n ziar. La pagina... Ei nu ştiu la care pagină, dar îl găsiți sigur. Căutați, poate ne dă un punct de reper.

Martina desfăşoară ziarul ieftin şi pe care şoferul i l-a plasat ca pe un manifest interzis. Caută, şi găseşte în chenarul cu un cap leu frumos filigranat, anunțul, care pare banal, printre atâtea oferte de produse speciale, de servicii care de care mai senzaționale.

Încă ar mai putea să-l ignore, să rupă fila, s-o mototolească şi s-o arunce pe geam. Nu are curaj, ar fi ca şi cum ar distruge ultimele imagini care o mai țin legată de trecutul pe care, într-o vreme, se încrâncenase să-l uite.

Paradoxal, acum îşi spune că nimic nu se întâmplă fără un rost anume.

Răsfiră paginile de hârtie ordinară cu buricele degetelor ascunse în catifeaua mănuşilor demult ieşite din modă. Celuloza cu tuş de tipografie este alunecoasă precum o piele de guşter foarte tânăr. Şi rece.

Vreau să devin circar*!*

Oferim cursuri de vară pentru cei interesați.

Martina citeşte, se transfigurează. Da, acum are As-ul în mânecă.

- Opreşte, Fănele! Sau, mai bine, întoarce. Mergem acasă.

Tânărul o aprobă deşi nu o înțelege pe patrona, care îl joacă pe degete. În fond ea este cea care îl plăteşte. Ea este stăpâna.

Fănel fluieră uşurel, ca să nu o tulbure pe femeia elegantă, şi limuzina rulează deja pe şoseaua, lângă care se

distinge, în trunchiul unui tei rămas în picioare, o troiță ciudată.

*

După o noapte fără somn, abia a doua zi, Martina a găsit curajul să sune la numărul de telefon, de unde a primit toate informațiile.

Este uşor confuză dar hotărâtă să meargă până la capăt. Va fi cursantă la Şcoala de vară de la Circul care nu are nici nume, nici adresă precisă.

Se miră şi ea, cum de şi-a dat întâlnire cu un străin pe ruinele fostei cetăți medievale, acum acoperite cu lanuri, livezi de pruni, acolo, la zeci de kilometri de oraşul cu polițişti, jandarmi şi cu tribunale.

A ajuns prima, şi cu mult înainte de ora stabilită. Este o femeie curioasă. Vrea să vadă cu ochii ei, cum s-a instalat Circul în mijlocul câmpului. Are timp berechet să şi-l imagineze cum doreşte, pe dresor, să-l realcătuiască din detalii dispersate, după mai bine de două decenii, de când ei doi s-au despărțit.

- O să-mi fie jenă, milă ? Voi da ochi în ochi cu un bețivan cu buze umede şi burdihanul revărsat peste brăcinarul pantaloilor. Un nebun care se crede a fi Tarzan în junglă. A iubit-o pe leoaica aia, s-a folosit de ea şi acum vrea să o vândă. Se debarasează de ea ca de o femeie bătrână. Sigur, animalul nu mai poate face giumbuşlucuri, nu mai sare prin cercul de foc din arenă, dar merită un pic de atenție.

Dresorul ! Încrezutul ăla, precis e şi mai scund decât mi-l amintesc, îi miroase gura a tutun rusesc dar este, încă, sigur că are la degetul mic toate femeile.

Oricum, a fost singurul nebun care a zis ***Da*** la propunerea mea, m-a luat din mansarda Olgăi Sâmbure, mi-a arătat lumea. Lumea bună, lumea rea, aşa cum era ea.

Acum, vom umbla ca doi străini, după potcoave de cai morți peste ruinele fostei comenduiri. Cruciații sunt humus

gras, oale şi ulcele. Coincidență sau nu, pavilionul Circului s-a ridicat nu departe de aici.

Am să-l aştept, dar nu mă voi mai agăța de el, ca un scai. Nu mai sunt adolescenta rebelă, sunt o femeie de afaceri cu cont în bancă şi cu renume.

Sigur, am tot dreptul să mă cred a fi coborâtoare din viță domnească. Să visez la prinți şi la domnițe, personajele care apar în visele mele de noapte. Cine mă opreşte să scap, astfel, de realitatea imediată ? Nimeni.

Cu ajutorul Dresorului voi reînvăța vechile exerciții de Circ. Voi fi din nou agilă ca o panteră, voi sta nemişcată în fața aruncătorului de cuțite, voi…

Dinspre porticul de lemn putrezit în cea mai mare parte, se aud paşii bărbatului. Martina nu-l mai recunoşate.

Îi e frică. Îşi găseşte un pseudonim, pentru că s-ar simți ca naiba, dacă dresorul nu va mai recunoaşte în femeia matură, adolescenta pe care a iubit-o cu patimă.

Îi vede întâi umbra, prelungită de razele din crepuscul, apoi, vârful cizmelor, tot din iuft moale şi cu catarme de alamă pe glezne. El poartă şalvari din mătase neagră şi cămaşă roşie. Martina nu se mai simte defel în siguranță. Este ca toreadorul care a intrat în arenă, şi animalul, care poate fi periculos, vine, vine...

- Eu sunt Dresorul. Poți să-mi spui cum vrei, mi-e tot una.

- Eu... sunt Lia.

- Aha, Lia-Ciocârlia... Şi ce te aduce la mine, femeie? Doar nu chiar crezi că poți învăța trucurile meseriei noastre, într-o vacanță! Haaa, ha... Eşti naivă. Ai bani! Asta e bine. Pentru bani muncim fiecare.

Martina îl ascultă ca pe un străin oarecare, nu mai are emoții. Constată că nu-i defel insul pe care îl ştia din urmă cu douăzeci de ani, nici cel pe care şi-l imaginase de câteva zile încoace. Nu este gras, nu este slab, nu are vârstă. Părul grizonat îi stă adunat în cosiță. În urechea stângă poartă cercel dintr-un bob de siliciu prins în gheare cu argint vechi.

„Nu are verighetă!” face ea constatarea cu satisfacție, şi

priveşte cu insistenţă nepotrivită la mulţimea de inele, pe care dresorul le poartă, câte unul, aproape pe fiecare deget.

Prin gura cămăşii i se vede pieptul acoperit cu păr scurt şi cârlionţat.

- De ce mă studiezi? Te aşteptai să vezi dacă sunt bandit ori mag, să-ţi spun că sunt vegetarian convins şi că nu am iubit cu adevărat decât o muiere? Nu te pot minţi. Sunt din toate câte un pic.

Ia, zi-mi despre tine! Taxa o ştii. Plăteşti peşin de la primul antrenament. Cel mai greu va fi cu „trapezul". Greutatea ta e perfectă, dar nu ai forma potrivită pentru a reuşi să zbori deasupra arenei. Poate, vorbim cu aruncătorul de cuţite! Da, da! Acolo e perfect pentru tine. Adrenalina creşte şi nu te vei mai gândi că lumea este în plină criză economică.

Martina este ca pe muchea cuţitului, o trage înapoi timpul, o aşează în aceaşi ţintă, în care cuţitarul acela, beţiv şi cu albeaţă pe ochi, azvârle cu lame ascuţite pe amândouă părţile. Acum, ea este o femeie integră, nu o fetişcană care să i se supună. Va negocia, le va impune respect.

- Nu sunt interesată de arme albe. În schimb, plătesc oricât dacă mă înveţi să *vorbesc* cu leoaica Laika!! Apoi, dacă ajungem la un preţ, sunt dispusă s-o cumpăr.

Liniştea s-a lăsat ca o ceaţă între cei doi. Nici unul, nici celălalt nu considerau că era nevoie să pecetluiască înţelegerea tacită, printr-un ritual vetust. Totul se petrece între ei aproape telepatic.

Dresorul zâmbeşte dar nu a zeflemea, nici cu satisfacţia negustorului care a mai dat o lovitură. Ceva îl face să creadă că femeia aceea elegantă, prea elegantă pentru vremuri moderne, îl va fierbe la foc moale, va scoate de la el tot ce doreşte. Nimic din chipul Martinei, ajuns la maturitate, nu-i amintea de codana cu care se hârjonise în rulota sa de circar, nici de clipa în care fata dispăruse ca şi cum ar fi înghiţit-o pământul, nu îşi amintea neam. Doar părul stacojiu şi pistruii de pe umerii obrajilor ei, l-au făcut să tresară, a fost un gest

involuntar, dar care nu a trecut neobservat de femeia, acum cu experiență în destinele oamenilor.

- Eşti însurat? întrebă ea cu simplitate.

- Nu. Am avut o iubită, o puştoiacă nebună care m-a părăsit. Ştii, a fost o poveste cu fata ofticoasă şi maldărele de flori de iasomie de pe mormântul reavăn. Eu m-am înțeles mai bine cu leoaicele mele decât cu femeile.

Dacă nu ți-e frică, te invit la mine în rulotă, o casă pe roți burduşită cu amintiri diverse. Ceea ce a fost nu mă chinuie. Iau zilele cum îmi vin, nu le aleg. Îmbătrânesc doamnă, mi se înmoaie oasele, albeşte părul şi curviştinele alea de leoaice, care se purtau până mai deunzi ca nişte pisicuțe, nu mă mai ascultă. Asta-i viața. Suntem într-o lume ca de operetă... Merită?

Poate, dumneata ai avut un destin mai bun...

- Nu am adunat aplauze la scenă deschisă, dacă la recunoaşterea artistică te referi. Sunt femeie de afaceri, valorific Arta. Circul, circul mă pasionează... mă incită...

- Poate ai fost leoaica, într-o altă viață! Prostii. Iartă-mă. Am făcut şi eu prostii la viața mea cu duiumul. Uneori le-am regretat dar am mers mai departe. Cum? Să-mi fi tras un glonț în țeastă, să mă otrăvesc cu mercur?! Sunt bărbat, doamnă, îmi scutur pălăria de praf, merg mai departe.

Aşadar, doamnă Lie-Ciocârlie, hai să batem palma ! Îți dau leoiaca asta, cu tot cu cuşcă. Are gratii din inox şi zăvoare automate. Te voi învăța cum s-o hrăneşti, cum s-o scoți la plimbare. Atenție mare !! Nu-i o pisică, aşa cum crezi matale. Leoaica ucide.

- Am văzut-o în spectacol, e destul de bleagă, minte Martina cu neruşinare şi se simte puternică în fața bărbatului căruia i-a dăruit prima ei noapte de dragoste.

- Să-l ia dracu ! Să nu mă recunoască !? M-a uitat de când lumea. Şi eu care, eram gata să fac o criză de inimă. Iată-mă-s aici, față în față cu dânsul. Poate să înceapă parada!!

- Nu în rulotă, mergem la manej. Aduci animalul, pentru

care sunt dispusă să plătesc cât îmi ceri.

Dresorul ştie că ar trebui să-i dea replica potrivită. Nu reuşeşte. Lui, marelui dresor de animale exotice, i s-a făcut pielea ca de găină, i-a asudat fruntea. Într-o clipă o să simt picăturile desprinzându-se. Le şi aud cum cad. Poc! Are senzaţia că s-a făcut deja o băltoacă de sudoare la picioarele sale.

- Am diabet, doamnă. Urâtă boală. Aş vrea s-o privesc cu indiferenţă, să trec mai departe. Să îmbătrânesc într-un sat de munte. Mi-e dor de linişte.

Ştiu, degeaba aş încerca să înfrunt destinul. Nu voi reuşi. Încă.

Martina nu ştie dacă cel mai vestit dresor de fiare din tot Continentul, vorbeşte serios ori doar o pune la încercare. Dacă a recunoscut-o şi acum, se joacă cu ea de-a şoarecele şi pisica?

Se străduieşte să fie lucidă, să facă impresie bună, dar cea mai bună parte din creierul ei este ca şi sub anestezie. Milă! Îi este milă de el, deşi bărbatul trecut demult de tinereţe, arată încă bine.

S-a rezemat de piatra care a rămas din ceea ce va fi fost o cetate fortificată, stă cu braţele ridicate spre slavă. Mânecile cămăşii lui roşii sunt umflate de aer, şi el pare un fluture uriaş gata să-şi ia zborul. Respiră sacadat, ca în dragoste.

Martina îi înţelege perfect gestul cabotin, dar se complace în toată şarada.

Mai apoi, merg la braţ, umăr la umăr, pe aleea acoperită cu primele frunze scuturate din crengile castanilor necomestibili. Umblă în tăcere. Ea cu inima cât un purice, defel agresivă, sub vestimentaţia de femeie modernă.

Maestrul, dresorul Jan este sobru şi doar din când în când îşi perminte gestul de-a se ciupi de vârful mustăţilor falnice.

Martina râde, şi-a amintit cât de mirată a fost, în prima noapte în care au dormit împreună, când atletul acela frumos, pe atunci tânăr şi foarte puternic, şi-a strâns mustaţa într-o plasă subţire de aţă.

- Să nu se zburlească. I-a zis, şi ridicat-o în brațe. A plimbat-o prin rulotă, apoi în jurul rulotei, în jurul întregii caravane, acolo unde circarii toți în păr puteau să îi vadă. Dragostea lor de o vară nu a fost secretă.

- Cei care intrați aici, lăsați... frica afară ! O aduce la realitatea imediată, dresorul, şi Martina îi răspunde cu o glumă inofensivă. Ea are vocea voalată, ca nefolosită de mai multe ceasuri. Emoția pe care o stochează de câteva zile încoace îşi spune cuvântul. Este nesigură în mers, ca şi cum s-ar fi trezit la cinci dimineața şi ar avea nevoie de o cafea fără zahăr. Vrea să slaveze aparențele şi se hlizeşte ca o fată fără pretenții:

- Dai o cafea?

El este sobru. Ceva indefinit îi accentuează profilul, este ca o aură subtilă şi volatilă. Acum apare, acum dispare... Martina nu reuşeşte să îi păstreze în memoria imediată, nici unul din detaliile feței. Ştie doar că e altminteri decât în urmă cu două decenii, dar e încă atrăgător.

Nu este un tip sofisticat, nici tobă de carte. Este un ins care a riscat pentru un vis şi care nu este preocupat de cursul valutar al zilei viitoare.

Un om cu tarele, păcatele dar şi cu mărețiile sale. Ce i-ar mai putea cere în schimbul sumei pe care o va achita fără chitanță? La Circ totul merge pe încredere.

Ceilați cursanți, două fete în uniforme de liceu şi percing în nas, şi tânărul cu profil subțire ca de androgin, îl aşteptă pe dresor în spațiul cu havuz artificial şi oglinzi achiziționate din toate talciocurile lumii. Cursații sunt tineri, simpli şi Martina face remarca:

- Chipul lor ar putea fi luat model de către zugravii de icoane...

- Hahalere! Ăşta n-au nimic sfânt, ascultă la mine. În final, vom fi cinci la bord adică, la lucru sub cupolă. Zburători cu talent nu mai există în ziua de azi... Păcat. Anii de aur s-au dus. Toți vor sporturi extreme, dar se tem ca de dracu' să evolueze la trapez.

- Leoiaca naşte!!! Naşte. Să vină veterinarul!! strigă, cu palmele aduse pâlnie la gură, fata care ziua face curățenie în rulote, şi seara, sub lumina reflectoarelor, se joacă de-a colombina îndrăgostită de arlechin. Este frumuşică, nu foarte tânără, şi cu sâni pietroşi pe sub tricoul cu inimioare roz.

- Veterinarul nu vine pe datorie, aşa că, sumecă-ți mânecile, pune apă la fiert, rupe câteva cearceafuri, şi o moşim singuri.

Dresorul vorbeşte calm, sigur pe sine, semn că nu face acest lucru pentru prima dată în viață şi ca să pună lucrurile la locul lor, li se adresează cursanților:

Am asistat la naştere femele de tot felul; cele mai neînțelegătoare sunt nevestele tinere. Țipă tot timpul. Cu leoaica asta nu vor fi probleme. Iaca, începem cursul din acest an, cu o lecție practică.

Se încumetă cineva dintre novici, să țină locul asistentului?

Lie-Ciocârlie, ai ridicat mâna? Bine. Hai să luam halatele, ața, foarfecele. Ce mai trebuie?

Doamnă, mă uit la tine; eşti o tipă cu gusturi fine, cum naiba ai nimerit tocmai la mine? E plin de bălegar în menajeria asta de modă veche, miroase a urină fermentată şi crede-mă, la circ, numai proştii mai sunt fericiți.

Martina nu consideră că trebuie să îi răspundă, nici să ştie totul despre starea de faliment a celui mai vestit Circ ambulant din Provincie. Lumea circului făcea parte din ea însăşi, numai că ea credea că-l uitase.

Acum, trage halatul verde peste rochia de lână fină, pune mănuşile de latex galben, direct peste mănuşile de modă veche, de care nu se desparte mai niciodată.

În boxa ei cu talaş aruncat direct peste cimentul rece, leoaica aşteaptă clipa facerii. Nu mai rage, nu se împotriveşte oamenilor, care îi umezesc botul cu buretele îmbibat în apă rece.

- Ea e de vânzare, şopteşte dresorul şi ceva pare că se rupe în străfundul inimii lui. Martina îi strânge doar brațul,

semn că-l înțelege şi că... promite să îi fie o stăpână bună leoaicei.

- Sper că nu o vrei pe post de animal de companie. Este o fiară mândră şi s-ar stinge într-o săptămână.

- Nu sunt fata-rea din poveste! Uită-te la mine! Ce te face să crezi că aş chinui un animal regal, cum este acesta? Dacă vrei, puteam lucra împreună...

- Unde? La tine în grădină? Doamnă, eu nu sunt grădinar de meserie. Leoaica naşte. Îmi dai banii, iei marfa, başca puiul care-ți revine pe gratis. Un chilipir.

- Vreau să lucrăm împreună, aşa... ca pe vremuri...

- Care *vremuri* ?! Delirezi, cucoană, eu nu mai sunt de-al Circului, nici Circul nu mai este de mine.

- Fie! Voi face eu, din vechiul tău număr, spectacol! Îți voi dovedi că pot fi cea mai bună.

- Tu eşti bună oricum, Martina. Ai fost bună cu mine, nu m-ai dat în gât la gaborii care au vrut să fac puşcărie. Jur, nu ştiam că eşti încă minoră.

- Te-am iubit! L-am iubit pe marele Jan Dresorul, regele fiarelor!! Lângă tine am fost liberă şi fericită.

- Copilă nebună! Viața nu este un roman de doi bani. Uite, leoaica se zbate. Vine, vine puiuțul!! Un boț de carne fără identitate.

- Dar are genă regală, şi asta face toți banii, banii pe care ai să-i primeşti cash, de la mine.

*

Agustina a simțit aerul ca de gheață, pe ceafă, pe umeri şi mai apoi cum i se strecura ca un şarpe de-a lungul şanțului dintre sânii-i feciorelnici. Ar fi vrut să nu-l ia în seamă, în înserarea aceea tipică pentru Provincie, era într-un oraş străin, printre oameni taciturni, care pur şi simplu ştergeau trotuarele cu umbra lor prelungită pe ziduri.

Ar fi vrut să nu fi ridicat capul, să nu fi privit în ochi

bărbatul, care se simțise dator să-şi demonstreze că este un om bun, şi i-a aruncat, ei, unei fete în straie ca de călugăriță, câteva monezi, care au sunat obraznice o dată ce au atins talgerul de aluminiu, vasul în care, ea aduna de câteva zile, la rând, milostenie pentru schitul în care câteva viețuitoare virgine şi în etate, țeseau covoare în culori vegetale şi se rugau cu râvnă la un crucifix din argint.

Fata nu-şi punea întrebarea: de ce stareța, femeie deşteaptă, profesoară în viața civilă, o alesese tocmai pe ea, o novice, pentru a convinge eşantionul acela de păcătoşi să doneze cât îi lăsa inima.

În prima zi de după debarcarea în oraşul cel mare, Agustina a obținut *avize* şi alte acte ştampilate, cu care să demonstreze că face lucrarea în numele Domnului. Întâi, încercase să vândă iconițe lucrate de dânsa, dar fără succes.

Şi-a mutat locul de acțiune, din stradă, în gară, dar alegerea s-a dovedit a fi fost neinspirată. Toată lumea era grăbită acolo, nimeni nu o lua în seamă. Apoi, au fost şi zile în care părea să intre cu dreptul. Mai întâi, un student la Teologie i-a dat adresa adăpostului creştin şi cartela, cu care putea cina fără să mai fie nevoită să ia bănuți din coşnița mănăstirii.

S-a întors la kilometrul Zero al oraşului. Era acolo la ora 6 fix, dimineața, când toată lumea era gata de muncă. Îşi aranja iconițele ca pe o marfă vandabilă, la vedere, pe foi din ziare. Erau gazete vechi, cu ştiri despre revoluționari, şmenari şi cu fotografiile unor stripeteuse celebre. Fata întorcea paginile cu agilitate, cu grijă, pentru ca toate acele desfrâuri lumeşti să nu se amestece cu chipul sfinților din vopsele.

Oamenii, cei mai mulți, modeşti, alergau să prindă tramvaiul iar Agustina privea cu milă, pâlcurile ce luau cu asalt scările autovehiculelor, domnii şi doamnele care se îmbrânceau, se călcau pe bătături, înjurau, se scuipau în obraz.

- Eşti frumosă ca o madonă! Una ca tine ar face sigur carieră la agenția mea de manechine. Te-aş face vedetă într-o

singură seară. Am amici la televiziune... Chiar ai ales să mucegăieşti într-o mănăstire? i-a zis un ins cu obrazul umflat de somn, cu burta răsfrântă peste cureaua pantalonilor.

Agustina s-a albit. Îi era frică şi ruşine, ar fi intrat în pământ, dar de jur împrejurul ei era numai asfaltul, care se încinsese de la soare. Îi era sete şi foame, dar nu s-a lăsat dusă în ispită. S-a făcut mută şi surdă, a tras rasa neagră peste fruntea albă şi, cu lacrimile înnodându-i-se în barbă, a spus pe rând, toate rugăcinile pe care le învățase în ultimul timp. Degeaba. Impresarul feroce, cu vilă în buricul târgului şi fabrică de cămăşi bărbăteşti în provincie, i-a aruncat o înjurătură inofensivă o dată cu bancnota răsucită în formă de țigară, care a căzut peste mărunțişul farfuriei cu mila din dimineața aceea.

- Vino cu mine, am „mersanul” tras la bordură. Dai o probă, faci câteva fotografii... Nu se ştie de unde sare... vedeta. Hă, hă, hă!!! Eşti pudică? De ce te ascunzi în broboadă?! Hai, să-ți văd şi picioarele, bre! Să nu-mi spui că eşti fecioară... Nu vrei? Ok. Trec şi mâine prin zonă, poate te răzgândeşti.

Agustina se simte ca şi cum ar fi din sticlă, este din ce în ce mai convinsă că insul acela obraznic o cunoaşte de pe vremea în care, ea venea la oraş, la cazarma iubitului, apoi, se plimbau prin fața hotelului. În noaptea care urma dormeau îmbrățişați în patul din camera închiriată din salariul ei de vânzătoare „La Diligență”.

Ce îndepărtate şi păcătoase i se par acuma, toate acestea! El este sergent în teatrul de luptă din Afganistan, sau din... Lună, pentru ea, tot una.

Slujba bine plătită?

Patrona, Martina a închis magazinul de antichități şi se ocupă de menajeria unui circ, pe care l-a cumpărat cu banii Olgăi Sâmbure. În una din puținele ei clipe de luciditate, fosta moşiereasă şi-a amintit unde ascunsese comoara. A cerut să-i fie tras scaunul cu rotile spre pat, să fie smulsă de pe el, folia de muşama îmbibată cu resturi de fecale şi de

urină. Spre surpriza generală, acolo era punga grasă ca guşa curcanului îndopat cu miez de nucă.

Norocul căzuse la fix, chiar în ziua următoare, Martina a cumpărat leoaica şi puiul leoaicei. A cumpărat cuştile fiarelor, magaziile demontabile şi, până la răsăritul stelelor, tot acel calabalâc straniu şi de care mulți oameni cu scaun la cap, ar fi dorit ca să scape, a fost mutat, aranjat în perimetrul care aparținea prin acte în regulă, casei de la răscruce.

Agustina îşi aminteşte în detaliu crâmpeie din vara, care este aproape trecută, o vară tumultoasă şi pe care Martina Sâmbure o numise: Vara Leoaicei.

Acum este singură, o anonimă în oraşul pestriț şi, după o zi de stat în genunchi dinaintea talerului cu mărunțiş, se simte anchilozată, murdară, dar gândul că tot cea ce face este în numele lui Iisus, o linişteşte, o luminează.

Primeşte umilința umană ca pe un privilegiu. Zâmbeşte angelic.

Din biserica de alături se aud imnii încreştinării unui alt prunc nimerit într-o lume în care zgomotele intră, se cuibăresc şi cariază pe dinăuntrul mintea şi sufletul omului.

- Te lepezi de satana? Te lepezi de satana! Te lepezi de satana… Ritualul continuă în ritm susținut.

Fata stă cu ochii închişi şi ascultă. Şi-l imaginează în cristelniță pe pruncul Iisus. Vocea guturală a insului care a miluit-o cu bancnota albastră, o scoate din reverie. Tipul s-a întors, insită să meargă cu dânsul. Are tupeu, are şi argumente. Râde şi i se vede un dinte de aur în gură.

- Aştepti să te răpească unu' pe scară de mătasă, sfrijito? Eu sunt un tip cu agenda plină, nu am toată ziua la dispoziție pentru tine. Hai ş'om merge! Poate că nici nu eşti fotogenică, da, de, încercarea moarte n-are.

Agustina îşi adună marfa sfințită în valijoara de carton maro, aruncă peste iconițele cu rame lăcuite, talgerul cu banii căpătați în ultimele ore. Se ridică de parcă ar fi împinsă de un resort şi, cu picioarele ei subțiri înfipte în ghetele mai mari cu două numere decât poartă de obicei, aleargă spre

stația de tramvai.

- Putoarea! Va plesni şi asta de foame. Ce le-o fi făcând acolo, la mănăstire, bă frate! zise cu năduf omul de afaceri, stingând țigareta arsă pe jumătate sub talpa pantofului de firmă.

Din ziua aceea Agustina învățase să nu mai privească bărbații în ochi. Femeile, majoritatea foste țesătoare la fabrica de prosoape pluşate, treceau pe lângă ea numărându-şi banii pentru hrana zilnică. Nu-şi perminteau luxul de-a se gândi şi la cele sfinte. Copiii lor, smiorcăiți mai întotdeuana, traşi cu sila spre grădiniță, se fereau de femeia în negru din cap până-n picioare.

Numai în cămăruța ei, de la misiunea creştină, perete în perete fiind cu bătrâna care aduna ceara topită a lumânărilor din biserică, Agustina se simțea ocrotită. Acolo nu avea oglindă, nu ştia dacă slăbise, dacă se urâțise.

Pe stradă fiind, studentul de la Teologie, o căuta uneori. Îşi aşeza geanta plină de cursuri voluminoase pe piatra bordurii, se aşeza şi el. Priveau împreună asfințitul soarelui peste cornişa bisericii Tuturor Sfinților şi zborul în perechi, al porumbeilor urbani.

- Ştiai că sunt singurele vietăți care ucid din plăcere? a întrebat-o studentul pe Agustina. Fata nu a ştiut ce să îi răspundă. Imposibil. Doar porumbelul era simbolul Duhului Sfânt!

Studentul o lămureşte cum, o genă parşivă face ca o pasăre atât de blândă să-şi omoare perechea.

- Nu te cred! a strigat Agustina şi şi-a astupat urechile cu palmele ei palide şi subțiri. Nu voia să accepte că tânărul cu obraz ca de fetişcană, vorbea despre crimă oribilă.

- Da, da; să mă crezi! Se giugiulesc până-i iau năbădăile. Nici savanții nu au putut să explice anume ce proces chimic se petrece în creierul lor. Eu, eu cred că de vină-s hormonii...

Deşi nu-l aproba în tot ce spunea, uneori el îi aducea covrigi cu susan, alteori, o felie de plăcintă de la cantina Seminarului. Agustina nu mai făcea pe nebuna, nu-l refuza şi

mâncau împreună ca doi muncitori care tocmai au terminat de măturat strada.

- De mâine nu ne mai vedem. Plec...

Unde? ar fi vrut să-l întrebe Agustina, dar nu se făcea să fie curioasă.

- Domnul Iisus să-ți ajute! Zise şi vocea ei era mai subțire ca firul de ață.

Din după-amiaza aceea trecuseră zile, egale şi fără evenimente care s-o abată pe fată, de la misiunea pe care şi-o alesese fără a fi influențată dinafară.

Acum, stă singură pe bordura trotuarului, priveşte traficul aglomerat, şi nu-i vine să creadă că, în maşina cu megafonul urlând ca la bâlci, lângă cuşca în care de află leoaica falnică, stă falnică precum o vedetă de cinema, Martina Sâmbure. Lângă ea este dresorul în şalvari şi cămaşă din mătase roşie.

Fosta ei patroană de „La Diligență" poartă încă mănuşi, lungi până la coate, dar de data asta, mănuşile ei sunt dintr-o țesătură strălucitoare ca aurul. Ea are părul tuns la ceafă şi fruntea brăzdată de riduri pe care, Agustina nu i le-a văzut niciodată. Patroana este încrâncenată, are responsabilitate şi nici măcar nu se chinuie să le zâmbească trecătorilor.

Dresorul este sigur pe sine, nici un muşchi nu i se mişcă în obrazul neras, în timp ce anunță la megafon, programul spectacolului:

- Lume, lume, Circul „La Diligență" vă oferă cea mai specială dresură de animale, fiare aduse chiar astăzi din junglă!! Lume, lume, nu da buzna! E loc pentru toată lumea în tribune! Stăpâna fiarelor, Lia-Ciocârlia, vă va prezenta un număr de mare senzație. Aşa ceva nu a văzut nici Parisul! Lume, lume... Numai zece parale biletul. Copiii au gratis!

Camionul cu platforma împodobită cu panglici şi stegulețe din hîrtie creponată multicoloră a trecut pe lângă Agustina, fără ca oamenii de pe carul alegoric, s-o vadă. Fata se închină de câteva ori cu orsârdie, apoi, cu capul plecat, şopteşte ca pentru sine:

- Un bănuț pentru Iisus, dați, vă rog, un bănuț pentru

mântuirea nebunilor!

Fata simte o durere veche în capul pieptului, oftează şi se gândeşete pentru prima dată după multă vreme, la Olga Sâmbure, bolnava care se agăța de ea cu disperare şi pe care, a părăsit-o fără regrete.

*

Prin raza de lumină care pătrunde din partea cealaltă a imobilului vechi şi pe care Martina l-a transformat în menajeria unui circ adevărat, se disting dalele de piatră sură, pe care strălucesc dârele lăsate de melcii limax.

Închisă între gratiile cuştii, la lumina a două făclii, Martina ia ultima lecție de dresaj, mai înainte de-a acționa pe cont propriu în arenă. Şi-a reamitit multe dintre trucurile deprinse în adolescență, pe vremea în care fugise cu circarul, aşa că, se crede atotştiutoare şi nu mai ascultă cu atenția cuvenită, sfaturile dresorului, care, se laudă că ştie cum să îmblânzească fiarele şi femeile deopotrivă.

Leoaica fornăie pe nas, apoi scoate un răget de umilință, dar se lasă atinsă, mai întâi de dresor, apoi de Martina, care simte cum, căldura animalului îi trece prin țesătura mănuşii, intră prin epidermă, face masă cu carnea umană. Femeia transpiră. Arde toată, se simte din ce în ce mai incitată, mai nesăbuită şi gata să nu îşi asculte maestrul. Între ea şi Leoaică s-a instituit deja lupta pentru supremație; care pe care, şi ea, stăpâna animalului nu este dispusă să cedeze prima pentru nimic în lume.

Leoaica tremură, dar nu de plăcere.

Martina gustă victoria personală ca pe o băutură teribilă. Se simte bine, deşi nu este chiar în armonie cu lumea care o înconjoră.

- Atenție! Nu face gesturi pripite. Nu uita nimic din ce te-am învățat, femeie! De mâine nu voi fi cu tine în cuşcă. Nu uita: totul este rațiune! Fără emoții şi mai ales, fără parfum. Duş şi iar duş! Apă curată. Atât! Nu trebuie să ai nici un

miros străin când intri la fiară...

- ‘ țeles, Şefu! Uită-te la noi, suntem frumoşi şi despuiați, aşa trebuie să fi fost primii oameni de pe pământ. Leoaica asta, vrea sau nu vrea, mă va şti de stăpână.

Din locul ei, animalul captiv iar rage, este ca şi cum i-ar da un răspuns defel liniştitor pentru planurile pe care le are Martina în minte. Deşi, animalul nu poate face mare lucru în situația dată, femeia tot simte cum i se zbârleşte părul pe ceafă de teamă ciudată. Leoaica aceea este ca un blestem care o atrage hipnotic.

- Mai bine îmi cumpăram o trupă de saltimbanci! Mă costa mai puțin şi, ăia nu erau defel periculoşi. Maestre, hai, trage de chepengul cu balamalele înțepenite. S-o lăsăm liberă, să vedem ce va face.

Bărbatul zâmbeşte cu subînțelesuri numai de el ştiute, acționează totuşi, şi trapa cedează, se deschide, lăsând drum liber pentru animalul care s-a născut, a crescut şi aproape că a îmbătrânit între gratii.

Leoaica iese din adăpost ca dintr-o carapace de broască țestoasă uriaşă.

- Asta-i!

Martina jubilează şi îşi aprinde o țigară. Nu vorbeşte mult, dar mimica feței o trădează. Este din ce în ce mai sigură pe sine, ceea ce, în opinia dresorului, nu miroase a bine. Curajul în exces este nebunie curată.

El o priveşte şi-şi spune că, Martina are profil de efigie, este interesantă, şi ar putea fi chiar foarte frumoasă dacă nu ar avea acea infatuare de femelă care nu ar recunoaşte niciodată că nu este aleasă pentru a perpetua specia.

- La ce te holbezi? Nu m-ai mai văzut trăgând din țigară? Drogul clasic. Ai uitat că, tu m-ai învățat cum să pun tabacul pe foiță, cum să rulez papiroasele ?! Eram singuri pe malul fluviului…

- Te-aş fi putut arunca la peşti, ca pe o pisică nedorită. Nu ți-a fost frică ?

- De tine ?! Ai uitat, dom’le? Îmi mâncai firimituri de

pâine din palmă!!

Martina râde în timp ce pune pachetul de țigarete americane în geanta burdușită cu farduri, chei și mănuși desperecheate.

Leoiaca a dispărut din raza lor de acțiune și dresorul intră în panică.

- Asta, știu că are dor de ducă, nu vreau să se mai piardă o dată prin bălăriile din câmp. Hai să o aducem în cușcă !

Martina scoate o bucățică din carnea pe care a adus-o în sacoșa de plastic. O pune în vârful vergelei melalice și iese în curtea fortificată, un loc prin care Leoaica umblă în cerc ca un pușcăriaș scos din temniță cât să ia aer.

- Las-o să obosească ! Se va întoarce singură, ea este ca o pasăre pe care o eliberezi din colivie, habar nu are unde să meargă, ce să facă. Se întoarce sigur între gratii.

Martina vorbește de sus, cu o oarecare aroganță. Deja este convinsă că a deprins meserie și că, într-o săptămână de acolo încolo, nu va mai avea nevoie de sfaturile dresorului, de cicăleala lui Grunter Marck și boscorodelile bătrânei senile.

Acum, când Craiul de Ghindă a plecat pe drumul lui, a ales să trăiască printre cioplitorii de piatră, și când, până și Johanes de Herseny pare a fi fost doar un vis datorat sigurătății în care se complăcuse, Martina își dorește să călătorească, să iasă în lume și să strălucească în lumina reflectoarelor, să strunească fiara deșertului.

- Voi lucra la un număr de mare senzație, voi culege aplauze !

- Eu nu sunt chiar așa de sigur. O cunosc pe Laika, am dresat-o cu metodele mele secrete și știu că are nevoie de un timp în care să-i demonstrezi că tu deții puterea. Martina, nu te arunca cu capul înainte !

- Nu mă mai dădăci, ce naiba !! Nu mi-ai zis tu, că am stofă de îmblânzitor ? Acum dai înapoi ?! Te înțeleg, nu îți vine să-mi predai ștafeta. A plecat și colombina aia, care îți făcea masaj cu coniac franțuzesc după fiecare reprezentație.

Gata ! Steaua ta a apus.

Eu fac parte din altă generație, proaspătă. În manejul meu nu ai să mai vezi dresori beți şi asistente cu ciorapi deşirați. Am bani şi-i voi angaja pe cei mai buni.

Martina este înfierbântată, exaltată de imaginea viitorului, pe care şi-l proiectează singură, nu observă când, din partea cealaltă a curții, în care odată trăgeau diligențele şi se schimbau caii de poştă, s-a deschis portița, un loc prin care intră Agustina, împingând căruciorul din care Olga Sâmbure le face semne cu o batistă mototolită.

Dresorul simte pericolul. A smuls din mers plasa, pe care o ține mereu la îndemână, a sărit, s-a aşezat între animalul din ce în ce mai periculos, şi Agustina, care a încremenit de frică.

Fata nu aude, nu vede, nici un muşchi nu-i mai acționează din instinct. Stă cu degetele înfipte în spătarul căruciorului, de unde Olga prinde a bate din palme.

- Piss… pis !! Mitzi, vino la mami. Mitzi, pe unde ai umblat, curviştino ?

Martina încă nu realizează gravitatea clipei, o acaparează tragicomedia în care evoluează bătrâna senilă.

Râde. Este un râs nervos şi la care, Laika rage, face salturi tot mai sigure, atrasă fiind de fleica proaspătă, care sângezează în ambalajul de plastic, nu o interesează cele două străine.

În răstimp, dresorul şi-a aruncat plasa peste felina regală, acum îi strânge băierile din sfoară solidă şi, cu comenzi scurte şi atât de cunoscute leoacei, încearcă s-o liniştească, s-o tragă după el în cuşca cu gratii.

Martina o atrage şi ea, cu bucata de carne, care sângerează în ambalajul desfăcut pe jumătate.

Derutată, fiara nu mai ştie de cine să asculte. Se zbate, se răzvrăteşte, apoi i se supune dresorului, care o conduce ca pe o pisică uriaşă, în spatele gratiilor.

Acum că pericolul a trecut, Agustina plânge şi se rogă, se roagă şi plânge. Este în straie negre şi cu o cămaşă prin fibra căreia, sânii i se întrezăresc ca prin sită de mătase.

Fata strânge o cruciuliță de argint între dinții care-i clănțănesc ca şi cum, ea ar sta desculță pe sloiuri de gheață. Argintul din crucifixul minuscul nu rezistă la nesfârşit şi urmele dinților ei mărunți, se văd pe tot trupul Sfântului răstignit.

Olga a căzut din nou în starea ei de apatie generalizată. Nu mai vede decât umbrele trecutului prin care a trecut aşa cum trece cuțitul prin varză. Fără eforturi considerabile.

Dresorul a încuiat uşa cuştii şi a luat cheia cu sine, timp în care, Martina, aruncă printre zăbrele, bucățele din carnea pregătită pentru cina leoaicei.

Toată lumea ar trebui să fie fericită. Nu este.

Laika scoate un răget ca de disperare pur şi simplu umană. Se simte păcălită, se zbate, vrea să iasă iarăşi afară.

- Ce-i veni ăsteia, fraților? întreabă Dresorul exact în clipa în care, Marck Grunter intră în decor, cu fața şifonată de insomnie care îl bântuie de o săptămână şi mai bine.

Îşi freacă palmele una în alta, nu ştie cum să înceapă, dar în cele din urmă se decide, anunță cu accent aproape funebru:

- Eu am făcut tot ce am putut. *Ia, ia...* Îmi pare rău; eu nu sunt decât un biet farmacist. Nu am reuşit să-l salvez. Puiul leoaicei a fost tare, tare plăpând...

Ultimele cuvinte sunt spuse mai mult în şoaptă, ca şi cum, bătrânul alchimist nu ar vrea ca vestea rea să ajungă până la urechile leoaicei. Omul ridică din umerii uscățivi, a neputință, le întoarce spatele şi, cu paşi de cocor singuratic, coboară scările spre pivnița în care amestecă, în mojare, eşantioane din regnuri diferite, după formule doar de el cunoscute.

Viața fără de moarte! Un zero barat!!! Vorbe goale. La urma urmei, cine este el, să creadă că va descoperi boala fără durere, dragostea fără ură....

În cuşca ei cu gratii perfect sudate, leoaica şi-a zbârlit părul în coamă, şi-a scos ghearele, stă gata să sară asupra umbrei pe care doar ea o discerne. Razant, prin aer, trece un cavaler cruciat, cu puiul ei mort, în poala matiei albe.

Prinsă între cei vii şi cei morţi, leoaica pare a fi doar un animal cioplit din marmură.

Mai rage o dată, stins, şi lasă ca mâinile noii sale stăpâne să îi mângîie coama, greabănul, blana aceea, pe care, cu doar câteva luni înainte, Martina Sâmbure ar fi preferat s-o aibă întinsă, covor, în budoarul ei tixit cu antichităţi şi pat cu baldachin înconjurat de amoraşi de ispos.

Acum, mâna Martinei, strecurată printre gratii, îi atinge botul şi animalul de circ nu atacă. Stăpâna îi cere şi mai mult, îi cere credinţă şi, preluând cheile din mâna bărbatului, deschide zăvorul. Intră în cuşcă.

S-a aşezat pe genunchii amândoi, apoi se întinde alături de leoaică. Animalul este o zdeanţă fără voinţă. Martina întinde coarda, îşi apropie obrazul de coama deasă, sărută fiara ca pe un animăluţ de casă. Leoaica nu dă nici un semn că ar putea răni, chiar ucide un om.

Martina îşi scoate mănuşile una câte una, de pe mâinile năpădite de psoriazis.

Carnea ei supurează, firicele de puroi amestecat cu sânge, se preling, picură în talaşul proaspăt.

Numai Dresorul, Maestrul observă pericolul iminent, dar, cum femeia s-a zăvorât pe dinăuntru în cuşcă, el nu are prea multe soluţii.

- Va muri sfâşiată! spune Agustina, şi se roagă în delir.

Olga Sâmbure moţăie cu capul în piept şi nasul ca un clonţ de cucuvea înfipt în volanele bluzei.

- Eşti tot o rană, femeie! Laika este doar un animal sălbatic, nu face deosebirea între carnea ta vie şi fleica din măcelărie. Ieşi imediat afară!

Ai nevoie de bandaj, de dezinfectant, de antibiotic poate… Te implor, ieşi din cuşcă!

- Ha, faci pe tine de frică! Şi eu, care te credeam a fi mai curajos decât toţi muritorii! Eşti doar o copie palidă a ceea ce ai fost în urmă cu două decenii, pe vremea în care eram îndrăgostită lulea de tine. Ia, zi-mi; mai ai curajul să-ţi bagi capul în gura leoaicei?? Nu! Nu ai. Am să-ţi arăt eu cum se

face.

Laika, fetițo, stai cuminte!! Aşa, steaua mea norocoasă. Haide, deschide gura mare, mare...mareee! Aşa, să-ți vadă mama cariile, caninii...

Ce dezastru! Dobitocule, nu ai dus-o la dentist, să-i pună plombe? Eşti un nemernic, Maestre dragă!

- Tu eşti nebună de legat! Mai bine aş chema ajutoare... Dacă nu ieşi afară acum, chem infirmierii de la ospiciul doctorului Damian, să te scoată ei, să te bage în cămaşă de forță.

- Mă ameninți cu oamenii doctorului?! Damian ăla-i o scârbă! Nu mă convingi. Nu plec de aici, până când Laika nu-mi va linge botul pantofilor, nu-mi va linge... rănile, aşa cum făceau câinii cu Sfântul Lazăr.

Rămân! Voi?? Plecați, plecați!

Am să fiu celebră. Voi umbla printre fricoşi cu capul sus.

Noi, cele două leoaice, vom face bani, vom face senzație.

VARA LEOAICEI!! Ar putea fi un titlu pentru spectacol. Vor veni cei de la Cartea Recordurilor, şi ce de la Național Geografic.

Câți circari au mai făcut *cățel* dintr-o fiară regală? Nici unul.

- Leul este forța învietoare a Sfântului Marcu. V-am mai spus asta şi altădată, da' voi nu credeți în Scriptură. Totuşi, să-l aducem pe Onkel Marck. El are mereu o soluție. Are...

Fata este palidă dar şi gata pregătită, cu o cană de aluminiu, în care, să adune sângele ce se va scurge o dată ce leoiaca va ataca femeia.

- Ia-o pe Olga şi plecați de aici, Agustino!

- Nu plec! Vreau să văd tot, tot.

Patroana noastră-i nebună! Nu îi era ei, bine cu prăvălia de vechituri? Şi ce dacă mai bântuiau şi stafiile pe acolo? Spiritele nu ucid! Da', a vrut Circ şi animale care ucid. Are ce şi-a dorit!

Doamne Iisuse, dacă ne ajuți, eu am să fac o mie, ba, fac două mii de mătănii pentru Tine.

- Naivă, mistică ce-mi eşti... Ce-i fericirea pământeană? O utopie! Nu aşa spuneți voi toți?

Mai bine îmi savurez clipa de glorie personală, momentul în care mi-am demonstrat că sunt mai puternică decât instinctul unui animal din jungla africană.

Hei, Maestre, ți-a muşcat pisica limba? Nu-mi mai dai replica? Ia, recunoaşte, nu-i aşa că sunt cea mai bună dintre toate elevele tale?

Dresorul tace. A învățat că nu trebuie s-o întărâte. Martina este şi ea o leoaică, trebuie să se poarte cu ea ca atare. Îi strecoară printre gratii, o pereche de mănuşi curate, dintre cele pe care, ea le poartă mereu prin genți şi prin buzunare. Îi aruncă şi bricheta personală, şi un şal de caşmir, pe care l-a luat direct de pe umerii Olgăi Sâmbure.

- Pune-ți mănuşile, deşi dresată de mine, Laika nu-i rezistă instinctului; carnea-vie o înnebuneşte. Ascunde-ți cel puțin rănile de pe palme, de pe degete. Şi... dacă simți că eşti în mare pericol, nu mai aştepta; aprinde şalul ăsta din lână de cămilă. Leoaica se fereşte de foc, de fum.... ca dracu' de tămâie.

*

- În final, s-a adunat tot personalul de „La Dilgență" plus leoaica, pe care Martina o poartă în lesă şi cu botniță, ca pe un Rottweiler.

- Vom reface călătoria, aşa cum am stabilit. Pornim de aici, mergem şi revenim prin galeriile trasate în pentagramă.

- Penta... şi mai cum, ai zis, doamnă? întreabă nesigură şi copilărindu-se, Agustina, cea care cu o săptămână doar în urmă ar fi jurat că nu va mai intra în serviciul Martinei Sâmbure. Acum este aici, aşteaptă ordine, o urmează ca în transă. Se trezeşte cu noaptea în cap, face curățenie în menajeria Circului, spală rufele bătrânei Olga, culege plante de pe coclauri, după instrucțiunile date de Onkel Marck, se bucură de încrederea acordată, şi este om bun la toate chiar şi

în laborator, ajută la prepararea leacurilor mai simple, care nu au în formulă otravă.

- Nu te ruşina că eşti ignorantă. La fel au fost şi Craiul de Ghindă şi Dresorul… În cele din urmă au învăţat să-şi ducă singuri crucea pe umeri.

Hei, fato, ai rămas cu gura deschisă! Nu eşti la bâlci, nici la circ, eşti primul meu cursant la Şcoala Misterelor. Mi-a venit ideea asta genială. Prea mi s-au întâmplat multe lucruri ciudate pentru un om obişnuit, cum credeam că sunt. Totul este învăluit în enigmă, magie, în neştiut !!

Acum suntem o echipă, fiecare dintre voi, vine cu partea sa de contribuţie şi, başca, aveam pe gratis şi cele mai stranii ruine din Provincie. Vom face şi marketing, şi promovare pe Internet, aşa îi vom convinge pe oameni că, noi chiar deţinem secretul vieţii fără de moarte… Eu nu mint.

- Nu sunt proşti, vor dori mostre…

- Avem ! Uite-i, pe Onkel Mark şi pe bunica Olga Sâmbure ! Ei bat recordul longevităţii.

- Şi eu care credeam, că îmi pun viaţa la bătaie, cobor cu voi, iar, prin subterane, să căutăm Biblioteca aceea… Dacă e vorba de vrăjitorie, mie îmi ajunge; nu mă bag, nu mă amestec. Domnul Iisus aşa îmi porunceşte.

Agustina vorbeşte calm, timp în care se retrage din grupul *nebunilor*.

Olga Sâmbure, acum abandonată între pledurile din cărucior, plânge ca un copil părăsit. Toată nădejdea ei era în fata pirpirie, care i-a dat dovadă că se pricepe să-i schimbe scutecele, să-i pregătească cina, să-i pună sticle cu apă caldă în aşternuturi. Agustina a plecat fără să-i spună o vorbă bună. Martina e de vină !

Acum o urăşte pe nepoata sa, ar vrea s-o vadă moartă, pe năsălie. Ea, Olga, să fie din nou tânără şi să danseze în jurul catafalcului ca o rusalcă. Găliganul ei s-o strângă în braţe…

Martina este insensibilă la durerile celorlalţi, este şi histrionică, îşi mişcă braţele înmănuşate, le ridică spre cer, le coboară-n-spre pământ şi dă ordine :

- Onkel Marck, ia, caută matale în Calendarul Templierilor, vezi în ce an suntem !

- Nu am nevoie de calendare, ştiu mersul vremii pe dinafară ; la noapte vom intra în cel de al 891-lea an !

- Vezi, hahaleră de Dresor ce-mi eşti, tu ți-ai irosit tinerețea defilând cu circul acela ieftin, ți-ai risipit sământa şi energia cu femeile şi cu bâlciurile; habar nu ai avut că mai există o lume !! Una nevăzută.

- Şi tu, şi bătrânu' care o face pe alchimistu', până şi Olga cea senila, toți faceți parte dintr-o familie de Nemuritori! Sunteți dați în dracu'! Aveți nebunia să vă jucați cu propria viață. Habar nu aveți ce însemnătate au anii, timpul care ne macină.

Apropo, cum ai calculat, dom'le Timpul?! Hai, recunoaşte că este o cacealma toată povestea asta!

- Nu este. Eu am pornit din perspectiva naşterii Ordinului cavaleresc, apoi, am scăzut anii care țin de Era Vulgară.

- Nu-ți răci gura cu un prost ca el, unchiule dragă. Dresorul tot nu va pricepe nimica din taină. Mai să ne grăbim. Stabilim traseul...

- Lasă-mă să merg până la capăt cu explicația, cred că şi tu eşti un pic curioasă. Socotiți după mine:

2009- 1118 = 891 !!!

Simplu !

- Fantastic !! Genial !!! exclamă Martina, care nu a înțeles nimic din calculul bătrânului, dar care vrea să se dea, pe mai departe, deşteaptă.

Alchimistul îi simte nesiguranța din glas şi insistă, explică în termeni din ce în ce mai puțin uzuali pentru un om din ziua de azi. A scos şi un capăt de creion desuet, caută peretele potrivit, pe care trasează linii, împarte spațiul acoperit cu var maculat, în milenii, secole… decenii… zile şi nopți. Timpul pare să i se supună ca o cobra care dansează la sunetul muzicii.

Nimeni nu înțelge nimic, dar nici nu îndrăzneşte să iasă din raza lui de acțiune. Între timp, peretele s-a umplut cu

calcule, cu grile, fracţii şi semne ciudate.

Dresorul dă din cap afirmativ, semn că el a priceput ceva, totuşi, dar este alb la faţă şi respiră cu greutate. A realizat că este claustrofobic şi că nu va putea participa la aventura din subteranul, care leagă imobilul de „La Diligenţă” cu fosta Mănăstire cisterciană. Un traseu pentru turiştii naivi, şi după care pornind, ar fi trebuit să iasă direct în sacristia capelei, un loc în care stă sarcofagul cu rămăşiţele pământene ale lui Johanes de Herseny, cavalerul cruciat care, o dată scăpat din gherele Regelui, şi-a găsit adăpost în Biblioteca mănăstirii, loc unde se crede, că şi-ar fi scris şi memoriile din drumul legiunii spre Ierusalim.

În cele din urmă, doar Martina şi cu Marck Grunter se arată dispuşi să-şi asume riscurile evidente. Sunt gata pregătiţi, intră pe sub portalul cu basoreliefuri cariate şi contorsionate de trecerea timpoului.

- Unchiule, contez pe experinţa ta. Nu uita că aici nu-i un muzeu al figurilor de ceară. În fiecare clipă putem fi doi oameni morţi. La ce ne va folosi dacă vom descoperi noi, rafturile cu manuscrise niciodată citite?!

Eu am avut în mână, am atins pagina din Codex Anonimus! Eram înnebunită să-l am, dar nu a fost să fie al meu. Averea de la bunica Olga, s-a dus toată pe menajeria cu leoiaca aia nătângă.

Acum, privind înapoi, recunosc; nu sunt bună de Circ, cum nu am fost bună nici de comerţul cu vechituri.

Simt cum doar aparent sunt un om viu, de fapt am murit demult. Sunt ca Johanes Herseny, nemuritorul, mărturisitorul; văd, percep unele lucruri din jur, dar nu fac nimic.

- Martina, tu eşti fiica fratelui meu! Şi tatăl tău a umblat nebun o vreme după *pasărea fericirii*. Nu s-a temut de nimic. Ţie de cine ţi-e frică?!

Te-ai pus de-a curmezişul, ai umilit atâţia bărbaţi bravi, aşa ţi-ai demonstrat că eşti mai puternică decât sărmana leoaică!!

- Mă enervezi! Ai darul de a-mi umbla prin gândurile cele

mai ascunse. Nu intenționam nici o clipă să te mint. Suntem făcuți din același aluat, unchiule.

Amândoi suntem bolnavi, grav bolnavi: tu suferi de bătrânețe, eu, de rănile care cuceresc centimetru cu centimetru din epiderma, care ar trebui să-mi fie frumoasă, sănătoasă. Sunt ca o leproasă şi leprozeria în care mă ascund, este Imposibilul.

De la oameni vreau tot şi nimic!

Ce dau în schimb? Păi, asta e, că nu le dau ce-şi doresc.

Bătrânul alchimist râde în hohote. Din palid, a devenit roşu în obraji şi ochii îi sunt ca două schije de sticlă verde. Presimte dezastrul şi ar putea încă să se retragă din jocul lor periclulos. Să iasă cât mai poate dintre hrubele escaladate de licheni, să se plimbe la pas, să bea un şnaps în birtul din oraşul modern.

Nu! El este integru, loial, nu îşi poate părăsi la ananghie singura rudă de sânge, persoana căreia ar trebui să-i încredințeze cifrul seifului cu actele a generații şi generații de alchimişti, care au provenit din sânul familiei Grunter.

El ştie că Martina încă nu este pregătită să îşi asume riscurile lumii ocultate. O va învăța rosturile zi de zi, săptămână de săptămână, pentru că, o bucată prea mare din *prăjitura* aceea ar putea s-o înece.

Lui nu i-au plăcut niciodată catacombele cu melci scârboşi şi cu protozoare care nu au şira spinării. Toată ființa sa țipă: Vulgar! Mizerabil.

Grunter Marck, farmacist vestit în Berlin, alchimist recunoscut de confrerie, este un tip sofisticat, pe care oricât l-ai studia, nu vei reuşi să-l treci în rândul personajelor de roman.

- Eu sunt doar jidovul rătăcitor din veac în veac. Scrie, Martina, notează asta în memorie. Scrie pe silabe, aşa cum scribul foloseşte pana cu cerneala vegetală, lasă semne peste pergamente. Sunt regnuri care mor benevol pentru ca noi doi să primim câte un fir din praful cosmic. Scrie, Martina, încarcă-ți memoria...

Cine va urma după mine, după tine? Nu ştiu.

Noi nu vorbim cu spiritele la telefon. Nu ştim cât şi ce informație au ele, despre lume. În condițiile astea, neelucidate, tu încă mai vrei să deschizi o şcoală de magie!? Dar, ce este magia?! O denumire convențională. Atât.

Totul este dus în derizoriu.

Uite, îmi amorțesc extremitățile, vârful degetelor de la mâini şi picioare. Văd difuz dar nu mă mai miră nimic din ce văd şi aud.

- Unchiule, deasupra noastră dogorăşte țărâna, sub noi sunt pietre, şi roca scuipată din lavă…

- Da, sunt un bătrân care te urmează. Merg după tine, caut şi eu Biblioteca pentru că nu mai am ce pierde. Totul este iluzie!!!!

- Aş! Eu am mai fost acolo o dată! Cărțile Lumii există. Copertă lângă copertă, legate în piele perfect conservată, stau pe rafturi şi ne aşteptă. Acolo, undeva, trebuie să fie şi codexul cu rețeta... morții fără durere. Asta caut eu de-o viață.

- Este ca şi cum o gravidă i-ar cere lui Dumnezeu, naştere fără durere..

- Iaca, până şi asta există. Astăzi se naşte sub anestezie.

Asta-i! Să ne anesteziem!! Unchiule Marck, hai să bem o *tărie* şi vorbeşte-mi despre tata... Cum era el, tata cel adevărat, nu boemul despre care au scris toate gazetele la vremea respectivă...

- Fratele meu?! Ehei, a fost mult mai bun în Ştiințe, decât mine, dar a fugit. M-a lăsat să duc povara, secretele cu mine.

Nu ne oprim, Martina! Nu este nici timpul nici locul potrivit. Cu Dumnezeu înainte!! *Eins, zwei, drei!! Eins... zwei... drei!...*

Au trecut destule ore de când mărşăluiesc, unul după celălalt, fără să obosească, fără să le fie foame sau sete.

De la un timp, Martina priveşte schița pe care a scos-o din porthartul militar, studiază cu compasul clasic, diferențele

de unghi, compară cu măsurătorile precedente.

- Da, iar au luat-o pe un drum greşit.

- Catacombele sunt ca o caracatiță cu o mie de brațe. Poți oricând să te rătăceşti, să-ți frângi gâtul într-o crevasă.

Cei doi se completează mecanic. Lor nu le pasă, nici acum când, un peşte cu ochi roşii şi aripioare ca de ciocănitoare tocmai a făcut bâldâbâc în băltoaca formată din picurii unei stalactite uriaşe şi înfipte în chiar centrul grotei în care au nimerit.

- Suntem cu un orizont sub cel prin care am trecut în urmă cu o lună...

- Aici aş putea căuta piatra-filosofală…

Alchimistul se simte tentat să zăbovească, să-şi odihnească ciolanele bătrâne.

- Nu le ceda sirenelor! Mergem înainte!! spune Martina şi, bătrânul hârşit de viață, râde arătându-şi dantura sănătoasă, ca de om tânăr.

Râsul este contagios, şi după el, hohoteşte şi Martina. Amândoi se bucură de viață, îşi trag ghionturi unul altuia, între coaste, se prefac că sunt doi adolescenți care şi-au propus să ajungă, ca în cărțile lui Jules Verne, în chiar miezul pământului.

Se aud lovituri ca de ciocan pe nicovală, şi cei doi se opresc din hârjonela lor nefirească. Sunt deja la cotitura tunelului, dincolo de care se înfățişează un atelier de fierărie în toată spendoarea-i medievală.

Aplecat peste fierul înroşit, bărbatul, care seamănă din ce în ce mai mult cu Johanes de Herseny, cu scribul şi cavalerul cruciat, din visele Martinei, el loveşte cu îndârjire.

Metalul pe care-l lucrează este moale ca marmelada. El îl răstoarnă, îl întoarce din cleşte, şi iar îl loveşte. În cele din urmă îl stinge în butoiul cu apă, îi măsoară capetele, ştanțează: îl modelează ca şi cum plămada aia metalică ar fi făină şi apă, nu lavă incandescentă. Metalul învins sâsâie, scoate limbi vineții, aburi. Meşterul a croit două coperte de carte. Gravează literele preluate dintr-un alfabet ca şi uitat de lume:

Codex Anonimus.

- Hefaistos, sau dacă vrei, poţi să îi spui şi Johanes cel Tânăr. Este fierar şi meşter de vitralii. N-ai zice că e cine ştie ce de capul lui, dar este. Mare maestru ca şi tatăl lui. Johanes cel Bătrân a fost Artistul. El a împodobit cu vitralii catedralele medievale din Provincie.

Tot ceea ce a urmat după el, este imitaţie, surogat. Nimic original. Johanes cel Tânăr a fost şi el muncitor bun, truditor, dar i-a lipsit sclipirea divină. La nici o sută de ani după el, amintirea i s-a stins ca o lumină de Paşte la ziuă…

- Nu înţeleg nimic, Onkel Marck!! Până unde ai îndrăznit şi m-ai târât după tine, în Timp? Unde suntem de fapt?

- Exact unde trebuia să ajungi.

Martina, nu uita că eşti o Grunter, ai o misiune. Nu uita… Nu uita…

*

Ploia, pornită brusc, şfichiuieşte cvartalele de case, la rând. Ajunge şi în piaţeta unde, direct pe asfalt, stă apatică o leoaică costelivă. Animalul îşi priveghează stăpânul, care s-a prăbuşit ca trăznit.

- Un beţivan, asta a fost circarul, ăl' de se ţinea de fustele nebunei de La Diligenţă!!!

Nu de el, milă îmi este doar de animal. Prost hrănit, jigărit… Ar trebui chemaţi cei de la Protecţia Animalelor, că de aia iau leafă, spune cu ţâfnă, o femeie, cu doi ţânci, care o trag când în stânga când în dreapta, şi cu pântecele rotunjit de o sarcină ce ar trebui să fie în luna a şaptea.

- Nimeni nu cheamă slavarea?! E totuşi, un suflet de om…

- Ţi-am zis că-i numa' un beţiv. Comă alcoolică. Hai, s-o ştergem de aici.

Câţiva dintre curioşi se îndepărtează, locul lor este luat de noii veniţi. Gură-cască, pierde-vară, târâie-brâu… Pentru ei, un vagabond sau un dresor, cel mai bun din branşă, este tot

una.

Hălci de carton gudronat şi bucăți de vată de sticlă zac peste tot, în umezeala care lipeşte frunzele castanilor în asflatul găurit ici colo ca de pikamer.

Printre zidurile cu uşi mai toate metalice şi dotate cu câte trei rânduri de yale moderne, Craiul de Ghindă se întoarce de la munca de peste zi. Umblă în acelaşi trenci de culoarea nisipului, cu galoşi de cauciuc în picioare şi pe umăr cu nelipsita traistă cu scule pentru sculptură. Nu-l mai interesează mondenitățile, nici fătucile din cafenele. El este acaparat de viața reală, de cotidianul din care îşi extrage ideile, pe care le va transpune în Artă monumentală.

S-a aşezat şi el pe conducta de la termoficare, alături de ceilalți inşi avizi de nefericirea semenilor.

Muribundul stă cu spatele spre ei, şi în înserarea de septembrie, i se vede vag, gulerul cămăşii de mătase roşie.

Deşi e toamnă, el poartă şubă uzată din blană de lup de Siberia.

- Dormea sub cerul liber. Pe aici îşi făcea veacul, de când femeia de „La Dilgență" a fost scoasă din dărâmături. Unii zic că… ar fi înnebunit din dragoste, eu cred că doar votca rusească-i de vină, îşi dă cu părerea careva din grup.

De la piciorele nefericitului, cu capul ridicat spre cerul ca de plumb, leoaica rage lugubru.

Dinspre piața de vegetale vine miros proaspăt de crizanteme şi nimeni nu observă.

Trecătorii privesc cum moare un maestru fără să se sfiască, privesc moartea şi salivează. Este cu mult mai incitantă decât viața. Nu-i doar o secvență de telenovelă.

Craiul de Ghindă face schițe fugare într-un carnețel. Nici lui nu-i pasă de individul acela ca entitate umană, ca frate întru Cristos. Linia, forma, doar asta contează!

- Aşa ceva nu a scos nici Michelangelo!! Din gunoaie cresc orhideele. Asta e fraților!

Eu am plecat. Să aveți o seară frumoasă, zice el, şi trece pe lângă muncitorii cu salopetele inscripționate cu numele

unei firme de pompe funbere, care tocmai au intrat în zonă. Miros moartea cu profesionism. Simt că este rost de încă un chilipir pe ziua de azi. Şeful lor se opreşte la trei paşi de omul căzut, îşi şterge palmele transpirate de fundul panatalonilor, înjură de soartă. Este unul înalt, slab şi cu barba crescută de-o palmă.

- L-o strâns Domnu'... Hai, puneți mână de la mână, faceți suma potrivită de un sicriu. Noi ne ocupăm de prohod, autopsie, hainele mortului, până şi de un loc în cimitirul săracilor...

E nevoie de bani. Pe gratis, eu nu-l îngrop nici pe tata!

- Hă, hă, ai dreptate, frate!! Şi, dacă se strâng lovele destule, sculptorul 'cela îi va trage un monument funerar ca la un general de brigadă!

- Păi da, că Dumnezeu dă talent la toți proştii! Artă! Auzi, dom'le, că de artă îi arde mortului nost'!!

- Bine bine, fie ca voi, da'... cu fiara asta ce facem??? Ați chemat salubritatea... Hingherii...

- Vrei să zici : Protecția Animalelor!!

- Nu-i treaba mea, Hai, Garoafo, să prindem personalul.

- Aşa, laşilor, fugiți de răspundere?! zice la mişto, bărbatul cu ghiul şi lanțuri de aur la grumaz şi la încheietura dreptei, domnul care tocmai împarte cărți de vizită unor fetişcane ce se visează vedete.

Nu se mai vede clar obrazul muribundului, în înserarea care s-a lăsat cu încăpățânare peste urbea cu miros de cafea ieftină şi flori de plastic.

- Un ciorditor! Atenție la buzunare. Unul dintre voi ne fură! croncăne careva dintre pensionarii ce au început să joacă table, direct pe bordura de ciment. Aruncă pulurile în lumina lumânării, pe care a le-a adus şi aprins o matroană în halat de molton şi cu peri în barbă.

- Mai leagă-ți cățeaua, bre moşule! Nu ştii nimic despre viața ocnaşului!

- Ei na, am fost ilegalist aruncat la zdup. Dar mi-am luat revanşa. Prin anii 50 eram şef la aprovizionarea partidului!

Aveam şi metresă, o boieroaică cu sânge albastru veritabil. Hi, hi, cine să-şi închipuie pe atunci, că fusesem şi ordonanță de general...

- La care dintre generali, tovarăşe Elisei? Cel de pe pe Potemkim?? Ei, da, da ai fost un cucoş cu creasta creață, da acuş, amândoi facem marşul păcii spre cimitir.

- Ştii că ai umor, bre vecine. Hai să mai batem o leacă tablele astea. Aşa, şase şase, poartă în casă! Iei bătaie ca la Stalingrad.

- Uite-n jur, tovarăşe Ilisei, pă ăştia de-i lăsarăm noi, să facă politică ! Nişte papițoi.

- De ce ne jigneşti? Vezi, că… se simte vizat un tip bine îmbrăcat, şi cu cravată de mătasă cu buline mov legată pe sub gulerul cămăşii italieneşti.

- Că, ce?? Mă legi? Mă dai pe mâna bodiguarzilor?! Ce-s eu, mă, sunt câine vagabond să rod osul de pe care ați tras voi, carnea? Huooo, capitaliştilor!

- Ho, ho! Gata cu lupta de clasă. Aveam aici un mort de privegheat.

- Viața-i o curvă, parol.

Pune punctul pe „i”, administratorul blocului din vecinătate, un ins în palton croit dintr-o manta de vânători de munte.

- Dacă tăceai, avocat rămâneai…

- Filosof… tinere, aşa e butada. Da' tu de unde s-o ştii, 'tu-ți grijania mătii!!

- De ce mă înjuri, nene? Am fugit de 'talieni, de franțuji, să dau acilea de fascişti ca tine?! Retrage-ți vorbele, că spăl şişu-n căşile voastre de rumâni rasişti!

- Gata, Brandi a' meu, te-ai răcorit. Ai vărsat tot. Acuş, hai s-o ştergem.

- Te-ai ramolit şi tu, florăreaso. Te-am lăsat verde ca iarba, te-am găsit ofilită; nu mai guşti scandalul.

- Ofilită-i sora-ta!

Cearta dintre cei doi escaladează. Tânărul îşi aruncă geaca de piele, este numai în tricou şi i se văd tatuajele de pe

brațe.

Femeia şi-a smuls basmaua înflorată şi-i arată unghiile. Ascuțite.

Disproporția dintre cei doi este clară, şi mahalagii se împart în două tabere, ca la pariuri.

- Voi de colo!! Ne ajunge un mort pe ziua de astăzi. Gardianul, care s-a nimerit în zonă, vorbeşte mecanic, în timp ce scoate un pled cenuşiu din portbagajul maşinii personale, cu care acoperă cadavrul dresorului.

Au sosit şi cei de la protecția animalelor. Sunt depăşiți de situație. Ce să facă ei cu o leoiacă purtată în lesă?

- S-o ducem în Africa!!

- Am fi de râsul Europei!! Auzi, să nu vrea nimeni o leoaică pe gratis!!!

- Dacă ar fi bună de supă, aş lua-o eu. glumeşte florăreasa, apoi îşi ia bărbatul pe după mijloc, se îndreaptă amândoi, spre pasajului căii ferate, dincolo de care, se ridică impunătoare şi rece, clădirea spitalului.

*

- Fierbințeala ți-a fiert creierul. Ai vorbit întruna, numai măscări. M-am rugat lui Iisus să te ierte.

Nici un medic nu a reuşit să-ți pună un diagnostic precis. Ba că, e gripa aviară, stress cronic, Ebola… Nici nu ştii câte idei trăznite s-au vehiculat de o lună încoace, prin spitalul ăsta. Au venit şi jurnaliştii…

Acum e mai linişte.

Uite, vezi prin fereastră, afară s-au îngălbenit copacii şi piața, crede-mă, este plină de crizanteme japoneze.

Gata cu Vara Leoaicei!!!

Agustina îşi ridică pe brațe, patroana, o ajută să rămână în capul oaselor, timp în care ar vrea s-o şi hrănească cu lingurița. Supa e fără sare şi rece.

Din locul ei Martina vede doar un fragment infim din

oraşul cu vegetaţia care abia mai palpită, şi ea, ca o găină tăiată.

Nu îi este foame. Nu îi este sete. Este doar obosită şi ar vrea ca toţi oamenii aceia, care o privesc ca pe o moartă, să o lase în pace.

De undeva se aud claxoane enervante. Pe acest fundal, femeia, care se credea a fi mai puternică decât o leoiacă, se lasă învinsă.

Infirmiera profită de ocazie, o dă pe Agustina la o parte, pregăteşte acele şi îi mai pune o pungă cu glucoză în amestec cu morfină, în aparatul de perfuzie.

- Îmi îngheaţă picioarele, reuşeşte şi articulează vorbele, Martina, mai înainte de a intra sub efectul drogului.

Nu o ia nimeni în seamă. În salon este cald şi păturile cu care a fost acoperită, sunt numai potrivite pentru o suferindă.

- Mi-e frig… insistă ea, dar nici de data asta, nimeni din cei de faţă nu intervine.

Martina închide ochii şi când îi deschide, vede cum, din tavan planează, vine spre ea ca o aripă uriaşă, mantia albă cu crucea neagră, mantia din lână de cămilă pe care a purtat-o în drumul dispre Ierusalim spre Provincie, Marele Mareşal Cruciat Johanes de Herseny.

Nu este iluzie. Degetele ei subţiate de boală o pot atinge.

Trupul cuprins de frisoane, i se încălzeşte, începând cu vârful degetelor de la picioare. Valul de febră urcă spre pulpe, pe coapse, în diafragmă, şi inima femeii bate, bate iarăşi.

- Nu mai avem nevoie de inima artificială! Să scoată cineva aparatul afară.

Spune asistenta şi, Agustina face semnul crucii unul după altul, fără să se mai oprească.

- Să-i facem manichiura la doamna! se oferă o voluntară, care şi trage măsuţa lângă patul Martinei Sâmbure. Îşi aşează ustensilele ca pe nişte instrumente de chirurgie, pe fâşiile de hârtie sterilă.

- Vai, ce mâini frumoase ! Ce mai piele fină, ca de fund

de copil! Sigur folosiți creme scumpe… Nu ca mine, care mă dau pe ten cu smântână şi vaselină.

Martina tresare, ea nu îşi vede palmele, dar le simte perfecte, fără rănile supurânde, fără proriazis.

Nu ştie în ce să mai creadă.

Este linişte!!! Linişte deplină, doar pe culoarul placat cu mozaic bicolor, bătrânul Grunter Marck conduce cu eleganță aproape burgheză, un şezlong pe rotile, un fel de pat-rulant, în care Olga Sâmbure doarme, îmbrăcată fiind rochia cea mai bună a nepoatei sale, Martina.

- Ziare! Citiți presa de astăzi... Articole de senzație! Viața de dincolo de pereții spitalului. Abia ieşit din lift, puştiul obraznic îşi face reclamă la marfă, şi pentru că simte că e rost de muşterii, citeşte titlurile în diagonală:

Biblioteca Cruciaților va fi scoasă la Licitație…

O leoaică de circ, nu mai vrea să plece de pe mormântul fostului ei stăpân…

Sculptorul Andrei Prut vă invită la vernisajul, care va avea loc pe simezele Fostei Mănăstiri Cisterciene…

Din scaunul ei de invalidă, Olga Sâmbure borboroseşte în somn, moment numai bun pentru vânzătorul de gazete, să înşface moneda din mâna celui mai notoriu alchimist în viață. La schimb, Onkel Marck ia ziarul, îl împătureşte în două, în patru şi îl pune în buzunarul surtucului de catifea veritabilă.

- Puțin nou, puțin vechi! Nimic care să mă doboare! vorbeşte Martina doar pentru sine. Îi întinde manichiuristei, şi cealată mână, apoi cedează efectului morfinei.

Salus in hoc tempore!!! Salus… !!!

Cântă în cer milioane de îngeri, iar pe pământ, orga uitată în fosta capelă cisterciană îi îngână cu vaier aproape uman: **Tempore…**

Fata în halat pastelat, îi pileşte, la rând şi cu atenție exagerată, unghiile, care nici nu ar avea nevoie de ojă ca să lucească.

POSTFAȚĂ

Taina – leoaică flămândă care dă târcoale

*Prozatoare prodigioasă, cu un palmares impresionat de scrieri la activ, poezii, proză, publicistică, romane, scrieri spirituale, eseistică, Melania Cuc s-a impus în literatura actuală prin originalitatea stilului şi prin abordarea tematicilor care vizează psihologia umană în toate ipostazele ei. Recentul roman, „**Vara leoaicei**”, se înscrie pe linia epicului contemporan, cu personaje şi acțiuni viabile, menite să țină trează atenția cititorului şi să-i creeze confortul spiritual pe care, nu din emisiunile de divertisment îl poate dobândi. Romanul debutează cu secvențe aproape cinematografice, având în centru figura Martinei Sâmbure, apariție aproape insolită în peisajul urban în care este debarcată intempestiv, la marginea unui şanț, de maşina care o transportase.*

Planul real se îmbină perfect cu cel fantastic şi imaginile prezente tind în mintea protagonistei să reînvie un trecut secular plin de parfumul dar şi de arena însângerată a epocii cruciaților. Pe aceste plaje epice, scriitoarea se mişcă lejer, cu dibăcie şi dexteritate.

Raportarea permanentă la istoria şi tradiția locului este un procedeu pe care Melania Cuc l-a mai folosit în romanele sale. Fantasticul real ar fi termenul în care se îmbină în chip

armonios povestea autoarei. O fascinantă poveste în care filozofia de viață, îmbinată cu un anume tragism specific firilor creatoare, sensibile, înclinate spre esoterism, devin lesne, destin implacabil.

(...)Nu, nu este vorba de jocul sinistru de-a viața şi de-a moartea, de-a „hoții şi vardiştii". Este Soarta, Destinul, Carma..."

*Trăirile personajului feminin din „**Vara leoaicei**" sunt paroxistice, aflate la limita dintre fabulos şi real, un fel de oniro-luciditate căreia îi cade pradă.*

(...) Melania Cuc ştie să creeze în chip uimitor această lume, la granița realului cu meta-realul. Dar, în chip deosebit, autoarea ştie să creioneze personaje autentice. Cartea este pur şi simplu molipsitoare. Te virusează plăcut şi te abandonezi ei cu voluptate, fără să mai cauți motive în plus. Te laşi în voia lecturii, pur şi simplu.

*Nu doar prin cele peste 28 de volume tipărite, atât de largă cât şi de scurtă respirație, nu prin publicistica sa, ori munca redacțională depusă la reviste de prestigiu, nu doar prin tablourile şi icoanele pe sticlă, pe care, cu un har uimitor le realizează, dar prin întreaga sa atitudine, Melania Cuc s-a impus şi şi-a creat un nume şi un loc sigur în galeria oamenilor de cultură şi artă români contemporani, cu deschidere amplă în lume. Dar prin recentul roman, „**Vara leoaicei**", Editura Zip Bucureşti, şi-a dat înalta probă a măiestriei scriitoriceşti şi o bună dovadă a calităților ei narative.*

Cezarina Adamescu

Melania Cuc - Activitatea literară

Melania Cuc a debutat în publicistică în 1962, în cotidianul Făclia din Cluj. Între 1975 şi 1989 a avut colaborări intense cu Radio România prin reportaje literare şi tablete. A fost redactor la editura Bir Contact Bucureşti, secretar general de redacţie la publicaţia Curierul Sănătăţii şi redactor la Flagrant iar din 1998, şef al subredacţiei Transilvania de Nord pentru săptămânalul Top Business, iar apoi, la cotidianul Răsunetul, din Bistriţa. A fondat şi coordonat publicaţiile: Gazeta de Cernavodă, Gazeta de Medgidia (1991) şi Şapte zile bistriţene (2004).

Debutul radiofonic îl are în 1972 la Radio România, cu un grupaj de poezii.

În 1973 debutează literar în revista Luceafărul, cu poemul *Plopii* în Ardeal.

Până în anul 1989 a publicat grupaje de poezie, eseuri şi reportaje literare în Luceafărul, România Literară, Contemporanul, Flacăra, Femeia, Pentru Patrie, Tribuna, Informaţia Bucureştiului, Suplimentul Scânteii Tineretului, Munca, Săptămâna etc. După anul 1989 a publicat poeme, proya, eseu si cronica literară în aproape toate revistele literare din Romania şi din dispaora românească.

Este realizator de emisiuni la AS TV din Bistriţa şi, din 2005 şi redactor la mai multe reviste literare, printre care şi Agero din Stuttgard, Germania.

Are 29 de volume publicate, dintre care de referință:

- **Peisaj Lăuntric**, *poeme* – Editura Litera, Bucureşti, 1985;
- **Dincolo de jertfă şi iubire**, *poeme* – Editura Macarie, Târgovişte, 1991;
- **Impozit pe dragoste**, *roman* – Editura Macarie, Târgovişte, 1999;
- **Galaxii paralele**, *eseuri* – Editura G. Coşbuc, Bistrița, 2000;
- **Destin**, *proză biografică* – Editura Răsunetul, Bistrița, 2000 (Ediția I si II);
- **Tablete contra disperării**, *eseuri* – Editura Aletheia, Bistrița, 2002;
- **Cinând cu Dracula**, *roman* – Editura Aletheia, Bistrița, 2003;
- **www.rebel.2004.ro**, *eseuri* – Editura G. Coşbuc, Bistrița, 2004;
- **Căsuța cu poveşti**, *versuri pentru copii* – Editura G. Coşbuc, Bistrița, 2005;
- **Şotron**, *eseuri* – Editura G. Coşbuc, Bistrița, 2005;
- **Fructul oprit**, *roman* – Editura Karuna, Bistrița, 2006;
- **Iisus din podul bisericii**, *proză* – Editura Limes, Cluj Napoca, 2006;
- **Fără nume**, *tablete-şotron* – Editura Ardealul, Tg. Mureş, 2006;
- **Femeie în fața lui Dumnezeu**, *roman* – Editura Eikon, Cluj Napoca, 2007;
- **Graal**, *roman* – Editura Nico, Tg. Mureş, 2007;
- **Miercurea din cenuşă**, *roman* – Editura ZIP, Bucureşti, 2008;
- **Dantela de Babilon**, *roman* – Editura Nico, Tg. Mureş, 2009;
- **Autoportret**, *poeme* – Editura Nico, Tg. Mureş, 2010;
- **Lebăda pe asfalt**, *poeme* – Editura Anamarol, Bucuresti, 2010ş
- **Vânătoare cu şoim**, *tablete-şotron* – Editura Dacia, Cluj Napoca, 2010;
- **Alb pe negru**, *cronică literară* – Editura Nico, Tg. Mureş, 2011;
- **Cartea cu coperți de sticlă**, *interviu* – Editura Semănătorul, Bucureşti, 2011.

Este prezentă în paginile mai multor volume de antologii, dicționare de Literatură şi cărți de critică literară.

CUPRINS

Editura ZIP, Bucureşti-2011, Asociaţia Culturală Adsum

Tiraj 500 ex.
ISBN 978-606-92722-4-4
Vara leoaicei / Melania Cuc. - Bucureşti : ZIP, 2011